

מדינת ישראל

משרד הממשלה

ש"ה וקט"ה

משרד

מל"ח 43/11

2/7470/1
מ"ח, ש"ה

ועדה ש"ה לענין דא"ה (1) - ש"ה - ש"ה - ש"ה - ש"ה

ש"ה - ש"ה - ש"ה - ש"ה - ש"ה - ש"ה - ש"ה - ש"ה - ש"ה - ש"ה

ש"ה - ש"ה - ש"ה - ש"ה - ש"ה - ש"ה - ש"ה - ש"ה - ש"ה - ש"ה

מל"ח 4.91 - 5.90

מ"ח, ש"ה

מחלקה

שם תיק: יועץ ראש-הממשלה לעניני התישבות מ. דקל-
עליה וקליטה - ועדת שרים לעניני עליה (1)

מזהה פיו:

ג-1/7470

מזהה פריט 000wzcy

כתובת 2-107-11-6-1

תאריך הדפסה 11/12/2017

מזכירות הממשלה

ירושלים, י"ב באייר התשנ"א
26 באפריל 1991

הנדון: ע/124
למכתב מיום 23 דנא

אל: שר האוצר

מאת: מזכיר הממשלה

שלום רב,

הנדון: החלטה ע/124 של ועדת השרים לענייני עליה
למכתב מיום 23 דנא

תודה על מכתבך. על דעת ראש הממשלה, ששקל את המבוקש, יועמד הנושא לדיון כערר בסדר יומה של הממשלה. ראש הממשלה מקווה, עם זאת, כי בהתייעצות עמך ועם יו"ר ועדת השרים לענייני עליה ניתן יהיה להגיע לבירור הנושא ולהבנה עוד בטרם יובא לממשלה; כאמור, אם לא תושג הבנה כזאת, יידון כערר בממשלה.

בברכה,

אליקים יובינשטיין

העתק: ראש הממשלה
יו"ר ועדת השרים לענייני עליה (בצירוף המכתב)

שר האוצר

ירושלים,
ט' באייר התשנ"א
23 באפריל 1991

תח 798

אל: מזכיר הממשלה

הנדון: החלטה 124/ע של ועדת השרים לענייני עליה
מכתבך מיום 12.4.91

אכן אפשר שיוגש ערר בנימוק כי נתקבלה החלטה בועדת השרים הנראית כחורגת מן התקציב המאושר, וזאת כדי לברר אם אכן כך הדבר. אך דומני כי במקרה שבו אין ספק ואין חולק כי ההוצאה הכרוכה בכיוע ההחלטה איננה כלולה במסגרת התקציב המאושר להוצאה או להרשאה לחתומי, אין צורך בערר כדי לקבוע כי הועדה חרגה מסמכותה ולכן החלטתה בטלה.

אם בכל זאת תעמדו על דעתכם לראות את מכתבי מיום 10.4.91 כערר, הרייני מבקש, בהתאם לסעיף 36(א) לחקנון לעבודת הממשלה, כי הערר יידון בממשלה.

לדעתי יהיה זה תקדים לא רצוי שהצעות החלטה הכרוכות בתקציב יועלו, יידונו ויוחלטו בועדות שרים בלי תיאום מוקדם עם שר האוצר והממונה על התקציבים, ולאחר מכן יעמוד האוצר בסני הצורך להתדיין בועדת השרים "במגמה למצוא פתרון מוסכם". את הפתרונות המוסכמים יש להשיג לפני הגשת ההצעות וקבלתן בועדות. כך עולה מהוראות שונות בתקנון לעבודת הממשלה וכך מתחייב מחוק התקציב ומחוק יסודות התקציב.

בברכה,
יצחק מנחם

מוכירות הממשלה

ירושלים, י"ג בניסן התשנ"א
28 במרץ 1991

נכ

ש מ ו ר

אל : שר החקלאות

מאת : המשנה למזכיר הממשלה

הנני מתכבד להביא לתשומת-לבך את החלטה מס. ע/124 של ועדת שרים לענייני עליה משיבתה ביום א', ט' בניסן התשנ"א (24.3.91):

ע 124/. השפעת העליה על החקלאות ועל המיגזר הכפרי בשנים
1990 - 1995

מ ח ל י ט י ס:-

א. לאחר תוספת תקציב של 28 מיליון ש"ח בשנת 1991 לצורך קליטת 260 משפחות עולים במשקים חקלאיים באזורי הארץ השונים. לשם כך תוכן תוכנית מיוחדת, בה יטלו חלק משרדי החקלאות, העבודה והרווחה, הפנים, קליטת העליה והמחלקה והחטיבה להתיישבות של הסוכנות היהודית;

ב. הממשלה תעשה מאמץ להמשיך לפתח את מרכזי התעשייה האזוריים במרחבים הכפריים והפריפריאליים - כדי ליצור אפשרויות של תעסוקה לעולים אשר ירצו להתיישב במרחבים אלה במגזר הכפרי ובעיירות הפיתוח. הנושא יתואם בין משרדי התעשייה והמסחר והחקלאות;

מזכירות הממשלה

- 2 -

ג. המגזר הכפרי יזכה לסיוע מיוחד בנושא פיתוח הייזמות העסקית בנושאי התעשייה, התיירות והשירותים. תעובד תוכנית מיוחדת לנושא על ידי משרדי התעשייה והמסחר, החקלאות, קליטת העליה, העבודה והרווחה והמחלקה והחטיבה להתיישבות של הסוכנות היהודית;

ד. קליטת מדענים במערכת המחקר החקלאי תזכה לסיוע דומה לזה הניתן לקליטת מדענים במוסדות המחקר האחרים. תגובש תוכנית מיוחדת לנושא על ידי משרדי החקלאות והמדע והטכנולוגיה.

נודה אם תודיעונו על ביצוע ההחלטה (בהתאם לסעיף 74 לתקנון לעבודת הממשלה).

ב. כ. ה.
א. כישנסקי

העתק: סגן ראש הממשלה ושר התעשייה והמסחר
שר האוצר
שר המדע והטכנולוגיה
שר לקליטת העליה ✓
שר העבודה והרווחה
שר הפנים
שר התיירות

גן חלב
למ

משרד הבנוי והשיכון

המנהל לבניה כפרית

1:250,000 גליון צפוני

300
080
090

ע

3430

090

110

120

פרוס האתרים

מס' אתר	שם האתר	שטח / דונם
1	חבצלת הנשרון	50
2	חופית	70
3	בארותים / עולש	150
4	שפיים	150
5	אמץ	200
6	מכמורת	60
7	אזור תעשיה עמק חפר	80
8	כפר נטר	50
9	צור ותן	200
10	רחובות (חבצלת)	70
11	קרית אתא	80
12	חולדה - מ.ק. 125	150
13	נחשוים/ ברקת/ גבעת נח	200
14	ריס או קבר מס' 100/ בית נחמיה	200
15	גימזו	300
16	מודיעין - שילת	400
17	ניצני טו/ תנובות	300
18	עין שרד	200
19	גן יבנה - אזור תעשיה	75
20	ראשון לציון - מעוין שורק	300
21	גבעת המטוס (י"ם)	300
22	בית דגן	100
23	פלמחים	120
24	יבנה - אזור תעשיה חדש	250
25	כפר אהרן	70
26	גבעות הראל	200
27	תל צרעה - דרום	200
28	חוות לכיש	300
29	אשקלון - דרום	150
30	תל צפית	200
31	פתח תקוה	100
32	חצור	150
33	עכו	100
34	מוחנה נורית	100

קנה מידה 1:250,000
10 ס"מ במפה = 2.5 ק"מ בשטח

290

33" 10'

2

280

3

270

33" 10'

4

260

5

250

6

200	גן יבנה - אזור תעשייה	19
75	ראשון לציון - מעוין שורק	20
300	גבעת המטוס (י"ס)	21
300	בית דגן	22
100	פלמחים	23
120	יבנה - אזור תעשייה חדש	24
250	כפר אהרן	25
70	גבעות הראל	26
200	תל צרעה - דרום	27
200	חוות לכיש	28
300	אשקלון - דרום	29
150	תל צפית	30
200	פתח תקוה	31
100	חצור	32
150	עכו	33
100	מחנה נורית	34
100	אליקים	35
100	ברקאי	36
200	עפר	37
200	גבעת עדה	38
50	ציפורי מידות מפות	39
300	אופקים דרום	40
300	באר שבע (נחל עשן)	41
300	באר שבע (פרק חצרים)	42
300	שלי	43
150	טבריה (אחוות נפתלי)	44
300	שעל	45
300	עובה	46
60	חיפה (מפרץ)	47
300	חוף הכרמל דרום	48
300	צריפין	49
70	כפר תבור	50
80	רגבים	51
200	חוף הכרמל צפון	52
100	קרית חרושת	53
70	באר שבע אדמטה	54
200	פסגת זאב	55
300	גדרה	56
35	חפין חיים	57
30	מוזר	58
60	תל יצחק	59
50	אפק	60
250	יד נתן	61
70	בוסתן הגליל	62
250	נהריה	63
60	בית זית	64
80		

10,690

סה"כ

מדינת ישראל
משרד החינוך והתרבות
אגף בכיר לפיתוח מערכת החינוך

י" בניסן התשנ"א
25 במרץ 1991

אל: מר יוחנן בן-יעקב, יועץ השר לקליטת עליה

שלום רב,

דו"ח פעילות - קליטת עליה
מכתבד מיום 20/3/91

האגף לפיתוח נערך באופן הבא:

1. פעילות שבוצעה ומתבצעת

א. ממשרד הקליטה - קבלת התפלגות 200,000 העולים שהגיעו בשנת 1990.
לפי ישובים.

ב. מהמחוזות והמינהל הפדגוגי - מקומות קליטה ובתי-ספר בהם נקלטו
כ-23,000 תלמידים חדשים בתש"ן ותחילת תשנ"א.

ג. דיונים עם משרד האוצר:

1. עליה בשנת 1990 - תוספת תקציב ל-280 כיתות.
2. עליה לשנת 1991 - אישור תקציב ל-1270 כיתות. (מהם 250 ברזרבה).
3. אופן הפעלת תכנית בינוי כ-80,000 יחידות דיור בישובים השונים.
והשלכות לגבי בינוי מוסדות חינוך: גני-ילדים, בתי"ס יסודיים, חטיבות-ביניים ובתי"ס על-יסודיים.
4. גיבוש "מסמך מטודולוגי" מוסכם (גם על משרד השיכון) של הצרכים לבניית כיתות לימוד לכל 1000 יח"ד.
5. בעית הפערים בין נתוני הבניה השונים.

ד. דיונים עם משרד השיכון והבינוי:

1. תכניות משרד הבינוי לבנויות יח"ד (80,000 יח"ד) עפ"י החלטות הממשלה.
2. התכניות לבנויות קארוונים.
3. התכניות לבנויות מגורונים.
4. התכנית לבנויות כיתות לימוד ע"י משרד הבינוי והשיכון מתקציב משרד החינוך.
5. הבהרת תכניות משרד הבינוי לבינוי כ-155,000 יח"ד בשנת 1991.
6. דיונים ספציפיים (לגבי העיר מודיעין וכו').

ה. דיונים עם משרד הפנים

1. לגבי עבודת הוועדות לבנייה למגורים (ול"ל).
2. לאפשרות שנציב משקיפים ממשרדנו בולל"ים.
3. דיונים לגבי תכנית המתאר הארצית לקליטת העליה.
4. דיונים לגבי פיתוח וחיזוק הגליל.

ו. דיונים עם המשרד לקליטת העליה

1. לגבי התפלגות 200,000 העולים ב-1990 לפי ישובים.
2. בירור מאפייני העליה (נפשות למשפחה, וכו').
3. נוהל זרימת חומר ומידע.

ז. הפעלת תקציבים

1. הכנת תקציב 1991 - הושלמה בדצמבר 1990.
2. בחודש ינואר 1991 התחלנו להוציא הרשאות ל-1991.
3. נערך כנס עם שר החינוך והתרבות ועם ראשי הערים שקבלו אשורים לבנויות מוסדות חינוך לקליטת עליה.
4. סיורים רבים בשטח, ברשויות המקומיות, ופגישות ודיונים עם ראש העיר, מהנדס העיר, גזבר העיר ומנהל אגף החינוך.
5. קיצור נוהלים בהכנת פרוגרמות חינוכיות ופיזיות.
6. קידום תקציבי תכנון לרשויות שקבלו הרשאות.

2. פעילות מתוכננת - תכניות

א. בקרה על הביצוע

1. להנחות ולהדריך רשויות שקיבלו אישורים.
2. לסויר באתרים ובישובים.
3. לזרז את ביצוע אישורי התקציב.

ב. היערכות לתשנ"ב

1. לקבל נתוני הרשמה עד סוף אפריל.
2. לקבל נתונים על קליטת תלמידים עולים.
3. להיערך לתשנ"ב בבנייה קונבנציונאלית ובפתרונות אלטרנטיביים.

ג. להפעיל גופי המשנה

1. לזרז את משרד הבינוי והשיכון בבניית התקציב שאושר לו לבניות כיתות.
2. לזרז את משרד האוצר לסכם עם מפעל הפיס את תכנית ההקצבות לאפריל 1991 (כיתות, שיפוצים, הצטיידות, מחשבים ועוד).
3. לברר עם משרדי האוצר והפנים היקפים צפויים ומתוקצבים של יחידות-דיוור: ארצי ובכל ישוב.

ד. תכניות אב לחינוך

לקדם גיבוש הכנת תכניות אב לחינוך בישובים רבים.

ה. חדשנות, יוזמות, פתיחות

במסגרת הכלל של "מעטפת קבועה (מטרז', כסף) - גמישות פנימית" (בהקצאת הפונקציות הפיזיות), אנו מאפשרים לרשות המקומית יותר חדשנות תוך האצלת סמכויות תכנון.

- א. עיכובים בבנייה בגלל האינתיפדה.
- ב. עיכובים בבנייה שנגרמו בגלל "מלחמת המפרץ". עיכובים אלה מונעים אפשרות להשלים בניה (עפ"י האישורים שניתנו בינואר 1991), וכנראה שיתעוררו בעיות של ח"ל לקראת תשנ"ב.
- ג. במקביל לקליטת העליה אושרו גם תקציבים לקליטת הגידול הטבעי (כ-630 כיתות לכל המגזרים: יהודי - ממלכתי, ממלכתי-דתי, עצמאי, חרדי, וכן למגזר הערבי, הבדואי והמגזר הדרוזי).
- גם בנושאים אלה יש דווחים על עיכובים, וחיפוש אחר פתרונות אלטרנטיביים.
- ד. ישובים מבקשים ח"ל טרומיים בגלל העיכובים בבנייה, דבר שאין לעשותו.
- אי אפשר גם לתקצב בניה קונבנציונאלית או מתועשת וגם זמנית לח"ל טרומיים.
- מצב זה מחייב מציאת פתרונות אלטרנטיביים בבתי"ס השונים באותו ישוב, כגון:
 1. קליטת יותר תלמידים בכיתה.
 2. ביטול כיתת אם (בעיקר בבתי"ס יסודיים).
 3. הנהגת שיטות לימוד אוניברסיטאיות (בעיקר בבתי"ס על-יסודיים).
 4. אפשרות של הנהגת משמרת שניה (כמצב מאולץ, באיזור או בי"ס ספציפי, באורח זמני, עד להשלמת הבנייה הנוספת של חדרי הלימוד).
 5. הסעות אל בתי-ספר בהם יש מקום.
 6. החזרת מבני חינוך (שהתפנו בעבר) למטרות של בית-ספר על-פי יעודו המקורי.
 7. שימוש במבני ציבור (מתנס"ים מועצות פועלים, בניני מועצה), והפעלת סניף של ביה"ס במבנה סמוך.

4. הצעות ורעיונות לקידום הנושא

- א. אנו נערכים לאפשרות של 300,000 עולים חדשים נוספים בשנת 1991.
- כ- 20% מהם הינם תלמידים, כלומר, כ- 60,000 תלמידים נוספים בשנת 1991 (תשנ"א ותחילת תשנ"ב).
- ב. במקביל - המשך טיפול עם משרד האוצר ומשרד השיכון לגבי התכניות לבניית יחידות דיוך לעולים, ועל פי זה - מה צריך לבניית מוסדות חינוך.
- ג. יש גם לחדש את הדרישה לכלול בצרכים גם בניה של גני-ילדים לגילאי 3-4 בערי הפיתוח, כפי שהיה בעבר, אך כיום הנושא לא מתקצב.
- ד. לאפשר לרשויות המקומיות להקים צורות שונות של מוסדות חינוך - אשכול גני-ילדים, חטיבות צעירות, מרכזי משאבים (ספריה, מעבדות מחשבים-במשולב).
- ה. לפתח שיטה של מינוי מנהלי בתי-ספר מראש, חלק גדול של מוסדות החינוך הם חדשים, בשכונות חדשות, ורצוי לאפשר מינוי מנהל/ת מראש (גם כאשר עוד לא קיים המבנה). ונדגיש - יש להעדיף כאן את ערי הפיתוח, או ישובים בהם מוקמות חטיבות ביניים חדשות.

בברכה,

ד"ר גדעון בן-דרור
סמנכ"ל בכיר לפיתוח

העתק: מר בנצי דל, המשנה למנכ"ל

ב: גדעון

מדינת ישראל
משרד החינוך והתרבות
אגף בכיר לפיתוח מערכת החינוך

י"ב באב התשנ"א
21 ביולי 1991

אל: מר נתן חילו, מינהל התכנון וההנדסה,
משרד הבינוי והשיכון, ירושלים

שלום רב,

הצבת קרואנים כחדרי לימוד

אנו פונים אליך, אישית, ומבקשים פעולתך הדחופה להצבת קרואנים כחדרי לימוד, עפ"י הרשימה המפורטת להלן.

רשימה זו הוכנה בהמשך לסכום, מיום 29/5/91, שנערך בנושא זה זה בין המנהלים הכלליים של משרד הבינוי והשיכון ומשרד החינוך והתרבות עם נציגי אגף התקציבים באוצר.

עפ"י הסיכום, יזמין משרד הבינוי והשיכון, בדחיפות, 150 קרואנים, אשר יוסבו לחדרי לימוד ויוצבו באתרים השונים עפ"י קביעת משרד החינוך והתרבות.

העתק הסיכום מצ"ב, לנוחותך (כפי שהסברנו לאורי שושני ביום 30/6/91).

נבקשך לדאוג להצבת מנה א' של מכסה זו, הכוללת 70 חדרי לימוד, באתרים השונים כמפורט להלן:

מועצה איזורית אשכול	- מרכז צוחר - גני-ילדים	3	כיתות
" "	מרחבים - מבועים - " "	3	"
" "	גליל תחתון - כדורי - " "	3	"
" "	" " - לבוא - בי"ס יסודי	8	"
" "	עמק הירדן - נווה עובד	3	"
" "	בית-שאן - רוויה - גני-ילדים	2	"
" "	" " - שדה-אליהו - בי"ס יסודי	2	"

בנין "לב-רם" * רח' דבורה הנביאה * ירושלים 91911 * טל' 293343/351 - 02

"	3	- גני-ילדים	- מעגלים	- מועצה איזורית עזתה		
"	1		- נורדיה	לב השרון	"	"
"	1		- כפר הס	" "	"	"
"	1	- בטירת-צבי		בית-שאן	"	"
"	6	- בשכונת נווה נוי - גני-ילדים				באר-שבע
"	8	- בביה"ס היסודי	" "		"	"
"	2	- בי"ס המקיף ע"ש שייבר				בית-שמש
"	2	- גני-ילדים חובה				גדרה
"	2	- בי"ס אהלי אליעזר				בני-ברק
"	2	- בי"ס תפארת יעקוב				אור-יהודה
"	2	- מרכז הרצוג		- מועצה איזורית שפיר		
"	2	- בי"ס בית-יעקוב				קרית-אתא
"	2	- בי"ס ביאליק				קרית-ביאליק
"	2	- בי"ס מקיף רודמן				קרית-ים
"	2	- גני-ילדים חובה				רמלה
"	2	- בי"ס אורים				שדרות
"	2	- בי"ס בית-יעקוב ד'				תל-אביב
"	2	- בי"ס נתיב מאיר				מעלות
"	2	- שכונה ד' - בי"ס ענבלים				טבריה
70 כיתות		סה"כ				

את יתרת 80 הכתות נפשייר במנה נוספת, בהקדם.
אנו מודים על התערבותך האישית לקידום הפעלת התכנית.

בברכה,

ד"ר גדעון בן-דרור
סמנכ"ל בכיר לפיתוח

העתק: מר אריה בר, מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון
מר זבולון אורלב, מנכ"ל משרד החינוך והתרבות
מר רני פינצי, אגף התקציבים, משרד האוצר
מר קלמן דינס, החברה למשק וכלכלה
מר שי כנעני, מנהל גף מיפוי ותכנון
מר שניאור שמחה, מנהל גף בינוי ותקצוב
מר אייל קורן, אגף התקציבים, משרד האוצר

בחיולו

מדינת ישראל
משרד החינוך והתרבות
אגף בכיר לפיתוח מערכת החינוך

יב"ב באב התשנ"א
23 ביולי 1991

אל: מר נתן חילו, מנהל מינהל תכנון והנדסה,
משרד הבינוי והשיכון, ירושלים.

שלום רב,

הצבת קראוונים לחדרי לימוד - מנה ב'

בהמשך למכתבנו מיום 21.7.91 בנושא הצבת קראוונים לחדרי לימוד
באתרים שונים, אנו מעבירים בזאת לטיפולך רשימת מנה ב' מתוך מכסת
150 הקראוונים שיוזמנו על ידכם. מנה זו כוללת 32 חדרי לימוד
כמפורט להלן:

אשקלון	4	כיתות ג'
ערד	2	כיתות ג'
	4	כיתות יסודי טללים
אילת	4	כיתות ג'
	4	כיתות ממ"ד ימין הרצוג
בית-יהושוע	1	כיתת ג'
מכמורת	1	כיתת ג'
איילת השחר	1	כיתת ג'
צפת	2	כיתות ג'
טבריה	6	כיתות ג'
לביא	2	כיתות בבית"ס (בנוסף למנה א')
רוויה	1	כיתה בבית"ס (בנוסף למנה א')
סה"כ	32	כיתות

אנא טיפולך האישי להצבת כיתות אלו שהן דרושות מיידית לפתיחת שנת
הלימודים הקרובה.

בברכה,

רפאל ירון
ס/מנהל המינהל הבכיר לפיתוח

העתק: ד"ר גדעון בן-דרור, סמנכ"ל בכיר לפיתוח
מר שי כנעני, מנהל גף מיפוי ותכנון, כאו.

נימנה 1

בנין "לב-רם" * רח' דבורה הנביאה * ירושלים 91911 * טל' 293343/351 - 02

ד'ר'

1. יורה אל קול - גאפוס - מדינתו בארץ ויחזיק
לפניהו בפניו כל היום וזו שם יום - גאפוס

(גאפוס ויחזיק)

המשפחה - חלקן - כ- 20 שנה בורח, האחרים מקבלים
מלך משה

למי שיש לו / חפץ

2. מי יודע הוצאה (במשפחה) הקולות מרבים
פנייה (גאפוס) למה אני יודע?

א) בדיקת דבר - פאפוס - דבר דאפוס - חפץ

אגודת - אגודת - פאפוס - חפץ

אגודת - אגודת - פאפוס - חפץ

אגודת - אגודת - פאפוס - חפץ

ב) דבר דאפוס - חפץ - חפץ - חפץ

ועד ראשי האוניברסיטאות

24.3.91

לכבוד

ראש הממשלה

מר יצחק שמיר

משרד ראש הממשלה

ירושלים

כבוד ראש הממשלה,

ה ידיעה על הפסקת תמיכתה של הסוכנות היהודית במינהל הסטודנטים שבמסגרת משרד הקליטה התקבלה על ידי המוסדות להשכלה גבוהה בתדומה.

צמצום התמיכה הציבורית במלגות קיום, בשכר לימוד ובשכר דיור ונביא לדחיית לימודיהם של הצעירים העולים מברית המועצות ומאזרות אחרות למשך זמן לא קצר. משמעותו של צעד זה היא קביעת מכסות לקליטת סטודנטים עולים, מסר ברור לכולם כי עליהם למצוא את עתידם מחוץ לישראל.

כידוע המינהל מטפל בכ-8,500 סטודנטים עולים (מתוכם 4,500-5,000 סטודנטים מברית המועצות). התקציב הממשלתי המאושר מאפשר לטפל בכ-3,500 סטודנטים (כ-25 מיליון שקל). החלק המקביל של כ-25 מיליון שקל מצד הסוכנות היהודית מאפשר לטפל בנותרים. אם חלקה של הסוכנות ייעלם, גדלים הסיכויים שגם החלק הממשלתי ייעלם, ואז אנא אנו באים?

בשם כל ראשי האוניברסיטאות בארץ אני מבקש את התערבותך לביטול הנזרה.

בברכה,

ד"ר אבישי ברוורמן

נשיא אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

העתק: השר אריאל שרון, יו"ר קבינט העליון

מר שמחה דניץ, יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית

פרופ' אמנון פז, יו"ר הוועדה לתכנון ולתקצוב של המועצה להשכלה גבוהה

פרופ' יורם בן פורת, נשיא, אוניברסיטת עברית

פרופ' משה מני, נשיא, אוניברסיטת ת"א

פרופ' עוזר שילד, נשיא, אוניברסיטת חיפה

פרופ' זאב תדמור, נשיא, טכניון

פרופ' חיים הררי, נשיא, מכון ויצמן

פרופ' צבי ארד, נשיא, אוניברסיטת בן-גוריון

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, באר-שבע, 84105

057-33574

המכון
מכון טכנולוגי לישראלהאוניברסיטה העברית
בירושלים

מכון ויצמן למדע

אוניברסיטת תל אביב

אוניברסיטת בר-אילן

אוניברסיטת חיפה

אוניברסיטת
בן-גוריון בנגב

מזכירות הממשלה

ירושלים, י"ג בניסן התשנ"א
28 במרץ 1991

ש מ ר

אל : ראש הממשלה ושר העבודה והרווחה
יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית
וההסתדרות הציונית

מאת : המשנה למזכיר הממשלה

הנני מתכבד להביא לתשומת-לבכם את החלטה מס. ע/127 של ועדת שרים לענייני עליה משיבתה ביום א', ט' בניסן התשנ"א (24.3.91):

ע 127/. העברת שירותי הרווחה מן הסוכנות היהודית לרשויות המקומיות

מ ח ל י ט י ס, בהתייחס לענין העברת שירותי הרווחה מן הסוכנות היהודית לרשויות המקומיות:-

א. ועדת השרים לענייני עליה רושמת לפנייה את הודעתה של הסוכנות היהודית, כי כדי לא לפגוע בעולים החדשים יש בכוונתה להעביר את שירותי הרווחה באופן אחראי ובצורה מסודרת, לכן היא דוחה את העברת השירותים כאמור, עד י"ט בתמוז התשנ"א (1.7.91) - מתוך תקווה כי הגופים הנוגעים לענין לרבות משרדי הממשלה יגיעו עד אז לתכנית מוסכמת בנושא;

מזכירות הממשלה

- 2 -

ב. בהמשך לנ"ל, ובהמשך להודעתו של המנהל הכללי של משרד העבודה והרווחה כי עוסק בסוגיה האמורה - להטיל על משרד העבודה והרווחה להביא בהקדם לוועדת השרים הצעת סיכום מפורטת בדבר העברת שירותי הרווחה לעולים מן הסוכנות היהודית לרשויות המקומיות.

נודה אם תודיעונו על ביצוע ההחלטה (בהתאם לסעיף 74 לתקנון לעבודת הממשלה).

בבית
א. לי שנסקי

העתק: השר לקליטת העליה
סגן שר העבודה והרווחה
המנהל הכללי, משרד העבודה והרווחה

שירות התעסוקה המנהל הכללי

בס"ד

ירושלים, י' אדר תשנ"א
24 פברואר 1991

ריכוז מועמדים לעבודה בבנין ברחבי הארץ

אזור חיפה

324	חיפה -
156	קרית ים -
9	עתלית -
26	קרית חיים + קרית מוצקין -
28	טירת הכרמל -
29	קרית החיל -
80	קרית אתא -

אזור ירושלים

39	ירושלים -
----	-----------

אזור נגב מרכז

140	באר שבע -
-----	-----------

נגב מזרחי

14	מצפה רמון -
10	דימונה -
27	ירוחם -

אזור שומרון

46	חדרה -
----	--------

0175 333 222

02/28/2014 10:00 AM 10/28/2014

2. $\frac{1}{2} \log \frac{1}{2} \approx -1.585$ bits/symbol

שירות התעסוקה
המנהל הכללי

- 2 -

	<u>אזור שרון צפוני</u>
44	נתניה -
	<u>אזור הדרום</u>
45	אשדוד -
	<u>אזור רחובות</u>
21	רחובות -
13	נס ציונה -
	<u>אזור עמק יזרעאל</u>
80	עמק יזרעאל -
	<u>אזור גליל עליון</u>
109	גליל עליון -
	<u>אזור גליל מערבי</u>
73	כרמיאל -
82	עכו -
69	נהריה -
30	פקיעין -
34	כפר ראמה -
	<u>אזור תל-אביב</u>
700	תל-אביב -
<u>2,228</u>	סה"כ

סה"כ הישובים - 2,228

סה"כ ההסתדרות - 400

סה"כ כללי - 2,628

SECRET
CONFIDENTIAL
SECRET

2

1. The first part of the report

is a description of the

method used in the

experiment.

The second part of the

report is a description of the

results of the experiment.

The third part of the

report is a description of the

conclusions of the experiment.

The fourth part of the

report is a description of the

limitations of the experiment.

The fifth part of the

report is a description of the

recommendations of the experiment.

The sixth part of the

report is a description of the

conclusions of the experiment.

The seventh part of the

report is a description of the

limitations of the experiment.

The eighth part of the

report is a description of the

recommendations of the experiment.

The ninth part of the

report is a description of the

conclusions of the experiment.

The tenth part of the

report is a description of the

limitations of the experiment.

The eleventh part of the

report is a description of the

recommendations of the experiment.

The twelfth part of the

report is a description of the

conclusions of the experiment.

The thirteenth part of the

report is a description of the

limitations of the experiment.

The fourteenth part of the

report is a description of the

recommendations of the experiment.

The fifteenth part of the

report is a description of the

conclusions of the experiment.

ירושלים, כג' שבט תשנ"א
7 פברואר 1991

היערכות שירות התעסוקה לגיוס כח אדם בענף הבנין

ביום ראשון, יב' שבט תשנ"א, 27.1.91 פתח שירות התעסוקה במבצע ארצי לגיוס כח אדם לענף הבנין.

עפ"י הנתונים שנמסרו ביום ה' 7.2.91 - הופנו במהלך השבועיים ע"י סניפי שירות התעסוקה כ- 1,700 דורשי עבודה לעבודה בבנין, וכן רשומים כ- 1,000 דו"ע שהביעו נכונות לעבוד בבנין.

נתונים אלה מצביעים על כך שישנו פוטנציאל של כח אדם שניתן לגייסו לעבוד בבנין, אם השכר יהיה הולם - קרי, שכר + מענק משמעותי במסגרת הכשרה פנים מפעלית.

שירות התעסוקה מאמין כי בפעולה משולבת של כל הגורמים הקשורים לענף הבנין ניתן לגייס אלפי עובדים מדי חודש לענף, והערכותנו לוקחת נתון זה בחשבון.

להלן תיאור הצעדים שננקטים והצעות מעשיות לפתרון בעיית המחסור בכח אדם בשנה הקרובה.

היערכות אירגונית של שירות התעסוקה

שירות התעסוקה נוקט, בנוסף לפעילות השוטפת של הפניית דורשי עבודה ומובטלים לאתרי בנייה - ללימוד והכשרה פנים מפעלית - באמצעים מיוחדים אשר נועדו להביא לתוצאות משמעותיות יותר בהכוונת כח האדם. מינהלת שירות התעסוקה בשיתוף עם וועד העובדים החליטה על פתיחת לשכות התעסוקה האזוריות גם בימי ו' לצורך השמת עובדים בבנין ועובדים 6 ימים בשבוע ולא 5 כשאר המשרדים, וכן עבודה בתורנות בשעות אחה"צ.

לאחרונה פנינו למרכז הקבלנים ובקשנו להכין רשימה מפורטת של דרישות כח האדם בענף על פי שמות הקבלנים והאתרים ברחבי הארץ.

בכל לשכה איזורית התמנה רכז שירותי מעסיקים כאחראי על גיוס כ"א לבנין באזור.

עובדי הלשכה סורקים מדי יום את רשימות דו"ע ומובטלים הרשומים, יוצרים עמם קשר טלפוני על מנת להפנותם לאתרי בנייה.

שירות התעסוקה המנהל הכללי

- 2 -

הנחינו את פקידי ההשמה להקפיד ולרשום סירובים לעובדים בלתי מקצועיים אשר יסרבו ללא הצדקה לצאת לעבודות בנין ובכך נשללת זכותם לקבלת דמי אבטלה.

פקידי השמה של שירות התעסוקה החלו לצאת בצוותים למקומות ריכוז של עולים כגון: אולפנים, מרכזי קליטה, מרכזי למידה מצוידים בטפסי שליחה ומנסים להפנות עולים לעבודה בבנין, הישר מהאולפנים.

השירות מעודד התארגנות של קבוצות עבודה כקבלני משנה באתרים, וכן התארגנות בקבוצות לבנייה עצמית של "בנה ביתך". השרות פנה לג'וינט לסייע בארגון עמותות מסוג זה ונענה בחיוב.

שירות התעסוקה מעביר מדי חודש מידע מפורט לאגף להכשרה מקצועית על הביקושים לכ"א במקצועות השונים. לאחרונה פנינו למנהל האגף בבקשה לתגבר את מסלולי הקורסים במקצועות השונים בענף הבנין בהם נוצרו צווארי בקבוק בשל ביקושים בלתי מסופקים.

הכשרת עובדים במקצועות הבנין ובטכנולוגיות הבנין, והתאמת מערכת הקורסים וההשתלמויות לצרכי הקבלנים עשויה לתת את המענים לטווח קצר ובינוני. ההכשרות תלווה בעבודה מעשית באתרים ותשולבנה, במידת האפשר בלימודי השפה העברית לעולים.

הכשרה פנים מפעלית ושינויי תקיקה

1. הגדלת ההשתתפות בהכשרה פנים מפעלית

שירות התעסוקה רואה במסלול ההכשרה הפנים מפעלית אמצעי בו ניתן לגייס אלפי עובדים לבנין. המענק להכשרה פנים מפעלית בבנין עומד כיום על 500 שקל לחודש.

אנו מניחים כי הגדלת סכום זה תאיץ בדורשי עבודה לפנות לענף הבנין, ואנו מציעים כי ההשתתפות בהכשרה פנים מפעלית תוגדל. עפ"י סיכום שהושג עם האוצר תוגדל ההכשרה הפנים מפעלית ל- 600 שקל לחודש משך 4 חודשים. בכך יעמוד השכר התחילי למצטרף החדש ב- 4 החודשים הקרובים על כ- 1,650 שקל לחודש משך 4-6 חודשים.

שירות התעסוקה המנהל הכללי

- 3 -

2. שינויי חקיקה

בישיבת וועדת העו"ר מיום ג', יג' שבט התשנ"א, 28.1.91 בה השתתף כבוד סגן השר הצהירו מזכ"ל ההסתדרות, מר ישראל קיסר ויו"ר לשכת התאום של התעשיינים, מר דב לאוטמן שהם מסכימים לתיקון חוק ביטוח אבטלה, שיחייב מובטל בלתי מקצועי עד גיל 35 ללכת ולעבוד בבנין במקום לקבל דמי אבטלה.

אנו רואים חשיבות גדולה בכך שמזכ"ל ההסתדרות תומך בתיקון לחוק, ואם כך הדבר, מוצע לתקן מיד את החוק ברוח הדברים לעיל, וכל מובטל בלתי מקצועי עד גיל 35 יחויב לעבוד בבנין במקום לקבל דמי אבטלה.

פעילות לשיפור תדמית ענף הבנין

ענף הבנין היה מזוהה במשך למעלה מ- 20 שנה עם עבודת ערביי יש"ע. בשנים אלה ירד מעמדו של הענף, ישראלים רבים נטשו אותו וצעירים סירבו להשתלב בו.

בשל הדימוי השלילי והיותו ענף עתיר עובדים שבעיקרם מיש"ע, השכר נשאר נמוך ביותר, ואף הטכנולוגיות של הענף נותרו מאחור לעומת השיטות הנהוגות במערב. שכן, בהיות השכר נמוך, לא היה כדאי לקבלנים להשקיע בצידוד חדיש ובשיטות עבודה מתוחכמות אשר יביאו לעלויות גבוהות יותר.

שירות התעסוקה יכין בתקופה הקרובה תשדיר שירות טלויזיוני לשיפור הדימוי של ענף הבנין בשפה העברית והרוסית, וכן סרט אינפורמטיבי על הענף, אשר יוקרן במרכזי קליטה, אולפנים, בלשכות תעסוקה, מתנס"ים וכיו"ב, מתוך מגמה ששיפור דימוי הענף יביא עובדים נוספים לבנין.

שירות התעסוקה המנהל הכללי

- 4 -

ירידים ומפגשי תעסוקה

השירות מקיים באופן שוטף ירידי תעסוקה בהם נקראים קבלנים להציב דוכנים ולראיין מועמדים אשר יש להם ענין בעבודת בנייה.

השתתפות הקבלן ביריד היא ללא תשלום. ההוצאות הן על שירות התעסוקה.

ירידים אלה מתקיימים באזורים בהם קיימים ביקושים לכח אדם, ושירות התעסוקה מארגן הסעות של עולים ממרכזי קליטה ואולפנים אל הירידים, על מנת להביאם ולהקל עליהם. לרשות העולים מתרגמים בשפה הרוסית, סיוע בכתיבת קורות חיים ואמצעים נוספים.

במהלך השנה הקרובה מתכנן שירות התעסוקה כ- 50 ירידי תעסוקה ובכללם "מיפגשי תעסוקה" ייחודיים לענף הבנין בו יוזמנו מאות דו"ע לפגישה עם הקבלנים וגיוס כח אדם במקום.

הסעות

שירות התעסוקה מופקד על אישורי השתתפות כספית בהסעות של מובטלים ועולים במרוכז לאתרי בנייה. הדבר נעשה כאשר אין במקום תחבורה ציבורית מסודרת. באופן זה יכול קבלן שיגייס דורשי עבודה באמצעות הלשכות להסיע קבוצות של עובדים לאתר, כאשר 50% מעלות ההסעה משולמת ע"י שירות התעסוקה. שירות התעסוקה יגדיל את תקציב ההסעות לאתרי בניין ככל שיתבקש.

גיוס פנסיונרים של ענף הבנייה כמדריכים באתרי בנייה

קיים היום מחסור גדול במדריכים מקצועיים בענף הבנייה. להערכת שירות התעסוקה מצויים כ- 1,000 גימלאים בענף אשר ניתן להחזירם כמדריכים במקצועות הבנייה. ברם, חזרתם זו למסגרת העבודה נמנעת בשל פגיעה אפשרית בזכאותם לפנסיה או לקצבה מהמוסד לביטוח לאומי.

מוצע לסגן השר לפנות לביטוח הלאומי להסדיר את המסגרת החקיקתית לכך, בהוראת שעה שתאפשר לאותם פנסיונרים לחזור לעבוד בענף, תמורת תשלום, ומבלי לפגוע בתנאי הפנסיה או הקצבאות המגיעות להם.

הארכת התקנה של "עבודה מועדפת לחיילים משוחררים"

יש לחדש את התקנה בדבר מתן המענק לסוגי "עבודה מועדפת" לחיילים משוחררים, ולבדוק האפשרות להחילה בתיקוני חקיקה מתאימים גם על עולים בשנתיים הראשונות מיום עלייתם.

שירות התעסוקה המנהל הכללי

- 5 -

עידוד ניצול ציוד ועבודת משמרות

על הקבלנים לעודד עבודה במשמרות סביב השעון באתרי בנין לצורך ניצול הציוד וההון המושקע.

1. מוצע לפטור חלקית ממס עובדי בנין במשמרות בשעות אחה"צ והערב, על מנת שיהווה תמריץ לסיום העבודות בזמן קצר ביותר, ולניצול גבוה יותר של הציוד.

2. שירות התעסוקה ממליץ לבדוק אפשרות שמי שעבד ברציפות 3 שנים לפחות בבנייה - יהיה זכאי לקבלת נקודות זיכוי למשכנתא לקניית דירה דבר שיאפשר לו לרכוש דירה ביתר קלות.

שירות התעסוקה מאמין שניתן יהא לגייס אלפי עובדים לענף הבנין. על הקבלנים להבין שעלותו של עובד ישראלי גבוה מעלותו של עובד מיש"ע, ויש לשלם שכר נאות לעובד החדש שמשתלב בבנייה. במקביל על דורש העבודה בישראל להבין שבמצב התעסוקה במדינת ישראל יש צורך בפשרה תעסוקתית, ונכונות לעבוד בעבודה נדרשת וכיום ענף הבנין זקוק ליידיים עובדות ויש להתפשר ולעבוד בבנין, להתפרנס בכבוד במקום להתבטל או לקבל דמי אבטלה.

רק בפשרה הדדית זו, שכר גבוה יותר ונכונות לעבוד בבנין, תוך שילוב כל הגורמים ניתן יהא לעשות מהפכה שלמה בכל נושא קליטת ישראלים בבנין וזו שעה היסטורית וחבל להחמיצה.

עו"ד דוד מנע
מנכ"ל שירות התעסוקה

מוזכירות הממשלה

ירושלים, כ"ג בשבט התשנ"א
7 בפברואר 1991

ש מ ו ר

אל : יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית
והסתדרות הציונית העולמית
✓ יועץ ראש הממשלה להתיישבות

מאת : המשנה למזכיר הממשלה

הנני מתכבד להביא לתשומת-לבכם את החלטה מס. ע/112 של ועדת שרים לענייני עליה מיישובתה ביום א', י"ט בשבט התשנ"א (3.2.91):

ע 112/. אפשרויות בניה וקליטה בסקטור הכפרי

מחליטים, ועדת השרים לענייני עליה רושמת לפנייה את סקירתו של ראש המחלקה להתיישבות של הסוכנות היהודית בעניין אפשרויות של בניה וקליטת עולים ב-186 יישובים במגזר הכפרי - בהיקף של 29,000 משפחות.

ועדת השרים קובעת, כי על המחלקה להתיישבות לשתף פעולה עם הועדה בראשותו של יועץ ראש הממשלה להתיישבות להסדר יחסי הגומלין בין משרד הבינוי והשיכון, מינהל מקרקעי ישראל וחברת "עמידר" בע"מ, לבין ועדי הכפרים או המועצות האיזוריות בנושא ניהול פרויקט הקרוונים ביישובים - לביצוע תכניותיה לקליטת עולים כאמור.

נודה אם תודיעונו על ביצוע ההחלטה (בהתאם לסעיף 74 לתקנון לעבודת הממשלה).

בבד כהן
א. ליטנסקי

העתק: יו"ר ועדת השרים לענייני עליה
המנהל הכללי, הסוכנות היהודית
ראש המחלקה להתיישבות, הסוכנות היהודית

100-100-100

100-100-100

100-100-100

100-100-100

100-100-100

100-100-100

100-100-100

100-100-100

100-100-100

100-100-100

100-100-100

100-100-100

100-100-100

100-100-100

מוכירות הממשלה

ש מ ו ר

יכ"ז
מ(ע) / ז"א
11

פרוטוקול
ועדת שרים לענייני עליה
יום א', י"ט בשבט התשנ"א - 3.2.91
(בשעה 17:00)

נכחו חברי ועדת השרים : א. שרון - יו"ר, א. אולמרט, מ. נסים,
י. פרץ, א. שאקי

נעדרו חברי ועדת השרים: ר. איתן, א. דרעי, ז. המר, י. מודעי,
ד. מרידור, מ. קצב, י. שמיר

כ"ן נכחו:	א. גור	- סגן שר התחבורה
ג. כהן	- סגנית שר המדע והטכנולוגיה	
מ. פרוש	- סגן שר העבודה והרווחה	
מ. ברונו	- נגיד בנק ישראל	
ע. אורן	- המנהל הכללי, משרד הבינוי והשיכון	
תא"ל י. אייל	- צה"ל	
ב. אלון	- הסוכנות היהודית	
א. בן-חיים	- משרד האנרגיה והתשתית	
ג. בן-ארי	- הסוכנות היהודית	
א. בן-שטרית	- המשרד לקליטת העליה	
ד. ברטוב	-	
מ. בר-לוי	- לשכת השר לקליטת העליה	
א. גיא	- משרד התעשייה והמסחר	
ע. גדור	- המשרד לקליטת העליה	
י. גולני	- משרד הפנים	
א. גורדון	- הסוכנות היהודית	
נ. גרנית	- לשכת שר הבינוי והשיכון	
מ. דקל	- משרד ראש הממשלה	
ע. הדר	- משרד האוצר	
י. הכט	- משרד העבודה והרווחה	

ר. הרמן	- לשכת סגן ראש הממשלה
ש. טלמון	ושר התעשייה והמסחר
א. כהן	- משרד האוצר
ח. כץ	- המשרד לקליטת העליה
ק. כץ	- משרד האוצר
א. כהן	- לשכת שר הבינוי והשיכון
א. כהן	- לשכת שר הבינוי והשיכון
מ. כהן	- הסוכנות היהודית
א. לפידות	- משרד הבטחון
א. מנטבר	- המנהל הכללי, המשרד לקליטת העליה
ד. מנע	- הסוכנות היהודית
צ. נוגה	- משרד העבודה והרווחה
מ. נתיב	- המשרד לקליטת העליה
ש. סלבין	- המנהל הכללי, הסוכנות היהודית
א. ספרן	- המנהל הכללי, משרד העבודה והרווחה
מ. קוסטרינסקי	- משרד האוצר
ת. קן	- הסוכנות היהודית
ע. רובין	- משרד החקלאות
ד. רצ'בסקי	- יועץ כלכלי לראש הממשלה
מ. שרון	- משרד הפנים
א. שני	- משרד התחבורה
	- חברת "עמידר" בע"מ
א. לישנסקי	- מזכיר הועדה

סדר היום :

- ע/111. העליה מאתיופיה - תכנית לקליטת עולים מאתיופיה לתקופה: - דצמבר 1990 - ינואר 1992 - ביצוע החלטה מס. ע/94
- ע/112. אפשרויות בניה וקליטה בסקטור הכפרי
- ע/113. תכנית להשתתפות - בתוספת תעסוקה לעולים ויוצאי-צבא

העליה מאתיופיה - תכנית לקליטת עולים מאתיופיה
לתקופה: - דצמבר 1990 - ינואר 1992 - ביצוע החלטה
מס. 94/ע

ע/111.

המנהל הכללי של הסוכנות היהודית פותח.

בדיון משתתפים: השר א. שרון; סגנית השר ג. כהן וה"ה
מ. נתיב, א. גורדון, ע. גדור, מ. שטרית, א. שני,
א. ספרן ומ. דקל.

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטה מס. 94/ע של ועדת
השרים לענייני עליה, מיום ו' בטבת התשנ"א
(23.12.90), שענינה העליה מאתיופיה תכנית לקליטת
עולים מאתיופיה לתקופה: - דצמבר 1990 - ינואר 1992,
לקבוע, כי הסוכנות היהודית תשכור מתקנים של האגודה
למען החייל ומתקנים אחרים כמרכזי קליטה לעולים
מאתיופיה ומשרד האוצר יממן את שכר הדירה למתקנים
אלה.

הסדר זה יהיה בתוקף כל עוד אין אפשרות של העברת
העולים לדירות, בהתאם לתכנית הנ"ל.

אפשרויות בניה וקליטה בסקטור הכפרי

ע/112.

ראש מחלקת ההתיישבות של הסוכנות היהודית פותח
ומבהיר כי בנושא של בניה וקליטת עולים במגזר הכפרי,
הסוכנות היהודית סרקה כ-400 ישובים בארץ, ומתוכם
נתקבלו תשובות מ-186 ישובים אשר הביעו רצונם לבנות
28,239 יחידות דיור לקליטת 29,000 משפחות. כמו-כן
קיימת אפשרות של קליטה נוספת של כ-30,000 משפחות,
במגזר זה.

בדיון משתתפים: השר א. שרון; ה"ה מ. דרובלס,
ע. גדור, א. גורדון, מ. דקל, מ. נתיב וא. שני.

מ ח ל י ט י ס, ועדת השרים לעניני עליה רושמת לפנייה את סקירתו של ראש המחלקה להתיישבות של הסוכנות היהודית בענין אפשרויות של בניה וקליטת עולים ב-186 יישובים במגזר הכפרי - בהיקף של 29,000 משפחות.

ועדת השרים קובעת, כי על המחלקה להתיישבות לשתף פעולה עם הועדה בראשותו של יועץ ראש הממשלה להתיישבות להסדר יחסי הגומלין בין משרד הבינוי והשיכון, מינהל מקרקעי ישראל וחברת "עמידר" בע"מ, לבין ועדי הכפרים או המועצות האיזוריות בנושא ניהול פרויקט הקרוונים ביישובים - לביצוע תכניותיה לקליטת עולים כאמור.

תכנית להשתתפות - בתוספת תעסוקה לעולים ויוצאי-צבא

ע/113.

סגן ראש הממשלה ושר התעשייה והמסחר פותח.

בדיון משתתפים: השרים א. שרון, מ. נסים, י. פרא; סגני השרים ג. כהן, א. גור, מ. פרוש וה"ה א. גורדון, מ. ברונו, מ. דקל, מ. נתיב והגב' ת. קו.

מ ח ל י ט י ס, בהתייחס לנושא התעסוקה לעולים ויוצאי-צבא, ועדת השרים לעניני עליה רושמת לפנייה כדלקמן, את תכניתו של סגן ראש-הממשלה ושר התעשייה והמסחר לתימרוץ מצטרפים חדשים למפעלי תעשייה:-

א. השתתפות המדינה בשכרו של העובד הנוסף תהיה בשיעור של 25% עד לתקרת שכר של 3000 ש"ח;

ב. התמריץ בגין העובד הנוסף ינתן לתקופה של 10 חודשים;

ג. הפעלת התמריץ תחל ביום 1.3.91. ותמשך עד ליום 31.12.91 ועד בכלל;

ד. התמריץ ינתן לכל מפעל תעשייתי המעסיק 10 עובדים ומעלה;

ה. הסכום שיועבר למעסיק יהיה פטור ממס הכנסה וממע"מ. משרד האוצר יקבע את אופן הביצוע של סעיף זה;

ו. משרד התעשייה והמסחר יודיע, לאלתר, על הפעלת התכנית האמורה לגורמים הרלוונטיים במשק.

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת

שירות התעסוקה המנהל הכללי

בס"ד

ירושלים, טז' שבט תשנ"א
31 ינואר 1991

היערכות שירות התעסוקה לגיוס כח אדם בענף הבנין

ביום ראשון, יב' שבט תשנ"א, 27.1.91 פתח שירות התעסוקה במבצע ארצי לגיוס כח אדם לענף הבנין.

עפ"י הנתונים שנמסרו ביום ה' 31.1.91 - הופנו במהלך השבוע ע"י סניפי שירות התעסוקה כ- 1,000 דורשי עבודה לעבודה בבנין.

נתונים אלה מצביעים על כך שישנו פוטנציאל של כח אדם שניתן לגייסו לעבוד בבנין, אם השכר יהיה הולם - קרי, שכר + מענק משמעותי במסגרת הכשרה פנים מפעלית.

שירות התעסוקה מאמין כי בפעולה משולבת של כל הגורמים הקשורים לענף הבנין ניתן לגייס אלפי עובדים מדי חודש לענף, והערכותנו לוקחת נתון זה בחשבון.

להלן תיאור הצעדים שננקטים והצעות מעשיות לפתרון בעיית המחסור בכח אדם בשנה הקרובה.

היערכות אירגונית של שירות התעסוקה

שירות התעסוקה נוקט, בנוסף לפעילות השוטפת של הפניית דורשי עבודה ומובטלים לאתרי בנייה - ללימוד והכשרה פנים מפעלית - באמצעים מיוחדים אשר נועדו להביא לתוצאות משמעותיות יותר בהכוונת כח האדם. מינהלת שירות התעסוקה בשיתוף עם וועד העובדים החליטה על פתיחת לשכות התעסוקה האזוריות גם בימי ו' לצורך השמת עובדים בבנין ועובדים 6 ימים בשבוע ולא 5 כשאר המשרדים, וכן עבודה בתורנות בשעות אחה"צ.

לאחרונה פנינו למרכז הקבלנים ובקשנו להכין רשימה מפורטת של דרישות כח האדם בענף על פי שמות הקבלנים והאתרים ברחבי הארץ.

בכל לשכה איזורית התמנה רכז שירותי מעסיקים כאחראי על גיוס כ"א לבנין באזור.

עובדי הלשכה סורקים מדי יום את רשימות דו"ע ומובטלים הרשומים, יוצרים עמם קשר טלפוני על מנת להפנותם לאתרי בנייה.

שירות התעסוקה

המנהל הכללי

- 2 -

הנחינו את פקידי ההשמה להקפיד ולרשום סירובים לעובדים בלתי מקצועיים אשר יסרבו ללא הצדקה לצאת לעבודות בנין ובכך נשללת זכותם לקבלת דמי אבטלה.

פקידי השמה של שירות התעסוקה החלו לצאת בצוותים למקומות ריכוז של עולים כגון: אולפנים, מרכזי קליטה, מרכזי למידה מצוידים בטפסי שליחה ומנסים להפנות עולים לעבודה בבנין, הישר מהאולפנים.

השירות מעודד התארגנות של קבוצות עבודה כקבלני משנה באתרים, וכן התארגנות בקבוצות לבנייה עצמית של "בנה ביתך". השרות פנה לג'וינט לסייע בארגון עמותות מסוג זה ונענה בחיוב.

שירות התעסוקה מעביר מדי חודש מידע מפורט לאגף להכשרה מקצועית על הביקושים לכ"א במקצועות השונים. לאחרונה פנינו למנהל האגף בבקשה לתגבר את מסלולי הקורסים במקצועות השונים בענף הבנין בהם נוצרו צווארי בקבוק בשל ביקושים בלתי מסופקים.

הכשרת עובדים במקצועות הבנין ובטכנולוגיות הבנין, והתאמת מערכת הקורסים וההשתלמויות לצרכי הקבלנים עשויה לתת את המענים לטווח קצר ובינוני. ההכשרות תלוונה בעבודה מעשית באתרים ותשולבנה, במידת האפשר בלימודי השפה העברית לעולים.

הכשרה פנים מפעלית ושינויי חקיקה

1. הגדלת ההשתתפות בהכשרה פנים מפעלית

שירות התעסוקה רואה במסלול ההכשרה הפנים מפעלית אמצעי בו ניתן לגייס אלפי עובדים לבנין. המענק להכשרה פנים מפעלית בבנין עומד כיום על 500 שקל לחודש.

אנו מניחים כי הגדלת סכום זה תאיץ בדורשי עבודה לפנות לענף הבנין, ואנו מציעים כי ההשתתפות בהכשרה פנים מפעלית תוגדל. בשלב ראשון אנו מציעים כי במהלך חודש פברואר 1991 ההשתתפות בהכשרה הפנים מפעלית תוגדל ל- 750 שקל, וכל מי שיצטרף במהלך חודש פברואר לענף הבנין יקבל מענק של 750 שקל לחודש במקום 500 כיום למשך תקופת הכשרה של 4 חודשים. אם יסיים עם תעודה מקצועית יהא זכאי ל- 6 חודשי מענק. בכך יעמוד השכר התחילי למצטרף החדש בחודש פברואר על כ- 1,800 שקל לחודש משך 4-6 החודשים מפברואר 1991.

שירות התעסוקה

המנהל הכללי

- 3 -

2. שינויי חקיקה

בישיבת וועדת העו"ר מיום ג', יג' שבט התשנ"א, 28.1.91 בה השתתף כבוד סגן השר הצהירו מזכ"ל ההסתדרות, מר ישראל קיסר ויו"ר לשכת התאום של התעשיינים, מר דב לאוטמן שהם מסכימים לתיקון חוק ביטוח אבטלה, שיחייב מובטל בלתי מקצועי עד גיל 35 ללכת ולעבוד בבנין במקום לקבל דמי אבטלה.

אנו רואים חשיבות גדולה בכך שמזכ"ל ההסתדרות תומך בתיקון לחוק, ואם כך הדבר, מוצע לתקן מיד את החוק ברוח הדברים לעיל, וכל מובטל בלתי מקצועי עד גיל 35 יחויב לעבוד בבנין במקום לקבל דמי אבטלה.

הערה - בשיחה שקיימתי עם מר אמנון ספרן, סגן ראש אגף התקציבים באוצר הסכים מר ספרן להעלות את ההכשרה הפנים מפעלית כמצויין בס' 1 הגדלה ל- 750 שקל למשך חודש פברואר 1991 בתנאי שתקבל החלטה לתיקון חוק ביטוח אבטלה ברוח הדברים בס' 2 לעיל. כלומר, האוצר יסכים לס' 1 ו- 2 לעיל כמיקשה אחת, וסבורני שסגן השר יוכל להביא זאת כהחלטה אופרטיבית לביצוע מיידי בקבינט.

3. במידה וההגדלה של מענק ההכשרה מ- 500 ש"ח ל- 750 תביא במהלך חודש פברואר להצטרפות גדולה של עובדים לענף, תשקל המשך ההגדלה גם בחודשים הבאים.

עילות לשיפור תדמית ענף הבנין

ענף הבנין היה מזוהה במשך למעלה מ- 20 שנה עם עבודת ערביי יש"ע. בשנים אלה ירד מעמדו של הענף, ישראלים רבים נטשו אותו וצעירים סירבו להשתלב בו.

בשל הדימוי השלילי והיותו ענף עתיר עובדים שבעיקרם מיש"ע, השכר נשאר נמוך ביותר, ואף הטכנולוגיות של הענף נותרו מאחור לעומת השיטות הנהוגות במערב. שכן, בהיות השכר נמוך, לא היה כדאי לקבלנים להשקיע בציוד חדש ובשיטות עבודה מתוחכמות אשר יביאו לעלויות גבוהות יותר.

שירות התעסוקה יכין בתקופה הקרובה תשדיר שירות טלויזיוני לשיפור הדימוי של ענף הבנין בשפה העברית והרוסית, וכן סרט אינפורמטיבי על הענף, אשר יוקרן במרכזי קליטה, אולפנים, בלשכות תעסוקה, מתנס"ים וכיו"ב, מתוך מגמה ששיפור דימוי הענף יביא עובדים נוספים לבנין.

שירות התעסוקה המנהל הכללי

- 4 -

ירידים ומפגשי תעסוקה

השירות מקיים באופן שוטף ירידי תעסוקה בהם נקראים קבלנים להציב דוכנים ולראיין מועמדים אשר יש להם ענין בעבודת בנייה.

השתתפות הקבלן ביריד היא ללא תשלום. ההוצאות הן על שירות התעסוקה.

ירידים אלה מתקיימים באזורים בהם קיימים ביקושים לכח אדם, ושירות התעסוקה מארגן הסעות של עולים ממרכזי קליטה ואולפנים אל הירידים, על מנת להביאם ולהקל עליהם. לרשות העולים מתרגמים בשפה הרוסית, סיוע בכתבת קורות חיים ואמצעים נוספים.

במהלך השנה הקרובה מתכנן שירות התעסוקה כ- 50 ירידי תעסוקה ובכללם "מיפגשי תעסוקה" ייחודיים לענף הבנין בו יוזמנו מאות דו"ע לפגישה עם הקבלנים וגיוס כח אדם במקום.

הסעות

שירות התעסוקה מופקד על אישורי השתתפות כספית בהסעות של מובטלים ועולים במרוכז לאתרי בנייה. הדבר נעשה כאשר אין במקום תחבורה ציבורית מסודרת. באופן זה יכול קבלן שיגייס דורשי עבודה באמצעות הלשכות להסיע קבוצות של עובדים לאתר, כאשר 50% מעלות ההסעה משולמת ע"י שירות התעסוקה. שירות התעסוקה יגדיל את תקציב ההסעות לאתרי בניין ככל שיתבקש.

גיוס פנסיונרים של ענף הבנייה כמדריכים באתרי בנייה

קיים היום מחסור גדול במדריכים מקצועיים בענף הבנייה. להערכת שירות התעסוקה מצויים כ- 1,000 גימלאים בענף אשר ניתן להחזירם כמדריכים במקצועות הבנייה. ברם, חזרתם זו למסגרת העבודה נמנעת בשל פגיעה אפשרית בזכאותם לפנסיה או לקצבה מהמוסד לביטוח לאומי.

מוצע לסגן השר לפנות לביטוח הלאומי להסדיר את המסגרת החקיקתית לכך בהוראת שעה שתאפשר לאותם פנסיונרים לחזור לעבוד בענף, תמורת תשלום, ומבלי לפגוע בתנאי הפנסיה או הקצבאות המגיעות להם.

הארכת התקנה של "עבודה מועדפת לחיילים משוחררים"

על הקבינט לקבל החלטה על חידוש התקנה בדבר מתן המענק לסוגי "עבודה מועדפת" לחיילים משוחררים, ולבדוק האפשרות להחילה בתיקוני חקיקה מתאימים גם על עולים בשנתיים הראשונות מיום עלייתם.

שירות התעסוקה

המנהל הכללי

- 5 -

עידוד ניצול ציוד ועבודת משמרות

על הקבלנים לעודד עבודה במשמרות סביב השעון באתרי בנין לצורך ניצול הציוד וההון המושקע.

1. מוצע לפטור חלקית ממס עובדי בנין במשמרות בשעות אחה"צ והערב, על מנת שיהווה תמריץ לסיום העבודות בזמן קצר ביותר, ולניצול גבוה יותר של הציוד.

2. שירות התעסוקה ממליץ לבדוק אפשרות שמי שעבד ברציפות 3 שנים לפחות בבנייה - יהיה זכאי לקבלת נקודות זיכוי למשכנתא לקניית דירה דבר שיאפשר לו לרכוש דירה ביתר קלות.

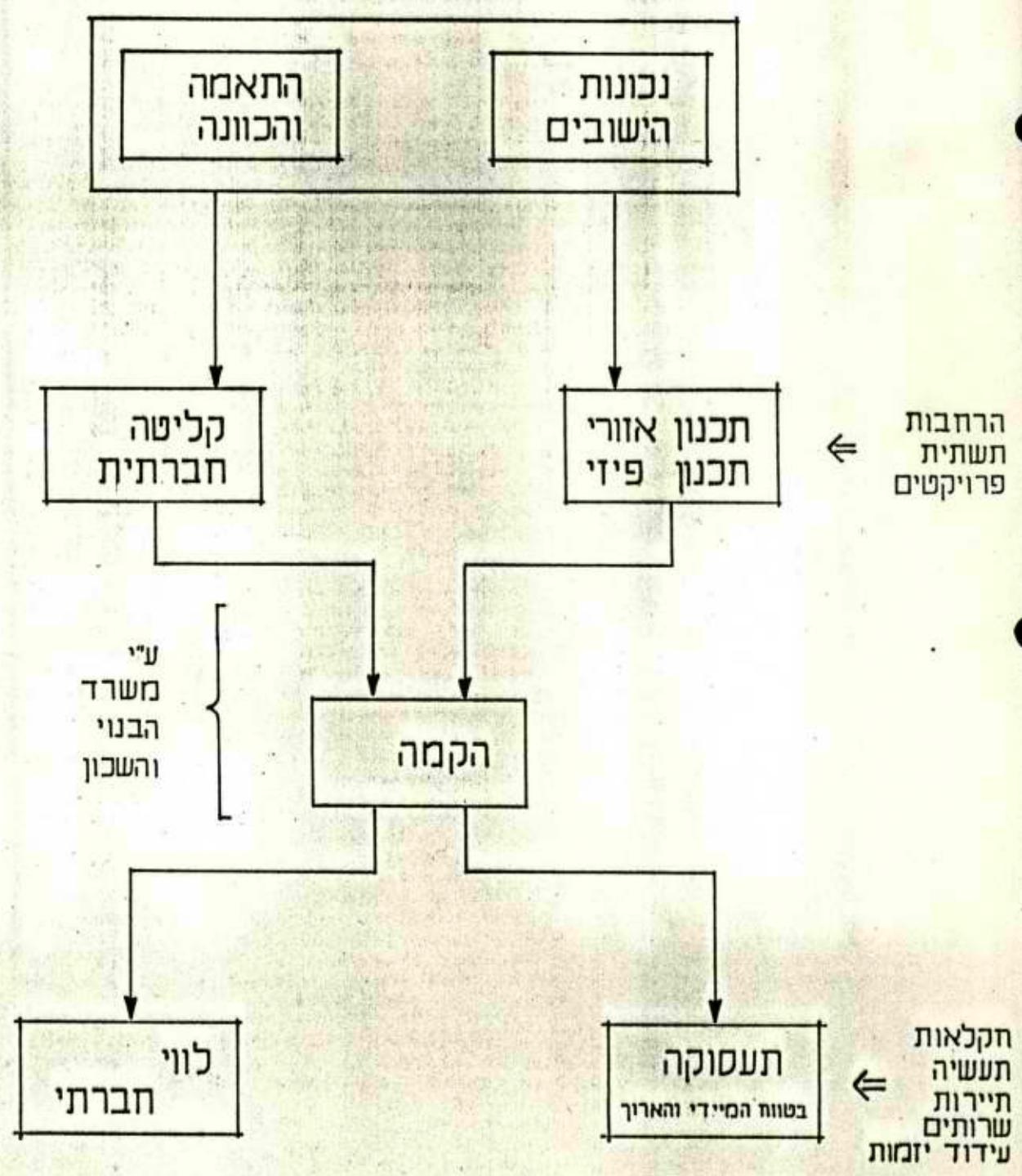
שירות התעסוקה מאמין שניתן יהא לגייס אלפי עובדים לענף הבנין. על הקבלנים להבין שעלותו של עובד ישראלי גבוה מעלותו של עובד מיש"ע, ויש לשלם שכר נאות לעובד החדש שמשתלב בבנייה. במקביל על דורש העבודה בישראל להבין שבמצב התעסוקה במדינת ישראל יש צורך בפשרה תעסוקתית, ונכונות לעבוד בעבודה נדרשת וכיום ענף הבנין זקוק ליידיים עובדות ויש להתפשר ולעבוד בבנין, להתפרנס בכבוד במקום להתבטל או לקבל דמי אבטלה.

רק בפשרה הדדית זו, שכר גבוה יותר ונכונות לעבוד בבנין, תוך שילוב כל הגורמים ניתן יהא לעשות מהפכה שלמה בכל נושא קליטת ישראלים בבנין וזו שעה היסטורית וחבל להחמיצה.

עו"ד דוד מנע
מנכ"ל שירות התעסוקה

פעילות המחלקה להתישבות בתחום קליטת העליה

בשיחוף המועצות האזוריות והמחלקה לעליה וקליטה בסוכה יי

טבלה מס. 1

תחומי טיפולה של המחלקה להתיישבות בקליטת עליה

מס' יחידות דיור	מס' א י ז ר	מועצות אזוריות	תחום טיפול
3102	1. ג ל ר ל	שבע מועצות - אזוריות	הכוונת העולים טיפול חברתי -
5634	2. מ ר כ ז וקו הקשת	עשרים ושבע - מועצות אזוריות	ותרבות; פתוח מקורות
19,504	3. נ ג ב	תשע מועצות - אזוריות	תעסוקה

טבלה מס' 2

פילוג עיסוקים ל-1000 * משפחות עולים

מס'	עיסוק	מס' מועסקים	סיוע נדרש
1.	מחוץ לאיזור (בפרט במרכז)	540	הסעות בתקופת ההכשרה המקצועית
2.	מגזר צבאי - באיזור	300	הכשרה מקצועית
3.	במפעלים בתוך האיזור	540	הכשרה והסבה מקצועית; סיוע ביצירת מקומות עבודה
4.	יזמים עצמאיים **	120	הקמת חממות וסיוע אחר
סה"כ		1500	

* ההנחה היא כי ביחידה של 1000 משפחות יש 1500 מועסקים פוטנציאליים.

** בהנחה כי יאותרו היזמים מקרב העולים.

5

טבלה מס' 3

פיתוח תעסוקה לעולים באזורים הפריפריאליים

תמריצים לעידוד הקליטה

מס	סוג הפעילות	תמריץ
1	הכשרה פנים מפעלית	מימון - מענק
2	הסבה מקצועית	קורסים
3	תשתיות להרחבת מפעלים	תכנון והלואה
4	עידוד יזמים (חממות) +	מימון - הלואה
5	פרויקטים של מו"פ	מימון - מענק
6	מרכזי עידוד תעשיות קטנות	מימון הקמה והפעלה

התמריץ ינתן בנוסף למימון הממשלתי הרגיל לפעילויות אלה וזאת בהתחשב בעלויות הגבוהות ביחס באזורים הכפריים.

טבלה מס' 4

תקציב לקליטת 2500 משפחות עולים בשנת 1991

גליל, קו קשת ונגב

סעיף מס'	נ	ש	א	תקציב דרוש (אלפי דולר)
1.	<u>טיפול חברתי</u>			
1.1	רכזי קליטה לירשובים - 10 ישובים			200
1.2	הסברה; הכוונה; הסעות לאולפנים; טיפול חברתי; קליטה ראשונית			300
2.	<u>תכנון פיזי</u>			
	שכירת שירותי חוץ; מדידות וחומרים - 40 ישובים			350
3.	<u>תעסוקה (3750 מועסקים)</u>			
3.1	מימון נסיעות בתקופת ההכשרה 1200 עולים			400
3.2	הסבה והכשרה מקצועית - 2100 עולים			1500
3.3	סיוע ליזמים קטנים ומפעלים המעסיקים עולים 1200 עולים			2500
3.4	עידוד יזמות עיסוקית מקרב העולים 300 עולים			1000
סה"כ				6250

מוכירות הממשלה

ש מ ו ר

(Handwritten signatures and initials)

פרוטוקול
ועדת שרים לענייני עליה
יום א', י"ב בשבט התשנ"א - 27.1.91
(בשעה 17:00)

נכחו חברי ועדת השרים : א. שרון - יו"ר, מ. נסים, י. פרא, א. שאקי

נעדרו חברי ועדת השרים: א. אולמרט, ר. איתן, א. דרעי, ז. המר, י. מודעי, ד. מרידור, מ. קצב, י. שמיר

כן נכחו: א. גור - סגן שר התחבורה
א. ורדיגר - סגן השר לענייני ירושלים
ג. כהן - סגנית שר המדע והטכנולוגיה
מ. פרוש - סגן שר העבודה והרווחה
א. רביץ - סגן שר הבינוי והשיכון
מ. ברונו - נגיד בנק ישראל
ע. אורן - המנהל הכללי, משרד הבינוי והשיכון
א. איתן - משרד האוצר
תא"ל י. אייל - צה"ל
י. ארליך - משרד התעשייה והמסחר
ג. בן-ארי - הסוכנות היהודית
א. בן שטרית - המשרד לקליטת העליה
א. בן-חיים - משרד האנרגיה והתשתית
א. בר - משרד התעשייה והמסחר
ד. ברטוב
י. ברק - משרד העבודה והרווחה
ע. גדור - המשרד לקליטת העליה
א. גולדשטיין - המוסד לביטוח לאומי
א. גורדון - הסוכנות היהודית
ד. גילרמן - נשיא איגוד לשכות המסחר בישראל
נ. גרנית - לשכת שר הבינוי והשיכון
מ. דקל - משרד ראש הממשלה

בפרוטוקול זה 4 דפים.

1895

צ. הרמן	- לשכת סגן ראש הממשלה
מ. כהן	ושר התעשייה והמסחר
ח. כץ	- משרד הבטחון
ק. כץ	- משרד האוצר
י. לביא	- לשכת שר הבינוי והשיכון
א. מראני	- משרד הפנים
א. מנטבר	- משרד האוצר
צ. נוגה	- הסוכנות היהודית
מ. נתיב	- המשרד לקליטת העליה
ש. סלבין	- המנהל הכללי, הסוכנות היהודית
א. ספרן	- המנהל הכללי, משרד העבודה והרווחה
צ. עמית	- משרד האוצר
א. פוגל	- איגוד לשכות המסחר בישראל
ת. קו	- איגוד לשכות המסחר בישראל
ע. רובין	- משרד החקלאות
ד. רצ'בסקי	- יועץ כלכלי לראש הממשלה
ע. שור	- משרד הפנים
י. שטרן	- איגוד לשכות המסחר בישראל
מ. שרון	- איגוד לשכות המסחר בישראל
	- משרד התחבורה

א. ליסנסקי - מזכיר הועדה

סדר היום :

- ע/108. סקירות בענייני עליה ובניה
- ע/109. קליטת עובדים בסקטור המסחר והשירותים העיסקיים
- ע/110. חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשכ"ח-1968:-
הצעה לתיקון סעיף 127' - עבודה לתועלת הציבור

סקירות בענייני עליה ובניה

ע/108.

יושב ראש ועדת השרים לענייני עליה ונציגי הסוכנות היהודית והמשרד לקליטת העליה סוקרים ענייני עליה, קליטה ובניה לרבות נושא המגורונים.

בדיון משתתפים: השרים א. שרון, י. פרץ; סגני השרים א. רביץ, ג. כהן וה"ה ע. גדור, א. מנטבר, מ. דקל, מ. נתיב, ע. אורן, א. ספרן, ע. רובין ומ. ברונו.

קליטת עובדים בסקטור המסחר והשירותים העיסקיים

ע/109.

המנהל הכללי של איגוד לשכות המסחר בישראל סוקר נושאים בתחום קליטת עובדים בסקטור המסחר והשירותים העיסקיים.

בדיון משתתפים: השרים י. פרץ, א. שרון, מ. נסים; ה"ה צ. עמית, י. שור, א. פוגל, י. שטרן, ע. גדור, מ. נתיב, מ. ברונו וד. גילרמן.

מ ח ל י ט י ם, איגוד לשכות המסחר בישראל יגיש בהקדם, לוועדת השרים לענייני עליה, הצעה להחלטה מנוסחת - ובה המלצות לקליטת עובדים בסקטור המסחר והשירותים העיסקיים.

המשך הדיון נדחה.

חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשכ"ח-1968:-
הצעה לתיקון סעיף 127' - עבודה לתועלת הציבור

ע/110.

סגן שר העבודה והרווחה פותח.

בדיון משתתפים: השרים מ. נסים, א. שרון; סגני השרים
מ. פרוש, א. רביץ, א. גור, ג. כהן; ה"ה מ. ברונו,
ש. סלבין, מ. נתיב, א. מראני, מ. כהן, א. מנטבר,
י. ברק, א. גורדון, ע. רובין, ע. גדור והגברות
א. גולדשטיין ות. קו.

מ ח ל י ט י ס, בהתייחס להצעה לתקן סעיף 127' לחוק
הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשכ"ח-1968 - להטיל
על משרדי העבודה והרווחה והאוצר, לגבש את הנושא,
ולהביא לוועדת השרים לענייני עליה הצעה להחלטה.

המשך הדיון נדחה.

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת

מזכירות הממשלה

ירושלים, כ"ט בטבת התשנ"א
15 בינואר 1991

ש מ ר

אל : ראש הממשלה ושר העבודה והרווחה
שר הבינוי והשיכון

מאת : מזכיר הממשלה

שלום רב,

הנני מתכבד להביא לתשומת-לבכם את החלטה מס. 852 של
הממשלה מישיבתה ביום א', כ"ז בטבת התשנ"א (13.1.91):

852".
יבוא עובדים זרים בענף הבניה -
ערך על החלטת ועדת השרים לענייני עליה

מ ח ל י ט י ס, בעקבות ערר משרד העבודה והרווחה,
לשנות את החלטה ע/103(ג) של ועדת השרים לענייני עליה
כדלקמן:

בהסתמך על החלטה מס. 1605 י"א של הממשלה, מיום י"ט
באייר התש"ן (14.5.90) -:

(1) לקדם את תהליך הכשרת כח אדם מקרב יוצאי צבא
ועולים לטובת ענף הבניה;

(2) להתיר הבאת עובדים זרים מקצועיים לענף הבניה,
במספר שלא יעלה על 3000 עובדים, ועל-פי הצרכים
והמקצועות כפי שייקבעו;

(א) כשהמדובר בחברות בניה ישראליות - על-ידי
משרד העבודה והרווחה, בהמלצת משרד הבינוי
והשיכון.

(ב) כשהמדובר בחברות בניה זרות - על-ידי משרד
הבינוי והשיכון, בהתייעצות עם משרד העבודה
והרווחה.

(3) אישור להבאת עובדים זרים לחברות הבניה מותנה
בקליטתו והכשרתו של עובד ישראלי אחד, עולה חדש
או יוצא צבא, על כל עובד זר.

ב ב ר כ ה,

אליקים רובינשטיין

העתק: מר מ. פרוש, סגן שר העבודה והרווחה

מוכירות הממשלה

ש מ ו ר

ס ד ר י ו ם

לישיבת ועדת השרים לענייני עליה
יום א', כ"ז בטבת התשנ"א - 13.1.91

(בשעה 17:00 במזכירות הממשלה)

השר המגיש

מס. נספח

השר לקליטת העליה		א. היערכות המשרד לקליטת העליה
לקליטת 400 אלף עולים בשנת 1991
- המשך הדיון
שר הבינוי והשיכון	16ע	ב. טיפול בקליטה החברתית של עולים
שר התעשייה והמסחר		ג. דיווח משרד התעשייה והמסחר על
השקעות בתעשייה ובמחקר ופיתוח
שתורמות להעסקת עולים - המשך
הדיון
משרד העבודה והרווחה	11ע	ד. הערכות לתיגבור תעסוקה לשנת
1990-91 - המשך הדיון
בינוי ושיכון		ה. פריסת משכנתאות לעולים - דיווח
וסיכום

1950-1951

מס. נספח השר המגיש

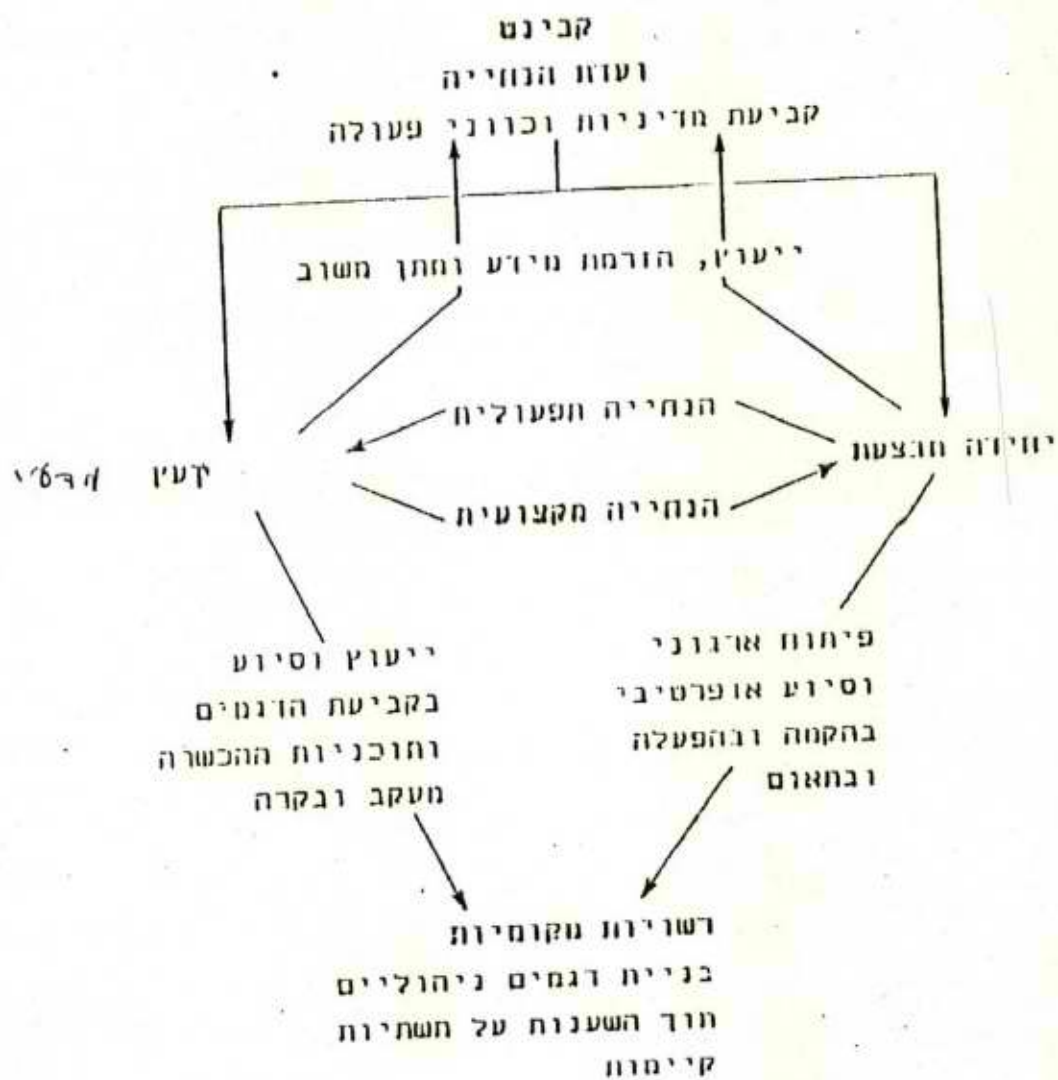
השר לקליטת העליה	ו. הערכות לתיגבור תעסוקה לשנת 1990-91 - המשך הדיון
שר התעשייה והמסחר	ז. קליטת העליה בירושלים: - השקעות - המשך הדיון
שר הבריאות	ח. הערכות לקליטת עולים במערכת הבריאות - המשך הדיון
משרד הבינוי והשיכון	ט. פניה לעם היהודי - המשך הדיון

הצעה _____ להחלטה

1. יוקם צוות מקצועי מצומצם ליד ראש הממשלה וועדת השרים לעליה לתיאום.
2. הצוות יתאם בין המערכות הממלכתיות ההתנדבותיות והרשויות המקומיות, יעודד הקמת מערכת של טיפול פרטני צמוד ע"י תושבים ותיקים המלווים את העולים החדשים תוך שימוש במסגרות האירגוניות הקיימות ברשויות המקומיות והתאמתן למשימה.
3. הצוות יסתייע ביועץ מקצועי מדעי שיעמוד לרשותו לצורך משימותיו, ויורכב מחספר מצומצם של עובדים ייעודיים למטרה זאת.
4. הצוות יציע הקמת ועדת הנחייה בראשותו של יו"ר ועדת השרים לעליה וינהלה הממונה מטעמו, ובה ישתתפו נציגים של המוסדות המטפלים בעולה וקליטתו החברתית.

מוגש על ידי שר הבינוי והשיכון

המסרכת הארגונית

* במודל זה מופיעה ועדת הנחיה מטעם הקבינט.

כוח אדם להפעלת המערכת

הפעלת המערכת דורשת ציוות של היחידה המבצעת ושל הצוות המיישם.

היחידה המבצעת היא חלק אינטגרלי מהגוף האחראי על הקליטה החברתית, הקבינט לעליה, מומלץ שהיחידה תכלול את התפקידים הבאים:

- מנהל היחידה האחראי להפעלת המערכת ולתאום בין משרדי הממשלה והרשויות המקומיות ולפעולה מול ארגוני ההתנדבות.

- שלושה מפתחים ארגוניים האחראים לפיתוח ברשויות המקומיות.

יעוץ מקצועי יינתן ממכון ירושלים לחקר ישראל. ההתמחויות של המכון הן רב מקצועיות בתחום התכנון העירוני והחברתי והפיתוח הארגוני.

כפיפות ומבנה היחידה

ממשלה
יו"ר הקבינט

<u>ועדת ההנחיה</u>
ראש היחידה - יועץ רה"מ
נציגים: משרדי ממשלה
הסוכנות
מרכז השלטון המקומי
ארגוני התנדבות

<u>יחידת תיאום והפעלה - באחריות יועץ ראש הממשלה</u>
1. מנהל היחידה
2. יועץ מדעי-נוקצועי
3. אחראי על קשר עם ארגוני מתנדבים
4. מבקר שטח
5. מנגנון - (2 עובדים/ות)

לשכת ראש הממשלה

ט"ז בטבת תשנ"א
2 בינואר 1991
943-דש-1

לכבוד
מר אריאל שרון
שר הבינוי והשיכון
ויו"ר ועדת השרים לעליה
ירושלים

הנדון: הצעה לטיפול בקליטתם והחברתיות של העולים

1. ועדת השרים לעליה הטילה עלי להגיש הצעה לטיפול בקליטתם החברתית של עולים בישיבתה מיום א' 9.12.90.
2. בבדיקה שערכתי תוך התייעצות עם מספר ראשי ערים, מנהלי יחידות בשרות הציבורי העוסקים בקליטה ובנושאי ההתנדבות, וכן בשיחות עם אנשי מקצוע מתחום האקדמיה עולה כי קיים מאמץ גדול מצד הגורמים המטפלים, אך אין תיאום מידבי בין הגופים הממלכתיים, הציבוריים, וההתנדבותיים לביצוע המשימה.
- יתר על כן, תוך בחינת הנושא מתברר כי אין טיפול צמוד בעולה לאחר סיומו את תקופת האולפן, ולאחריה - איש לאחלו ישראל.
3. לשם אירגון מערכת אשר תלווה את העולה בשלבים שלאחר האולפן, ובטיפול הפרטני בו, יש צורך באלפי מתנדבים שחלקם ידרשו ניווד מישובים מרכזיים לישובים קטנים, מישובים בהם מערכת ההתנדבות ממוסדת ופועלת כיאות לישובים החסרים ארגון, ניסיון ויוזמה בתחום ההתנדבות.
4. בסיכומה של הבדיקה עולה כי יש צורך חיוני ליצור מסגרת על שתואם בין כל הגורמים המטפלים/הקולטים חברתית. יתרה מזאת, עם גבור קצב העליה תהיה משימת הקליטה החברתית מהמרכזיות שבמטרות קליטת העליה (ראה נספח).

בברכה,

מיכאל דקל

יועץ ראש הממשלה לענייני החישובות

לוטת: הצעה להחלטה

ט"ז בטבת תשנ"א
2 בינואר 1991
1-דש-946

לכבוד
מר אריאל שרון
שר הבינוי והשיכון
ויו"ר ועדת השרים לעליה
ירושלים

הנדון: הצעה לטיפול בקליטתם החברתית של העולים

1. ועדת השרים לעליה הטילה עלי להגיש הצעה לטיפול בקליטתם החברתית של עולים בשיבתה מיום א' 9.12.90.
2. בבדיקה שערכתי תוך התייעצות עם מספר ראשי ערים, מנהלי יחידות בשרות הציבורי העוסקים בקליטה ובנושאי ההתנדבות, וכן בשיחות עם אנשי מקצוע מתחום האקדמיה עולה כי קיים מאמץ גדול מצד הגורמים המטפלים, אך אין תיאום מירבי בין הגופים הממלכתיים, הציבוריים, וההתנדבותיים לביצוע המשימה.
- יתר על כן, תוך בחינת הנושא מתברר כי אין טיפול צמוד בעולה לאחר סיומו את תקופת האולפן, ולאחריה - איש לאהלו ישראל.
3. לשם אירגון מערכת אשר תלווה את העולה בשלבים שלאחר האולפן, ובטיפול הפרטני בו, יש צורך באלפי מתנדבים שחלקם ידרשו ניווד משובים מרכזיים לשובים קטנים, משובים בהם מערכת ההתנדבות ממוסדת ופועלת כיאות לשובים החסרים ארגון, ניסיון ויוזמה בתחום ההתנדבות.
4. בסיכומה של הבדיקה עולה כי יש צורך חיוני ליצור מסגרת על שתאם בין כל הגורמים המטפלים/הקולטים חברתית. יתרה מזאת, עם גבור קצב העליה תהיה משימת הקליטה החברתית מהמרכזיות שבמטרות קליטת העליה (ראה נספח).

ב ב ר כ ה ,

מיכאל דקל
יועץ ראש הממשלה לענייני התישבות

לוטה: הצעה להחלטה

הצעה להחלטה

1. יוקם צוות מקצועי מצומצם ליד ראש הממשלה וועדת השרים לעליה לתיאום.
2. הצוות יתאם בין המערכות הממלכתיות ההתנדבותיות והרשויות המקומיות, יעודד הקמת מערכת של טיפול פרטני צמוד ע"י תושבים ותיקים המלווים את העולים החדשים תוך שימוש במסגרות האירגוניות הקיימות ברשויות המקומיות והתאמתן למשימה.
3. הצוות יסתייע ביועץ מקצועי מדעי שיעמוד לרשותו לצורך משימותיו, ויורכב ממספר מצומצם של עובדים ייעודיים למטרה זאת.
4. הצוות יציע הקמת ועדת הנחייה בראשותו של יו"ר ועדת השרים לעליה וינהלה הממונה מטעמו, ובה ישתתפו נציגים של המוסדות המטפלים בעולה וקליטתו החברתית.

ראש הממשלה, מר יצחק שמיר

הנדון: מסגרת לתיאום קליטת העליה ברשויות המקומיות

ר ק ע

מדינת ישראל עומדת בפני משימה מרכזית של קליטת עליה. המשימות המרכזיות הן יצירת מקומות תעסוקה, מתן פתרונות דיור וקליטה חברתית של העולים. בעוד ששתי המשימות הראשונות מלוות בחשיבה מסודרת ברמת השלטון המרכזי, נותר תחום הטיפול בעולה והקליטה החברתית בעיקר בתחום האחריות של הרשויות המקומיות. בעקבות זאת עלול להיווצר חלל, במיוחד בקשר שבין השלטון המרכזי למקומי, שאינו מאפשר פיתוח מושכל ומסודר של התחום. הצעה זו נועדה למלא את החלל שנוצר ולסייע לשלטון המרכזי ולרשויות המקומיות בקידום הקליטה החברתית.

מטרת על

סיוע לתיאום תכנון לקליטה חברתית של העליה ברשויות המקומיות, תוך תיאום בין השלטון המרכזי, הרשויות המקומיות וארגוני ההתנדבות, וסיוע לרשויות ביישום בשטח.

מטרות

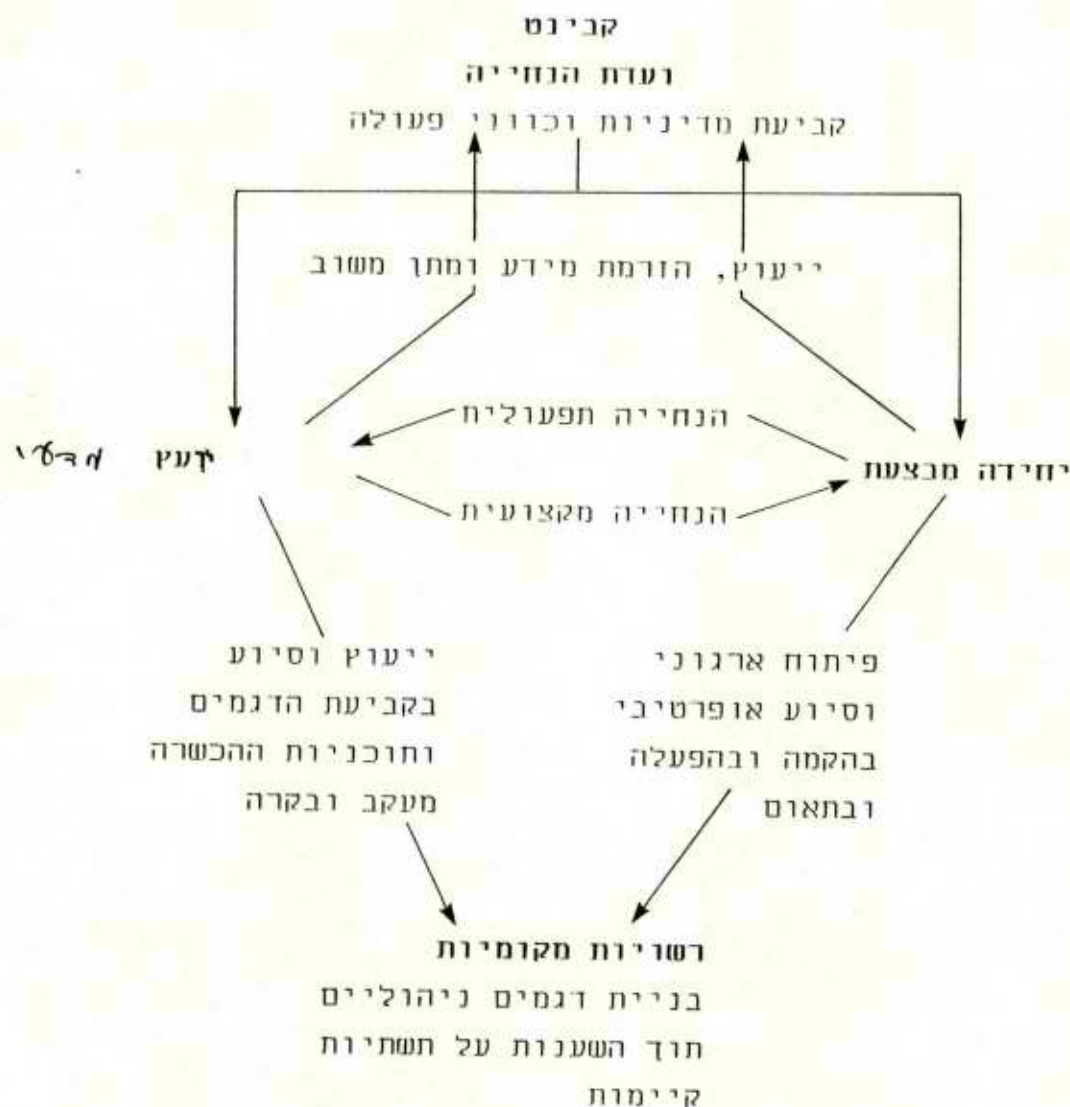
- א. איסוף מידע על קליטת עליה ברשויות המקומיות.
- ב. תיאום לגבי הקמת מסגרות ארגוניות ברשויות המקומיות.
- ג. הכשרה והנחיה של הצוותים במסגרות הארגוניות לשם יישום הקליטה החברתית.
- ד. מעקב ובקרה לגבי הקמתם ותיפעולם של המסגרות הארגוניות ברשויות המקומיות.
- ה. הקמת ועדת הנחיה מטעם הקבינט לענייני עליה שתעסוק במידע בכל הקשור לדפוס ההתארגנות לקליטת עליה וגבי אופן קליטתה ברשויות המקומיות.
- ו. סיוע לוועדת ההנחיה לקבינט בגיבוש אלטרנטיבות לקליטה חברתית.
- ז. גיוס מתנדבים בעזרת הגורמים הקיימים כגון ארגוני נשים, המרכז להתנדבות, מסדר בני ברית, צה"ל והגדנ"ע ואחרים.
- ח. פעולה לאימוץ משפחות במסגרת ועדות ההתנדבות.

שיטת העבודה

- א. איסוף מידע ברשויות המקומיות הקולטות עולים ובמשרדי הממשלה העוסקים בקליטה חברתית לגבי הקליטה החברתית של העליה.

- ב. ניתוח הנתונים וגיבוש דגמים ארגוניים לקליטת העליה המותאמים לרשויות השונות.
- ג. הנחית הרשויות בהקמת המסגרות הארגוניות ובציוותם.
- ד. הנחית הצוותים המקצועיים ברשויות בהפעלת הדגמים.
- ה. מעקב, ובקרה על תהליכי הקליטה החברתית המבוססת על איסוף חומר כתוב, ראיונות וסקרים.

המערכת הארגונית

כוח אדם להפעלת המערכת

הפעלת המערכת דורשת ציוות של היחידה המבצעת ושל הצוות המייעץ.

היחידה המבצעת היא חלק אינטגרלי מהגוף האחראי על הקליטה החברתית, הקבינט לעליה. מומלץ שהיחידה תכלול את התפקידים הבאים:

- מנהל היחידה האחראי להפעלת המערכת ולתאום בין משרדי הממשלה והרשויות המקומיות ולפעולה מול ארגוני ההתנדבות.

- שלושה מפתחים ארגוניים האחראים לפיתוח ברשויות המקומיות.

יועץ מקצועי יינתן ממכון ירושלים לחקר ישראל. ההתמחויות של המכון הן רב מקצועיות בתחום התכנון העירוני והחברתי והפיתוח הארגוני.

כפיפות ומבנה היחידה

ממשלה יו"ר הקבינט
<u>ועדת ההנחיה</u> ראש היחידה - יועץ רה"מ נציגים: משרדי ממשלה הסוכנות מרכז השלטון המקומי ארגוני התנדבות
<u>יחידת תיאום והפעלה - באחריות</u> <u>יועץ ראש הממשלה</u> 1. מנהל היחידה 2. יועץ מדעי-מקצועי 3. אחראי על קשר עם ארגוני מתנדבים 4. מבקר שטח 5. מנגנון - (2 עובדים/ות)

מסגרת לתאום קליטת העלייה ברשויות המקומיות

1. מבוא

עלייה חברית המועצות ומדינות דרום אמריקה מקורותיה העיקריים - המרכזים העירוניים הגדלים במדינות אלה, וקליטתה תתבצע בעיר/ברשויות המקומיות.

חלקם של העולים יקלטו בישובים החדשים ובעיר מודיעין המתוכננים ע"י משרד הבינוי והשיכון.

המגורים הזמניים בקרוונים ובמגורונים אשר מוקמים והולכים בתחומי המושבים והקיבוצים, הם כאמור זמניים ויש להניח כי מרבית תושביהם יישאפו להתיישב במגורי קבע בישובים בעלי דפוס עירוני או קהילתי.

דפוסי העלייה וקליטתה של שנות ה-50, כאשר הטיפול היה מרוכז בידי הסוכנות היהודית או השלטון המרכזי בלבד, אינם רלוונטים לתקופתנו למעט הטיפול בעולי אתיופיה.

בעבר, היו לסוכנות היהודית הכלים אשר נוצרו בטרם הקמת המדינה, ובעידן "המדינה שבדרך", מצב שהיום אינו קיים, ואילו השלטון המרכזי לא היה ערוך ובנוי לטיפול המוני ופרטני.

המבנה המוניציפלי והמסגרות הקיימות ברשויות המקומיות, מאפשר הטלת המשימה של קליטת העלייה במישור האישי והחברתי על העיריות, הרשויות המקומיות והמועצות האיזוריות חרף הקשיים והלבטים שבדבר.

שיטת הקליטה הישירה, שיזם המשרד לקליטת עלייה, המבוססת על שימוש במלאי הדירות הפרטיות והציבוריות הקיימות, ותכנית משרד הבינוי והשיכון לבנייה רחבת היקף של שיכונים בערים וברשויות קיימות, גורמים להעברת האחריות בקליטת העולים על הרשויות המקומיות, שתפקידן הוא מציאות הנגזרת מעובדת אי יכולתו של השלטון המרכזי לטפל בפריסה גיאוגרפית כה רחבה, ובצרכים המרובים המתבטאים בכל המישורים בחיי היום יום, בהם עוסקות מטבע הדברים הרשויות, ומתפקיד השלטון המרכזי למסד את הטיפול הפרטני בעולה ולהעביר בצורה מסודרת את תפקידי הקליטה על כל היבטיה לרשויות המקומיות.

2. הגדרת התפקיד

ועדת השרים לעלייה (הקבינט), הטיל על מיכאל דקל ביום 9.12.90 את התפקיד להגיש הצעה לטיפול בקליטה החברתית של העולים.

כבר בשלבי הבדיקה הראשונית נתקלנו בבעיית איפיון והגדרה של המונח "קליטה חברתית".

בסידרת התייעצויות עם מספר ראשי ערים, מנהלי יחידות בשרות הציבורי העוסקים בקליטה ובנושא ההתנדבות בקליטת העולים, וכן בשיחות עם אנשי אקדמיה, ציינו אלה את המרכיבים המרכזיים המאפיינים ומשפיעים על הקליטה החברתית:

א. דיוור ותעסוקה

נושאים אלה הם החשובים והחיוניים ביותר המשפיעים על הקליטה החברתית, ויוצרים את הקשר הגלוי והסמוי בתהליך זה.

ב. העולה והחברה הסובבת

הקשר היום יומי עם החברה הותיקה, סיוע עזרה והדרכת העולה ומשפחתו בתהליך הקלטתו בשכונה, בבית הספר, במקום עבודתו תוך אימוץ יחידני של משפחה עולה ע"י משפחה ותיקה.

ג. הפעילות הקהילתית

תהליך הקליטה במרכז הקהילתי, במתנ"ס, בעת קיומם של פעילויות חברה ותרבות, בידור וספורט ושילובם בפעילות הקהילתית כשהמרכז הינו הכלי המתאים והיעיל לפעילויות אלה.

ד. הטיפול ברשויות המקומיות

הטיפול החברתי-תרבותי של הרשויות המקומיות יכלול שילובם בכל תחומי החברה, התרבות והספורט שמקיימות הרשויות במתקניה ובמוסדותיה, במרכזים הקהילתיים ובמתנ"סים.

ה. פעילויות מימסדיות

פעולות הסברה של משרדי ממשלה או מוסדות ציבוריים ביצירת ימי עיון והסברה, הרצאות וסיורים להכרת הארץ ומורשתה - כפאן נוסף בפעילות הקהילתית.

3. ס י כ ו ס

על הרשויות המקומיות בערים, במועצות ובیشובים הקהילתיים מוטל התפקיד המרכזי בטיפול לקליטתם של העולים, שילובם בחיי הקהילה, שילובם ושמירת האיזון של קליטת בני הארץ במירקם החברתי העדין שנוצר.

לצורך זה יש לטפל בקשר ובתיאום שבין הרשויות המקומיות, משרדי הממשלה, הסוכנות היהודית, ארגוני המתנדבים, ושילובם של ארגונים שאינם פעילים כיום בטיפולם בעולה, במסכת העשייה של קליטתם החברתית של העולים. מן הראוי לציין שמתוך 200 ארגוני התנדבות, מטפלים כ-40 מהם בתחומי קליטת עלייה וארגון הגג מתופעל ממשרד ראש הממשלה.

הרשות המקומית וקליטת העליה

1. הנחות יסוד

- א. התקופה האופטימלית הדרושה לשילובו של העולה במערכת הישובית והקהילתית היא כ-3 שנים.
- ב. אומדן מספר העולים אשר יטופלו ע"י הרשויות המקומיות בשנים הקרובות הוא 600-800 אלף איש.
- ג. הרשויות המקומיות יהיו הגורמים המרכזיים והבלעדיים המטפלים בקליטתה הפרטנית של העולים.
- ד. בהווה והן בעתיד תצטרכנה הרשויות להעזר ולהסתמך על פעילויות התנדבותיות של ותיקי הארץ. בטיפולו הישיר של כל מתנדב יהיו 10-12 עולים לכל היותר.
- ה. עפ"י מפתח שבסעיף ד' תזדקק המערכת לכ-60,000 מתנדבים. (כיום מדובר על אלפים בודדים בלבד)?

2. תנאים הכרחיים לטיפול בעולה

- א. מידע מפורט על כל עולה המגיע להשתכן או להתגורר בתחומה של רשות מקומית.
- ב. שיתוף פעולה מלא והעברת מידע מכסימלי של נציגי משרדי הממשלה והסוכנות היהודית עם הרשות המקומית.
- ג. תקציב למילוי המשימה.

3. פירוט

- א. משרד הקליטה אשר בידי המידע המפורט על מקום מגוריו של העולה, גודל משפחתו, השכלתו, עיסוקו המקצועי ומצבו הסוציאלי - כל זאת על בסיס ההקצבות הכספיות למשפחת עולה, יעבור בצורה שוטפת את המידע אל הרשות אליה פונה העולה.
- ב. העברת מידע תתבצע ע"י משרדי הממשלה והסוכנות, בין השאר תוך השתתפות נציגי המשרדים הממשלתיים והסוכנות היהודית בועדת ההיגוי המקומית לקליטת העלייה, ובאיזורים בהם אין נציגות, תתמנה נציגות איזורית.
- תהיה חובה על הנציגים של משרדי הממשלה והסוכנות היהודית להשתתף בועדות ההיגוי ולהודיע בישיבותיה.

ג. תקציב ומסגרת לתיאום ובקרה

הטיפול בנושאים שהועלו כרוך במסגרת טיפול ובהוצאה תקציבית. תת המערכות ברשויות המקומיות כורעות בנטל תשתיות קיימות שאינן מסוגלות לענות על הצרכים.

בתחום הפיזי יש צורך בהרחבת אספקת המים והניקוז, תחזוקת הישוב, הרחבת המערכת הטיפולית הפרטנית בעולה ע"י שרותי קליטה מקצועיים המלווים במתנדבים מקרב בני הנוער, ותיקי הארץ, קשישים אשר צריכים להיות מונעים ע"י סוכני החברה והמימסד.

על הממשלה להעמיד לרשות הרשויות הפועלות בשטח משאבים תקציביים מתאימים להיקף ולגודל המשימות, ומותאמים לצרכי העולה.

הקריטריונים לגודל התקציב ואופן חלוקתו - צריכים להיות מבוססים על מספרי העולים נקלטים או הדרים בתחומה של רשות מקומית, מידת חוזקה ויכולתה של הרשות ומרחקה ממרכז הארץ, ומידת היחס שבין מספר האוכלוסיה הותיקה לזאת הנקלטת.

4. ס י כ ו ס

א. תהליכי הקליטה הן פועל יוצא של פעולות ארבע משרדי ממשלה מרכזיים: משרד הקליטה, משרד העבודה והרווחה, משרד הבינוי והשיכון ומשרד החינוך והתרבות, כאשר מתלווה אליהם פעילותה הענפה של הסוכנות היהודית ברשויות המקומיות. כל זאת בנוסף לפעולותיהן של הרשויות המקומיות.

קיים צורך מיידי בתיאום בין צרכי השטח המופעלים ע"י הרשויות המקומיות, לדרגי מטות המתנדבים והמשרדים הממשלתיים, כשפעולה זו מלווה בתקציבים ייעודיים תומכים, ובמבנה הירארכי תפקודי שיאפשר מגע עם כל פרט ופרט תוך טיפול פרטני ואינדיבידואלי בעולה הבוסס המסתייע ע"י מתנדבים מקרב הישוב בו מתגורר.

ב. ברשויות המקומיות יוקם צוות היגוי עירוני מחייב שיתווה מדיניות קליטה ומתחתיו יוקמו מינהלות קליטה שיורכבו מגורמי הקליטה המקצועיים ברשויות המקומיות.

בסיס הפעילות של מינהלות אלו יהיו המרכזים הקהילתיים והמתנ"סים שברובעים ובשכונות אשר שם מתהווה האינטראקציה בין העולה החדש לותיק, שם יהיה קו המגע החברתי והתרבותי ובו יעמוד מבחן הקליטה.

ראש הממשלה, מר יצחק שמיר

הנדון: מסגרת לתיאום קליטת העליה ברשויות המקומיות

ר ק ע

מדינת ישראל עומדת בפני משימה מרכזית של קליטת עליה. המשימות המרכזיות הן יצירת מקומות תעסוקה, מתן פתרונות דיור וקליטה חברתית של העולים. בעוד ששתי המשימות הראשונות מלוות בחשיבה מסודרת ברמת השלטון המרכזי, נותר תחום הטיפול בעולה והקליטה החברתית בעיקר בתחום האחראיות של הרשויות המקומיות. בעקבות זאת עלול להוצר חלל, במיוחד בקשר שבין השלטון המרכזי למקומי, שאינו מאפשר פיתוח מושכל ומסודר של התחום. הצעה זו נועדה למלא את החלל שנוצר ולסייע לשלטון המרכזי ולרשויות המקומיות בקידום הקליטה החברתית.

מטרת על

סיוע לתיאום תכנון לקליטה חברתית של העליה ברשויות המקומיות, תוך תיאום בין השלטון המרכזי, הרשויות המקומיות וארגוני ההתנדבות, וסיוע לרשויות ביישום בשטח.

מטרות

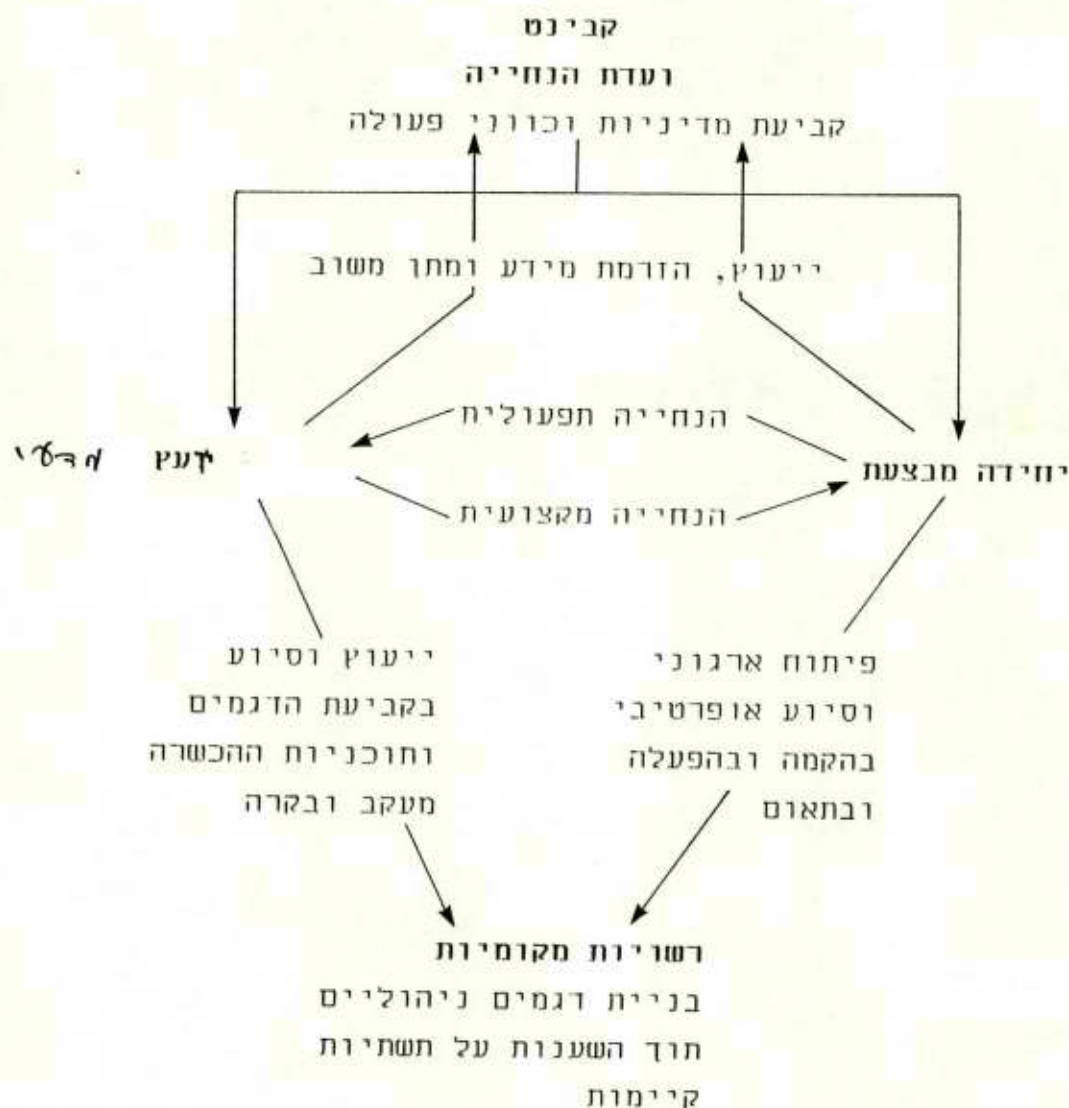
- א. איסוף מידע על קליטת עליה ברשויות המקומיות.
- ב. תיאום לגבי הקמת מסגרות ארגוניות ברשויות המקומיות.
- ג. הכשרה והנחיה של הצוותים במסגרות הארגוניות לשם יישום הקליטה החברתית.
- ד. מעקב ובקרה לגבי הקמתם ותיפעולם של המסגרות הארגוניות ברשויות המקומיות.
- ה. הקמת ועדת הנחיה מטעם הקבינט לענייני עליה שתעסוק במידע בכל הקשור לדפוס ההתארגנות לקליטת עליה וגבי אופן קליטתה ברשויות המקומיות.
- ו. סיוע לוועדת ההנחיה לקבינט בגיבוש אלטרנטיבות לקליטה חברתית.
- ז. גיוס מתנדבים בעזרת הגורמים הקיימים כגון ארגוני נשים, המרכז להתנדבות, מסדר בני ברית, צה"ל והגדנ"ע ואחרים.
- ח. פעולה לאימוץ משפחות במסגרת ועדות ההתנדבות.

שיטת העבודה

- א. איסוף מידע ברשויות המקומיות הקולטות עולים ובמשרדי הממשלה העוסקים בקליטה חברתית לגבי הקליטה החברתית של העליה.

- ב. ניתוח הנתונים וגיבוש דגמים ארגוניים לקליטת העליה המותאמים לרשויות השונות.
- ג. הנחית הרשויות בהקמת המסגרות הארגוניות ובציוותם.
- ד. הנחית הצוותים המקצועיים ברשויות בהפעלת הדגמים.
- ה. מעקב, ובקרה על תהליכי הקליטה החברתית המבוססת על איסוף חומר כתוב, ראיונות וסקרים.

המערכת הארגונית

כוח אדם להפעלת המערכת

הפעלת המערכת דורשת ציוות של היחידה המבצעת ושל הצוות המייעץ.

היחידה המבצעת היא חלק אינטגרלי מהגוף האחראי על הקליטה החברתית, הקבינט לעליה. מומלץ שהיחידה תכלול את התפקידים הבאים:

- מנהל היחידה האחראי להפעלת המערכת ולתאום בין משרדי הממשלה והרשויות המקומיות ולפעולה מול ארגוני ההתנדבות.

- שלושה מפתחים ארגוניים האחראים לפיתוח ברשויות המקומיות.

יועץ מקצועי יינתן ממכון ירושלים לחקר ישראל. ההתמחויות של המכון הן רב מקצועיות בתחום התכנון העירוני והחברתי והפיתוח הארגוני.

כפיפות ומבנה היחידה

ממשלה
יו"ר הקבינט

<u>ועדת ההנחיה</u>
ראש היחידה - יועץ רה"מ
נציגים: משרדי ממשלה
הסוכנות
מרכז השלטון המקומי
ארגוני התנדבות

<u>יחידת תיאום והפעלה - באחריות</u> <u>יועץ ראש הממשלה</u>
1. מנהל היחידה
2. יועץ מדעי-מקצועי
3. אחראי על קשר עם ארגוני מתנדבים
4. מבקר שטח
5. מנגנון - (2 עובדים/ות)

מסגרת לתאום קליטת העלייה ברשויות המקומיות

1. מבוא

עלייה חברית המועצות ומדינות דרום אמריקה מקורותיה העיקריים - המרכזים העירוניים הגדלים במדינות אלה, וקליטתה תתבצע בעיר/ברשויות המקומיות.

חלקם של העולים יקלטו בישובים החדשים ובעיר מודיעין המתוכננים ע"י משרד הבינוי והשיכון.

המגורים הזמניים בקרוונים ובמגורונים אשר מוקמים והולכים בתחומי המושבים והקיבוצים, הם כאמור זמניים ויש להניח כי מרבית תושביהם יישאפו להתיישב במגורי קבע בישובים בעלי דפוס עירוני או קהילתי.

דפוסי העלייה וקליטתה של שנות ה-50, כאשר הטיפול היה מרוכז בידי הסוכנות היהודית או השלטון המרכזי בלבד, אינם רלוונטים לתקופתנו למעט הטיפול בעולי אתיופיה.

בעבר, היו לסוכנות היהודית הכלים אשר נוצרו בטרם הקמת המדינה, ובעידן "המדינה שבדרך", מצב שהיום אינו קיים, ואילו השלטון המרכזי לא היה ערוך ובנוי לטיפול המוני ופרטני.

המבנה המוניציפלי והמסגרות הקיימות ברשויות המקומיות, מאפשר הטלת המשימה של קליטת העלייה במישור האישי והחברתי על העיריות, הרשויות המקומיות והמועצות האזוריות חרף הקשיים והלבטים שבדבר.

שיטת הקליטה הישירה, שיזם המשרד לקליטת עליה, המבוססת על שימוש במלאי הדירות הפרטיות והציבוריות הקיימות, ותכנית משרד הבינוי והשיכון לבנייה רחבת היקף של שיכונים בערים וברשויות קיימות, גורמים להעברת האחריות בקליטת העולים על הרשויות המקומיות, שתפקידן הוא מציאות הנגזרת מעובדת אי יכולתו של השלטון המרכזי לטפל בפריסה גיאוגרפית כה רחבה, ובצרכים המרובים המתבטאים בכל המישורים בחיי היום יום, בהם עוסקות מטבע הדברים הרשויות, ומתפקיד השלטון המרכזי למסד את הטיפול הפרטני בעולה ולהעביר בצורה מסודרת את תפקידי הקליטה על כל היבטיה לרשויות המקומיות.

2. הגדרת התפקיד

ועדת השרים לעלייה (הקבינט), הטיל על מיכאל דקל ביום 9.12.90 את התפקיד להגיש הצעה לטיפול בקליטה חברתית של העולים.

כבר בשלבי הבדיקה הראשונית נתקלנו בבעיית איפיון והגדרה של המונח "קליטה חברתית".

בסידרת התייעצויות עם מספר ראשי ערים, מנהלי יחידות בשרות הציבורי העוסקים בקליטה ובנושא ההתנדבות בקליטת העולים, וכן בשיחות עם אנשי אקדמיה, ציינו אלה את המרכיבים המרכזיים המאפיינים ומשפיעים על הקליטה החברתית:

א. דיוור ותעסוקה

נושאים אלה הם החשובים והחיוניים ביותר המשפיעים על הקליטה החברתית, ויוצרים את הקשר הגלוי והסמוי בתהליך זה.

ב. העולה והחברה הסובבת

הקשר היום יומי עם החברה הותיקה, סיוע עזרה והדרכת העולה ומשפחתו בתהליך הקלטתו בשכונה, בבית הספר, במקום עבודתו תוך אימוץ יחידני של משפחה עולה ע"י משפחה ותיקה.

ג. הפעילות הקהילתית

תהליך הקליטה במרכז הקהילתי, במתנ"ס, בעת קיומם של פעילויות חברה ותרבות, בידור וספורט ושילובם בפעילות הקהילתית כשהמרכז הינו הכלי המתאים והיעיל לפעילויות אלה.

ד. הטיפול ברשויות המקומיות

הטיפול החברתי-תרבותי של הרשויות המקומיות יכול שילובם בכל תחומי החברה, התרבות והספורט שמקיימות הרשויות במתקניה ובמוסדותיה, במרכזים הקהילתיים ובמתנ"סים.

ה. פעילויות מימסדיות

פעולות הסברה של משרדי ממשלה או מוסדות ציבוריים ביצירת ימי עיון והסברה, הרצאות וסיורים להכרת הארץ ומורשתה - כפאן נוסף בפעילות הקהילתית.

3. ס י כ ו ם

על הרשויות המקומיות בערים, במועצות ובیشובים הקהילתיים מוטל התפקיד המרכזי בטיפול לקליטתם של העולים, שילובם בחיי הקהילה, שילובם ושמירת האיזון של קליטת בני הארץ במירקם החברתי העדין שנוצר.

לצורך זה יש לטפל בקשר ובתיאום שבין הרשויות המקומיות, משרדי הממשלה, הסוכנות היהודית, ארגוני המתנדבים, ושילובם של ארגונים שאינם פעילים כיום בטיפולם בעולה, במסכת העשייה של קליטתם החברתית של העולים. מן הראוי לציין שמתוך 200 ארגוני התנדבות, מטפלים כ-40 מהם בתחומי קליטת עלייה וארגון הגג מתופעל ממשרד ראש הממשלה.

הרשות המקומית וקליטת העליה

1. הנחות יסוד

- א. התקופה האופטימלית הדרושה לשילובו של העולה במערכת הישובית והקהילתית היא כ-3 שנים.
- ב. אומדן מספר העולים אשר יטופלו ע"י הרשויות המקומיות בשנים הקרובות הוא 600-800 אלף איש.
- ג. הרשויות המקומיות יהיו הגורמים המרכזיים והבלעדיים המטפלים בקליטתה הפרטנית של העולים.
- ד. בהווה והן בעתיד תצטרכנה הרשויות להעזר ולהסתמך על פעילויות התנדבותיות של ותיקי הארץ. בטיפולו הישיר של כל מתנדב יהיו 10-12 עולים לכל היותר.
- ה. עפ"י מפתח שבסעיף ד' תזדקק המערכת לכ-60,000 מתנדבים. (כיום מדובר על אלפים בודדים בלבד)?

2. תנאים הכרחיים לטיפול בעולה

- א. מידע מפורט על כל עולה המגיע להשתכן או להתגורר בתחומה של רשות מקומית.
- ב. שיתוף פעולה מלא והעברת מידע מכסימלי של נציגי משרדי הממשלה והסוכנות היהודית עם הרשות המקומית.
- ג. תקציב למילוי המשימה.

3. פירוט

- א. משרד הקליטה אשר בידיו המידע המפורט על מקום מגוריו של העולה, גודל משפחתו, השכלתו, עיסוקו המקצועי ומצבו הסוציאלי - כל זאת על בסיס ההקצבות הכספיות למשפחת עולה, יעבור בצורה שוטפת את המידע אל הרשות אליה פונה העולה.
- ב. העברת מידע תתבצע ע"י משרדי הממשלה והסוכנות, בין השאר תוך השתתפות נציגי המשרדים הממשלתיים והסוכנות היהודית בועדת ההיגוי המקומית לקליטת העלייה, ובאיזורים בהם אין נציגות, תתמנה נציגות איזורית.
- היה חובה על הנציגים של משרדי הממשלה והסוכנות היהודית להשתתף בועדות ההיגוי ולהודיע בישיבותיה.

ג. תקציב ומסגרת לתיאום ובקרה

הטיפול בנושאים שהועלו כרוך במסגרת טיפול ובהוצאה תקציבית. תת המערכות ברשויות המקומיות כורעות בנטל תשתיות קיימות שאינן מסוגלות לענות על הצרכים.

בתחום הפיזי יש צורך בהרחבת אספקת המים והניקוז, תחזוקת הישוב, הרחבת המערכת הטיפולית הפרטנית בעולה ע"י שרותי קליטה מקצועיים המלווים במתנדבים מקרב בני הנוער, ותיקי הארץ, קשישים אשר צריכים להיות מונעים ע"י סוכני החברה והמימסד.

על הממשלה להעמיד לרשות הרשויות הפועלות בשטח משאבים תקציביים מתאימים להיקף ולגודל המשימות, ומותאמים לצרכי העולה.

הקריטריונים לגודל התקציב ואופן חלוקתו - צריכים להיות מבוססים על מספרי העולים נקלטים או הדורים בתחומה של רשות מקומית, מידת חוזקה ויכולתה של הרשות ומרחקה ממרכז הארץ, ומידת היחס שבין מספר האוכלוסיה הותיקה לזאת הנקלטת.

4. ס י כ ו ס

א. תהליכי הקליטה הן פועל יוצא של פעולות ארבע משרדי ממשלה מרכזיים: משרד הקליטה, משרד העבודה והרווחה, משרד הבינוי והשיכון ומשרד החינוך והתרבות, כאשר מתלווה אליהם פעילותה הענפה של הסוכנות היהודית ברשויות המקומיות. כל זאת בנוסף לפעולותיהן של הרשויות המקומיות.

קיים צורך מידי בתיאום בין צרכי השטח המופעלים ע"י הרשויות המקומיות, לדרגי מסות המתנדבים והמשרדים הממשלתיים, כשפעולה זו מלווה בתקציבים ייעודיים תומכים, ובמבנה הירארכי תפקודי שיאפשר מגע עם כל פרט ופרט תוך טיפול פרטני ואינדיבידואלי בעולה הבוסס המסתייע ע"י מתנדבים מקרב הישוב בו מתגורר.

ב. ברשויות המקומיות יוקם צוות היגוי עירוני מחייב שיתווה מדיניות קליטה ומתחתיו יוקמו מינהלות קליטה שיורכבו מגורמי הקליטה המקצועיים ברשויות המקומיות.

בסיס הפעילות של מינהלות אלו יהיו המרכזים הקהילתיים והמתנ"סים שברובעים ובשכונות אשר שם מתהווה האינטראקציה בין העולה החדש לותיק, שם יהיה קו המגע החברתי והתרבותי ובו יעמוד מבחן הקליטה.

מיכאל דקל

הנדון: סיכום פגישה בנושא קליטה עם ר' העיר צפת

1. ביום ה', 20.12.90, התקיימה פגישה במשרדנו בת"א בנושא קליטת העליה.

השתתפו:

מיכאל דקל, יועץ ראש הממשלה
זאב פרל, ר' העיר צפת
שלמה דברת, מנהל מטה הקליטה העירוני
הח"מ.

2. להלן תקציר הנקודות שהועלו:

א. דיור

אין בעית דיור בעיר. העיר קלטה עד עתה 2000 עולים.
קיימות עתודות קרקע מתוכננות ל-11,000 יחידות דיור.
משרד השיכון מבצע 3000 יחידות ועוד 2000 בכל אחת מארבעת השנים
הקרובות, הכל בבניה תקציבית.

ב. תיאום בין משרדי

לא קיימת בעיה ברמת התיאום הבינמשרדי. משרד הקליטה אינו מבזר
סמכויות ועל כן קיימת תלות גדולה במחוז חיפה.

ג. קליטה חברתית

- 1) קיימת מינהלת קליטה המרכזת בתוכה עובדי מועצה ומתנדבים. קיים
תיאום עם משרדי הממשלה בעיר.
- 2) לכל עולה פטור לשנה מארנונה וכניסה חפשית לשנה לבריכת השחיה
העירונית.
- 3) קיים לוח מודעות מרכזי בשפה הרוסית.
- 4) הרבנות והמועצה הדתית: קיים פורום לקביעת יחדות ועוליון מגיעים
מרצונים.

כ-8% לא יהודיים כולל משפחות מעורבות, ומקיימים אולפן לגיור.

(5) מתנדבים - מתנדב ל-5-6 משפחות.

ד. תעסוקה

בעיה קשה של חוסר תעסוקה.

באיזור תעשייה מחנניים מוקם מרכז תעסוקה משותף לצפת, ראש פינה וחצור הגלילית, לאיזור מינהלה משותפת, כמו כן קיים איזור תעשייה משותף בדלתון לצלפת ולמועצה איזורית מרום הגליל.

ה. איכלוס

העיר עומדת בפני הכפלות אוכלוסיה. ר' העיר מבקש לבצע עירוב זוגות @צעירים עם עולים, כמו כן מציע לפעול במשותף עם המנהיגות החברתית הותיקה למנוע קיפוח עדתי.

דורי יונגמן

20.12.90
918-דש-1

מיכאל דקל

הנדון: סיכום פגישת ראשי ערים בנושא עליה וקליטה חברתית
ביום 16.12.90

1. ביום א', 16.12.90 התקיימה פגישת ראשי ערים בלשכת ראש הממשלה בת"א בנושא: דרכי הקליטה החברתית במועצות המקומיות.

השתתפו:

מיכאל דקל, יועץ ראש הממשלה
משה רוס, ר' העיר חולון
זאב ביילסקי, ר' העיר רעננה
רפי שטרית, מ"מ ר' העיר באר שבע
אברהם דקר, יועץ ר' עיריית ראש"צ

2. להלן תקציר הדברים:

זאב ביילסקי

- א. בעיר הוקמה מסגרת לקליטה חברתית בתוך הלשכה לשרותים חברתיים.
ב. לראשי הרשויות המקומיות אין מידע מדויק לגבי מספרי העולים שבתחומם ולכך יש השלכה תקציבית.
ג. הסוכנות היהודית מטפלת להלכה בעולים במשך שנתיים ראשונות ולכן מנועה הרשות המקומית מלעסוק בכך, כן גם אנשי משרד הקליטה שבפועל אינם פועלים בהיקף הקיים.

הצעות

- 1) החלטת ממשלה בדבר הטלת האחריות לקליטה על ראשי הרשויות המקומיות.
2) הקצאת תקציב למועצות ע"י מפתח של גולגלת.
3) רתימת קהילות יהודיות בחו"ל לאימוץ ישיר של רשויות מקומיות (בדגם של שיקום שכונות).
4) מימון יחידת קליטה עירונית ע"י הממשלה.
5) הפעלת ארגוני מתנדבים ע"י הפעלה של הצוות העירוני לקליטת עליה.

משה רוס

- א. הגורם הקובע בנתח התקציבי - הפרופורציה שמקבלת כל רשות מול גודל

אוכלוסיה קיים.

ב. מציע לשלול הקמת מינהלות איזורים/שכונתיות לטיפול הקליטה, ולרכז מאמצים בשלטון המקומי-המרכזי (העיריה).

רפי שטרית

- א. רואה את הדיור והתעסוקה כמיקשה אחת.
- ב. ראש הרשות - האחראי הישיר והבלעדי לקליטה, ולידו צוות היגוי.
- ג. מציע להפעיל מתכונת דומה של צוות שיקום שכונות - לנושא העליה.
- ד. לכל צוות מסונפים נציגי התאחדויות עולים.
- ה. בכל ראשות מקומית - מחלקת קליטה תוך חיסול הגוף הסוכנתי.
- ו. המבנה האירגוני יהיה ארצי (לכל הרשויות) ומוסכם לפיו פועלות הרשויות בתוספת מערכות מידע ממוחשבות.
- ז. צוות ההגוי ידון ויציע גם בתחום התעסוקה.

המודל המוצע ע"י רפי שטרית:

אברהם דקר

- א. כל פעילות הקליטה תהיה כוללת ולא תנתק שלשה מרכיבים: תעסוקה, דיור, קליטה חברתית.
- ב. הצוות העירוני יעסוק באיתור מקורות תעסוקה.
- ג. מעלה ענין תעסוקת הנשים אצל יוצאי בריה"מ (בבריה"מ - האשה שווה בנטל התעסוקה).
- ד. מדווח על מקרה בו גרות 4-5 משפות (17 נפשות) ב-4 חדרים.
- ה. מדווח על הקמת קבוצה טיפולית בטיפול במקרי חינוך חריגים.
- ו. מבקש הקצאה של מעל מיליון ש"ח לקליטה הנוכחית בראשל"צ (עלות 10,000 עולים השנה - כ-5 מיליון ש"ח לעיריה).
- ז. מדווח על קיומו של פורום וולנטרי של מנהלי יחידות ממשלתיות בעיר שלאחר שעת אחה"צ אין קשר עימם.
- ח. מבקש מעורבות עירונית על משרד הקליטה וחברת עמידר.
- ט. מציע סגס של מינהלת קליטה שתחייב את כל הרשויות המקומיות תוך תקציב מלא של נושא הרווחה.

3. סיכום - מיכאל דקל

- א. הקליטה החברתית חייבת להיות אינטגרטיבית עם נושאי הדיור והתעסוקה כמכלול אחד.
- ב. ראשי הרשויות יגישו למשרד ראש הממשלה התיחסות כתובה כולל הצעות לתפעול בעתיד - עד יום שישי 21.12.90.

דורי יונגמן

18.12.90
915-דש-1

מיכאל דקל

סיכום פגישה עם ר' העיר נצרת עלית - בנושא קליטה

1. בפגישה שהתקיימה ביום 17.12.90 במשרדנו בנושא דרכים לקליטת העליה, השתתפו:

מיכאל דקל, יועץ ראש הממשלה
מנחם אריאב, ר' העיר נצרת עלית
הח"מ.

2. להלן הנקודות שהועלו:

א. פעילויות משרד הקליטה:

- 1) משרד הקליטה מסיים למעשה תפקידו עם שילוח העולה למטרת היעד - הישוב. ההודעה לרשויות המקומיות נעשית בצורה ספירדית ולא מתוכננת.
- 2) בנמל חיפה, מוצא אליו מגיעים כיום עולים רבים פועלים נשי המשרד בימי שישי רק עד 14.00 בלבד, ובמהלך השבוע עובדים בשעות 8.00-14.00.
- 3) משרד הקליטה פועל במחוז הצפון ללא סמכויות ואינו מסוגל להשתלט על הפעילות הנדרשת.
- 4) צרכי העולה בתחומי החיים היום יומיים עד רמת שיחרור מיטענים מלווה ע"י הרשות המקומית ולא ע"י אנשי משרד הקליטה.

ב. הרשות המקומית בנצרת עלית

1) הרשות פועלת בתחומים הבאים:

- א. הפעלת לימודי אולפן.
- ב. הפעלת חוגים חברתיים וספריות.
- ג. הסברה לעולים - הרצאות ע"י גורמי מימשל שונים.
- ד. קיימות כיתות לפעילות אחר הצהרים לשם לימודי התמצאות באיזור.
- ה. הרשות מפעילה אולפן לקשישים מעל גיל 60 שלהם אין זכות ללימודי אולפן עברית.

(2) אופן הפעילות עם משרדי הממשלה

א. קיימת ועדת היגוי עירונית בהשתתפות נציגים של משרדי הממשלה המגיעים וולנטרית לפגישות:

היו"ר - ראש הרשות
משרד השיכון (עוזי שמיר)
עמידר
שרות התעסוקה
משרד הקליטה
הסוכנות היהודית

ארגוני המתנדבים:

ויצ"ו
נעמת
התאחדויות עולים
תנועות הנוער

המשרדים הבאים לפגישות לסירוגין:

משרד הפנים
משרד החינוך

משרדי ממשלה חיוניים ואין להם נציגות:

משרד התמ"ס
משרד הבטחון
אין מינהלות שכונתיות

ב. ר' המועצה מדגיש בעיית הזוגות המעורבים, חוסר סיוע לפעילות הסברה יהודית/ישראלית ערכית, וכן קיימת פעילות מסיונרית.

ג. קיים צוות קליטה בן 4 אנשים ברשות סגן ר' העיר לפעילות הקליטה העירונית.

ד. דרישות להמשך פעילות סדירה ותקינה:

הישוב קיבל עד עתה אוכלוסיה השווה ל-25% מכלל תושבי העיר, פעולה רבת משמעות מבחינת תפקוד העיר.

בקשת העיריה:

(1) תוספת תקציב פרופורציונלי למספר הנקלטים.

(2) תקציב מוניציפלי מיוחד לכיסוי הוצאות חיבורי המים, תשלומי המים לשנה (פטור לשנה לארנונה עבור עולים חדשים), אגרת תלמידים, סכום המתבטא בכ-2-3 מיליון ש"ח בשנה.

(3) תיאום אישורי האיכלוס ומתן אישורים לעולים - קבע עד קבלת הדירה (ללא צורך באישורים זמניים).

(4) הקצאת דיור גם לזוגות (תא משפחתי בן שתי נפשות).

- (5) הסרת דרישת משרד הקליטה למפקח דתי שלא מנצרת עלית.
- (6) פתרונות תעסוקתיים לאיזור, תוך ידיעת הבעיות של אוכלוסיה ערבית מתחרה.
- (7) עידוד מפעלים עתירי עבודת ידיים (כגון טכסטילים) במטרה ליצור מקורות תעסוקה.
- (8) שר האוצר מסרב לקבל לשיחה ראשי ערים - בקשה להשתדל לקיום פגישה בנושא.

דורי יונגמן

דורי יונגמן

21.12.90
922-דש-1

מיכאל דקל

הנדון: סיכום פגישה עם ר' העיר כרמיאל בנושא קליטת עליה

1. ביום 9 ה', 20.12.90, התקיימה במשרדנו בת"א פגישה עם ר' העיר כרמיאל עדי אלדר בנושא קליטת העליה.

השתתפו:

מיכאל דקל, יועץ ראש הממשלה
עדי אלדר, ר' העיר כרמיאל
הח"מ.

2. להלן הנושאים שהועלו:

א. כללי: בעיר נקלטו בשנה האחרונה 1100 משפחות עולים מתוכם כ-38% מעל גיל 50.

בעיר כיום 25,000 תושבים מהם כ-1000 משפחות יוצאות בריה"מ משנות ה-70 אשר נרתמו להיות הקולטים של העליה הנוכחית.

ב. תעסוקה

קיימת בעיה קשה של חוסר תעסוקה לגילאי 50 ומעלה שלהם אין ביטוח לאומי דואג ואין תכניות תעסוקה וקליטה מיוחדים לגילאים 60-65 מובטחים דמי קיום.

ג. דיור

(1) זוגות צעירים מקרב העולים וותיקי הארץ עלולים להיזרק לרחוב משום שאינם זכאים לדיור ציבורי (עמידר או עמיגור).

(2) מחירי שכר הדירה גבוהים להחריד - 500-600 דולר.

נתקלים בעולים המחפשים מזון בין פחי אשפה מכיוון שמשקיעים את כל התקציב בדיור.

מציע: התערבות ממשלתית וקביעה אדמינסטרטיבית של מחירי השכרה.

ד. בניה

(1) בכרמיאל 6500 יחידות דיור. בבניה נוכחית 1500 יחידות.

בישוב מפעל מודוט בטון שהושבת ל-10 שנים וחוזר לתפעול - יתן תעסוקה ל-300 איש.

היחידות החדשות שיבנו - 60 מר'.

חברה דנית-ישראלית עומדת להקים 2000 יחיד' נוספות ובתכנון 5000 יחידות.

בעיות חברתיות צפויות:

בידוד חברתי של העולים בשכונות נפרדות.

מציע: שריון 1/3 מהדירות לותיקי הארץ.

ה. קליטה ברשות המקומית

- (1) קיימת מועצת קליטה בראשות ר' העיר בה חברים:
נציגי הממשלה - קליטה, עמיגור, תעסוקה, הסוכנות היהודית.
נציגי מתנדבים - ארגון יוצאי בריה"מ, הפורום הציוני (שצ'רנסקי)
התאחדויות העולים
העיריה - נציגי מחלקות.
אין נציגי משרד הפנים והשיכון.
קבינט הקליטה פועל ממבנה המשמש מתנ"ס.
- (2) ר' העיר תגבר מערך הקליטה בכח אדם מתו המערכת המקומית. כמו כן נעזר ביעוץ מקצועי מיועץ המגיע מאלמגור.
- (3) אינו מקבל סיוע ממשרד הפנים.
- (4) הוקם מחסן לפריטי יד שניה בריהוט וביגוד.
- (5) הוקמה קרן ציבורית למצוקת העולה המופעלת ע"י עובדים סוציאליים ומקציבה 200-300 ש"ח לנצרך.
- (6) קיימת לשכת קליטה עירונית לכל המתעניין בכרמיאל.

ו. תקציבים

- (1) ר' העיר מבקש סיוע תקציבי ממשלתי לפי מפתח של מספר הנקלטים.
- (2) משרד הקליטה מעביר תקציב דל להפעלת אולפן ללימוד העברית בלבד.
- (3) תרגומי מסמכים: משרד הקליטה עומד לקבל הסדר של תשלום מרכזי עבור תרגום מסמכים.

ז. תרבות

הוקמו להקות מחול, נגינה ושירה המבוקשות כיום באיזור צפון הארץ להופעות בשכר.

ממליץ על טיפוח התרבות הרוסית.

ח. איזור תעשייה

ר' העיר פונה בבקשה כי נסייע להקצאת שטחים ממערב העיר כולל מפעל ציקלון, וסיפוחם לכרמיאל לצורך הקמת איזור תעשייה שני, ויצירת מקורות תעסוקה - יפנה רשמית אל ראש הממשלה לבקשת סיוע בנושא.

בכרמיאל כיום 18% אבטלה (כולל עולים).

ט. הצעות ובקשות

(1) מציע דגם אחד בכל הארץ של מינהלת קליטה לעולים, תומך מאד בדגם דקל שהוצג בפניו.

(2) מבקש סיוע בהקמת מועדון לקשישים שישרת העולים החדשים.

(3) זקוקים באורח דחוף לעובדים סוציאליים.

קיימת תפוזרת התאבדויות ומעשים נואשים בקרב העולים בגלל המצוקות החברתיות והכלכליות.

מזמין לסיור.

דורי יונגמן

דויד מלך

מחזיק בקדושים

מקורות חסידים

מכונה של שלום

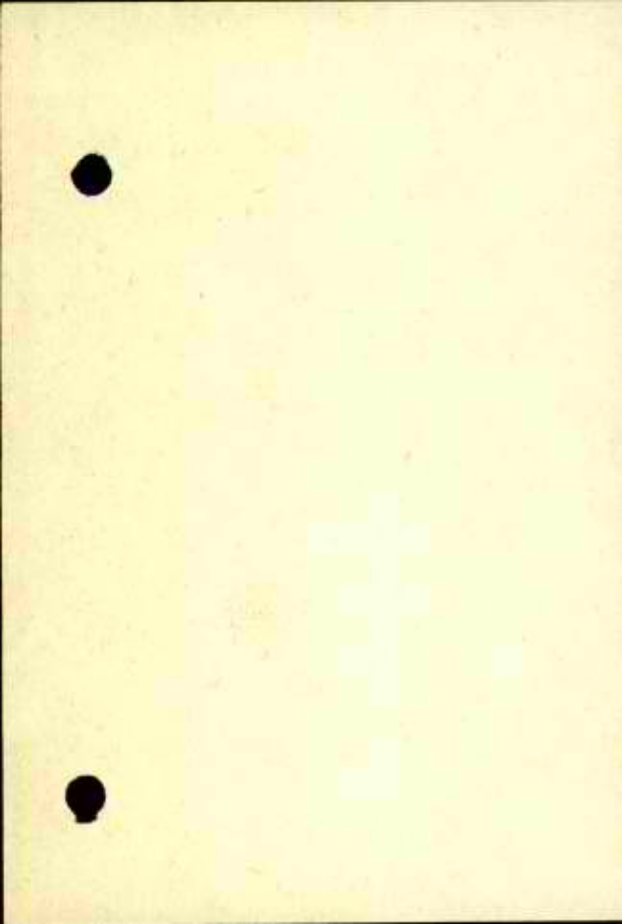
בירושלם בלחוצה

של בסיס חסידים

קיימת, חסידים בלחוצה

מקור.

מחזיק בקדושים

ה צ ע ה ל ח ל ט ה

"מחליטים

1. על מתן פטור ממכס, ממס שלום הגליל וממס רציף לגבי ציוד מכני הנדסי כבד, לפי רשימת הציוד המפורטת לחלן ובתנאי שחובין - ציוד מכני הנדסי - חמיובא מחו"ל ע"י חברות בניה וחמשמש לבניה מטעמו ומיוזמתו של משרד חבינוי וחשיכון, במסגרת הפרוגרמח של המשרד, ובלבד שאותם טובין נשארו בבעלות חברות הבניה ויוצאו מישראל בסיום הבניה:

מס'	פרט חמכס	ת א ו ר ח צ י ו ד
1	84.07	מנועי בוכנח
2	84.08	מנועי בוכנח (מנועי דיזל או דיזל למחצח)
3	84.13-4000/3	משאבות בטון
4	84.13-4000	מכונח ליציקת אבני שפח
5	84.14-8212	מדחח אור מוסע ו/או נגרר מ - 80 רמ"ד ומעלח
6	84.21-2300/2	מסנני שמן
7	84.26-1900/9	עגורן אופני עם חתקן כמקז (אחרים)
8	84.26-2100/5	עגורן צריח
9	84.26-9100	עגורן לחתקנח על משאית
10	84.27-1110/3	מלגז חשמלי (בעל כושר חרמח העולח על 5 טון)
11	84.27-1190	מלגז חשמלי
12	84.27-2110/2	מלגז עם מנ"ש (בעל כושר חרמח העולח על 5 טון)
13	84.27-2190	מלגז עם מנ"ש
14	84.27-9000/8	משטח חובלח (אחרים)
15	84.28	מעלית למשא, מדרגות נעות, מסועים
16	84.29	טרקטור מעמיס קטן - עד 100 כ"ס מנוע
17	84.29	טרקטור מעמיס (יעח) אופני - עד 100 כ"ס מנוע
18	84.29	טרקטור מעמיס (יעח זחלי) - מ-100 כ"ס מנוע ומעלח
19	84.29	טרקטור אופני ללא ציוד עזר - מ - 100 כ"ס מנוע ומעלח
20	84.29	מחפר זחלי
21	84.29	מחפר אופני
22	84.29-5100/6	מחפרון
23	84.30-5000	חופר תעלות
24	84.29	קודח קרקע ממונע
25	84.30	מפלס ממונע
26	84.29	מכבש ממונע אופני
27	84.29	מגרדח ממונעת
28	84.29-4000	מכבשים רוטטים

מס'	פרט המכס	תאור חציוד
29	84.30	קודח סלע על מזחלת
30	84.30-2000/9	מפלסת שלג
31	84.30-6900	פטיש חציבה וזיראולי
32	84.30-6100/3	מחזיק אדמה
33	84.74-3100/4	ערבל בטון
34	84.74	מגרסת חצץ
35	84.79	מפזר תערובות אספלטיות
36	84.79-1110	מתקן לייצור אספלט
37	84.79-1190/6	מרטטי בטון (מרטטי עלוקח, ויברטורים)
38	87.01-9900	טרקטור דחפור זחלי
39	87.04-1100/6	מוביל עפר-שפכן קדמי שמשקלו אינו עולה על 1,500 ק"ג
40	87.04-1200/4	מוביל עפר-שפכן אחורי
41	84.79-1190	מכונה לסימון כבישים
42	87.05-1900/6	עגורן נייד (OFF ROAD)
43	87.05-9100/3	מטאטא כבישים ומדרכות - ממונע
44	87.05-9400/9	ערבל בטון מתנייע
45	87.07-9200/9	מסגרות בטיחות
46	87.09	רכבי עבודה (שינוע, מסוע), טרקטור גורר

דברי הסבר

ביצועם של אלפי הפעלות וזחליות בניה ציבורית בשנת 1990 ועצם החיערכות לזיקסי בניה גדולים יותר במהלך חשנים הבאות, הן על ידי חברות מקומיות והן על ידי חברות זרות, יוצר צורך הכרחי ליבוא מחו"ל של ציוד מכני הנדסי כבד.

חברות הבניה, אשר בונות במס' הפרוגרמה, יאלצו ליבא ציוד זה ולכן נדרש לאשר לזון מתן פטור ממכס, ממס שלום חגליל וממס רציף.

מתן פטור זה יאפשר לחברות הבניה להתמודד עם המחטור בגורמי היצור ויצור תמריץ לגשת למלאכת הבניה.

הסלמת החברות מחו"ל לבנות בארץ, מוונתית ביבוא הציוד.

2.א. לקדם את תחליך חכשרת כח אדם מקרב יוצאי צבא ועולים לטובת ענף חבניה.

ב. לחתיר חבאת עובדים זרים מקצועיים לענף חבניה, עפ"י חצרכים כפי שיקבעו ע"י שר הבינוי וחשיכון.

ג. אישור לחבאת עובדים זרים לחברות חבניה מותנח בקליטתו והכשרתו של עובד ישראלי אחד, עולח חדש או יוצא צבא, על כל עובד זר.

דברי חסבר

1. כללי

1.1. ככל שצרכי חדיור גדלים, מחריפה בעית כח האדם בענף חבניה ואין ביכולתו לספק את הצרכים ללא תוספת כח אדם מקצועי מחו"ל.

1.2. משרד הבינוי וחשיכון נמצא בשלבי משא ומתן מתקדמים עם מספר חברות מחוץ לארץ לבנית פרויקטים גדולים של דירות.

חכמת החברות מחו"ל לבנות בארץ מותנית במתן אישור לחבאת עובדים זרים.

1.3. עקב חמצב ביו"ש ובעזה, חפכה זמינות כח האדם המקצועי בענף חבניה לבלתי סדירח ומצוקת כח האדם גדלח וחולכת. בעקבות מצב זה גדלח חדרישה מצד החברות המקומיות לקבלת אישורים לחבאת עובדים זרים.

1.4. חיקף כח האדם בענף חינו גורם עיקרי חקובע את היכולת לתת מענח לצורכי חדיור החולכים וגדלים ומחייב מתן פתרונות מידיים.

2. נתונים

2.1. מספר חמועסקים בענף כיום הוא כ - 125,000 עובדים, מהם כ - 63,000 עובדים מחשטחים.

2.2. כח האדם חדרוש לביצוע מ"ר בניה בשיקלול של בניה קונבנציונלית, בניה טרומית ובניה מתועשת חינו: 3 ימי עבודח למ"ר בניה.

2.3. פרוגרמת חבניה של משרד הבינוי וחשיכון לשנת 1990 חינו 45,000 יח"ד (עד סוף חודש מרץ 1991). מתוכח נותרו לחפעלח כ - 25,000 יח"ד. פרוגרמת חבניה חחזויה לשנת 1991 תחיה כ - 60,000 יח"ד ולכך יש לחוסיף את חבניה הפרטית בחיקף חזוי של למעלח מ - 20,000 יח"ד.

2.4. זמן נדרש לחכשרת עובד מקצועי בענף חבניה הינו כ - 4 חודשים.

3. חכשרת צרכים (ראח נספחים)

על מנת להפעיל את פרוגרמת חבניה בשנים 1990 ו - 1991 יחיה צורך מוערך בכח עבודה נוסף, כמפורט בטבלה הבאה:

1992	1991												
3 2 1	12 11 10	9 8 7	6 5 4	3 2 1									
				25,000	מס' יח"ד להפעלה בפרוג' (1) 1990								
20,000	20,000	20,000	20,000		קצב הפעלה של פרוגרמת 1991 + בניה פרטית								
15,600	15,600	15,600	15,600	19,500	סח"כ תוספת כח אדם נדרשת (2)								
8,000	8,000	8,000	7,000	5,000	חכשרת עובדים (3)								
6,000	2,500	2,500	2,500	5,000	תוספת עובדים מפריקטים אחרים שחסימו ופוטנציאל קיים לא מנוצל								
1,600	5,100	5,100	6,100	9,500	יבוא עובדים נדרש								

(1) הפעלת 25,000 יח"ד מותנית בעיקר בחשתתפות חברות זרות מחו"ל במאמץ חבניה.

(2) ראח חישוב בנספח 1.

(3) עולים ויוצאי צבא אשר יוכשרו באתרי חבניה ובבתי חספר המיועדים לכך.
יש לשים לב שתיתכן פרישה של עובדים במחלק חכשרתם.

מוגש על ידי
שר חבינוי וחשיכון

נספח מספר 1

פרוט החישובים

1. חישוב מספר העובדים חד"ש לחשלמת פרוגרמת 1990 :

נתונים: שטח דירה ממוצעת: 78 מ"ר,
משך זמן בניח : 12 חודשים.

חנוסחא:

שטח דירה	X	ימי עבודה	X	למ"ר	
ממוצעת					
					= שטח עובדים
					ימי עבודה בשנה

דוגמת חישוב:

$$\frac{25,000 \text{ יח"ד} \times 78 \text{ מ"ר} \times 3 \text{ ימי עבודה}}{19,500 \text{ עובדים} = 25 \text{ ימי עבודה בחודש} \times 12 \text{ חודש}}$$

2. חישוב שטח דירה ממוצעת:

2 חדרים	56 מ"ר	10%	התפלגות
3 חדרים	75 מ"ר	70%	
4 חדרים	94 מ"ר	15%	
5 חדרים	120 מ"ר	5%	

$$0.1 \times 56 + 0.7 \times 75 + 0.15 \times 94 + 0.05 \times 120 = 78.2 \text{ מ"ר שטח ממוצע}$$

3. חישוב כ"א מתפנה עם גמר בניח:

החישוב נעשה לפי חנוסחא שבטעיף 1 כאשר שטח ממוצע של דירה גמורה
הינו 85 מ"ר ובחנחה שבכל רבעון מסתימת בניח 3,000 יח"ד וברבעון
הראשון של שנת 1992 עתידה לחסתיים בניח בחיקף גדול יותר.

יש לציין שברבעון הראשון של שנת 1991 מתווסף פוטנציאל עובדים לא
מנוצל אשר יתכן ואכן קיים.

גטתח מספר 2

מספר עובדים זרים נדרש ע"י חברות זרות לפי ארץ מוצא - רשימה
התחלתית של חברות במשא ומתן מתקדם:

ארץ מוצא של החברה	מס' יח"ד	תקופה (שנים)	מס' מועסקים זרים נדרש*
יוגוסלביה	6,000	3	1,500
ישראל - אר"ב	20,000	3	2,000
צרפת	10,000	4	1,650
ישראל - דנמרק	1,900	1	100
ישראל - טורקיה	1,500	1	1,000
ישראל - אר"ב	5,000	3	200
ס ח " כ	44,400		6,450

* יש לציון שבשלב הסעילת הבניה, כלומר עוד מיפועון הראשון לשנות 1991, תדקקנה החברות הזרות למלוא חיקף הפועלים המצוין מעלה.

י"ג בטבת התשנ"א

30 בדצמבר 1990

מוכירות הממשלה

ש מ ר

ס ד ר י ו ם

לישיבת ועדת השרים לענייני עליה
יום א', כ' בטבת התשנ"א - 6.1.91

(בשעה 17:00 במזכירות הממשלה)

השר המגיש

מס. נספח

השר לקליטת העליה

א. היערכות המשרד לקליטת העליה
לקליטת 400 אלף עולים בשנת 1991
- דיון

בינוי ושיכון

15ע

ב. ציוד ועובדים זרים לענף הבניה-
דיון וסיכום

האנרגיה והתשתית

ג. היערכות חברת החשמל לבניה
לעולים

~~בינוי ושיכון~~

~~ד. פריסת משכנתאות לעולים - דיון
וסיכום~~

בטחון

ה. היערכות מערכת הבטחון וצה"ל
לקליטת גלי העליה - סיכום הדיון

שר התעשייה והמסחר

ו. דיווח משרד התעשייה והמסחר על
השקעות בתעשייה ובמחקר ופיתוח
שתורמות להעסקת עולים - המשך
הדיון

משרד העבודה והרווחה

11ע

ז. הערכות לתיגבור תעסוקה לשנת
1990-91 - המשך הדיון

מס. נספח השר המגיש

- ח. הערכות לתיגבור תעסוקה לשנת 1990-91 - המשך הדיון השר לקליטת העליה
- ט. קליטת העליה בירושלים: - השקעות - המשך הדיון שר התעשייה והמסחר
- י. הערכות לקליטת עולים במערכת הבריאות - המשך הדיון 8ע שר הבריאות
- יא. פניה לעם היהודי - המשך הדיון משרד הבינוי והשיכון
-

מוכירות הממשלה

ש מ ו ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
ועדת שרים לענייני עליה
יום א', י"ג בטבת התשנ"א - 30.12.90
(בשעה 17:00)

נכחו חברי ועדת השרים : א. שרון - יו"ר, א. אולמרט, ר. איתן,
י. פרץ, מ. קצב, א. שאקי

נעדרו חברי ועדת השרים: א. דרעי, י. מודעי, ד. מרידור, מ. נסים

כן נכחו: א. גור - סגן שר התחבורה
י. ורדיגר - סגן השר לענייני ירושלים
ג. כהן - סגנית שר המדע והטכנולוגיה
מ. פרוש - סגן שר העבודה והרווחה
א. רביץ - סגן שר הבינוי והשיכון
ש. דיניץ - יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית
וההסתדרות הציונית העולמית
מ. ברונו - נגיד בנק ישראל
רב-אלוף ד. שומרון - הרמטכ"ל
ע. אורן - המנהל הכללי, משרד הבינוי והשיכון
תא"ל י. אייל - צה"ל
אל"מ י. אסף - מפקד הגדנ"ע, צה"ל
ד. בועז - הממונה על התקציבים, משרד האוצר
ג. בן ארי - הסוכנות היהודית
א. בן-חיים - משרד האנרגיה והתשתית
א. בן-עמי - המשרד לקליטת העליה
א. בן-שטרית - המשרד לקליטת העליה
א. בר - משרד התעשייה והמסחר
ד. ברטוב -
מ. בר-לוי - לשכת השר לקליטת העליה
ש. ברקן - משרד האוצר
י. גבאי - משרד האוצר
ע. גדור - המשרד לקליטת העליה
י. גולני - משרד הפנים
א. גורדון - הסוכנות היהודית
אלוף ר. גורן - ראש אכ"א, צה"ל
תא"ל א. גרוס - קצין חינוך ראשי של צה"ל
נ. גרנית - לשכת שר הבינוי והשיכון
ע. דיין - לשכת סגנית שר המדע והטכנולוגיה
מ. דקל - משרד ראש הממשלה

ע. הדר	- משרד האוצר
ג. ויתקון	- מנהל מינהל מקרקעי ישראל
ד. יונגמן	- משרד ראש הממשלה
אלוף ד. יתום	- צה"ל
א. כהן	- משרד הבינוי והשיכון
א. כהן	- המשרד לקליטת העליה
מ. כהן	- משרד הבטחון
ח. כץ	- משרד האוצר
ק. כץ	- לשכת שר הבינוי והשיכון
י. לביא	- משרד הפנים
תא"ל י. ליפמן	- סגן ראש אכ"א, צה"ל
י. ליפשיץ	- המנהל הכללי, משרד האוצר
א. לפידות	- המנהל הכללי, המשרד לקליטת העליה
א. מנטבר	- הסוכנות היהודית
צ. נוגה	- המשרד לקליטת העליה
מ. נתיב	- המנהל הכללי, הסוכנות היהודית
י. פייטלסון	- משרד הפנים
א. פיקל	- לשכת סגן השר לענייני ירושלים
ש. סלבין	- המנהל הכללי, משרד העבודה והרווחה
א. רוב	- לשכת שר האוצר
ע. רובין	- יועץ כלכלי לראש הממשלה
ע. ריווה	- משרד האוצר
א. רענן	- משרד הבינוי והשיכון
מ. שטרית	- הסוכנות היהודית
א. שני	- יו"ר מועצת המנהלים של חברת "עמידר"

א. לישנסקי - מזכיר הועדה

סדר היום :

היערכות מערכת הבטחון וצה"ל לקליטת גלי העליה	ע/98.
היערכות המשרד לקליטת העליה לקליטת 400 אלף עולים בשנת 1991	ע/99.
ציוד ועובדים זרים לענף הבניה	ע/100.

היערכות מערכת הבטחון וצה"ל לקליטת גלי העליה

יו"ר ועדת השרים פותח.

ראש המטה הכללי של צה"ל, ראש אג"ת, ראש אכ"א, סגן ראש אג"ת, סגן ראש אכ"א, קצין חינוך ראשי ומפקד הגדנ"ע - מציגים בפני ועדת השרים את נושא היערכות צה"ל לקליטת גלי העליה - את מה שנעשה בשנת 1990 ומה בכוונת הצבא לעשות בעתיד, תוך התמקדות בתחומים הבאים:-

א. קליטה לצה"ל, (צה"ל ככור היתוך של החברה בישראל);

ב. הסיוע בקליטה חברתית;

ג. הסיוע בתחום קורת הגג לעולים שלא ימצא להם פתרון, אלא דרך המחנות והמתקנים הצבאיים;

ד. סיוע במציאת מקורות תעסוקה.

בדיון משתתפים: השרים א. שרון, מ. קצב, סגנית השר ג. כהן; רב-אלוף ד. שומרון; האלופים ד. יתום, ר. גורן, תא"ל י. אייל, תא"ל י. ליפמן, תא"ל א. גרוס, אל"ם י. יוסף וה"ה ע. גדור, א. לפידות, מ. שטרית וא. שני.

יושב-ראש ועדת השרים מסכם.

מ ח ל י ט י ס:

צה"ל יביא לוועדת השרים לענייני עליה בישיבתה הקרובה, הצעה להחלטה אשר תסכם את הערכות מערכת הבטחון וצה"ל להמשך הקליטה של גלי העליה.

המשך הדיון נדחה.

היערכות המשרד לקליטת העליה לקליטת 400 אלף עולים
בשנת 1991

ע/99.

השר לקליטת העליה מציג את תכניתו להיערכות המשרד לקליטת העליה, לקליטת 400 אלף עולים בשנת 1991.

המנהל הכללי של המשרד לקליטת העליה משלים.

בדיון משתתפים: השרים י. פרא, א. שרון; סגני השרים ג. כהן וא. גור וה"ה ע. הדר, א. לפידות וש. ברקו.

המשך הדיון נדחה לישיבה הקרובה של ועדת השרים.

המשך הדיון נדחה לישיבה הקרובה של ועדת השרים.

ציוד ועובדים זרים לענף הבניה

ע/100.

יו"ר ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השר א. שרון; סגן השר מ. פרוש, ה"ה ש. סלבין, י. גבאי וע. רובין.

מ ח ל י ט י ס:

בהתיחס להצעתו של שר הבינוי והשיכון, כפי שהובעה בנספח 15/ע מיום י"ג בטבת התשנ"א (30.12.90), בענין ציוד ועובדים זרים בענף הבניה - להטיל על צוות משותף של משרדי הבינוי והשיכון והאוצר, להכין תוך שבוע, הצעת-סיכום משותף בנושא, בהתאם לצרכים.

המשך הדיון נדחה.

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת

מוכירות הממשלה

ש מ ו ר

ס ד ר י ו ם

לישיבת ועדת השרים לענייני עליה
יום א', י"ג בטבת התשנ"א - 30.12.90

(בשעה 17:00 במזכירות הממשלה)

השר המגיש

מס. נספח

השר לקליטת העליה	א. היערכות המשרד לקליטת העליה לקליטת 400 אלף עולים בשנת 1991	✓
הבטחון	ב. היערכות מערכת הבטחון וצה"ל לקליטת גלי העליה	✓
הבינוי והשיכון	ג. ציוד ועובדים זרים לענף הבניה	15
שר התעשייה והמסחר	ד. דיווח משרד התעשייה והמסחר על השקעות בתעשייה ובמחקר ופיתוח שתורמות להעסקת עולים - המשך הדיון	✓
משרד העבודה והרווחה	ה. הערכות לתיגבור תעסוקה לשנת 1990-91 - המשך הדיון	11ע
השר לקליטת העליה	ו. הערכות לתיגבור תעסוקה לשנת 1990-91 - המשך הדיון	

מס. נספח השר המגיש

- ז. פריסת משכנתאות לעולים 12ע שר הבינוי והשיכון
- ח. קליטת העליה בירושלים: - השקעות
- המשך הדיון שר התעשייה והמסחר
- ט. הערכות לקליטת עולים במערכת
הבריאות - המשך הדיון 8ע שר הבריאות
- י. פניה לעם היהודי - המשך הדיון משרד הבינוי והשיכון

17

תכניות לקליטת 2000 מדענים עולים בתעסוקה בשנים 1990-1991 -
ערר על החלטת ועדת השרים לענייני עליה

"הובא לידיעתי כי קבינט עלייה החליט לקזז 5 מליון שקל מתקציב
משרד החינוך והתרבות, ולהעבירם למשרד אחר לצורך קליטת מדענים
עולים במערכת החינוך.

הריני מבקש לערער על החלטה זו ולהביאה לדיון בישיבת ממשלה
וכמו-כן לעכב ביצוע החלטת הקבינט עד שתובא לדיון
בממשלה."

לערער

מוגש על-ידי שר החינוך והתרבות

מצורפת החלטה ע/84 א' 11-3 מיום 9.12.90

להלן החלטה מס. ע/84 של ועדת שרים לענייני עליה
מישיבתה ביום א', כ"ב בכסלו התשנ"א (9.12.90):

ע 84/. תכניות לקליטת 2000 מדענים עולים בתעסוקה בשנים
1990-1991: - מימון וביצוע החלטה מס. ע/70 מיום כ"ג
בחשון התשנ"א (11.11.90)

מ ח ל י ט י ם, בהמשך להחלטה מס. ע/70 של ועדת
השרים לענייני עליה מיום כ"ג בחשון התשנ"א
(11.11.90), שענינה תכניות לקליטת 2000 מדענים
עולים בתעסוקה בשנים 1990-1991: -

א. במסגרת התקציבים הקיימים - להעביר לתקציב משרד
המדע והטכנולוגיה כ-29 מליון שקל לביצוע ההחלטה
הנ"ל לפי הפירוט כדלקמן: -

(1) 2 מליון שקל מתקציב משרד החינוך והתרבות,
מתוך ההקצבה להכשרת מורים עולים לשם הסבת
מדענים להוראה;

(3) 3 מליון שקל מתקציב משרד החינוך והתרבות -
לשם הרחבת תשתיות למכללות;

11 מפרוטוקול ועדת השרים לענייני עליה, מיום 9.12.90, שהגיעני ביום 13.12.90 אני למד שהוחלט בהמשך להחלטה מס. ע/70 של הועדה שעניינה תכניות לקליטת 2,000 מדענים עולים בתעסוקה בשנים 1990-1991 כי יועברו:

(2) 13 מליון שקל מתקציב משרד התעשייה והמסחר, מתוך ההקצבות לחממות ומכוני מחקר - בשביל מחקר ופיתוח איזורי;

(5) 6 מליון שקל מסעיף "מו"פ גנרי" מתקציב משרד התעשייה והמסחר - למחקרים משימתיים. דומה כי נפלה שגגה מלפני הועדה, כאשר באה וקבעה כי יועברו סעיפי תקציב שלא לפי המסגרת המשפטית אשר הוסדרה בחקיקה מיוחדת וממזה. כידוע קובע החוק לעידוד מחקר ופיתוח בתעשייה, התשמ"ד-1984 (להלן-החוק) בסעיף הראשון לחוק, כי מטרת החוק היא עידוד מחקר ופיתוח בתעשייה לשם פיתוח תעשייה עתירת מדע תוך ניצול והרחבה של התשתית הטכנולוגית והמדעית ומשאבי האנוש הקיימים במדינה, יצירת מקומות עבודה בתעשייה וקליטת כוח אדם מדעי וטכנולוגי. עוד קובע החוק בסעיף 2 כי לשם הגשמת מטרת החוק יוענקו הטבות על יסוד תכנית שתאושר ע"י המדען הראשי במשרד התמ"ס והועדות שלידו, והכל לפי המפורט בחוק זה. לשון אחר, הכנסת בחוקה את החוק באה למצות את המסגרת להגשמת היעדים האמורים לעיל. ליישום החוק מקצה הכנסת, בהתאם להצעת חוק תקציב המדינה, סכומים המיועדים בין היתר, לחממות ומכוני מחקר כמו גם לקליטת מדענים מקרב העולים ארצה לאפיקי המחקר התעשייתי. ועל כל נושאי המו"פ האמורים מופקד "המדען הראשי" במשרד התעשייה והמסחר, הוא ראש המינהל למחקר ופיתוח תעשייתי, כאמור בסעיפים 5 ו-7 לחוק.

זאת ועוד, חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 קובע בסעיף 11 כי "על פי הצעת השר הנוגע בדבר או ממונה אחר על סעיף תקציב, רשאי שר האוצר, בכל סעיף תקציב שנקבע בחוק התקציב השנתי לשנת כספים... להעביר סכומי כסף וכיו"ב." החלטת הועדה שבנדון לא נתקבלה על פי הצעת השר הנוגע בדבר, דהיינו שר התעשייה והמסחר, וגם מטעם זה אין לה תוקף.

ההחלטה שבנדון, אף עומדת בסתירה להחלטת הממשלה מיום ה-23 לאוגוסט שנה זו, אשר אימצה את הצעתי ל"מדיניות להגברת התעסוקה וקליטת העלייה". החלטת הממשלה קובעת בסעיף א (10) כי יוגדל ונקציב המו"פ במשרד התעשייה והמסחר הכול משנוו הונקציב 1991 ב-150 מיליון ש"ח לשנה שלמה, לפי הפירוט המופיע בפרק ד', של המדיניות שיועבד על-ידי צוות משותף למשרדי התעשייה והמסחר והאוצר, ואמנם הצוות השלים זה מכבר את מלאכתו. פרק ד' האמור מתייחס, בין היתר, לעידוד יוזמות מקרב העלייה החדשה במטרה ליצור "חממות" לפיתוח מוצרים חדשים, קליטת עולים מדענים במכוני המחקר הקיימים והעסקתם בתכניות הקשורות בתעשיות אותן משרתים המכונים ופיתוח תשתיות טכנולוגיות (מו"פ ג'נרי). רוב ככל הנושאים האלו הוסדרו לאחרונה בתקנות שהוציאו שרי התעשייה והמסחר והאוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת יתר - על-כן, כל המסלולים האמורים נמצאים בתהליך של יישום ובחלקם בתהליך מתקדם מאד.

נוסף על כל אלו, ההחלטה לגופה אינה ראויה, הואיל והיא עלולה ליצור פיצול והפרדה בליבו של תחום שלא בכדי הובא בלעדית בגדר אחריות משרד התעשייה והמסחר. הגורם שהופקד על ביצוע עידוד המו"פ בתעשייה, הוא לשכת המדען הראשי במשרדי, שהוא המקום הטבעי והראוי לעידוד יוזמות הבאות לשרת ולשלב את התעשייה בתחומי המחקר והפיתוח. אחד מן היעדים שהציבה הממשלה בהחלטתה היה לצמצם את הבירוקרטיה והמנגנון, בין השאר, על ידי יצירת כתובת אחת שתרכז את נושא המו"פ התעשייתי. כל הסדר אחר, סופו שיביא לריבוי גורמים שעניינם קידום אותו נושא, ובהכרח יוצר אותו סירבול, כפילות וקשיי תיאום שביקשה הממשלה למנוע לא מן הנמנע גם שהיה מדיניות אחת למשרד התמ"ס ומדיניות שונה למשרד המדע, האם כך נשרת את המטרה של העסקת עולים?

לאור התוואי שקבע המחוקק, מסתבר, כי החלטת ועדת השרים שבנדון בטלה מעיקרה. מובטחני כי לו היתה הועדה ערה למסגרת המשפטית שבה היא פעלה, בוודאי לא היתה מתקבלת ההחלטה האמורה. כאמור, ההחלטה אף מן הבחינה העניינית איננה ראויה.

למען הסר ספק, ולמעלה מן הדרוש, אני אף מבקש להודיעך על הגשת ערר על החלטת ועדת השרים, כאמור בסעיף 35 לתקנון עבודת הממשלה (כ"ד בסיון התש"ן - 17.6.1990) ובמשולב עם סעיף ג להחלטה מס. 44 של הממשלה מיום 24.6.90. כנגזר ממהות העניין, מתבקש כמובן עיכוב ההחלטות שבנדון, כאמור בהוראות הנ"ל.

מצורפת החלטת ועדת השרים לענייני עליה מס. 84/ע
מיום 9.12.90

מוגש על-ידי סגן ראש הממשלה
ושר התעשייה והמסחר

כ' בטבת התשנ"א
19 בדצמבר 1990

להלן החלטה מס. 84/ע של ועדת שרים לענייני עליה
מישיבתה ביום א', כ"ב בכסלו התשנ"א (9.12.90):

ע 84/. תכניות לקליטת 2000 מדענים עולים בתעסוקה בשנים
1990-1991 - מימון וביצוע החלטה מס. 70/ע מיום כ"ג
בחשוון התשנ"א (11.11.90)

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטה מס. 70/ע של ועדת
השרים לענייני עליה מיום כ"ג בחשוון התשנ"א
(11.11.90), שענינה תכניות לקליטת 2000 מדענים
עולים בתעסוקה בשנים 1990-1991 -

א. במסגרת התקציבים הקיימים - להעביר לתקציב משרד
המדע והטכנולוגיה כ-29 מליון שקל לביצוע ההחלטה
הנ"ל לפי הפירוט כדלקמן:-

(1) 2 מליון שקל מתקציב משרד החינוך והתרבות,
מתוך ההקצבה להכשרת מורים עולים לשם הסבת
מדענים להוראה;

(2) 13 מליון שקל מתקציב משרד התעשייה והמסחר,
מתוך ההקצבות לחממות ומכוני מחקר - בשביל
מחקר ופיתוח איזורי;

(3) 3 מליון שקל מתקציב משרד החינוך והתרבות -
לשם הרחבת תשתיות למכללות;

(4) 2.1 מליון שקל מן התוספת לתקציב משרד המדע
והטכנולוגיה שסוכמה עם אגף התקציבים -
למילגות מחקר;

(5) 6 מליון שקל מסעיף "מו"פ גנרי" מתקציב משרד
התעשייה והמסחר - למחקרים משימתיים;

(6) 2.5 מליון שקל מתוך הרזרבה - לשם קליטה
לאומית-רוחנית של המדענים.

ב. בהמשך לנ"ל -

(1) להטיל על ועדת היגוי בראשותו של שר המדע
והטכנולוגיה לבצע את ההחלטה מס. 70/ע
האמורה;

(2) הרכב ועדת ההיגוי:-

(א) נציג משרד התעשייה והמסחר (המדען הראשי
של המשרד);

(ב) נציג משרד החינוך והתרבות;

(ג) נציג המשרד לקליטת עליה (ראש המרכז
לקליטה במדע);

(ד) נציג משרד העבודה והרווחה;

(ה) נציג אגף התקציבים במשרד האוצר;

(ו) נציג ועדת התכנון והתיקצוב של המועצה
להשכלה גבוהה.

שרות התעסוקה
המשרד הראשי

משרד העבודה והרווחה
האגף להכשרה ולפיתוח
כח-אדם

דף מידע למעסיק

לכבוד

א.ג.נ..

הנדון: הכשרה פנים מפעלית - הכשרת עובדים בענף הבניה.

מובא בזאת לידיעה כי בשיתוף שרות התעסוקה, התאחדות הקבלנים והבונים בישראל, ומזכיר אגודת פועלי הבנין בהסתדרות יוכלו קבלנים, חברות קבלניות, קבוצות עבודה בענף הבנין - להלן "קבלנים", לקבל סיוע ממשלתי בהכשרת עובדים חדשים תוך כדי העסקתם באתר הבניה במסגרת הכשרה פנים מפעלית.

התוכניות פתוחות לקבלנים המעוניינים לקלוט עובדים חדשים לענף ולהכשירם לאחד ממקצועות הבניה תוך כדי עבודתם באתר הבניה עד כדי עמידה בבחינות ממשלתיות.

להלן עקרי התוכנית:

1. העובדים החדשים יופנו ע"י שרות התעסוקה מבין דורשי עבודה ישראליים מובטלים או מבין עולים חדשים.
2. העובדים יועסקו באתר תוך קבלת הכשרה שיטתית לפי תוכנית לימודים מאושרת וכן לקראת סווג מקצועי באישור ובפיקוח האגף להכשרה ולפיתוח כוח-אדם במשרד העבודה והרווחה.
3. בין הקבלן לממשלה יחתם הסכם המגדיר את התחייבות הקבלן והתחייבות הממשלה.

4. בתקופת ההכשרה יעמיד "הקבלן" לצורך הכשרת העובדים איש מקצוע

- להלן "חונך"

השתתפות בחוצאות ההכשרה והחונכות יהיו כדלקמן:

עד 3 עובדים (כולל) - אין מימון, החל מ-4 עובדים מתלמדים

ההקצאה עבור חונך מדריך תהיה בתחשיב שעל פיו לכל 12 עובדים

חדשים, ישולם הסך של 2043 ש"ח לחודש (שהוא היום שכר מנהלי

עבודהדרגה 3 בשנת הותק העשרים). סכום זה יעודכן בהתאם לתעריף

המוסכם של פועלים ומנהלי עבודה בענף הבנין. התקציב לקבוצה קטנה

מ-12 עובדים יהיה על פי מס' עובדים - לומדים בתחשיב של 1/12

לכל לומד לחודש.

5. הקבלן מתחייב להעסיק בתום ההכשרה את העובד פרק זמן השווה

לתקופת ההכשרה הכוללת (לפחות ארבעה חודשים נוספים).

6. באם יתברר כי תחלופת העובדים רבה מעל לסביר וההפעלה אינה תואמת

את ההסדר, יוצא "הקבלן" מזכאותו לקבלת הכשרה פנים מפעלית,

ותישקל אפשרות נקיטת אמצעים נגדו.

מסלולי ההכשרה לבחירת הקבלנים הם כדלהלן:

- מסלול א:

חודש לימודים להכנה לבחינות סיווג עיוניות בענף הבנין במתקני משרד העבודה או באתרי בניה שיוכרזו "כאתרי בחינות", ועוד 3 חדשי הכשרה פנים מפעלית.

לעולה חדש - 4 חדשי הכשרה פנים מפעלית.

בחודש הלימודים יחשב הלומד כתלמיד הכשרה מקצועית לכל דבר ויקבל דמי אבטלה, בתקופה זו לא יוכל התלמיד לקבל כל שכר מכל מקור אחר.

בתקופת ההכשרה הפנים מפעלית (3 חודשים, או 4 חדשים לעולה) יקבל העובד שכר תחילי מהקבלן בסך 1000 ש"ח בתוספת 500 ש"ח (כולל מע"מ) שיועברו לקבלן עבור כל עובד לחודש הכשרה.

- מסלול ב:

מסגרת הכשרה פנים מפעלית רגילה.
הקבלנים יכשירו עובדים לפי צרכיהם בענף הבנין, ועל פי תוכנית הכשרה שתאושר ע"י האגף להכשרה ולפיתוח כ"א במשרד העבודה.

העובד יקבל שכר תחילי בסך 1000 ש"ח מהיום הראשון לעבודתו לתקופת ההכשרה שנקבעה לעיסוק. (3 חדשי הכשרה פנים מפעלית למקצועות הבנין המסווגים, ולמקצועות אחרים - יקבע משך ההכשרה על פי בדיקה). בנוסף תעביר הממשלה לקבלן סך 500 ש"ח (כולל מע"מ) עבור כל עובד לחודש הכשרה.

סכום זה מיועד לשמש כתמריץ לעובדים החדשים המצטרפים לענף.

עולה חדש יקבל תוספת חודש הכשרה ותוספת תמריץ לחודש אחד כנ"ל.

- מסלול ג'

הכשרה לקבלת תעודות מקצוע ותעודות גמר

על מנת לעודד קבלת תעודות מקצוע ממשלתיות באחד ממקצועות הבנין.
ישולם מענק מיוחד בגובה של 3 חודשי הכשרה פנים מפעלית
(כיום 1500 ש"ח) כולל מע"מ עבור כל עובד שעבר את הבחינות
הממשלתיות בהצלחה.

פירוש המסלול: 3 חודשי הכשרה פנים מפעלית באתר הבניה תוך כדי הכנה
לבחינות ממשלתיות.

לעולה חדש - 4 חודשי הכשרה.

הקבלן ישלם שכר תחילי של 1000 ש"ח בתקופת ההכשרה למן היום הראשון.
בנוסף תעביר הממשלה לקבלן סך 500 ש"ח (כולל מע"מ) עבור כל עובד לחודש
הכשרה. סכום זה מיועד לשמש כתמריץ לעובדים החדשים המצטרפים לענף.

התמריץ הנוסף בגובה 3 חודשים (1500 ש"ח) כולל מע"מ יועבר לעובד רק
לאחר עמידה בבחינות הנדרשות.

למסלול זה יסייע משרד העבודה והרווחה במתן לימודים עיוניים ללא תשלום
בכל הארץ ע"י השתלמויות כפי שיסוכם.

הערה

הסכומים הנ"ל יעודכנו מעת לעת עפ"י החלטות הועדה הבינמשרדית להכשרה
פנים מפעלית.

הנוהל להפעלת התוכנית

א. קבלן המעוניין להצטרף לפרוייקט יפנה לשרות התעסוקה האזורי לקבלת שאלון בקשה להכשרה פנים מפעלית בענף הבנין.

ב. השאלון המלא יועבר למחוזות האגף להכשרה (לממונה על הכשרת מבוגרים) אשר יבדוק הבקשה והתאמתה לקריטריונים.

ג. המחוז יזמן לדיון בבקשה את הועדה הפנים מפעלית האזורית. נציג התאחדות הקבלנים יוכל להשתתף כמשקיף.

ד. הועדה תבחן את הבקשות ותאשרן בהתאם לנוהלי ההכשרה הפנים מפעלית, לצורך הפניית מועמדים דורשי עבודה לקבלנים, ע"י שרות התעסוקה.

ה. על סמך פרוטוקול הועדה, הממונה מטעם המחוז באגף להכשרה יבצע ההליכים לחתימת החוזה בין הקבלן והממשלה.

ו. שרות התעסוקה יפנה מובטלים דורשי עבודה לקבלנים שאושרו ע"י הועדה כדלהלן:

1. סופס 217 לתקופת חודש לימודי היסוד במלט"ב/מוסד הכשרה.

2. סופס 701 לתקופת המשך ההכשרה באתר הבניה של הקבלן.

ז. הקבלן, לאחר שקיבל את האישור וריכז את העובדים החדשים באמצעות

שרות התעסוקה, יפנה למלט"ב/מוסד הכשרה, לתיאום לימודי היסוד

באמצעות מחוז האגף להכשרה.

ח. בעת ההכשרה באתר הבניה חייב הקבלן לנהוג עפ"י ההנחיות שיקבל במחוז כולל רישום יומי של הלומדים ביומן הנוכחות. יודגש כי רישום הנוכחות הוא בסיס לתשלום.

ט. התשלומים יתבצעו עפ"י רשימות נוכחות כולל מ"ז של הלומדים בהתאם לנהלי התשלום בהכשרה פ.מ. ובהתאם לחוזה עם הקבלן.
ההשתתפות בגין הוצאות הכשרה וחונכות יצורפו לתשלומים החודשיים הנ"ל.

י. אמריץ בגובה 3 חדשי הכשרה ישולם בגין עמידה בבחינות ממשלתיות במקצועות בהם קיימות בחינות במשרד העבודה.
המענק ישולם בתום 7 חודשים ועד 12 חודשים מתחילת מסלול ההכשרה של העובד.

הערה: בסעיף י' לעיל בנושא התמריץ, מובהר בזאת כי מדובר במקצועות הסווג בענף הבנין עליהם יש בחינות ממשלתיות, כמו כן מקצועות מאושרים ברי בינה.

באשר למקצועות ייחודיים אחרים לענף הבנין, יבדק הנושא לגופו של ענין ותשובה תימסר לקבלן.

מידע נוסף וטפסים הדרושים להגשת הבקשה ניתן לקבל בלשכת התעסוקה המקומית או במשרדים המחוזיים של האגף להכשרה ולפיתוח כוח-אדם של משרד העבודה והרווחה, בהתאחדות הקבלנים והבונים בכל הסניפים ברחבי הארץ, וכן במוסד להכשרה ולייעול הבנייה בחולון (מלט"ב).

משרד העבודה והרווחה
האגף להכשרה ולפיתוח כח אדם

ירושלים 4 בדצמבר 1990

אל: המנהל הכללי מר שמואל סלבין

הנדון: הכשרה מקצועית בתעשייה ובמגזר העיסקי

לבקשתך אני מפרט את התכניות שמבצע האגף עם המגזר העיסקי, לקראת ישיבת הקבינט לענייני עליה שיתכנס ביום ראשון 16 בדצמבר 1990.

שלושה גורמים מרכזיים עומדים מאחורי הצורך להגדיל את הקף ההכשרה המקצועית עם המגזר העיסקי:

א. הצורך להביא את המעסיקים למעורבות רבה יותר בתהליך תכנון וביצוע ההכשרה

ב. העובדה כי הכשרה תוך כדי עבודה או הכשרה בתעשייה מאפשרת שימוש בצידוד חדיש ובסביבת עבודה אמיתית (הממשלה לא תוכל להתחרות לעולם בהתחדשות צידוד ההכשרה מול הצידוד המשמש את תהליכי הייצור המודרניים)

ג. היכולת ליעל ולשפר את תהליך קליטת הבוגרים בעבודה משום שאלו יהיו תפורים בדיוק על פי צרכי המעסיק ומשום שמעסיקים מרכזיים יוכלו לזות גב והכרה מקצועיים לבוגרים

אוזן מדרכי ההתמודדות של האגף להכשרה עם קליטת מאסת העולים מברה"מ בשוק העבודה היא הכשרה במפעלים. טכניקת הפעולה מורכבת מזיהוי מעסיקים המסוגלים לבצע הכשרה מקצועית בסטנדרטים שנקבעו באגף, פיתוח משוחף של תכנית ההכשרה, סיוע אירגוני בשלבי ההכשרה והסתיעות במוניטין והאמצעים של המפעל בשלב ההשמה בעבודה.

היום מטפל האגף במסגרות הכשרה למהנדסים עולים חדשים במקומות הבאים:

- I B M
1. 50 מהנדסים סיימו הכשרתם בסוף חודש נובמבר, כמהנדסי תכנה ותכניתנים. 42 מתוך 50 בוגרי פעולה זו נקלטו מיד עם סיום הקורס בעבודה.
 2. 50 מהנדסים נוספים התחילו לימודיהם בתחילת דצמבר בקורס שיימשך 3 חודשים.

דיגיטל

27 מהנדסים משתלמים בהפעלת צידוד ענ"א בסביבת דיגיטל ובהנדסת חומרה של המפעל. הקורס יסתיים במחצית חודש דצמבר. עד היום שובצו 14 מהנדסים בעבודה במקצוע.

18 מהנדסים משתלמים בתקשורת ומיכשור. כולם ייקלטו עם סיום הכשרתם כמהנדסי בקרה ומיכשור במפעל.

טי"ד

75 אקדמאים ומהנדסים מתוכננים להשתתף בשלוש השתלמויות לקראת קליטתם בעבודה מקצועית במסגרת המפעלים בחיפה ואשדוד. הקורס ייפתח באמצע החודש הבא ויימשך 6 חודשים. לכל העולים מובטחת עבודה במקום עובדים הפורשים לפנסיה.

בתי
הזיקוק
לנפט

28 מהנדסי מכונות משתלמים בתהליכי ייצור נייר. כולם צפויים להיקלט כמנהלי משמרת באולמי הייצור של המפעל.

נייר
חדרה

26 מהנדסים מתמטיקאים ופיזיקאים מתמחים בתכנת סאפיינס. 18 מהם כבר חתמו על חוזה העסקה עם גופים המשתמשים בתוכנה.

סאפיינס

50 עולות אקדמאיות מוכשרות לתפקיד מנהל קומה בבית מלון. 35 מבין העולות תיקלטנה במלונות הרשת.

מלונות
ד

15 עולים, גיאוגרפים וגיאולוגים ייקלטו בקורס הכשרה במפעל שיכשירם לעבודה במיפוי דיגיטלי. הקורס ייפתח בתחילת ינואר 91. כל מסיימי הקורס ייקלטו בעבודה במפעל.

מל"מ

נפתח אולפן לעברית בקיבולת של 60 עולים. בוגרי האולפן יוכלו להשתלב בתפקידים שונים (מקצועיים ובלתי-מקצועיים) במפעל.

פולגת

24 עולים יקלטו במוסכי החברה לפרק הכשרה פנים מפעלית. לפרק ההכשרה יוקדם קורס בן חדשים ברשת "תורה ומלאכה".

בני משה
קרסו

פרויקט ע.נ.א ירוחם

אנו בודקים ביחד עם הרשות המקומית בירוחם, עם שירות התעסוקה ועם המפעלים סאפיינס מנס ציונה ודסה ג'נרל אפשרות לארגן קורס להכשרת תשתית כח אדם מקצועי בתחום הע.נ.א בירוחם. המטרה להעביר פרויקטים עתירי עבודה (הקלדה למשל) לביצוע בחברה שתוקם במקום ותעסיק עולים חדשים ותושבים מקומיים ותיקים.

רשות שמורות הטבע -

אנו בודקים אפשרות לקיים קורס הכשרה בשיתוף הרשות. בקורס ילמדו 22 תלמידים, עולים מברה"מ, שיקלטו עם סיום לימודיהם בתפקידים מקצועיים ברשות.

פסיכולוגים ויועצים חינוכיים

48 פסיכולוגים ו"דפקטולוגים" שעלו לאחרונה ארצה לומדים בקורס מיוחד שיכשירם לעבודה עם ילדים ונוער בחינוך המיוחד. לכל הבוגרים מקומות עבודה במסגרת משרד החינוך והרשויות המקומיות.

בימים הקרובים יתחילו לפעול 6 סורקים (מהנדסים בעלי היכרות עם המצייה) שישווקו את התכניות השונות שמפעיל האגף בתחום ההכשרה במגזר העיסקי (הכשרה פנים מפעלית, קורסים במתקנים). במקביל יבדק לעומק ובפרוט הקף העובדים שניתן יהיה להכשיר במיגזר העיסקי ובאלו תנאים.

כדי להשיג מקסימום קשרים עם מעסיקים פוטנציאליים וכדי שנוכל להשיג שיחוף פעולה עם המגזר העיסקי עלינו לנקוט את המהלכים הבאים:

1. קיצור משמעותי בהליכי ההתקשרות של הממשלה עם המפעלים הקולטים או המבצעים את ההכשרה.

2. Reaching out באמצעות הקמת מערכת ייחודית של סריקת שוק העבודה שתתבסס על סורקים מיומנים שיכסו את מירבו של פוטנציאל המעסיקים.

בכבוד רב

ד"ר יעקב הכט
מנהל האגף

י י י י

זכזב מב

רשות הדואר
מוקד שה"ס תל-אביב-יפו 933
0019 '90 NOV 27
מ ב ר ק
=====

4008073 337 ט
0858 27 52 תלאביב

מר יצחק שמיר
ראש הממשלה
לשכת ראש הממשלה
ירושלים
35

ל- (ט) ג

הורשה להביא לידיעתך כי מספר העולים החדשים שהגיעו לנתניה מתקרב ל-12 אלף וככול שהמספר גדל כך מעמיק גרעונה הכספי של העיריה עד כדי הכרח להפסיק שירותים חיוניים. סיוע הממשלה חיוני ודחוף.

בכבוד רב
יואל אלראי ראש העיר נתניה

העתק:
שר הפנים אריה דרעי

הסוכנות היהודית לארץ ישראל

תוכנית לקליטת עולי אתיופיה

דצמבר 1990

הנחות יסוד לתוכניות לקליטת

יהודי אתיופיה

החל מחודש פברואר 1991 יגיעו 1500 יהודים מדי חודש בחודשו. משמעות הדבר חסול גולת יהדות אתיופיה תוך - 14 חודש. (מותנה בבצוע ההסכם עם ממשלת אתיופיה).

תוכנית האכלוס, כוללת את כל האוכלוסיה העתידה להגיע ארצה ואלה השוהים עדיין במרכזי קליטה. (סה"כ 24.500 נפש).

תוכנית אכלוס זאת, דורשת הקצאה
הנמצאים בבניה ואשר יהיו מוכנים מחודש אפריל 1991 ממלאי דירות החירום

משפחה ממוצעת מונה כ-4 נפשות מספר הדירות הדרושות כ-6000 (כ-4750 עבור אלה שעתידיים להגיע וכ-1250 עבור העולים השוהים במרכזי קליטה).

האוכלוסיה המבוגרת תקלט קליטה ישירה במגורי קבע, תוך טפול דומה הניתן במרכזי קליטה (במשך שנה אחת).
צעירים בגילאים 18-25 יקלטו באולפנים לצעירים שבו ילמדו עברית ומקצוע. ילדים חסרי הורים ואחרים יקלטו במסגרת פנימיות עלית הנוער.

נושאים להחלטה

1. לאשר את התוכנית המוצעת.
2. להטיל על משרד הקליטה בשיתוף משרד האוצר, השכון והסוכנות היהודית לבנות סל קליטה ליהודי אתיופיה, אשר מטרתו לאפשר לעולים בדירות הקבע, תשלום עבור שכר דירה וקיום.
3. התוכנית מחייבת פתיחת 10 מרכזי קליטה חדשים (7 למבוגרים ו-3 לצעירים) כל מרכז קליטה כזה (עבור 100 משפחות) עלותו כ-2.5 מליון \$ לשנה, מזה כ-40% לשכר הדירה - ההחלטה הנמתקשת שהממשלה תשתתף בהוצאות שכר דירה זה ואילו הסוכנות היהודית תממן היתר.
4. לאשר הקצאת 2,850 דירות החל מינואר 1992 לשכון עולי אתיופיה אשר ימצאו במרכזי קליטה.
5. החל מחודש מאי 1991 יספק משרד הבינוי והשיכון את הדירות לעולי אתיופיה והתאם לפרוט וללוח הזמנים המופיעים בתוכנית.
6. להקצות לעלית הנוער 40 קרוונים למגורים.

כמה מרכזי קליטה יש היוק.

פתרון הדיור		מספר העולים			ה ח ו ד ש
לצעירים	למשפחות	צעירים	בהרכב משפחות	סה"כ	
מקומות במוסדות קיימים	מקומות במ"ק קיימים	30	470	500	דצמבר 90
"	"	70	930	1000	ינואר 91
"	1. מקומות במ"ק קיימים (450) 2. פתיחת שלש מסגרות חדשות בית גולדמינץ (500) בית פלדמן (320) וטבריה (100)	100	1400	1500	פברואר 91
פתיחת המוסד בשערי אברהם (400 מיטות)	1. מקומות במ"ק קיימים (450) 2. פתיחת שתי מסגרות חדשות עכו (800) וחיפה (190)	100	1400	1500	מרץ 91
שערי אברהם	1. מקומות במ"ק קיימים (450) 2. פתיחת שתי מסגרות חדשות ניצנים (800) מיראמר (400)	100	1400	1500	אפריל 91
"	קליטה בשכונות חדשות: שדרות 50 אופקים 80 נתיבות 80 ערד 140	100	1400	1500	מאי 91
"	קליטה בשכונות חדשות: נתיבות 30 ערד 160 קרית גת 20 אופקים 90 שדרות 50	100	1400	1500	יוני 91

פתרון הדיור		מספר העולים			ה ח ו ד ש
לצעירים	למשפחות	צעירים	בהרכב משפחות	סה"כ	
פתיחת בית החייל באשקלון (280 מיטות)	קליטה בשכונות חדשות: קרית גת 160 באר שבע 190	100	1400	1500	יולי 91
"	קליטה בשכונות חדשות: באר שבע 160 ירוחם 30 אשקלון 60 עפולה 100	100	1400	1500	אוגוסט 91
אשקלון + פתיחת מסגרת חדשה בבית החייל בב"ש (320 מיטות)	קליטה בשכונות חדשות: אשקלון 130 דימונה 80 עפולה 40 באר שבע 100	100	1400	1500	ספטמבר 91
"	קליטה בשכונות חדשות: שלומי 10 צפת 120 נצרת 60 עפולה 60 אשקלון 100	100	1400	1500	אוקטובר 91
"	קליטה בשכונות חדשות: מעלות 90 שלומי 60 קרית אתא 110 חדרה 90	100	1400	1500	נובמבר 91
	קליטה בשכונות חדשות: קרית אתא 40 חדרה 210 אור עקיבא 10 מעלות 90	100	1400	1500	דצמבר 91

פתרון הדיור		מספר העולים			ה ח ו ד ש
לצעירים	למשפחות	צעירים	בהרכב משפחות	סה"כ	
במסגרת הנ"ל	קליטה בשכונות חדשות: אור עקיבא 40 רכסים 130 בית שמש 180	100	1400	1500	ינואר 92

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

פרוטוקול
ועדת שרים לענייני עליה
יום ב', ט"ו בכסלו התשנ"א - 2.12.90
(בשעה 17:00)

ה' (ש) לוי

נכחו חברי ועדת השרים : א. שרון - יו"ר, ד. מרידור, מ. קצב, א. שאקי

נעדרו חברי ועדת השרים: א. אולמרט (בחו"ל), א. דרעי, י. מודעי, מ. נסים (בחו"ל), י. פרץ (חולה)

כן נכחו:

א. גור	- סגן שר התחבורה
ג. כהן	- סגנית שר המדע והטכנולוגיה
א. רביץ	- סגן שר הבינוי והשיכון
מ. ברונו	- נגיד בנק ישראל
ש. דיניץ	- יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית העולמית
ב. אייל	- משרד המדע והטכנולוגיה
תא"ל י. אייל-צה"ל	
ע. אפרתי	- משרד התעשייה והמסחר
ד. בועז	- הממונה על התקציבים, משרד האוצר
א. בן-חיים	- משרד האנרגיה והתשתית
א. בר	- משרד התעשייה והמסחר
ד. ברטוב	
י. גולני	- משרד הפנים
ע. גדור	- המשרד לקליטת העליה
א. גורדון	- הסוכנות היהודית
ב. גרינברג	- משרד הבינוי והשיכון
נ. גרנית	- לשכת שר הבינוי והשיכון
ע. דיין	- לשכת סגנית שר המדע והטכנולוגיה
י. דני	- משרד הבינוי והשיכון
מ. הירש	- משרד התחבורה
ג. ויתקון	- מנהל מינהל מקרקעי ישראל
מ. טרי	- משרד התעשייה והמסחר
א. כהן	- לשכת שר הבינוי והשיכון
א. כהן	- המשרד לקליטת העליה
מ. כהן	- משרד הבטחון
ע. כץ	- שירות התעסוקה
י. לביא	- משרד הפנים
א. להמן	- משרד התחבורה
י. לוי	- משרד הפנים

א. לפידות	- המנהל הכללי, המשרד לקליטת העליה
א. מנטבר	- הסוכנות היהודית
י. מרגלית	- משרד הבינוי והשיכון
מ. נתיב	- המנהל הכללי, הסוכנות היהודית
ש. סלבין	- המנהל הכללי, משרד העבודה והרווחה
י. צונץ	- רשות שדות התעופה
ד. קהת	- המנהל הכללי, משרד הפנים
ע. רובין	- יועץ כלכלי לראש הממשלה
ש. שהמי	- משרד התחבורה

א. ליססנקי - מזכיר הועדה

סדר היום :

ע/81.	ס ק י ר ו ת
ע/82.	תכנית "שבעת הכוכבים"

ס ק י ר ו ת .ע/81.

שר הבינוי והשיכון סוקר עניני בנייה.

סגנית שר המדע והטכנולוגיה מתייחסת:

(א) לשידורי גלי צה"ל לעולים;

(ב) לנסיעת "פנחרים" לבריה"ח כדי לעשות תעמולה למען הפסקת העליה;

(ג) למאמר ב"הארץ" בשם: "המאמר מארץ העליה";

בדיון משתתפים: השרים א. שרון, ד. מרידור; סגנית השר ג. כהן; ח"ה א. גורדון, ח. ברונו, ח. נתיב, ש. דיניץ, א. שני וא. בן-חיים.

תכנית "שבעת הכוכבים" .ע/82.

יו"ר ועדת השרים פותח.

ח"ה י. מרגלית, י. דני וג. ויתקון מציגים את תכנית "שבעת הכוכבים".

בדיון משתתפים: השרים א. שרון, ד. מרידור, ח. קצב, סגנית השר ג. כהן, סגן השר א. רביץ, ח"ה י. מרגלית, ח. ברונו, ג. ויתקון, א. גורדון, י. גולני, ח. הירש, ש. שהמי, ד. בועז, ח. כהן וי. אייל.

מ ח ל י ט י ס:

במסגרת מדיניות הממשלה בעניני עליה וקליטה לאשר כולקמן את תכנית "שבעת הכוכבים" לפיתוח יישובים קהילתיים-פרבריים לאורך כביש מס. 6, המהווה חלק מתכנית כוללת ורבת-היקף לחזק פתרונות דיור בכל חלקי הארץ לעולים חדשים וזכאי משרד הבינוי והשיכון:-

א. מטרות התוכנית

(1) הכנת פתרונות דיור לעולים חדשים, זוגות צעירים וותיקים, כחלק מתוכנית משרד הבינוי והשיכון לקליטת העליה והגברת היצע הדיור;

(2) הקמת תשתית קהילתית מעורבת של עולים חדשים וישראליים, במגמה ליצור רקע מתאים למיזוג העליה וקליטתה;

(3) יצירת רצף התישבותי בציר הגבעות לאורך כביש מספר 6 המתוכנן, במגמה לעבות את ההתישבות באזור, ומימוש מדיניות פיזור האוכלוסייה.

ב. עיקרי התוכנית:

(1) התכנית תיתן פתרונות דיור לכ-100,000 תושבים;

(2) יפותחו בשלב זה 12 מוקדי התישבות בהיקף של כ-28,000 יחידות דיור, לפי המפורט להלן;

(3) הישובים שיוקמו יהיו בעלי צביון פרבר-קהילתי תוך שימת דגש מיוחד על שמירת עקרונות איכות החיים והסביבה;

(4) הנגישות הקיימת והמתוכננת של הישובים למרכז הארץ תשלב את התושבים במרכזי התעסוקה, החינוך והתרבות ובמערך השירותים הממלכתיים והציבוריים הקיימים והמתוכננים בגוש דן ובערי המרכז;

(5) במקביל להקמת הישובים ולקצב גידולם, יפותחו תשתיות אזוריות וכן יפותחו השירותים המקומיים;

(6) התוכנית תאפשר מגוון אפשרויות הקמה ובנייה, באמצעות בניית חירום של משרד הבינוי והשיכון, בנייה באמצעות עמותות או בנייה באמצעות חברות משכנות;

(7) גודלן של יחידות הדיור יותאם ליכולת הכלכלית של אוכלוסיות היעד ולצרכיהן הנוכחיים, תוך שימת דגש על אפשרות התפתחות בעתיד ובנייה בשלבים;

(8) (א) בשלב ראשון יקבלו הישובים את השירותים המוניציפליים מהמועצות האזוריות שבתחומן יוקמו (בהתאם לפירוט שלהלן);

(ב) בעתיד, עם הפיתוח יקבלו הישובים מעמד של רשויות מקומיות עצמאיות;

(9) מימון הקמת הישובים ופיתוח התשתיות האזוריות יהיה מתקציבי משרד הבינוי והשיכון במסגרת הפרוגרמה הכוללת ותכנית המשרד, להגדלו היצע יחידות דיור לעולים חדשים ולזכאי משרד הבינוי והשיכון האחרים;

ג. ביישובים החוקמים יובטחו במסגרת התשתיות, גם תשתיות דרכים הדרושות לחיבור היישובים עם המטרופולין תל-אביב;

ד. תכנון הנגישות במרכז הארץ יבוצע בשיתוף עם משרד התחבורה - להבטחת בטיחות נסיעה מירבית;

ה. גבולות הבניה בגין בטיחות טיסה, ייקבע בשיתוף עם משרד התחבורה - כך שלא תיווצר סתירה תכנונית בין הגבולות הטיסות לבין היישובים המתוכננים;

ו. בכפוף לעיל, להקים את היישובים הבאים: -

שם הישוב	נ.צ.	מס. יח' מתוכננות בשלבי הקמה	שיוך מוניציפלי
גבעת הכריכה	163.500	211.500	2000
קציר א'	160.500	209.250	1300
חריש א'	156.000	206.500	6000
יד חנה א'	151.400	193.300	1400
גאולים א'	145.000	180.300	1600
אייל א'	149.000	180.000	2300
ירחיב א'	147.200	173.800	1100
מזור א'	146.000	162.000	6500
שוהם	145.000	156.000	3000
כפר רות א'	153.000	147.250	700

שער אפרים: להרחיב את הישוב ב-1300 יחידות דיור.

צור נתן א': להרחיב הישוב ב-800 יחידות דיור.

ה ע ר ה:

מפה מסומנת לנ"ל בשם "פיתוח ישובים פרבריים לאורך כביש מספר 6" - של משרד הבינוי והשיכון, המינהל לבנייה כפרית וישובים חדשים, מחוז המרכז - נמצאת במזכירות המחשלה.

ז. מעבר לנ"ל ולגבי ההמשך: -

(1) להקים ועדה משותפת למשרדי הפנים והבינוי והשיכון אשר תכין פרוגרמה לפיתוח ההתישבות, המסחר והתעשייה לאורך ציר כביש מס. 6;

(2) הועדה המשותפת תגיש את תכניתה למועצה הארצית לתכנון ולבניה, בתוך ארבעה חודשים;

(3) בראש הועדה יעמוד מנהל מינהל התכנון במשרד הפנים.

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת

12/10/08

158

471901 מורסה
0269011 מורסה

TELEGRAM

[illegible]

אברהם-ה'ה

38

מקני (ה)
 אלו אלו אלו

מקני (ה)

2 + 2

אם אים

אם אים

אם אים

אם אים

אם אים

אם אים

אם אים

אם אים

אם אים

אם אים

אם אים

אם אים

ש מ ו ר

מוכירות הממשלה

ס ד ר י ו ם צ פ ו י

לישיבת ועדת השרים לענייני עליה
יום א', א' בכסלו התשנ"א - 18.11.90

(בשעה 17:00 במזכירות הממשלה)

<u>השר המגיש</u>	<u>מס. נספח</u>	
משרד העבודה והרווחה	11ע	א. 1. הערכות לתיגבור תעסוקה לשנת 1990-91
השר לקליטת העליה		2. הערכות לתיגבור תעסוקה לשנת 1990-91
שר התעשייה והמסחר		ב. דיווח משרד התעשייה והמסחר על השקעות בתעשייה ובמחקר ופיתוח שתורמות להעסקת עולים
שר הבינוי והשיכון שר התעשייה והמסחר		ג. יבוא ברזל לבניה - סיכום הדיון
שר הבינוי והשיכון	12ע	ד. פריסת משכנתאות לעולים
שר האוצר שר המדע והטכנולוגיה	13ע+ א'	ה. תכניות לקליטת 2000 מדענים עולים בתעסוקה בשנים 1990/1991

* - נושא חדש על סדר היום

השר המגיש

מס. נספח

שר התעשייה והמסחר	ו. קליטת העליה בירושלים: - השקעות
- המשך הדיון
שר הבריאות	ז. הערכות לקליטת עולים במערכת
הבריאות
משרד הבינוי והשיכון	ח. פניה לעם היהודי - המשך הדיון

לשכת שר הבינוי והשיכון

ירושלים, כ"ז בחשוון תשנ"א
13 בנובמבר 1990

דיון עם שר הבינוי והשיכון מר אריאל שרון

הנושא: בניה תקציבית

נוכחים:

מר עמיקם אורן - מנכ"ל משב"ש
מר מר אורי שני - יו"ר עמידר
גבי ציפי בירן - יועצת משפטית משב"ש
מר אורי שושני - מנהל המינהל לתכנון והנדסה
גבי שרה ציכרמן - מנהלת אגף נכסים ודיוור
גבי סופיה אלדור - מנהלת אגף בינוי ערים
מר אריה בר - מנהל מחוז הנגב
מר שמריהו כהן - מנהל מחוז י"ם
מר עוזי שמיר - מנהל מחוז צפון
מר יהודה מאירי - מנהל מחוז מרכז
מר וילי קרפ - מנהל מחוז חיפה
מר חיים פאלקוב - אגף בינוי ערים

סוכים:

1. על המנכ"ל ומונהלי האגפים והמחוזות להקפיד לבצע תכנון של דירות קטנות על מנת שתשמר המסגרת התקציבית המיועדת. ההנחה הבסיסית שלפיה יש לנהוג היא הממשלה לא תרכוש דירות גדולות.
גורם אחראי: מנכ"ל משב"ש.

2. הבניה התקציבית בהיקף של כ-20,000 יח"ד תבוצע עפ"י הפירוט הבא:

כ-1,500 הוסטלים	(יש לתכנן עוד 1,500 הוסטלים)
כ-1,200 ביו"ש וחבל עזה (כפרי ועירוני)	
כ-2,000 בצפון הארץ	(בישובים מיוחדים)
כ-1,000 בדרום הארץ	(בישובים מיוחדים)
כ-15,000 אתרי חירום	(צמודי קרקע בבניה מהירה)

מבחינת לוח-זמנים, ההחלטה על בניה תקציבית מתיחסת לשנה קלנדרית.

גורם אחראי: מנכ"ל משב"ש.

לשכת שר הביטוי והשיכון

3. יש לעשות מאמצים בנושא צמודי קרקע באתרי החרום. יש להתמקד תחילה באתרים הקלים לעבודה ולהכשירם. במקביל יש להעריך לעבודה במקומות בעיתיים יותר. גורם אחראי: מנכ"ל משב"ש, בינוי ערים.

4. קבלן יוכל לממש את התחייבות הרכישה עם תום שלב השלד גם בפרק זמן מוקדם יותר מאשר נקבע עד כה, ומולם מאידך יצטרך לסיים את הבניה תוך פרק זמן זהה מוקדם יותר מתום תקופת ביצוע חוזית כפי שסוכם עימו. גורם אחראי: מנכ"ל משב"ש, אגף נכסים ודיור.

רשם: קובי כץ
עוזר השר

עותקים:
הרב אברהם רביץ, סגן השר
כל הנוכחים

לשכת שר הביטוי והשיכון

ירושלים, כ"ד בחשוון תשנ"א
12 בנובמבר 1990

דיון עם שר הביטוי והשיכון מר אריאל שרון

הנושא: דיון פנימי - הנהלה מורחבת

נוכחים:

הרב אברהם רביץ - סגן השר
חברי הנהלה מורחבת משב"ש

סוכם:

1. על מנהלי ועובדי משב"ש לבצע הנחיות קודמות של השר באופן מדויק וללא עיכובים.

2. אגף נכסים ודיור ומחוזות משב"ש יזדרזו בביצוע התקשרות עם חברות בניה המעוניינות לבנות ביו"ש, במידה וחברת הבניה אינה מקובלת יש להודיע ולנמק.
→ חברה אשר אינה מעוניינת לבנות ביו"ש לא תהיה זכאית לדרוש הקצאה במקום אחר בארץ.
→ משב"ש יפעל לבנית כ-7,000 יח"ד ביו"ש בשנה הקרובה.

3. בבניה ביו"ש יופעלו בין היתר:

- א. בניה תקציבית - ע"פ סיכום כולל בנוגע לנושא.
- ב. שיטת התמריצים הנהוגה בפרוגרמה לזירוז הבניה.
- ג. התחייבות רכישה 100%.

→ בכל האמור לעיל אין לשנות את ההחלטה הגורסת שעולים לא ישלחו ליו"ש ולחבל עזה.

4. יש לפעול להסב את הבניה התקציבית למובת אתרי החרום בבניה המהירה.

5. מנהל מחוז מרכז יציב בפני שר הביטוי והשיכון רשימה של רשויות מקומיות אשר מפעילות תכנון באתרי הבניה ללא התייעצות עם משב"ש.

לשכת שד הביטי והשיטון

נושא מוסדות החינוך יועבר מרשות משרד החינוך לטיפול משב"ש.

מנכ"ל משב"ש וסמנכ"ל כ"א יגישו לשר הבינוי והשיכון הצעות בנושאים הבאים:

- א. תשלום עבור עבודה בימי שישי.
- ב. התקנת טלפונים ברכבים של מנהלי המחוזות.

רשם: קובי כץ
עוזר השר

עותקים:
כל הנוכחים

לשכת שר הבינוי והשיכון

אתר.
ירושלים, כ"ה בחשוון תשנ"א
13 בנובמבר 1990-י"ג

V

דיון עם שר הבינוי והשיכון מר אריאל שרון

הנושא: חברות זרות להקצאת קרקעות לבניה

נוכחים:

מר אברהם רביץ, סגן השר.
מר עמיקם אורן, מנכ"ל.
מר אורי שושני מנהל המינהל לתכנון והנדסה.
גבי ציפי בירן יועצת משפטית משב"ש.
גבי סופיה ילצור, מנהלת אגף בינוי ערים.
גבי שרה צימרמן, מנהלת אגף נכסים וציוד.
מר אריה בר, מנהל מחוז הנגב.
מר שמריהו כהן, מנהל מחוז י"ב.
מר יהודה מאירי, מנהל מחוז מרכז.
מר עוזי שמיר, מנהל מחוז צפון.
מר וילי קרפ, מנהל מחוז חיפה.
מר חיפה פאלקוב, אגף בינוי ערים.

1. משב"ש יפעל באופן מידי ליצירת ודאות ולהעברת אינפורמציה מלאה לקבלנים ול"זמים בארץ ובחו"ל.
האינפורמציה תועבר בצורת עלונים בשפה מקומית ושפה זרה ותכלול את כל החלטות והדרישות מרד והתחייבויות הממשלה וההטבות לקבלנים מאידך, כולל ההנחות על הקרקעות.
גורמים אחראים: מנכ"ל משב"ש, אגף בינוי ערים, אגף נכסים ודיור.
2. באיזור המרכז כולל י"ב יש להקצות קרקעות לקבלנים אך ורק בשיטת מכרזים, פרט לאיזור יו"ש, בו יתבצע מו"מ.
יש להעדיף את שיטת המכרזים בכלל גם במקומות אחרים בארץ, אלא במקרים מיוחדים של אתרים גדולים בפריפריה.
גורמים אחראים: מנכ"ל משב"ש, אגף נכסים ודיור, מחוז מרכז.
3. קבלנים שקיבלו אתרים יהנו מפטור ממכרז עבור בניה באתר סמוך בתנאים זהים ובתנאי שהאתר הסמוך יהיה קטן מהאתר הקיים.
גורם אחראי: אגף נכסים ודיור.

לשכת שר הבינוי והשיכון

4. באיזור המרכז פרט לאשדוד וי"ם יש ללכת במנות של כ-300 - 300 יח"ד באתר.
יש להשתדל לשבץ מסי רב של קבלנים.
בפריפריות יש ללכת במנות גדולות של 500 יח"ד ומעלה ומאידך לשריין אתרים לקבלנים מקומיים.
גורמים אחראים: מנכ"ל משב"ש, אגף נכסים ודיור.
5. יש להקפיד שקבלן שמבצע במרכז יבצע בתים גם באתרים בפרפורית וביו"ש.
במרכזים סגורים במרכז הארץ ישתתפו רק קבלנים שמוכנים לבנות בפריפריות וביו"ש.
גורמים אחראים: מנכ"ל משב"ש, אגף נכסים ודיור.
6. לחברות הזרות יוקצו בשלב ראשון קרקעות בהיקף של כ-2,000 - 1,000 יח"ד.
לצורך האמינות יש לשמור שטח לחברות זרות תוך הגבלת מועד תשובתם.
גורם אחראי: מנכ"ל משב"ש.
7. יש לפעול באופן מידי לזרוז מו"מ עם חברות קבלניות זרות המעונינות לבנות בארץ ולהביאם לשלב הפעלת בניה.
גורם אחראי: מנכ"ל משב"ש.
8. יש להציג לשר הבינוי והשיכון הצעות לשינוי תקנים.
גורמים אחראים: מנכ"ל משב"ש, המינהל לתיכנון והנדסה.
9. משב"ש יפעל ליצירת התקשרות עם מפעלים לבניה מרוכזת.
ההתקשרות תבוצע לכ-3 שנים ליצור של כ-1,000 יח"ד בשנה.

רשם: קובי כץ.
עוזר השר

עותקים: כל הנוכחים.

מוכירות הממשלה

ש מ ו ר

ס ד ר י ו מ צ פ ו י

לישיבת ועדת השרים לענייני עליה
יום א', כ"ג בחשוון התשנ"א - 11.11.90

(בשעה 17:00 במזכירות הממשלה)

<u>השר המגיש</u>	<u>מס. נספח</u>	
שר הבינוי והשיכון		א. שידורי רדיו וטלוויזיה לעולים - ביצוע החלטה מס. ע/38 של ועדת השרים
שר הבינוי והשיכון	* 12ע	ב. פריסת משכנתאות לעולים <i>הצגה למחלקת המל"מ</i>
שר האוצר שר המדע והטכנולוגיה	* 13ע+ א'	ג. תכניות לקליטת 2000 מדענים עולים בתעסוקה בשנים 1990/1991 - ערר
שר הבינוי והשיכון שר התעשייה והמסחר		ד. יבוא ברזל לבניה - סיכום הדיון
השר לקליטת העליה שר האוצר	+9ע א'	ה. 1. עידוד העולים לפתח עסקים ופרוייקטים עצמאיים - המשך הדיון
שר הפנים	10ע	2. מוקד עסקי לפיתוח יזמות כלכלית ביישוב
שר התעשייה והמסחר		ו. דיווח משרד התעשייה והמסחר על השקעות בתעשייה ובמחקר ופיתוח שתורמות להעסקת עולים

תוספת: -

דיווח סגנית שר המדע והטכנולוגיה
על ביקורה באתיופיה

* - נושא חדש על סדר היום

השר המגיש

מס. נספח

משרד העבודה והרווחה	ע11	ז. 1. הערכות לתיגבור תעסוקה לשנת 1990-91
השר לקליטת העליה		2. הערכות לתיגבור תעסוקה לשנת 1990-91
שר התעשייה והמסחר		ח. קליטת העליה בירושלים: - השקעות - המשך הדיון
שר הבריאות	ע8	ט. הערכות לקליטת עולים במערכת הבריאות
משרד הבינוי והשיכון		י. פניה לעם היהודי - המשך הדיון

הצעה להחלטה

"מחליטים

תונהג שיטה של דחיית חלק מהתשלומים על חשבון פרעון המשכנתא של עולים חדשים, בשלוש השנים הראשונות מיום ממוש המשכנתא.

הסכומים שתשלומם נדחה יצורפו ליתרת קרן ההלוואה יתפרסו לאורך כל תקופת ההלוואה".

בשנה הראשונה ישלם העולה 25% מההחזר, בשנה השניה 50% מההחזר, בשנה השלישית 75% מההחזר.

דברי הסבר

1. עולים חדשים בתקופה הראשונה לשהותם בארץ מתמודדים עם הכנסות ארעיות ונמוכות, רמות ההכנסה של העולים עולות לאחר הקלטתם.

2. מטעמים אלו קבלו עולים חדשים השתתפות בהחזרי משכנתא על החלק הלא צמוד בהלוואתם עד 8/89 מועד בו בוטלו הלוואות אלו.

3. עולים הרוכשים דירה חדשה נדרשים לשלם משכנתא ובאותו זמן לשכור דירה בשוק החופשי, צרוף סכומים אלו המגיע למעלה מ-800 ש"ח לחודש מעמי מכשול בפני רכישת דירה על ידי העולים.

קבלת ההצעה תקל על רכישת דירה ע"י העולים ותקטין ההוצאה בגין ממוש התחייבות רכישה.

מוגש על ידי
שר הבינוי והשיכון

ההצעה נשלחה לפי סעיף 5 בתקנון לעבודת
הממשלה אל שר האוצר.

י"ט בחשון התשנ"א
7 בנובמבר 1990

"ברצוני לערער על החלטת ועדת השרים שבנידון המאמצת את תוכנית משרד המדע והטכנולוגיה לקליטת 2,000 מדענים עולים בתעסוקה, מהסיבות הבאות:

1. ההצעות שמועלות בתכנית משרד המדע בתחום החינוך ניכללות בתכניות שכבר אושרו בממשלה. הוויכוח התקציבי הנדרש נמצא בשלבי סיכום בין משרד האוצר ומשרד החינוך והמועצה להשכלה גבוהה.

אין מקום להחלטות ממשלה נוספות בנושא.

2. הצעות משרד המדע בתחום עידוד היזמות אושרו ע"י החלטות ממשלה קודמות. משרד התמ"ס ומשרד האוצר עמלים על יישום החלטות הממשלה.

3. משרד המדע קיבל במהלך השנתיים האחרונות תוספת של כ- 11 מליון ש"ח לשנה ולדעתינו אין להגדיל את תקציבו מעבר לכך.

4. לגבי תקציב המרכז לקליטה במדע; אגף התקציבים מקיים בימים אלה מגעים עם משרד הקליטה בנושא מתוך כוונה להגיע לסיכום בהתאם לצרכי המשק המוסכמים. מספר המדענים עליו יוחלט שיזכו לסיוע יתוקצב בהתאם לעלויות.

5. לגבי סעיף ב' 2 בהחלטת ועדת השרים למדע; אין לדעתינו לקבוע תקציב של גוף ממשלתי כלשהוא כמכפלה אוטומטית של מספר עולים תוך התעלמות ממיגבלות המשאבים."

מוגש על-ידי שר האוצר

התכנית הופצה לחברי הממשלה.
מצורפת החלטה מט/1 של ועדת השרים.

י"ט בחשוון התשנ"א
7 בנובמבר 1990

להלן החלטה מס. מט/1 של ועדת שרים לענייני מדע וטכנולוגיה משיבתה ביום א', י"ט באלול התש"ן (9.9.90):

מט/1 . תכניות לקליטת 2000 מדענים עולים בתעסוקה בשנים 1990-1991

מ ח ל י ט י ם:

א. לאמץ את הצעת משרד המדע והטכנולוגיה בדבר קליטה של 2000 מדענים-עולים בתעסוקה בשנים 1990-1991, כפי שפורטו בתכניות לעניין זה, אשר הונחו על שולחן הועדה - ולהמליץ בפני הממשלה לאשר תכניות אלה תוך הקמת ועדת היגוי אשר תיקבע את דרכי ביצוען של התכניות ותעקוב אחר הביצוע.

ב. בהמשך לנ"ל, להמליץ בפני הממשלה לאשר כדלקמן את הצעותיו של השר לקליטת העלייה:-

(1) תוספת של 26 מליון שקל למרכז לקליטה במדע, כדי לסייע בקליטתם של 640 מדענים נוספים בעבודה, עד סוף שנת התקציב הנוכחית.

(2) את העקרון שתקציבו של המרכז לקליטה במדע יהיה כפולה של מספר העולים המוגדרים כמדענים, לפי עלות ממוצעת שנתית של 50,000 שקל, במחירי אוגוסט 1990.

הקצבות מיוחדות למשרד המדע
לקליטת העליה במסגרת תכנית לקליטת 2000 מדענים עולים

ועדת השרים למדע וטכנולוגיה אישרה, בישיבתה מיום 9.9.90, תכנית כוללת שהגשתי לקליטת 2000 מדענים עולים ב-8 מסלולי קליטה (התכנית רצופה בזה כנספח).

לנוכח המצב החמור המתפתח בנושא העדר תעסוקה למדענים וחוקרים עולים, אני מגיש בזה לוועדת השרים לעליה ולקליטה בקשה דחופה, לאשר תקציב מיוחד למשרד המדע, לבצוע מידי של חלק מהמסלולים הכלולים בתכנית זו, ומפורטים שם בצורה רחבה. המדובר בעיקר במסלולים אשר אינם מטופלים ומתוקצבים ע"י משרדים אחרים.

1. הסבות מקצועיות להוראת מדעים מדויקים וטכנולוגיים

התכנית מיועדת להכשיר חוקרים ומדענים לשמש כמורים בבתי הספר התיכוניים, בסמינרים ובמכללות. הצורך בענין זה הוכר ע"י כל הגורמים הנוגעים בדבר, הן מבחינת המחסור והן כדי להעלות את רמת החינוך המדעי-טכנולוגי בישראל. התכנית עונה על צורך אמיתי במערכת החינוך וההשכלה, ותספק מסלול תעסוקה חלופי למדענים שאינם יכולים להיקלט במערכת המו"פ ובאוניברסיטאות. כל האוניברסיטאות בישראל מוכנות להשתתף בביצוע מסלול זה, ואף עיבדו כבר תכניות הכשרה מיוחדות לכך. העלות להסבת מדען מורה היא כ-6.000 ש"ח. מוצע להסב בשנת התקציב הנוכחית 125 מדענים (ב-3 אוניברסיטאות) ובשנת התקציב הבאה 200 מדענים נוספים. התקציב הנדרש הוא - 750 אלף ש"ח בשנת התקציב הנוכחית 1.200 מליון ש"ח בשנת התקציב 1991.

2. קליטה במרכזי מו"פ ומדע אזוריים

כיום פועלים בישראל כ-15 מרכזים אזוריים בהם מתבצעת פעילות מדעית ומחקרית בכל התחומים (לא רק בתחום החקלאי), המיועדים לפיתוח משולב של האזור תוך מיצוי מירבי של נתוניו הטבעיים ושל התשתית הכלכלית, הטכנולוגית והמדעית המצוייה בו. ביסוסם של מרכזים אלה, תוך שילוב עם קליטת חוקרים עולים, הוא נושא בעל חשיבות לאומית ממדרגה ראשונה, הן לפיזור אוכלוסית המדענים העולים בצפון הארץ ובדרומה, והן לקידום הפיתוח האזורי עצמו. בין המדענים העולים מצויים בעלי מקצוע שלא יוכלו להיקלט באוניברסיטאות ובמכוני מחקר, אך יוכלו לתרום תרומה חשובה לפעילות המחקרית במרכזי מו"פ אזוריים. (כגון: גיאולוגים, הידרולוגים, כימאים, מומחים באיכות הסביבה ועוד). התשתית במרכזים אלה (מעבדות, מענקי מחקר) היא עד היום דלה ביותר, ואחד התנאים לקליטת מדענים בהם היא חיזוק התשתיות הללו. התקציב הנדרש לביצוע משימה בין-תחומית חשובה זו הוא:

* להרחבת התשתית והתאמתה לאזור - 2 מליון ש"ח לשנת התקציב הנוכחית
4 מליון ש"ח לשנת התקציב 1991.

* לבצוע כ-20 מחקרים מוזמנים שיבוצעו ע"י עולים שייקלטו במרכזי המו"פ האזורי
- 300 אלף ש"ח לשנת התקציב הנוכחית
900 אלף ש"ח לשנת התקציב 1991.

3. הרחבת תשתיות במכללות קיימות

מערכת המכללות בישראל עשויה לשמש כמסגרת רבת-היקף, הן לקליטת מדענים עולים והן לקליטת סטודנטים (עולים וישראלים), שאינם יכולים להתקבל ללימודים סדירים באוניברסיטאות. חלק מהמכללות אינן מסוגלות כיום למלא פונקציה חשובה זו, מהעדר תשתיות מתאימות לקליטה.

הכוונה היא לקחת מספר מכללות קיימות מסוג זה (כגון מכללת תל-חי, מכללת יו"ש באריאל, המכללה לחינוך טכנולוגי בחולון, ועוד) ולאפשר להן, ע"י ביסוס התשתיות לשמש כמסגרות קולטות. מדובר בעיקר בביסוס מערך המעבדות, בהרחבת כתות למוד, בציוד מדעי-טכנולוגי ובקליטת כח הוראה נוסף.

התקציב הנדרש הוא - 3 מליון ש"ח בשנת התקציב הנוכחית.
6 מליון ש"ח בשנת התקציב 1991.

4. עידוד ליזמות מו"פ לא-ממשלתית

רבים מהחוקרים העולים מביאים אתם מבריה"מ הצעות ורעיונות בתחומים שונים לפיתוח של תהליכים טכנולוגיים למוצרים חדשים המבוססים על מחקר מדעי, לאופטימיזציה של תהליכים קיימים, ולפתרונות טכנולוגיים-מדעיים לבעיות שונות שהמשק הישראלי מתלבט בהן. הם מבקשים לקדם רעיונות אלה לקראת מימוש האפשרי בתחום היזמות התעשייתית-עסקית. אולם מרבית הרעיונות המוצעים אינם עומדים בקריטריונים ובתנאי הקבילות של הסיוע המוגש ליזמות תעשייתית ע"י משרד התמ"ס (לשכת המדען הראשי) וגם לא ע"י גורמים עסקיים.

יש צורך לכוון חלק מהרעיונות הללו להגשת סיוע ראשוני, במגמה להביאם לשלב בו יוכלו להיות מוגשים כתכניות ליזמות מו"פ, הן לגורמים עסקיים והן למשרד התמ"ס. המדובר בעיקר בדיקות של כדאיות כלכלית, בדיקות היתכנות, סקרים של ספרות מדעית-טכנולוגית וסיוע צנוע לצמיחה ראשונית. אנו מבקשים שמשרד המדע יוכל לסייע למימוש של כ-30 רעיונות מהסוג הנ"ל באופן שתואר כאן.

התקציב הנדרש הוא - 500 אלף ש"ח בשנת התקציב הנוכחית.
1 מליון ש"ח בשנת התקציב 1991.

5. מכרזי מחקר למדענים עולים באוניברסיטאות

קליטת קבע של מדענים עולים באוניברסיטאות היא מוגבלת בהיקפה (לא הרבה מעבר לאחוז הגידול הריאלי של אוכלוסית הסטודנטים בגין העליה).

אנו מציעים, על כן, דרך נוספת לניצול הפוטנציאל המדעי-מחקרי של מדענים עולים, ע"י העסקתם על בסיס זמני בבצוע פרויקטים מחקריים במוסדות להשכלה גבוהה ובשיתופם. המחקרים יהיו בתחומים ישומיים בעלי עדיפות לאומית, וייבחרו בשיטת המכרז ועל סמך דרגת המצוינות המדעית של ההצעות ותרומתם הצפויה למשק ולחברה.

תקציב המחקר יכלול את משכורתו של המדען העולה (או חלק ממנה להשלמת הסיוע הניתן ע"י משרד הקליטה), ציוד מדעי הנחוץ לבצוע המחקר וחמרים. העלות הממוצעת של מחקר מסוג זה היא 50-60 אלף ש"ח לשנה (לשלוש שנים), ואנו מבקשים לבצע במסגרת זו כ-40-50 מחקרים.

התקציב הנדרש הוא - 700 אלף ש"ח בשנת התקציב הנוכחית.
1.450 מליון ש"ח בשנת התקציב 1991.

6. קליטת מדענים עולים במכוני מחקר ויחידות מו"פ שאינם קשורים למשרד תמ"ס

במסגרת תכנית משרד התמ"ס אישרה הממשלה תקציבים מתאימים שיאפשרו לקלוט בדרכים שונות כ-100 מדענים עולים במכוני מחקר הקשורים למשרד זה. זוהי תרומה חשובה הן לקליטת העולים והן למכוני מחקר אלה. אולם כידוע מכונים אלה הם רק חלק ממערך המחקר הממשלתי, הכולל גם כ-30 מכונים ויחידות מחקר חשובות - ממשלתיות או צבוריות-שאין להם כל קשר למשרד התמ"ס. נזכיר כאן את מכוני מינהל מדעי האדמה (כמו המכון הגיאולוגי, המכון למחקרי נפט וגיאופיסיקה), מכוני המינהל למחקר וקלאי, המכונים ויחידות המחקר הקשורים עם משרד ראש הממשלה, כגון - הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, המכון למחקר ביולוגי, וכן מכונים ויחידות המספקים שירותי מדע שיש להם זיקה לכמה משרדים שונים, כגון - השירות ההידרולוגי, השירות המטאורולוגי ועוד.

אנו מבקשים לסייע לקליטת מדענים וחוקרים עולים במכונים ויחידות מחקר אלה בשתי צורות:

- א. תוספת תקנים לצורך העסקה של 50 מדענים עולים - עד סוף 1991.
- ב. למימון 20 מחקרים מוזמנים שיבוצעו ע"י מדענים עולים ביחידות אלה.

התקציב הנדרש הוא:

לסעיף א' - 700 אלף ש"ח בשנת התקציב הנוכחית.
1.800 מליון ש"ח בשנת התקציב 1991.

לסעיף ב' - 300 אלף ש"ח בשנת התקציב הנוכחית.
1 מליון ש"ח בשנת התקציב 1991.

7. תקציב פעולות של סגנית שר המדע והטכנולוגיה

תכניות הפעולה של סגנית השר מיועדות לקדם את הקליטה הרוחנית והתרבותית-חברתית, של צבור העולים בכלל ושל בעלי ההשכלה האקדמית שביניהם בפרט, המהווים - כידוע - אחוז גבוה במיוחד בעליה הנוכחית. הבטחת ההשתרשות התרבותית-חברתית של העולים והזדהותם עם ערכי היסוד של העם היהודי, היא אחד מתנאי היסוד - בצד נושאי הדיור והתעסוקה - להצלחה הכוללת של העליה הגדולה.

במגמה זו הוכנו בלשכת סגנית השר שורה מגוונת של תכניות פעולה מפורטות, בשיתוף פעולה עם מומחים במוסדות להשכלה גבוהה, ממשרדי ממשלה ושירותי ממשלה שונים, ומתנועות צבוריות העוסקות בקליטת העליה.

תכניות אלה, המוכנות לבצוע מיידי, כוללות:

- (1) הקמה והפעלה של מכון ארצי לקולטים.
- (2) תכנית לשילוב נוער עולה בפעילות הכוללת של "נוער שומר מדע".
- (3) תכנית פעילות מיוחדת לחקר המורשה והמסורות של יהדות אתיופיה.
- (4) תכניות פרסומים מדעיים ברוסית לעולים ולעולים בכח, (תוך דגש על הפעילות המדעית בארץ ועל זיקתה למורשת היהודית ותרומתה לבנין הארץ).
- (5) תכנית שידורים ברוסית, בנושאים מדעיים, כולל מדעי היהדות.
- (6) תכנון וקיום סמינרים בבריה"מ למדענים העומדים לעלות לישראל (בשיתוף עם "לשכת הקשר").

- (7) קיום כנסים מקצועיים למדענים וחוקרים עולים (לפי תחומים שונים ובשיתוף עם קהילת המחקר הישראלית).
(8) ייזום וסיוע להקמת מועדוני תרבות ברחבי הארץ לעולים אקדמאים (בשיתוף עם מרכז השלטון המקומי).

התקציב הנדרש לתכניות אלה הוא - 1 מליון ש"ח בשנת התקציב הנוכחית.
1.5 מליון ש"ח בשנת 1991.

8. לסיום, אני מבקש בזה שקבינט הקליטה יסמוך ידיו על החלטות ועדת השרים למדע וטכנולוגיה בנושא המרכז לקליטה במדע שבמשרד הקליטה, שהוצעה ע"י השר לקליטת העליה. החלטה זו באה להבטיח המשך ההזרמה התקציבית למרכז לקליטה במדע בהתאם לקצב הגעת המדענים העולים, על בסיס העקרון שתקציבו של המרכז לקליטה במדע יהיה כפולה של מספר העולים המוגדרים כמדענים לפי עלות ממוצעת שנתית של 50.000 ש"ח למדען עולה.

ריכוז דרישה תקציבית לקליטת מדענים עולים
(באלפי שקלים)

הפעולה	1990 -תק' נוסף (עד 31.3.91)	1991 -תק' חדש (4.91-12.91)	סה"כ - 90+91
הסבות מקצועיות להוראת מדעים	0.750	1.200	1.950
מו"פ אזורי			
להרחבת תשתית והתאמתה לאזור	2.000	4.000	6.000
למחקר מוזמן במו"פ אזורי (20)	0.300	0.900	1.200
הרחבת תשתית במכללות קיימות	3.000	6.000	9.000
עידוד יזמות לא-ממשלתיות	0.500	1.000	1.500
מכרזי מחקר למדענים עולים באוניב' (ל-50 מחקרים)	0.700	1.450	* 2.150
מו"פ במכוני מחקר ממשלתיים			
* לקליטת מדענים עולים (50)	0.700	1.800	2.500
* למימון מחקר מוזמן (20)	0.300	1.000	1.300
<u>סיכום ביניים</u>	<u>8.250</u>	<u>17.350</u>	<u>25.600</u>
לקליטה רוחנית ותרבותית של עולים אקדמאיים (תקציב פעולות לסגנית שר המדע)	1.000	1.500	2.500
<u>סה"כ</u>	<u>9.250</u>	<u>18.850</u>	<u>28.100</u>

* סוכם עם אגף התקציבים.

מוגש על-ידי שר המדע והטכנולוגיה

כ"ג בחשון התשנ"א
11 בנובמבר 1990

עידוד העולים לפתח עסקים ופרוייקטים עצמאיים

ה צ ע ה ל ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ס, לאשר את התכנית לעידוד העולים לפתח עסקים ופרוייקטים עצמאיים, כמנוסח במסמך של השר לקליטת העליה מיום 3.10.90, המצורף.

בכלל זה הפעלת התפיסה הכוללת והפעילויות המשתמעות ממנה בתחומים אלה:

(1) הסברה, תידרוך, סיוע בגיבוש תכניות אישיות וקבוצתיות, ולווי ראשוני בתפעולן.

ההוצאה להפעלת תחום זה מתקציבים ממלכתיים נאמדת בסכום שנתי של כ-5 מליון דולר.

(2) סיוע כספי ראשוני המתאים לפתיחת עסקים על-ידי העולים.

בתחום זה יגובשו תוך שלושה שבועות כללי הסיוע ומקורותיהם על-ידי צוות משותף למשרדי הקליטה, התעשייה ומסחר, והאוצר.

מוגש על ידי השר לקליטת העליה

כ"ח בתשרי התשנ"א
17.10.90

המשרד לקליטת העליה
לשכת השר

ירושלים, י'ג בחשרי תשנ"א
3 באוקטובר 1990

עידוד העולים לפיחוח עסקים ופרוייקטים עצמאיים
=====

א. רקע

בקרב העולים מצויים בעלי מקצועות ובעלי רעיונות אותם ניתן לכוון לנחית של פיחוח עיסוק כלכלי עצמאי. חכניחנו באה לסייע בהצלחה של אוכלוסית עולים-יזמים אשר חיצור אפשרויות חעסוקה לרבים אחרים.

אומדננו להקף האוכלוסיה הפוטנציאלית הוא כ-15% מכלל דורשי העבודה. משמע שמחוך 150,000 עולים בשנה מדובר בכ-10,000 יזמים.

ב. עידוד היזמות בהתייחס לעליה מבריה"מ

לעליה הנוכחית מבריה"מ מספר מאפיינים שיש להביאם בחשבון בחכנון הנושא הנדון:

- (1) יכולת מקצועית גבוהה ואוריינטציה להצלחה כלכלית.
- (2) ענין בקרב חלק ניכר מהעולים לגבי עסק עצמאי.
- (3) קשיים בהשחלכות בחעסוקה כשכירים עקב האבטלה במשק.
- (4) חשש מכשלון בדרך זו משום

- אי הכרת המציאות העיסקית בישראל ובעולם המערבי בכלל,

- העדר משאבים עצמיים להשקעה ראשונית,

- העדר כטיס מספיק לכיסוי הסיכון של מימון מבנק מסחרי.

החכנית באה לתח מענה על איפיונים ייחודיים אלה של העולים ומאפשרת הפעלה של מערכות-סיוע והמחאימות להם.

ג. תחומי החכנית

1. הסברה וחדרוך ראשוני

הכוונה ראשונית לחכנון עיסקי חנחן בכלי הסברה המוניים (בשידור ובכתב) לכ-80% מכלל העולים בגיל העבודה.

החידרוך בעל-פה ינחן למעונינים בכך הנאמדים בכ-40% מכלל האוכלוסיה של דורשי-העבודה, ויעשה במסגרת האולפנים ובמפגשים ענפיים וישוביים.

2. סיוע בגיבוש חכניות אישיות וקבוצתיות

תאורגנה קבוצות מוזכרות שבהן העולים יכינו חכניות מפורטת להקמת עסק.

3. ליווי ראשוני בתפעול

החכניות כוללת הכנת נגישות לסיוע מקצועי הדרוש לטיפול בקשיים שעולים- יזמים צפויים להתקל בהם בתחילת הפיתוח וההפעלה של עסקם.

המשרד יעודד הפעלה של חשניות שרוחיים המחאימה לעולים- יזמים באמצעות ארגונים ענפיים (כגון התאחדות התעשיינים, איגוד לשכות המסחר, התאחדות המלאכה והתעשייה), כ"חממות" ישוביות ואזוריות, ובחברות המתמחות בסיוע לעסקים.

4. סיוע כספי לפתיחת עסק

יורחבו הקרנות הפועלות במשרד במטרה לגשר על פני חקופת הסיכון הגבוה בכניסה של עולים לעולם העסקים, על ידי הקפדה על חכנון כולל ועל הדרגתיות בהשקעה. זאת כדי לאפשר יישום של החכניות האישיות והקבוצתיות בהקף ההולם את ממדי הפעילות ההתחלתית.

הסיוע הכספי ינחן כהלוואה, ובכל מקרה תדרש השתתפות-עצמית מינימלית של היזם (בשיעור שלא יעלה על 25% מההשקעה). השתתפות זו תהווה את ערבות העולה לאשראי שיקבל.

קרנות המשרד חושלמנה ב"סל השקעות" ממקורות שונים המיועד להמשך הפיתוח של עסקים בהתאם לאיפיוני העולים, המיקומים והפרוייקטים. המימון יגובש בשיחוף פעולה של הגורמים האלה:

- קרנות ממשלתיות לפיתוח חשניות, כגון של משרדי החמ"ס והמדע;
- חקציבים ציבוריים, כגון של הסוכה"י והג'וינט;
- קרנות פרטיות, כגון "קרן ברונפמן" ו"קרן יורון";
- בנקים מסחריים.

ד. אומדן חקציבי

נבחין בין החקציב הנדרש לנושא החדרור והלווי המקצועי, לבין נושא המימון לפיתוח עסק.

1. הוצאה לחדרור וללווי מקצועי

ההשקעה נאמדת בכ-1000 דולר בחישוב ממוצע לעסק מיושם, ובחישוב שנתי (ל-10,000 עסקים): כ-10 מליון דולר.

ההשתתפות הדרושה מחקציב המדינה בסעיף זה נאמדת בשעור של כמחצית מההוצאה הכוללת: כ-5 מליון דולר.

2. מימון לפיתוח עסקים

האשראי הדרוש לפתיחת עסק ולצידור חושב בהתאם ליכולת הניהול האופיינית של העולים בחקופת 3 השנים הראשונות בארץ. הממוצע של אשראי לחכניות עיסקית ראשונית הוא כ-15,000 דולר, והאומדן השנתי הכולל הוא כ-150 מליון דולר. איננו כוללים כאן את ההשקעות הגדולות יחסית הנדרשות לפיתוח מוצרים חדשים ולשווקם, שכן נושא זה נכלל בהחלטת הממשלה לחיקון בחוק לעידוד השקעות-הון.

העלות הריאלית בנושא זה היא להשתחפות בסיכון, בשעור של כ-10% מסך האשראי. אנו מניחים שהמדינה חשא בכחצית מעלות זו ובשאר ישאו הקרנות למיניהן והבנקים המסחריים. סך העלות השנתית לחקציב המדינה בנושא זה נאמדת בכ-7.5 מליון דולר.

העלות הכוללת של החכניה לחקציב המדינה נאמדת בכ-12.5 מליון דולר.

ה. סיכום

קיים צורך מוסכם בטיפול רחב של הוויזמות הכלכלית בקרב העולים בגל העליה הנוכחי מבריה"מ. הדבר ניתן לביצוע בחנאים האלה:

- * עידוד העולים להכנת חכניות עיסקיות והדרכתם בכך.
- * גיבוש החכניות ויישומן בעזרת שירותים מקצועיים.
- * אשראי כספי ההולם את מאפייני העולים.

הביצוע של חכניה זו מוחנה בחיאום פונקציונלי של הגורמים המתאימים לפעול בנושא זה.

מוצע, על כן, לפעול כרוח ההחלטה שהחקבלה בוועדת המשנה לקליטה ולהטיל על צוות בינמשרדי להשלים חכניה עבודה אופרטיבית בפרק זמן מצומצם (עד חודש ימים).

הרב יצחק פרץ
השר לקליטת העליה

לוטה: הפרויקטים העיקריים שיופעלו במסגרת החכניה.

המשרד לקליטת העליה
החוכנית לעידוד היזמות של עולים

30.9.90

הפרוייקטים העיקריים שיופעלו במסגרת החוכנית
=====

**א. תשחית לעידוד כניסת
העולים ליזמות כלכלית:**

(1) הוצאה והפצה של "מדריך לעולה-היזם"

- סידרת מדריכים המותאמים לעולים-יזמים במקצועות ותחומים שונים.
המדריכים מיועדים לחשיפה ראשונית של העולים לאפשרויות ולסיוע הניתן
למתכנן כניסה לעיסוק עצמאי.

(2) מאגר ממוחשב של עולים-יזמים

- כלי שימש לקשר קבוע עם העולים המעוניינים בתכנון עסקים קטנים,
בעקבות פניותיהם אל שלוחות המשרד.

(3) סקרים לאיתור הזדמנויות עיסקיות

- סידרת פעולות של איסוף והעברת-מידע ממוקדת על הטביבה העיסקית
עבור קבוצות עולים שאיפיוניהם הוגדרו-מראש במיפגשים ובראיונות.
הסקרים יתוכננו על ידי מומחים לדבר כשיתוף של רשויות ארציות,
איזוריות ומקומיות. הביצוע יהיה תוך הפעלה של העולים עצמם.

(4) עידוד של כניסה ראשונית לעסק עצמאי

- הרחבת הנגישות לכניסה נבונה לעסקים, באמצעות מידרג הקרנות
המיועדות לכך במשרד ("הקרן הקונסטרוקטיבית" ו"הקרן לעולה העצמאי").

**ב. התאמת השרותים
לצרכי העולים:**

(5) מדריך מסווג של שרותים ליזמים-עולים

- ריכוז "כתובות" של שרותים ציבוריים ופרטיים -- כגון חברות
להדרכה של יזמים ולפיתוח עסקים, בנקים וארגונים ענפיים שונים --
שהתאימו את עצמם לדרישות של סיוע ליזמים-עולים.

(6) משוב על איכות השרותים לעולים

השרותים לעולים שיהיו מעוניינים בכך ישולבו ברשת של "משוב חקופתי"
על איכות השרות והתאמתו לצרכי העולים. תוצאות המשוב יפורסמו וישמשו
לעידוד המשך הפיתוח של שרותים מחאימים.

ג. חשתי של תמריצים הדרושה לעידוד של
כניסת עולים ל"חממות" באזורי-פיתוח:

(7) הכנת "טל לפיתוח עסקים" של עולים

- עיצוב והחממה של מערכת תמריצים לעולים אשר תעודד כניסתם ל"חממות עסקיות" המתוכננות באזורי פיתוח ובתחומים מקצועיים נבחרים. המשרד יכוון את העולים ל"חממות" אלה על ידי מתן מידע ויעוץ בכל שלוחותיו: המרכז לקליטה במדע, מיט"ר, הרכזים והועדות המקצועיות לקליטת אמנים, מורים ומקצועות רפואיים.

ד. חשתי של תאום תוכניות הארגונים
העוסקים בעידוד העולים ליזמות כלכלית:

(8) מועצה מייצעת לעידוד היזמות של עולים

- יופעלו צוותי-היגוי לכל הפרויקטים העיקריים בתחום עידוד היזמות של העולים. פעולה זו תכוון על ידי ועדה מייצעת אשר בה ייוצגו כל הגורמים העוסקים בנושא זה. הצורך בתאום ברמה זו הודגש בהמלצות ועדת הכלכלה של הכנסת מאוגוסט ש.ז.

(9) סקרי מעקב אחר הצלחת קליטה בעסקים עצמאיים

- המשרד יתגבר את המעקב הקיים אחר ההצלחה של קליטת העולים בעסקים עצמאיים לאור ההרחבה הגדולה שחתרש בתחום זה, ועקב אי-הודאות הקיימת לגבי התנאים הדרושים להצלחת העולים.

"הנני להזכיר להצעה זו שהוגשה ע"י השר לקליטת עלייה בכ"ח בנובמבר
ותשנ"א (17.9.90).

רק לאחרונה אישרה הממשלה את תוכנית הוועסוקה שהוגשה ע"י שר
התעשייה והמסחר כשהיעד העיקרי שלה הוא יצירת מקורות תעסוקה במשק
ומתן פתרונות לייזום עסקים ונוך מעורבות ממשלה חסרת ונקדים
בערבויות מדינה וסיוע תקציבי ישיר בפעולות מו"פ, שיווק, ונשות
וועשיות ומיכה ראשוניות בשכרם של מצטרפים חדשים למעגל העבודה
ועוד.

אין מקום להציע כיום תוכנית חלקית חדשה לאישור הממשלה ותחונ זאת
יש לרכז מאמצים לביצוע התוכנית שאושרה!"

מוגש על ידי שר האוצר

מוקד עסקי לפיתוח יזמות כלכלית בישוב

"אני פונה ומבקש להביא לדיון לישיבה הבאה, הצעה להקמת רשת של מוקדים עסקיים באמצעות הרשויות המקומיות.

מצ"ב נייר עמדה שגובש במשותף על-ידי משרד הפנים ומרכז השלטון המקומי!"

מוגש על ידי שר הפנים

י"ב בחשוון התשנ"א
31.10.90

נספח 10ע

מרכז
השלטון
המקומי

משרד הפנים

נייר עמדה

מוקד עסקי לפיתוח יזמות כלכלית בישוב

יצירת מקומות תעסוקה על ידי הרשות המקומית
לתושבים ותיקים ולעולים חדשים

החברה למשק וכלכלה
של השלטון המקומי

אוקטובר 1990

1. רקע

1.1 הצורך ביזמות ומוקד עסקי

בעיית התעסוקה מסתמנת כבעיה מרכזית הניצבת בפני המדינה. מחד גל העליה מביא עולים בעלי השכלה, מיומנות ויכולת החדורים רצון ליוזם ולייצר. מאידך במדינה מעל 100,000 מובטלים.

מגמות התעסוקה בעולם מצביעות כי מעל 80% ממקומות התעסוקה הנוספים הם בעסקים קטנים. גם הנסיון והמחקר בארץ מצביע כי צמיחה מיידית ביישובים תבוא מפיתוח עסקים קטנים ויוזמות מקומיות.

מטבע הדברים הקשיים והמחסומים העומדים בפני היוזם הקטן והמתחיל הינם מרובים ואחוז הכשלוניות, ללא סיוע, הוא רב.

המוקד העסקי מיועד לספק שירותי תמיכה ליוזם בכל פעילות שאינה "התחום החזק" שלו ולאפשר לו להתמקד במהות - הטכנולוגיה, הייצור והשייוק ובכך להבטיח הצלחה עיסקית.

1.2 המתכון להצלחת המוקד

א. ריכוז משאבים

משאבים רבים ממקורות שונים מופנים לנושא פיתוח היוזמות, העסק הקטן והעולה היוזם. אולם כספים אלה ניתנים בצורה אקראית ומפוזרת ועל כן אינם אפקטיביים.

כדי להגיע להצלחה מוצע לרכז מאמץ ומשאבים של מספר יזמים ומקורות ולהפעילם כמאסה אחת במסגרת מאוחדת כך שהתועלת והאפקטיביות יהיו מירביים.

ב. פיילוט

גיבוש רעיון למוקד עסקי ביישוב מסוים והכנת תכנית פעולה הינם פעולה פשוטה הניתנת לביצוע במהירות. הנסיון מוכיח כי עצם הכניסה לתהליך, הכרזה על הקמת מוקד עסקי ואיתור יזמים - משמשים כמאיץ לתהיל ומכוונים אותו לאפיק הנכון.

נושא הפיילוט נכון גם ברמה הארצית. שלושה עד חמישה מוקדים עסקיים שיוקמו יהיו דגם, אב טיפוס וראש גשר שיווקי ויביאו להקמת מוקדים עסקיים נוספים.

2. מהו מוקד עסקי?

מוקד עסקי הינו מסגרת תומכת ליזמים בראשית דרכם המאפשרת להם לממש רעיון ותוכנית מוגדרת לעסק פעיל וחי לאורך זמן.

מוקד עסקי מיועד ללוות את העסק עד לשלב בו יוכל לפעול עצמאית.

3. השירותים במוקד העסקי

השירותים הבסיסיים במוקד העסקי כוללים:

* חממה - מבנה והספקות (כחשמל, ביוב, מנדפים) המותאמים לעסק. מזכירות, פקס, הדפסה, מרכזיה, חדר ישיבות מצויד בציוד אורקולי וכד'.

* ליווי עסקי - השגת אישורים (כגון ספק מוכר של משרד הבטחון, קבלן רשום) ורשיונות (כגון רשיון בניה או רשיון עסק). בנוסף הנחיה בנהלים (כגון השתתפות במכרזים או פניה למדען הראשי או קבלת תו תקן). ליווי אישי ע"י גורמים מנוסים בתחום העסקי בעיקר בנושאי פיננסים, שיווק ורכש.

* שיווק וקידום - ע"י מתן שירותים למשקיעים פוטנציאליים וליזמים מחוץ לעיר, כולל: שירותי מידע, שיווק פרוייקטים, אירגון אירועים (ירידים עסקיים וכד')

השירותים מבוססים על מספר עקרונות:

- מוקד עסקי מאפשר ליזם להתרכז בנושאים הקריטיים היכולים להעשות בלעדית על ידי היזם - טכנולוגיה, ייצור, שיווק - ומספק את כל שירותי התומך.
- שיתוף במשאבים המוזיל עלויות (מזכירה משותפת, פקס משותף לדוגמא).
- יצירת סטנדרטים משופרים (חדר ישיבות או אולם תצוגה).
- יצירת גורם מדריך מנחה ומטפל בכל האספקטים ה"בירוקרטיים" הזרים ליזם ולעיתים יוצרים בפניו מחסום בלתי עביר בפעילותו.

4. למי מיועד מוקד עסקי

מוקד עסקי מיועד ליזמים בתחילת דרכם או במעבר לעסק מסודר:

- השולט בתחום ובטכנולוגיה.
- בעל מוצר או שירות מוגדרים.
- המכיר את השוק המיועד וצנורות השיווק
- בעל מימון בסיסי.

5. תרומות מוקד עסקי

- * קידום כלכלת היישוב ע"י הרחבת התעסוקה.
- * הגברת זיקת היום והעובדים ליישום לאורך זמן ויצירת גרעין לעסקים גדולים ביישוב בעתיד.
- * שילוב בין עולים לותיקים
- * מתן יכולת ליום לממש את יזמתו ולהגיע לרווח.

6. מהם הגורמים הקריטיים בהקמת מוקד עסקי

6.1 ביישוב

ארבעה גורמים קובעים את מימוש רעיון המוקד העסקי והפעלתו המוצלחת ביישוב:

- איתור יזמים וגיבוש התכנית העסקית שלהם.
- מינוי מנהל הפועל מחד להקמת מסגרת עירונית ומאידך מסייע ליזמים בגיבוש התכנית העסקית ובהתארגנות העסקית.
- תמיכה תקציבית של כ-500,000 ש"ח להפעלה שנתית, הכנת פרוגרמה תפעולית, ראיון מועמדים, מינוי מנהל, ליווי והנחייה.
- תמיכה פעילה של הרשות המקומית.

בנוסף ידרש מבנה של כ 1,000 מ"ר.

6.2 ברמה הארצית

- החברה למשק וכלכלה ערוכה לפיתוח פרויקט מוקד עסקי ביישוב וטיפול בכל שלב היזום והקמה והליווי בטיפול השוטף.
- תדרש קרן להון חוזר למפעלים אשר תאפשר גיוס מימון ע"י המפעלים בפריסה/דריבית נוהה וללא ערבויות מסובכות, תמורת פרמיית סיכון.

7. המסגרת הארגונית

7.1 יישובית

- הטיפול השוטף והניהול של מוקד עסקי חייב להתבצע ברמה המקומית. לצורך כך יש לקיים ישות משפטית עירונית (חברה כלכלית, עמותה) אשר תפקידיה יהיו העסקת עובדים, התקשרות עם נותני שירותים, קבלת מימון וגביית תשלומים.
- הגוף העירוני צריך להיות עצמאי ובעל יכולת פעולה. הצלחת הקמת מוקד עסקי ויזום עסקים עשויה להיות רבה יותר באם הקהילה מחויבת לרעיון ומסייעת ליזמים וזאת במישורים הבאים:
- השתתפות אנשי עסקים מקומיים במועצת המנהלים של החברה/עמותה.
- התנדבות של מפעלים ובעלי מקצוע לבדיקת תכניות עסקיות ולליווי עסקי.
- מסירת הזמנות למוצרים או לעבודות בקבלנות משנה.
- הקמת קרנות מימון או כניסה לשותפויות.
- תרומת ציוד בסיסי הנדרש למוקד עסקי (כגון פקס או מחשב).
- העמדת ציוד מיוחד לרשות עסקים במוקד העסקי.

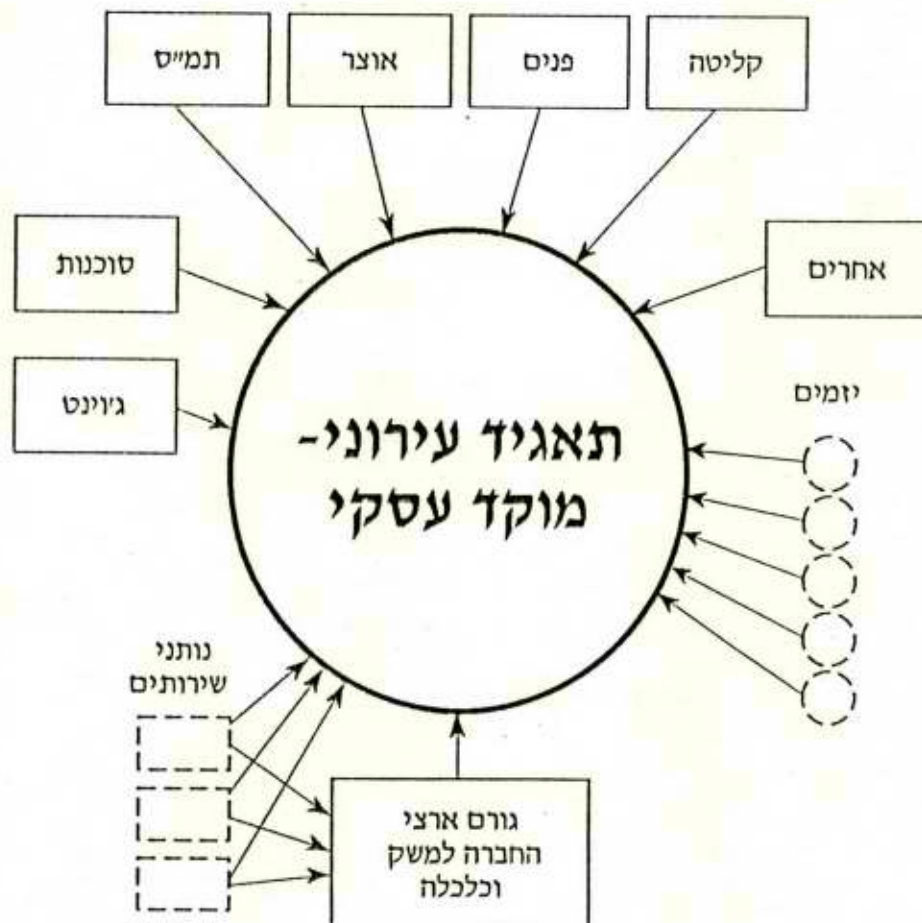
7.2 הארצית

- תהליך הקמת מוקד עסקי - משלב הצגת הרעיון ברשות ועד למינוי מנהל מוקד עסקי, הקמת המתקן והרצתו - דורשים התמחות ונסיון. תפקיד זה יבוצע ע"י החברה למשק וכלכלה אשר תשמש כגוף מרכזי להקמת מוקדים עסקיים.
- החברה למשק וכלכלה תשמש גם כמרכז ידע וכגוף ייעוץ והנחיה למנהלי מוקדים עסקיים כפתרון בעיות בהם יתקלו.

הפעלת רשת של מוקדים עסקיים יכולה לטפל בנושאים בראייה כלל ארצית כגון:

- (א) קיום מערך הכשרה ביישוב לניהול עסקי לבעלי עסקים קיימים.
- (ב) קיום מערך הכשרה יישובי בנושא ידע בסיסי, יזמות ופתיחת עסק לזמנים פוטנציאליים. שתי הפעילויות ילוו בנסדנאות שיאפשרו ביצוע תרגול לימודי לגבי פרויקטים ממשיים.
- (ג) יצירת פורום מנהלי מוקדים עסקיים שישמש כמרכז ידע וכמוקד לתמיכה הדדית.
- (ד) הקמת צוות יועצים מוכרים שישמשו כמנחים לעסקים.
- (ה) יצירת מעגל שוחרי המוקדים, בארץ ובחו"ל (לדוגמא הקהילות בחו"ל) אשר יסייעו בגיוס משקיעים, בפתיחת שווקים או באיתור ידע.
- (ו) יצירת קרן מימון - הון סיכון.

משרדי הפנים, התמ"ס, האוצר והקליטה וכן הסוכנות והגוינט יהיו שותפים במימון ובקידום תהליך ההקמה, כל אחד בתחומו.

8. תקציב שנתי למוקד עסקי בישוב

144,000	כח אדם
108,000	שכר דירה
26,400	חשמל + מים
18,000	ארנונה
26,400	הנהלת חשבונות
228,000	ייעוץ עסקי חיצוני
127,200	הוצאות משרד
10,800	רואה חשבון ועו"ד
12,000	נסיעות
12,000	פרסום
40,000	השתתפות בהוצאות ריכוז ארצי
	בניכוי השתתפות היוזמים
(-120,000)	שכ"ד
(-50,000)	הוצאות משרד
(-70,000)	ייעוץ עסקי חיצוני
512,800	סה"כ עלות לשנה

מוכירות הממשלה

ש מ ו ר

ס ד ר י ו ם

לישיבת ועדת השרים לענייני עליה
יום א', ט"ז בחשוון התשנ"א - 4.11.90

(בשעה 17:00 במזכירות הממשלה)

השר המגיש

מס. נספח

א. העליה מברית המועצות - דיווח
לשרים בלבד

שר התעשייה והמסחר

ב. דיווח משרד התעשייה והמסחר על
השקעות בתעשייה ובמחקר ופיתוח
שתורמות להעסקת עולים

שר הבינוי והשיכון
שר התעשייה והמסחר

ג. יבוא ברזל לבניה - סיכום הדיון

השר לקליטת העליה

9ע+

ד. עידוד העולים לפתח עסקים
ופרויקטים עצמאיים - המשך
הדיון

שר האוצר

א'

שר הפנים

*

10ע

ה. מוקד עסקי לפיתוח יזמות כלכלית
בישוב

מס. נספח השר המגיש

משרד העבודה והרווחה	011	לתיגבור תעסוקה לשנת	1. הערכות 1990-91
השר לקליטת העלייה	* 111	לתיגבור תעסוקה לשנת	2. הערכות 1990-91

-
שר התעשייה והמסחר		קליטת העלייה בירושלים: - השקעות	2. - המשך הדיון
שר הבריאות	8ע	הערכות לקליטת עולים במערכת	ח. הבריאות
משרד הבינוי והשיכון		פניה לעם היהודי - המשך הדיון	ט.

D-385

הערכות לתגבור תעסוקה לשנים 1990-91

פתיחה

העליה ההמונית מבריה"מ מהווה אחד האתגרים והתקוות שהמדינה התמודדה עימם הן בהיקף והן באיכות.

אין חולקים על כך שהעליה מהווה את הסיכוי לצמיחה ולעוצמה, אולם ללא בטחון ביכולת לספק פתרונות תעסוקתיים בהיקף רצוי ... תעצר או תצטמצם העליה ובכך תגוז התקווה.

התכניות אשר הוגשו ע"י מספר משרדים כלכליים עוסקות בעיקרן בצמיחת הסקטור העסקי בשינוי היקף ההשקעות באמצעות תמריצים שונים ופיתוח תשתיות.

התכניות רובן ככולן (אם אכן יתבצעו) יניבו פירות תעסוקתיים בהיקפים משמעותיים בטווחים של שנה-שנתיים ומעלה.

קיים חשש כי בלא פתרונות בטווח השנה הקרובה ובנתוני פתיחה של 10% בלתי מועסקים אשר ילך ויגדל, קצב העליה יצטמצם לשנים הבאות.

תכנית משרד העבודה והרווחה אינה מתיימרת לתת מענה טוטאלי וארוך טווח אלא ובעיקר, מהווה פתרון זמני לפחות לחלק מאוכלוסית מחפשי העבודה לתקופת מעבר ... עד להבשלת הפרוייקטים הרצויים על בסיס תכניות המשרדים השונים...

ר/ח

נתוני היצע כח אדם

1. נתוני בלתי מועסקים עפ"י ל.מ.ס. אפריל - יוני 1990 - 165 אלף בלתי מועסקים.

נתוני מובטלים בלשכות העבודה כ-100 אלף מובטלים.

2. תחזית גידול כח אדם נטו לשנה (ללא עולים) כ-45-40 אלף נפש (כמחציתם נשים). בשנים 1990, 1991 ו-1992.

3. היקף העליה החזוי 150-200 אלף נפש לשנה. תרומתם לשוק העבודה עד 31.12.91 כ-80-90 אלף נפש.

סה"כ היצע כ"א מצרפי של שלושת המרכיבים כ-220 אלף נפש.

על פי הערכתנו צפויה בשנתיים הקרובות תוספת של כ-130 אלף בלתי מועסקים ושיעור האבטלה עלול להגיע בסוף שנת 1992 מעל ל-15% (בהשוואה ל-10% + היום).

נתוני ביקוש לעובדים

כיום כ-450 אלף מועסקים בשירותים הציבוריים וכ-1.025 אלף בסקטור העיסקי. בענף התעשייה המשיכה מגמת הירידה במספר המועסקים.

בהנחה שהסקטור הציבורי יגדל בשעורים קטנים הרי מעמסת קליטת התוספת בכח אדם תהא על כתבי הסקטור העסקי.

אפילו אם יקרה התהליך הרצוי והסקטור העיסקי יעבור לצמיחה מהירה של 6 אחוזים בממוצע לשנה, הרי שלפי נתוני רשויות התיכנון יביא גידול של 6 אחוזים בצמיחת הסקטור העיסקי לשעור גידול של 3 אחוזים במספר המועסקים.

דהיינו, במצב צמיחה זה ותוך שינויים קלים בסקטור הציבורי נמצא במצב של קליטת תוספת ה-45 אלף איש לכח עבודה עפ"י הגידול האמור בהיצע. גם בהנחות אופטימיות לפיהן תרומת העליה לביקושים תביא לצמיחה גבוהה עוד יותר ולגידול משמעותי יותר בהיקף המועסקים אזי אין להניח שסה"כ הגידול במועסקים בסקטור העסקי והציבורי יעבור את ה-60 אלף נפש לשנה. ולתקופה עד 31.12.91 סה"כ הגידול יגיע לכ-85-80 אלף מועסקים. (זאת בהנחות מאוד אופטימיות הכוללות את מכלול המרכיבים לרבות הקמת תשתיות, דיור, חינוך, צריכה שוטפת וכו').

מכאן שמאחר ונדרש מאיתנו להתמודד עם כ-220 אלף מבקשי עבודה ובהנחה שאכן פעולות הממשלה יביאו לצמיחה כאמור, אזי עלינו לאתר פתרונות תעסוקתיים לכ-140 אלף נפש.

אם כן, אזי עלינו לספק תוספת של מעל 100 אלף מקומות עבודה במהלך התקופה המסתיימת ב-31.12.91.

באם הממשלה תחליט על יעד אבטלה מאולץ בשיעור גבוה יותר אזי היקף המישרות שנצטרך לספק יהא נמוך יותר.

תכנית מסגרת לתגבור תעסוקה

הערות

1. תכניות משרדי התעשייה והמסחר, האוצר ומשרד התכנון והכלכלה, יבואו בחלקן לידי ביטוי בשיעור הצמיחה האופטימלי (הנזכר לעיל).
- מהפך בהשקעות אם יתרחש, יתן ביטוי ויחולל תעסוקה משמעותית מטווח שנתיים ואילך.
2. העדר פתרונות תעסוקה מספקים יהווה בלם לעליה.
3. הנכונות לפשרה של העולים באשר לרמת העיסוק, גבוהה יותר מאשר של וותיקים.
4. כל תכנית לאתור פתרונות תעסוקה לעולים חייבת להיות פתרון גם לאוכלוסיות הוותיקות. ניתן לומר בוודאות שאין יכולת לעצב פתרונות תעסוקתיים משמעותיים תוך אפליה בין אוכלוסיה וותיקה לחדשה, ואין זה רצוי ... לעודד תהליך ייצוא של ישראלים וייבוא עולים.

תכונות העולים

הערות מקדימות:

- א. היקף העליה מחוץ לבריה"מ נע כמותית 15-20,000 איש לרבות דרום אמריקה, אתיופיה, ארה"ב וכד'.
 - ב. בעבר ניכרה מגמת גידול בהיקפי עליה במקביל לגידול עליה ממקור עליה מסוים, לרבות גידול בהיקף החזרה של ישראלים השוהים בחו"ל.
 - ג. העליה העתידית מבריה"מ מותנית בנסיבות מגוונות לרבות לוגיסטיות ומכאן שפע הנתונים באשר להיקפי העליה מ-150 אלף לשנה ועד כ-250 אלף לשנה.
 - ד. מרבית העולים מבריה"מ מוגדרים כעולי "דחיפה" ולא "משיכה", דהיינו העליה אינה עליה "ציונית" (או, לפחות ניתן לומר שמישקל המוטיבציה הציונית בהגירתם מבריה"מ אינו דומיננטי).
 - ה. נכונות ההקרבה של העולים במושגי אבטלה מוגבלת ביותר לנוכח היותה עליית ברירה. כשלון במתן תעסוקה לגל הראשון של העולים יהא בבחינת "בלם" תהליך העליה לישראל יחולל לחץ להרחבת שערי ארה"ב להגדלת המכסות שם.
 - ו. מצד שני, חשוב להזכיר שסף הדחיה של "עבודות" גבוה יותר אצל עולי בריה"מ המוכנים להתפשר ולרדת ברמת העיסוק. בהשוואה לציפיותיהם וזאת בהשוואה לישראלים הוותיקים אשר נכונותם להתפשר עם רמת העיסוק נמוכה בהרבה מזו של העולים.
- חשוב להדגיש שתכונה זו יש למצות בצורה מבוקרת יותר. ראוי להדגיש כי נכונות מהנדסים עולים לעבוד כמתדלקים בתחנות דלק וכו', אם היא טקטית לתקופה קצרה, היא אף חיובית מבחינות מסוימות. אולם, באם התוחלת ארוכת טווח אזי ברמה לאומית יש הפסד הון אנושי משמעותי וברמת הפרט התסכולים יהיה מחוללי עצירת העליה.

נתוח אוכלוסית העולים מבריה"מ לכל 100 אלף עולים

- א. כ-55% מבין העולים מבריה"מ יצטרפו לכח עבודה.
- ב. כ-40 אחוזים מבין העולים המצטרפים לכח עבודה יהיו אקדמאים, כ-20-22 אלף איש.
- כ-11 אלף מהנדסים, 2000 רופאים וכ-1700 מדענים ואקדמאים בתחומי מדעי הטבע והמדעים המדויקים.
- כדי להמחיש המשמעות על שוק העבודה אזי יש להדגיש כי מספר המהנדסים הפעילים בישראל הוא כ-30 אלף. דהיינו תוך 3 שנים בהיקף עליה של 100 אלף עולים לשנה, יוכפל מספר המהנדסים בארץ.
- ג. קצב הצטרפות העולים לשוק העבודה יהא בין 9 חודשים לכשנה.
- (במספר מקצועות אף יותר משנה כגון בתחומי ההוראה) במשך התקופה הנזכרת עוברים העולים מסלולי אולפנים הכשרה והסבה מקצועיים במטרה להתאימם לדרישות המשק הישראלי.

תכניות לפעולה

פעולות בתחומי אחריות שר העבודה והרווחה

הערות:

א. מגוון פתרונות העונים למספר בעיות ללא יומרה למתן פתרון כולל. הפתרונות בחלקם חופפים ו/או משלימים ואינם בהכרח מצרפיים.

ב. שאלת עלות התכניות לקידום העסקה מתייחסת לעלויות תקציביות ומתעלמת משאלת העלות הכוללת לחברה. בדר"כ בתחומים הנדונים העלות החברתית נמוכה מזו התקציבית.

ג. מרבית תכניות משרד העבודה מתייחסות לתקופת מעבר של השנתיים הקרובות תוך אפשרות לבוחנן במהלך התקופה בהתאם לקצב הצמיחה והיקפי העליה.

בחינה זו תאפשר, במידה וקצב הצמיחה יגבר על התחזית, לצמצם התכניות האמורות, או, אף להפסיקן.

מאידך, אם קצב הצמיחה יפגר אחר התחזית והמגזר העסקי לא יקלוט היקפי עובדים כמצופה, אזי ניתן יהא להרחיב התכניות בהתאם.

תוכניות להגברת תעסוקה (מעורבות משרד העבודה)

1. שיפור כלי תווך העבודה

- א. תקון לחוק שירות התעסוקה במגמה לאפשר פעילות לשכות פרטיות במגוון תחומים.
הרחבת פטורים מזיקת חובה ללשכת העבודה בענפים ובמקצועות שיוגדרו.
- ב. מיחשוב שירות התעסוקה ושכלול מערך המידע.
עלות פיתוח 12 מליון ש"ח, עלות ההחזקה וההפעלה כ-1 מליון ש"ח לשנה.
- ג. שכלול והגמשת נושא הגדרות העיסוקים והמקצועות בהתאמה למשק טכנולוגי של שנות ה-90 ואילך.
- ד. מינוי מתאמים תעסוקתיים ויועצי תעסוקה ליד מרכזי ההכשרה ואולפני הלמידה במטרה לקשר בין המעסיקים לבין התלמידים.
(זאת לרבות סטאז' בעבודה). כ-25 משרות - עלות כ-1 מליון ש"ח.
- ה. האחדת הטיפול בהשמה לגברים ונשים בשירות התעסוקה, וכן מזוג סניפי לשכות במגמת השרותים בלשכות.

2. צמצום היקף עבודת זרים לרבות עובדי שטחים

- הפעלת מדיניות נוקשה לענין העסקת עובדים זרים במגמה לצמצם תוך שנה את מספרים בכ-25 אלף איש. יעד מרכזי הוא עובדים בלתי מאורגנים.
- ביצוע המדיניות מחייב הצעדים הבאים:
- א. הגדלת מספר חוליות פקוח בכ-10 חוליות. עלות כ-1 מליון ש"ח כולל לוגיסטיקה, וזאת לצורך אכיפת החוק.
 - ב. שינוי התקנות כך שהעסקה של עובד זר ללא רשיון תהא כרוכה בקנסות של חמשת אלפים ש"ח ליום.
 - ג. פעילות הסברה.
 - ד. אתור כח אדם להחלפת העובדים הזרים והכשרתם במידת הצורך ... לרבות אפשרות של הכשרה פנים מפעלית.

3. הכשרה מקצועית לסוגיה

תכניות משרד העבודה אושרו ע"י הממשלה ומופעלות בהתאם. במסגרתן מערכת ההכשרה המקצועית לסוגיה, מסוגלת לקלוט כ-25 אלף מחפשי עבודה - לומדי מקצוע, בו זמנית.

4. סיוע חלקי במימון העסקה - קידום העסקה

להלן מספר רעיונות לסבסוד העסקה במטרה להרחיב מעגל המועסקים:

- א. הכשרה פנים מפעלית (מופעל).
מספר רמות השתתפות הנעות מ-300 ועד 500 ש"ח לחודש בהתאם לאזורי הארץ, לתקופה של עד 6 חודשים.
- ב. סבסוד שכר לתקופה של עד 6 חודשים לגבי המתווספים למצבת כח האדם במפעלים ובענף הבניה. (מדובר על תוספת למספר המועסקים נטו במפעל ולא להחלפת עובדים). ביצוע באמצעות המעבידים.
- ג. הארכה של הסדר המענק לעבודה מועדפת עפ"י חוק הביטוח הלאומי, ענף ביטוח אבטלה. המדובר במענק בגובה של 2500 ש"ח הניתן בתום 6 חודשי עבודה. מוצע להחיל ההסדר על ענפי משק נוספים לרבות שירותי סיעוד וכו'.
- ד. בחינה חליפית להצעות דלעיל של רעיון המשך מתן דמי אבטלה למובטלים הנקלטים בעבודה בחודשים הראשונים להעסקתם ובענפים ובמקצועות שיוחלט עליהם.
- ה. חיוב יציאה לעבודה של בעלי מקצוע מובטלים תוך פיצוי כספי למקבלי שכר הנמוך מדמי האבטלה שלהם לתקופה של עד 6 חודשים. (המקור ענף אבטלה).

הערות

1. באשר לרעיונות ג-ה - לשקול סבסוד מדורג במטרה למנוע נפילה בשכר בסוף התקופה.
2. בשנת 1989 שולמו כ-400 מליון ש"ח כדמי אבטלה.

5. הפעלת סדנאות קצרות לצורך הקניית מיומנויות בחיפוש עבודה, תוך הדגשת הסיוע לאוכלוסיית הנשים באשר למקצועות טכנולוגיים.

6. מומלץ כי הרשות לתכנון כח אדם תתוגבר כך שהיא בידה לנתח באופן שוטף את מצב התעסוקה, לגבש תכניות ברמה לאומית, איזורית, מקומית וענפית. זאת תוך תאום מתמיד עם המשרדים הכלכליים.

מן הראוי שהתכניות יסייעו לקביעת מדיניות ההכשרה וההסבה המקצועית להתאמת כח האדם לדרישות המשק ובהתחשב בהיצע כח האדם המקצועי לרבות ממקורות העולים.

9. תעסוקה במימון ציבורי

סוגי סבסוד העסקת כ"א, מצויין בעמ' 9 מיועדים בראש ובראשונה לתגבור התעסוקות בסקטור העסקי.

להערכתנו האילוצים עימם מתמודד הסקטור העסקי יקשו על יכולתו לקלוט תוספת מועסקים בצורה נרחבת על הנזכר.

מכאן שיהא עלינו בהכרח להפעיל תכניות במישורים הציבוריים כל עוד לא יספק הסקטור העסקי מענה הולם לבעיה.

מוצע:

על הממשלה לקבוע על בסיס יעדים לאומיים תשתיתיים לרבות תשתיות חברתיות, פרויקטים אשר ימומנו מתקציב המדינה ואשר יעמדו בקריטריונים הבאים כולם או לפחות בחלקם:

1. פרויקטים בתחום התשתית החברתית ו/או הפיזית.
2. מסגרת העסקה בלתי צמיתה (ניתנת לסיום מיידי).
3. עתירות עבודה (על פי מבחן תקציבי).
4. פרויקטים הסמוכים למגזר האפור (תחום שבין ענף ציבורי לענף עסקי).

התכניות כאמור יכולות להתבסס בין השאר על קידום תכניות אב אשר מימושן נדחה.

מומלץ לתקצב משרדים ורשויות עפ"י הכללים המחייבים אשר נזכרו לעיל בהיקף לפתיחה של 10,000 מועסקים בתקציב משוער של 30,000 ש"ח למשרה שנתית. סה"כ 300 מליון ש"ח.

פרויקטים כאמור יכולים להתבצע בתחומים הבאים לדוגמא:

מערך החינוך

טיפול לימודי מדעי הטבע - תוספת משרות הוראה בכיתות הגבוהות בתיכון.
טיפול לימודי מדעי המחשב - תוספת משרות הוראה בכיתות הגבוהות בתיכון.
השקעה במו"פ באוניברסיטאות ומפעלים.

משטרה

משטרת תנועה - תוספת פקחי תנועה
פיקוח נרחב על סמים - פעילות מונעת

מסגרות לימוד טכנולוגיות בסיסיות בשיתוף עם משרד החינוך, תוך התאמת מסגרת הכשרה מקצועית בעיקר עבור צעירים יוצאי צבא. תוך סידורים שהצעירים הללו יקבלו דמי אבטלה (להתחיל באיזורים בהם רמת האבטלה גבוהה במיוחד).

רשויות מקומיות - תכניות נקודתיות

שפור חזות הערים לרבות גינון, שיקום אתרים, סלילה, תעבורה פנימית, חידוש מערכת המים והביוב וכו'.

הקדמת תשתיות - כבישים, מערכות מים חדשות, ביוב.

שירותי רווחה

הרחבת מערכות טיפול היקף קליטה משוער כ-2000 מועסקים.

א. טיפול בזקן.

ב. טיפול וסיוע למשפחות מפגרים.

ג. משפחתונים לגיל הרך.

שירותי בריאות - בריאות מונעת.

שירותים נוספים - כגון ייעור, פתוח אתרים ארכיאולוגיים.

תכניות נוספות העשויות לקדם תעסוקה

1. הרחבת החוק לעידוד השקעות הון גם על הכשרת עובדים.
2. הגמשה בשעות הפתיחה והסגירה של בתי עסק ומוסדות פרטים, וכן חלק מהשירות הציבורי.
הממשלה הקימה צוות לבחינת הנושא.
המלצות הצוות התקבלו ואושרו ע"י הממשלה בשנת 1987. משרד הפנים כורך את יישום ההמלצות בשאלת חוק ההסמכה. מומלץ כי הממשלה תחליט על הפעלה לאלתר של המלצות הועדה. (ראה ההמלצות בנספח).
להערכתנו יהא בכך משום עדוד הרחבת התעסוקה.
3. שינוי והתאמת חוק שכר מינימום למצב המשתנה בשוק העבודה.
4. הרחבת נושא רכישות חוזרות (קניית גומלין).
5. חיוב יבואני מבנים מוכנים לסוגיהם להקים מעפלים בארץ ... ואכיפת ביצוע הבניה על עובדים מקומיים.
6. העדפת תוצרת מקומית ע"י הזרועות המתוקצבות באמצעות תקציב המדינה, תוך שימת סייג באשר לפער המחירים עד 15 אחוזים (זאת בהתחשב בהסכמים בינ"ל).
7. פיתוח יזמות עסקית בשיטות מגוונות (מימון, הדרכה, הכשרה).
8. פיתוח פארקים תעשייתיים.
9. הרחבת הליברליזציה לענין הקמת מרכזים רפואיים במגמה לפתח שירותי ייצוא במקביל להעלאת רמת השירות, וזאת כתוצאה מתחרות בין נותנות השירות.
10. הקמת שלוחות לאוניברסיטאות במגמות סובייטולוגיות לרבות שפות סלאביות, חוקי הסחר במזרח אירופה, במגמה להפוך את ישראל למרכז לימודי מסחר כגשר בין העולים המערבי והמזרחי.

מדינת ישראל

משרד העבודה והרווחה

14

ריכוז התכניות והצעדים המוצעים בתכנית כדלהלן, חלקן חופף, משלים וכו'.

מקומות עבודה	עלות באלפי ש"ח	
א. איתור עובדי שטחים ועובדים זרים והחלפתם בישראלים	25,000	1,000
ב. הכשרה והסבה מקצועית לסוגיה	20,000	מתקצב
ג. טבסוד מקומות עבודה - לפי 6 חודשים X 500 ש"ח ע"י ענף ביטוח אבטלה	10,000	30,000
ד. תכניות שונות לפישוט ושיפור תהליך ההשמה	2,000	* 13,000
ה. המשך הסדר המענק לעבודה מועדפת עפ"י הביטוח הלאומי לחיילים משוחררים 2,500 ש"ח בתום 6 חודשים	5,000	12,500
ו. פרויקטים תשתיתיים חברתיים במימון מלא של שכ"ע	10,000	300,000
סה"כ	72,000	** 356,500 ש"ח

הצעדים הנזכרים לעיל ובהנחות מאוד אופטימיות עשויים להביא אותנו לאיזון תעסוקתי בהיקף של כ-8 אחוזים כאמור.

* כולל פריסת מערך מיכון ל-4-3 שנים.

** רוב הכסף מתוקצב ע"י משרד האוצר בהחלטת הממשלה מ-2.8.90.

הוגש ע"י שמואל סלבין
מנכ"ל משרד העבודה והרווחה

המנהל הכללי
משרד התעשייה והמסחר

ירושלים, ט' חשוון, תשנ"א
28 באוקטובר 1990

אל: השר אריאל שרון - יו"ר ועדת השרים לענייני קליטה

מטרת משרד התעשייה והמסחר הינה הבטחת אספקה סדירה של ברזל בשוק המקומי במחיר נמוך.

בהמשך לדיון שהתקיים בוועדת השרים לענייני קליטה ביום 21.10.90 נערכה בדיקה נוספת ואנו קובעים בצורה חד משמעית:

1. אין מחסור ולא צפוי מחסור בברזל בנין, לפחות בששת החודשים הקרובים.

משרד התעשייה והמסחר מתחייב לאפשר יבוא ברזל בנין אם יסתמן מחסור כלשהוא בשוק המקומי.

2. בדקנו את מחיר הברזל עם היצרנים והרוכשים הנושא נידון שנים בין התעשיינים, ונציג האוצר.

תוצאות הבדיקה מוכיחות שמחירי הברזל ירדו, ולא הועלו כפי שנטען בישיבה הקודמת עם אנשי האוצר, שהרחיקו לכת וטענו שחלה עליה של 10% במחירים.

מחירי ברזל הבנין בארץ נשחקו בעשרות אחוזים בשנים האחרונות. לאחרונה פנו יצרני הברזל למשרדנו בבקשה להעלות המחיר עקב התיקרות תשומות הייצור, חטיבת המחירים אצלנו מצאה שמוצדק להעלות את המחיר ב- 9.7%. החלטנו לא להענות לבקשתם כדי להמשיך ולשמור על המחירים הנמוכים.

3. לאור השחיקה הגדולה במחיר ברזל הבנין משלמים היום הקבלנים המקומיים פחות מאשר עמיתיהם בשוק האירופי. עם זאת מחירי היצוא של הברזל מאירופה נמכרים במחירי היצף. כך שיבוא במחירי היצף יביא לפגיעה קשה בתעשייה המקומית. לפיכך מתנגד המשרד בשלב זה (כל עוד יש עודף יצור משמעותי של יצור מקומי) לפתיחת היבוא.

4. עם זאת לאור הדרישה לליברליזציה ביבוא תשומות לבניה בכוונה משרד התעשייה והמסחר לפתוח את יבוא ברזל הבנין מהשוק האירופי. זאת לאחר שיתאפשר להטיל היטל על הברזל שיובא במחירי היצף. נוכל לעשות זאת רק לאחר קבלת חוק ההיטלים המיוחדים. המיועד להתקבל בכנסת בחודש דצמבר שנה זו.

הדיונים בהצעת החוק מסתיימים כימים אלו בדיונים בין משרד התמ"ס לאוצר.

ב ב ר כ ה,

צבי קורן

" הנני להתנגד להצעה זו שהוגשה ע"י השר לקליטת עלייה בכ"ח בתשרי
התשנ"א (17.9.90).

רק לאחרונה אישרה הממשלה את תוכנית התעסוקה שהוגשה ע"י שר
התעשייה והמסחר כשהיעד העיקרי שלה הוא יצירת מקורות תעסוקה במשק
ומתן פתרונות לייזום עסקים תוך מעורבות ממשלה חסרת תקדים
בערבויות מדינה וסיוע תקציבי ישיר בפעולות מו"פ, שיווק, תשתית
תעשייתית תמיכה ראשונית בשכרם של מצטרפים חדשים למעגל העבודה
ועוד.

אין מקום להציע כיום תוכנית חלקית חדשה לאישור הממשלה ותחת זאת
יש לרכז מאמצים לביצוע התוכנית שאושרה!"

מוגש על ידי שר האוצר

עידוד העולים לפתח עסקים ופרייקטים עצמאיים

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ס, לאשר את התכנית לעידוד העולים לפתח עסקים ופרייקטים עצמאיים, כמנוסח במסמך של השר לקליטת העליה מיום 3.10.90, המצורף.

בכלל זה הפעלת התפיסה הכוללת והפעילויות המשתמעות ממנה בתחומים אלה:

(1) הסברה, תידרוך, סיוע בגיבוש תכניות אישיות וקבוצתיות, ולווי ראשוני בתפעולן.

ההוצאה להפעלת תחום זה מתקציבים ממלכתיים נאמדת בסכום שנתי של כ-5 מליון דולר.

(2) סיוע כספי ראשוני המתאים לפתיחת עסקים על-ידי העולים.

בסיוע זה יגובשו תוך שלושה שבועות כללי הסיוע ומקורותיהם על-ידי צוות משותף למשרדי הקליטה, התעשייה ומסחר, והאוצר.

מוגש על ידי השר לקליטת העליה

כ"ח בתשרי התשנ"א
17.10.90

נספח 9ע

המשרד לקליטת העליה
לשכת השר

ירושלים, י"ג בחשרי חשנ"א
3 באוקטובר 1990

עידוד העולים לפיתוח עסקים ופרייקטים עצמאיים
=====

א. רקע

בקרב העולים מצויים בעלי מקצועות ובעלי רעיונות אותם ניתן לכוון לנתיב של פיתוח עיסוק כלכלי עצמאי. חכניחנו באה לסייע בהצלחה של אוכלוסית עולים-יזמים אשר חיצור אפשרויות חעסוקה לרבים אחרים.

אומדננו להקף האוכלוסיה הפוטנציאלית הוא כ-15% מכלל דורשי העבודה. משמע שמחוך 150,000 עולים בשנה מדובר בכ-10,000 יזמים.

ב. עידוד היזמות בהתייחס לעליה מבריה"מ

לעליה הנוכחית מבריה"מ מספר מאפיינים שיש להביאם בחשבון בחכנון הנושא הנדון:

- (1) יכולת מקצועית גבוהה ואוריינטציה להצלחה כלכלית.
- (2) ענין בקרב חלק ניכר מהעולים לגבי עסק עצמאי.
- (3) קשיים בהשתלבות בחעסוקה כשכירים עקב האבטלה במשק.
- (4) חשש מכשלון בדרך זו משום

- אי הכרת המציאות העיסוקית בישראל ובעולם המערבי בכלל,

- העדר משאבים עצמיים להשקעה ראשונית,

- העדר בסיס מספיק לכיסוי הסיכון של מימון מבנק מסחרי.

החכנית באה לתח מענה על איפיונים ייחודיים אלה של העולים ומאפשרת הפעלה של מערכות-סיוע והמחאימות להם.

ג. תחומי החכנית

1. הסברה וחדרון ראשוני

הכוונה ראשונית לחכנון עיסקי חנחן בכלי הסברה המוניים (בשידור ובכתב) לכ-80% מכלל העולים בגיל העבודה.

החידרון בעל-פה ינחן למעונינים בכך הנאמדים בכ-40% מכלל האוכלוסיה של דורשי-העבודה, ויעשה במסגרת האולפנים ובמפגשים ענפיים וישוביים.

2. סיוע בגיבוש חכניות אישיות וקבוצתיות

תאורגנה קבוצות מוזכרות שבהן העולים יכינו חכניות מפורטת להקמת עסק.

3. ליווי ראשוני בתפעול

החכניות כוללת הבטחת נגישות לסיוע מקצועי הדרוש לטיפול בקשיים שעולים- יזמים צפויים להחל בהם בחילת הפיתוח וההפעלה של עסקים.

המשרד יעודד הפעלה של חשניות שרותים המחאימה לעולים- יזמים באמצעות ארגונים ענפיים (כגון התאחדות התעשיינים, איגוד לשכות המסחר, התאחדות המלאכה והתעשייה), כ"חממות" ישוביות ואזוריות, ובחברות המתמחות בסיוע לעסקים.

4. סיוע כספי לפתיחת עסק

יורחבו הקרנות הפועלות במשרד במטרה לגשר על פני תקופת הסיכון הגבוה בכניסה של עולים לעולם העסקים, על ידי הקפדה על חכנון כולל ועל הדרגתיות בהשקעה. זאת כדי לאפשר יישום של החכניות האישיות והקבוצתיות בהקף ההולם את ממדי הפעילות ההתחלתית.

הסיוע הכספי ינתן כהלוואה, ובכל מקרה תדרש השתתפות-עצמית מינימלית של היזם (בשיעור שלא יעלה על 25% מההשקעה). השתתפות זו תהווה את ערבות העולה לאשראי שיקבל.

קרנות המשרד חושלמנה ב"סל השקעות" ממקורות שונים המיועד להמשך הפיתוח של עסקים בהתאם לאיפיוני העולים, המיקומים והפרוייקטים. המימון יגובש בשיחוף פעולה של הגורמים האלה:

- קרנות ממשלתיות לפיתוח חשניות, כגון של משרדי החמ"ס והמדע;
- תקציבים ציבוריים, כגון של הסוכה"י והג'וינט;
- קרנות פרטיות, כגון "קרן ברונפמן" ו"קרן דורון";
- בנקים מסחריים.

ד. אומדן תקציבי

נבחין בין התקציב הנדרש לנושא התדריך והלווי המקצועי, לבין נושא המימון לפיתוח עסק.

1. הוצאה לתדריך וללווי מקצועי

ההשקעה נאמדת בכ-1000 דולר בחישוב ממוצע לעסק מיושם, ובחישוב שנתי (ל-10,000 עסקים): כ-10 מליון דולר.

ההשתתפות הדרושה מתקציב המדינה בסעיף זה נאמדת בשעור של כמחצית מההוצאה הכוללת: כ-5 מליון דולר.

2. מימון לפיתוח עסקים

האשראי הדרוש לפתיחת עסק ולצידו חושב בהתאם ליכולת הניהול האופיינית של העולים בתקופת 3 השנים הראשונות בארץ. הממוצע של אשראי לחכניות עסקיות ראשוניות הוא כ-15,000 דולר, והאומדן השנתי הכולל הוא כ-150 מליון דולר. איננו כוללים כאן את ההשקעות הגדולות יחסית הנדרשות לפיתוח מוצרים חדשים ולשווקם, שכן נושא זה נכלל בהחלטת הממשלה לתיקון בחוק לעידוד השקעות-הון.

העלות הריאלית בנושא זה היא להשתתפות בסיכון, בשעור של כ-10% מסך האשראי. אנו מניחים שהמדינה חשא בכמחצית מעלות זו ובשאר ישאו הקרנות למיניהן והבנקים המסחריים. סך העלות השנחית לחקציב המדינה בנושא זה נאמדת בכ-7.5 מליון דולר.

העלות הכוללת של החכניות לחקציב המדינה נאמדת בכ-12.5 מליון דולר.

ה. סיכום

קיים צורך מוסכם בטיפוח רחב של היוזמות הכלכליות בקרב העולים בגל העליה הנוכחי מבריה"מ. הדבר ניתן לביצוע בחנאים האלה:

- * עידוד העולים להכנה חכניות עיסקיות והדרכתם בכך.
- * גיבוש החכניות ויישומן בעזרת שירותים מקצועיים.
- * אשראי כספי ההולם את מאפייני העולים.

הביצוע של חכניות זו מוחנה בחיאום פונקציונלי של הגורמים המחאימים לפעול בנושא זה.

מוצע, על כן, לפעול ברוח ההחלטה שהתקבלה בוועדת המשנה לקליטה ולהטיל על צוות בינמשרדי להשלים חכניות עבודה אופרטיבית בפרק זמן מצומצם (עד חודש ימים).

הרב יצחק פרץ
השר לקליטת העליה

לוטה: הפרוייקטים העיקריים שיופעלו במסגרת החכניות.

המשרד לקליטת העליה
התוכנית לעידוד היזמות של עולים

30.9.90

הפרוייקטים העיקריים שיופעלו במסגרת התוכנית
=====

א. תשחית לעידוד כניסת
העולים ליזמות כלכלית:

(1) הוצאה והפצה של "מדריך לעולה-היזם"

- סידרת מדריכים המותאמים לעולים-יזמים במקצועות ותחומים שונים.
המדריכים מיועדים לחשיפה ראשונית של העולים לאפשרויות ולסיוע הניתן
למחנך כניסה לעיסוק עצמאי.

(2) מאגר ממוחשב של עולים-יזמים

- כלי שישמש לקשר קבוע עם העולים המעוניינים בתכנון עסקים קטנים,
בעקבות פניותיהם אל שלוחות המשרד.

(3) סקרים לאיתור הזדמנויות עיסוקיות

- סידרת פעולות של איסוף והעברת-מידע ממוקדת על הסביבה העיסוקית
עבור קבוצות עולים שאיפיוניהם הוגדרו-מראש במיפגשים ובראיונות.
הסקרים יתוכננו על ידי מומחים לדבר כשיחוף של רשויות ארציות,
איזוריות ומקומיות. הביצוע יהיה תוך הפעלה של העולים עצמם.

(4) עידוד של כניסה ראשונית לעסק עצמאי

- הרחבת הנגישות לכניסה נבונה לעסקים, באמצעות מידרג הקרנות
המיועדות לכך במשרד ("הקרן הקונסטרוקטיבית" ו"הקרן לעולה העצמאי").

ב. התאמת השרותים
לצרכי העולים:

(5) מדריך מסווג של שרותים ליזמים-עולים

- ריכוז "כתובות" של שרותים ציבוריים ופרטיים -- כגון חברות
להדרכה של יזמים ולפיתוח עסקים, בנקים וארגונים ענפיים שונים --
שהתאימו את עצמם לדרישות של סיוע ליזמים-עולים.

(6) משוב על איכות השרותים לעולים

השרותים לעולים שיהיו מעוניינים בכך ישולבו ברשת של "משוב חקופתי"
על איכות השרות והתאמתו לצרכי העולים. תוצאות המשוב יפורסמו וישמשו
לעידוד המשך הפיתוח של שרותים מחאימים.

ג. חשתי של תמריצים הדרושה לעידוד של
כניסת עולים ל"חממות" באזורי-פיתוח:

(7) הכנת "טל לפיתוח עסקים" של עולים

- עיצוב והתאמה של מערכת תמריצים לעולים אשר תעודד כניסתם ל"חממות
עסקיות" המתוכננות באזורי פיתוח ובתחומים מקצועיים נבחרים. המשרד
יכוון את העולים ל"חממות" אלה על ידי מתן מידע ויעוץ בכל שלוחותיו:
המרכז לקליטה במדע, מיט"ר, הרכזים והועדות המקצועיות לקליטת אמנים,
מורים ומקצועות רפואיים.

ד. חשתי של תאום תוכניות הארגונים
העוסקים בעידוד העולים ליזמות כלכלית:

(8) מועצה מייעצת לעידוד היזמות של עולים

- יופעלו צוותי-היגוי לכל הפרויקטים העיקריים בתחום עידוד היזמות
של העולים. פעולה זו תכוון על ידי ועדה מייעצת אשר בה ייוצגו כל
הגורמים העוסקים בנושא זה. הצורך בתאום ברמה זו הודגש בהמלצות ועדת
הכלכלה של הכנסת מאוגוסט ש.ז.

(9) סקרי מעקב אחר הצלחת קליטה בעסקים עצמאיים

- המשרד יתגבר את המעקב הקיים אחר ההצלחה של קליטת העולים בעסקים
עצמאיים לאור ההרחבה הגדולה שתתרחש בתחום זה, ועקב אי-הודאות הקיימת
לגבי התנאים הדרושים להצלחת העולים.

17/10/90

עידוד העולים לפתח עסקים ופרוייקטים עצמאיים

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ס, לאשר את התכנית לעידוד העולים לפתח עסקים ופרוייקטים עצמאיים, כמנוסח במסמך של השר לקליטת העליה מיום 3.10.90, המצורף.

בכלל זה הפעלת התפיסה הכוללת והפעילויות המשתמעות ממנה בתחומים אלה:

(1) הסברה, תידרוך, סיוע בגיבוש תכניות אישיות וקבוצתיות, ולווי ראשוני בתפעולן.

ההוצאה להפעלת תחום זה מתקציבים ממלכתיים נאמדת בסכום שנתי של כ-5 מליון דולר.

(2) סיוע כספי ראשוני המתאים לפתיחת עסקים על-ידי העולים.

בתחום זה יגובשו תוך שלושה שבועות כללי הסיוע ומקורותיהם על-ידי צוות משותף למשרדי הקליטה, התעשייה ומסחר, והאוצר.

מוגש על ידי השר לקליטת העליה

כ"ח בתשרי התשנ"א
17.10.90

נספח 9 ע

המשרד לקליטת העליה
לשכת השר

ירושלים, י"ג בתשרי תשנ"א
3 באוקטובר 1990

עידוד העולים לפיחוח עסקים ופרוייקטים עצמאיים
=====

א. רקע

בקרוב העולים מצויים בעלי מקצועות ובעלי רעיונות אותם ניתן לכוון לנחיש של פיחוח עיסוק כלכלי עצמאי. תכניתנו באה לסייע בהצלחה של אוכלוסית עולים-יזמים אשר תיצור אפשרויות תעסוקה לרבים אחרים.

אומדננו להקף האוכלוסיה הפוטנציאלית הוא כ-15% מכלל דורשי העבודה. משמע שמחוך 150,000 עולים בשנה מדובר בכ-10,000 יזמים.

ב. עידוד היזמות בהתייחס לעליה מבריה"מ

לעליה הנוכחית מבריה"מ מספר מאפיינים שיש להביאם בחשבון בתכנון הנושא הנדון:

(1) יכולת מקצועית גבוהה ואוריינטציה להצלחה כלכלית.

(2) ענין בקרב חלק ניכר מהעולים לגבי עסק עצמאי.

(3) קשיים בהשתלבות בתעסוקה כשכירים עקב האבטלה במשק.

(4) חשש מכשלון בדרך זו משום

- אי הכרת המציאות העסקית בישראל ובעולם המערבי בכלל,

- העדר משאבים עצמיים להשקעה ראשונית,

- העדר בסיס מספיק לכיסוי הסיכון של מימון מבנק מסחרי.

התכנית באה לתת מענה על איפיונים ייחודיים אלה של העולים ומאפשרת הפעלה של מערכות-סיוע והתמימות להם.

ג. תחומי התכנית

1. הסברה והדיון ראשוני

הכוונה ראשונית לתכנון עיסוקי חנחן בכלי הסברה המוניים (בשידור ובכתב) לכ-80% מכלל העולים בגיל העבודה.

התידורן בעל-פה ינחן למעונינים בכך הנאמרים בכ-40% מכלל האוכלוסיה של דורשי-העבודה, ויעשה במסגרת האולפנים ובמפגשים ענפיים וישוביים.

2. סיוע בגיבוש חכניות אישיות וקבוצתיות

תאורגנה קבוצות מורכבות שבהן העולים יכינו חכניות מפורטות להקמת עסק.

3. ליווי ראשוני בתפעול

החכניות כוללות הבטחת נגישות לסיוע מקצועי הדרוש לטיפול בקשיים שעולים-יזמים צפויים להתקל בהם בחילת הפיתוח וההפעלה של עיסוקם.

המשרד יעודד הפעלה של חשתיות שרותים המחאימה לעולים-יזמים באמצעות ארגונים ענפיים (כגון התאחדות החעשיינים, איגוד לשכות המסחר, התאחדות המלאכה והחעשיה), כ"חממות" ישוביות ואזוריות, ובחברות המתמחות בסיוע לעסקים.

4. סיוע כספי לפתיחת עסק

יורחבו הקרנות הפועלות במשרד במטרה לגשר על פני תקופת הסיכון הגבוהה בכניסה של עולים לעולם העסקים, על ידי הקפדה על חכנון כולל ועל הדרגתיות בהשקעה. זאת כדי לאפשר יישום של החכניות האישיות והקבוצתיות בהקף ההולם את ממדי הפעילות ההתחלתית.

הסיוע הכספי ינתן כהלוואה, ובכל מקרה חדרש השתתפות-עצמית מינימלית של ח'זם (בשיעור שלא יעלה על 25% מההשקעה). השתתפות זו תהווה את ערבות העולה לאשראי שיקבל.

קרנות המשרד תושלמנה ב"סל השקעות" ממקורות שונים המיועד להמשך הפיתוח של עסקים בהתאם לאיפיוני העולים, המיקומים והפרוייקטים. המימון יגובש בשיחוף פעולה של הגורמים האלה:

- קרנות ממשלתיות לפיתוח חשתיות, כגון של משרדי החמ'ס והמדע;
- חקציבים ציבוריים, כגון של הסוכה"י והג'וינט;
- קרנות פרטיות, כגון "קרן ברונפמן" ו"קרן דורון";
- בנקים מסחריים.

ד. אומדן חקציבי

נבחין בין החקציב הנדרש לנושא התדרוך והלווי המקצועי, לבין נושא המימון לפיתוח עסק.

1. הוצאה לתדרוך וללווי מקצועי

ההשקעה נאמדת בכ-1000 דולר בחישוב ממוצע לעסק מיושם, ובחישוב שנתי (ל-10,000 עסקים): כ-10 מליון דולר.

ההשתתפות הדרושה מחקציב המדינה בסעיף זה נאמדת בשעור של כמחצית מההוצאה הכוללת: כ-5 מליון דולר.

2. מימון לפיתוח עסקים

האשראי הדרוש לפתיחת עסק ולציודו חושב בהתאם ליכולת הניהול האופיינית של העולים בתקופת 3 השנים הראשונות בארץ. הממוצע של אשראי לחכניות עיסוקי ראשוניות הוא כ-15,000 דולר, והאומדן השנתי הכולל הוא כ-150 מליון דולר. איננו כוללים כאן את ההשקעות הגדולות יחסית הנדרשות לפיתוח מוצרים חדשים ולשווקם, שכן נושא זה נכלל בהחלטת הממשלה לחיקון בחוק לעידוד השקעות-הון.

העלות הריאלית בנושא זה היא להשוות כסיכון, בשעור של כ-10% מסך האשראי, אנו מניחים שהמדינה חשא בכחצית מעלות זו ובשאר ישאו הקרנות למיניהן והבנקים המסחריים. סך העלות השנתית לחקציב המדינה בנושא זה נאמדת בכ-7.5 מליון דולר.

העלות הכוללת של החכניות לחקציב המדינה נאמדת בכ-12.5 מליון דולר.

ה. סיכום

קיים צורך מוסכם בטיפול רחב של היזמות הכלכלית בקרב העולים בגל העליה הנוכחי מבריה"מ. הדבר ניתן לביצוע בחנאים האלה:

- * עידוד העולים להכנת חכניות עיסקיות והדרכתם בכך.
- * גיבוש החכניות ויישומן בעזרת שירותים מקצועיים.
- * אשראי כספי ההולם את מאפייני העולים.

הביצוע של חכנית זו מותנה בחיאום פונקציונלי של הגורמים המתאימים לפעול בנושא זה.

מוצע, על כן, לפעול ברוח ההחלטה שהתקבלה בוועד המשנה לקליטה ולהטיל על צוות בינמשרדי להשלים חכנית עבודה אופרטיבית בפרק זמן מצומצם (עד חודש ימים).

הרב יצחק פרוץ
וזר לקליטת העליה

לוטה: הפרוייקטים העיקריים שיופעלו במסגרת החכנית.

המשרד לקליטת העליה
החוכנית לעידוד היזמוח של עולים

30.9.90

הפרוייקטים העיקריים שיופעלו במסגרת החוכנית
=====

א. תשחית לעידוד כניסת
העולים ליזמוח כלכלית:

(1) הוצאה והפצה של "מדריך לעולה-היזם"

- סידרת מדריכים המותאמים לעולים-יזמים במקצועות ותחומים שונים.
המדריכים מיועדים לחשיפה ראשונית של העולים לאפשרויות ולסיוע הניתן
למתכנן כניסה לעיסוק עצמאי.

(2) מאגר ממוחשב של עולים-יזמים

- כלי שימש לקשר קבוע עם העולים המעוניינים בתכנון עסקים קטנים,
בעקבות פניותיהם אל שלוחות המשרד.

(3) סקרים לאיתור הזדמנויות עיסקיות

- סידרת פעולות של איסוף והעברת-מידע ממוקדת על הסביבה העיסקית
עבור קבוצות עולים שאיפיוניהם הוגדרו-מראש במיפגשים ובראיונות.
הסקרים יתוכננו על ידי מומחים לדבר כשיחוף של רשויות ארציות,
איזוריות ומקומיות. הביצוע יהיה תוך הפעלה של העולים עצמם.

(4) עידוד של כניסה ראשונית לעסק עצמאי

- הרחבת הנגישות לכניסה נבונה לעסקים, באמצעות מידרג הקרנות
המיועדות לכך במשרד ("הקרן הקונסטרוקטיבית" ו"הקרן לעולה העצמאי").

ב. התאמת השרותים
לצרכי העולים:

(5) מדריך מסווג של שרותים ליזמים-עולים

- ריכוז "כתובות" של שרותים ציבוריים ופרטיים -- כגון חברות
להדרכה של יזמים ולפיתוח עסקים, בנקים וארגונים ענפיים שונים --
שהתאימו את עצמם לדרישות של סיוע ליזמים-עולים.

(6) משוב על איכות השרותים לעולים

השרותים לעולים שיהיו מעוניינים בכך ישולבו ברשת של "משוב חקופתי"
על איכות השרות והתאמתו לצרכי העולים. תוצאות המשוב יפורסמו וישמשו
לעידוד המשך הפיתוח של שרותים מחאימים.

ג. חשתיח של חמריצים הדרושה לעידוד של
כניסת עולים ל"חממות" באזורי-פיתוח:

(7) הכנת "טל לפיתוח עסקים" של עולים

- עיצוב והתאמה של מערכת חמריצים לעולים אשר תעודד כניסתם ל"חממות
עסקיות" המתוכננות באזורי פיתוח ובתחומים מקצועיים נבחרים. המשרד
יכוון את העולים ל"חממות" אלה על ידי מתן מידע ויעוץ בכל שלוחותיו:
המרכז לקליטה במדע, מיט"ר, הרכזים והועדות המקצועיות לקליטת אמנים,
מורים ומקצועות רפואיים.

ד. חשתיח של תאום תוכניות הארגונים
העוסקים בעידוד העולים ליזמות כלכלית:

(8) מועצה מייעצת לעידוד היזמות של עולים

- יופעלו צוותי-היגוי לכל הפרויקטים העיקריים בתחום עידוד היזמות
של העולים. פעולה זו תכוון על ידי ועדה מייעצת אשר בה ייוצגו כל
הגורמים העוסקים בנושא זה. הצורך בתאום ברמה זו הודגש בהמלצות ועדת
הכלכלה של הכנסת מאוגוסט ש.ז.

(9) סקרי מעקב אחר הצלחת קליטה בעסקים עצמאיים

- המשרד יתגבר את המעקב הקיים אחר ההצלחה של קליטת העולים בעסקים
עצמאיים לאור ההרחבה הגדולה שתתרחש בתחום זה, ועקב אי-הודאות הקיימת
לגבי התנאים הדרושים להצלחת העולים.

14/10/90

#####

פרויקט קליטת עולים

עיריית ירושלים

עולים לעיר ירושלים שעלו מ- 1.90 עד 8.90

נתונים סטטיסטיים

מעודכן לחודש 9.90

sta.108

*1990			
נתוני קליטה		*****	
חודש	ארצי	ירושלים	%
ינואר	6121	497	8.1%
פברואר	6574	479	7.3%
מרץ	8345	550	6.6%
אפריל	12062	819	6.8%
מאי	11462	870	7.6%
יוני	12490	959	7.7%
יולי	17020	1194	7.0%
אוגוסט	19088	1356	7.1%
ספטמבר			ERR
אוקטובר			ERR
נובמבר			ERR
דצמבר			ERR
סה"כ	93162	6724	7.2%

sta.18

*נתוני מ.הקליטה

*1990

נתוני קליטה

ירושלים

ארצי

[illegible]

sta. 29

*לפי נתוני מ.הקליטה

התפלגות עולים בי-ס לפי ארצות מוצא*

סה"כ	ארץ מוצא	אסיה	אפריקה	מזרח אירופה	בריה"מ	מערב אירופה	צפון אמריקה	אמריקה הלטינית	אוקיאניה	סה"כ
4174	1-6.69	41	25	29	3452	210	257	149	11	
1194	7	9	5	43	879	85	108	61	4	
1356	8	10	8	9	1120	71	116	19	3	
0	9									
0	10									
0	11									
0	12									
6724	סה"כ	60	38	81	5451	366	481	229	18	
100.0%	%	0.9%	0.6%	1.2%	81.1%	5.4%	7.2%	3.4%	0.3%	

sta.38

* נתוני מ. הקליטה

התפלגות עפ"י מצב אישי*

שנת					1990				
מצב אישי	1-5.90	6	7	8	9	10	11	12	סה"כ
%									
גיל 0-18	787	244	334	390					1755
רווקים	485	140	236	160					1021
נשואים	1564	460	495	663					3182
גרושים	168	44	51	59					322
אלמנים	211	71	78	84					444
סה"כ	3215	959	1194	1356	0	0	0	0	6724
									100.0%

* נתוני מ. הקליטה

sta.48

התפלגות עולים בי-ם לפי גיל*

סה"כ	65+	גברים 45-64	60+	נשים 45-59	35-44	25-34	19-24	13-18	6-12	3-5	0-2	גיל חודש
4174	171	305	421	266	678	824	478	314	410	177	130	1-6.90
1194	49	78	101	77	180	198	177	142	114	52	26	7
1356	53	103	119	91	220	240	140	117	152	74	47	8
0												9
0												10
0												11
0												12
6724	273	486	641	434	1078	1262	795	573	676	303	203	סה"כ
100.0%	4.1%	7.2%	9.5%	6.5%	16.0%	18.8%	11.8%	8.5%	10.1%	4.5%	3.0%	%

sta.58

* נתוני מ.הקליטה

התפלגות עפ"י גודל המשפחה*

סה"כ משפחות	9+ נפשות	8 נפשות	7 נפשות	6 נפשות	5 נפשות	4 נפשות	3 נפשות	2 נפשות	נפש במשפחה תקופה
1089	0	0	3	10	35	218	363	460	1-6.90
276	2	0	1	2	9	64	78	120	7
363	1	1		9	13	78	115	146	8
0									9
0									10
0									11
0									12
1728	3	1	4	21	57	360	556	726	סה"כ
100.0%	0.2%	0.1%	0.2%	1.2%	3.3%	20.8%	32.2%	42.0%	%

sta.68

* נתוני מ.הקליטה

התפלגות עולים בי-ם לפי שכונות*

sta.78

התפלגות עולים לפי גילים בשכונות*

שכונה	גיל	עד 2	3-5	6-9	10-14	15-18	19-24	25-34	35-44	45-59	60+	סה"כ
ר.אשכול/ש.הנביא	4	8	12	13	10	49	71	25	43	43	278	5546
סנהדריה/גאולה	13	18	11	9	11	27	55	33	13	21	211	100.0%
רוממה	4	9	8	15	15	16	40	30	17	21	169	15.3%
לב העיר	9	13	6	10	9	24	72	39	24	43	249	12.6%
גוננים	12	13	29	17	16	27	112	64	37	51	378	16.2%
ק.מנחם	3	7	14	10	11	9	48	31	31	34	198	22.0%
ק.יובל	5	18	27	32	23	57	107	78	78	81	506	10.2%
בית הכרם	3	11	15	23	17	79	65	43	38	59	353	5.0%
גב.שאול	1	2	5	3	1	9	19	11	9	4	64	5.9%
הר נוף	13	16	31	20	9	17	51	31	21	14	223	5.8%
פסגת זאב	4	9	6	7	9	11	39	21	21	19	146	5.8%
תלפ"ז	15	18	21	21	20	50	136	85	49	83	498	4.6%
קטמון/מושבה	4	8	6	9	7	27	50	18	33	34	196	2.4%
רמות	15	40	53	56	34	54	143	146	103	125	769	
נווה יעקב	12	28	36	48	43	58	88	119	92	84	608	
גילה	16	35	44	39	40	51	122	127	90	132	696	
שאר שכונות	1					1	1			1	4	
סה"כ		134	253	324	326	275	566	1219	901	699	849	
%		2.4%	4.6%	5.8%	5.9%	5.0%	10.2%	22.0%	16.2%	12.6%	15.3%	

sta.88

* לפי נתוני מחשב העיריה

אולפני מבוגרים

שם	האולפן	כיתות	תלמידים

עיריה *			
	בית העם	12	360
	בית הנוער העברי	8	210
	מתנ"ס זיו	5	150
	מרכז תרבות עמים	5	110
		30	830

מתנסי"ם**			
	גילה	3	100
	רמות	9	270
	נווה יעקב	10	250
	תלפ"ז	7	142
		29	762

אחרים ***			
	בית פני הפלן	2	45
	מכללת אמונה	4	110
	מעון אמונה	4	100
	המרכז הישראלי	4	125
	יעלה ויבוא	2	40
	מרכז ירושלמי לעולה	9	200
	מרכז לתורה	4	70
	מכון מאיר	2	50
	ברוכים הבאים	3	75
	קמת ועלית	6	125
	תורו קולג'	2	60
		42	1000

סה"כ		101	2592

* נתוני עיריה
 ** נתוני מוקד קליטה
 *** נתוני מ.הקליטה

התפלגות עולים בשכונות לפי גודל משפחה

sta.108

*****								שכונה	
ס"ה	7+	6	5	4	3	2	1	נפשות	
177	1	1	4	6	17	29	119		ר.אשכול/ש.הנגיד
92	5	2	2	8	8	18	49		סנהדריה/גאולה
82	1	1	1	8	14	14	43		רוממה
159			2	9	14	31	103		לב העיר
217		1	3	18	28	38	129		גוננים
99		1	1	8	20	23	46		** ק.מנחם
270	2	1	3	22	42	63	137		** ק.יובל
218	2	2	5	11	17	35	146		בית הכרם
35		1	1		6	5	22		ג.שאול
82	5	4	4	10	5	14	40		הר נוף
128		1	3	4	10	24	86		קטמון/מושבה
70				8	15	18	29		** פסגת זאב
291			2	21	38	66	164		** תלפ"ז
360	3	5	7	43	61	93	148		** רמות
281		6	7	36	43	71	118		** נווה יעקב
350	1	1	4	37	70	77	160		** גילה
4							4		ש.השכונות
-----								סה"כ	
2915	20	27	49	249	408	619	1543		%
100.0%	0.7%	0.9%	1.7%	8.5%	14.0%	21.2%	52.9%		

sta.118

* לפי נתוני מחשב העיריה
** פועלת רכזת קליטה

התפלגות עפ"י מקצועות 8.90-1.90*

מקצועות מדעיים ואקדמים		מקצועות חופשיים ומכניים		מנהלים ופקידים		כלל מעל יד		שונות		
המקצוע	ס"ה	המקצוע	ס"ה	המקצוע	ס"ה	המקצוע	ס"ה	המקצוע	ס"ה	
מדעי החיים	30	מורים	עד חט"ב	381	מנהלים	27	תלמיד בי"ס	917	עובדי מכירות	65
מדעי הטבע	63	רואי חשבון	7	פקידים	137	סטודנטים	575	עובדי שירותים	84	
מהנדסים ואדריכלים	865	עובדי דת	3			עקדות בית	61	עובדי תגליות	5	
רופא ורופא שיניים	350	סופרים ואומנים	310			פנסיונרים	878	עובדי תעש ובנין	277	
רוקחים וטרינרים	15	עובדים סוציאליים	9			אד		לא צויין	686	
מעפטים	31	אחיות ופדה פואי	149							
מדעי התפה	176	מבנאים מדעי הטבע	7							
מדעי הדוח	48	הנדסיים ומבנאים	298							
מורים העסקה גבוהה	13	מנחסי מערכות	96							
מורים על יסודי	67	אדמים	28							
ס"ה	1658		1288		164		2431		1117	

* נתוני מ.הקליטה

עיריית ירושלים
המינהל הכללי

بلدية اورشليم القدس
الادارة العامة

14/10/90

פרוייקט קליטת עולים י-ם

מ ב א

הקמת מסגרת עירונית עצמאית בנושא קליטת עליה נועדה לאפשר לכל הגופים השותפים בקליטת עליה לפעול מתוך הזדהות, שותפות ותיאום ומיצוי הכוחות והמשאבים לצורך קליטה רחבה ויעילה ככל האפשר. מסגרת זו פועלת ברמת עצמאות גבוהה תוך הישענות על מנגנוני הביצוע הקיימים, בעיריה ובגורמים ממסלתיים וציבוריים אחרים.

המבנה: מטה מצומצם היונק את סמכותו מכלל הגורמים הציבוריים, משרדי ממשלה, עיריה, חברות ציבוריות וגופים וולנטריים. המטה אינו מקים גופי ביצוע אלא משתמש בגופי הביצוע הקיימים כגון משרדי הממשלה השונים, מחלקות העיריה, אירגוני מתנדבים, רשויות וחברות ציבוריות. מבנה זה מאפשר איגום משאבים וחסכון בכח אדם תוך הפעלה מתואמת של הפועלים בשטח.

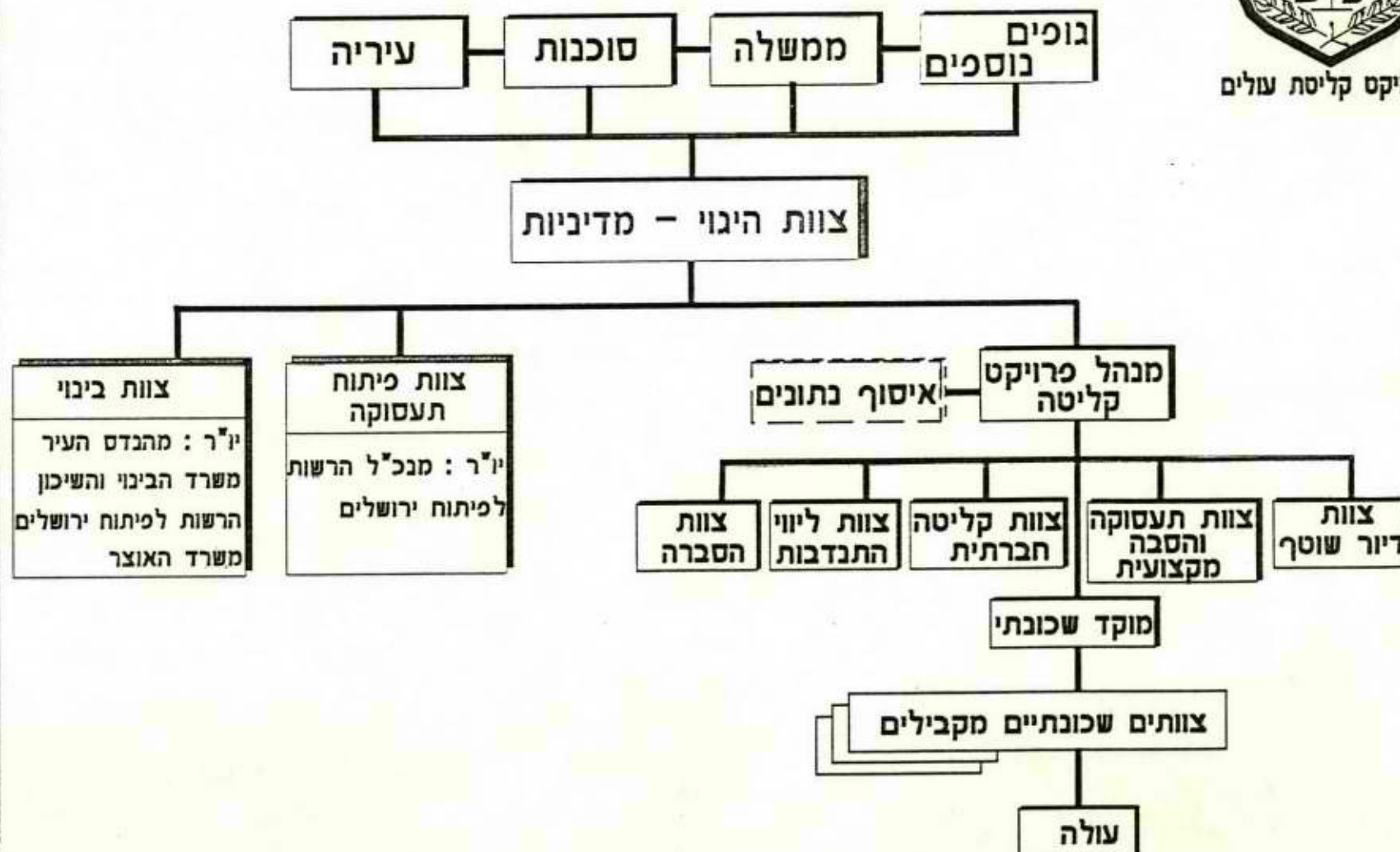
הנכונות להפעלה זו נובעת הן מההנחה כי "העם קולט" בצד ההנחה שה"לוקאל פטריוטיזם" הירושלמי חיוני לפעולה בראיה לאומית. על ירושלים להפוך למקום אטרקטיבי במיוחד. ירושלים צריכה לקלוט הרכב מגוון של עולים, ועם זאת להיות מקום משיכה לעולים האינטלקטואלים, לעולים המדענים, אנשי הרוח והאומנות לגווניה השונים. לירושלים פוטנציאל להציע מגוון העונה לציפיות כה מרובות.

במסגרת השכונה יטופל המרקם העדין של הטיפול והמגע היום יומי האישי, ובמישור העירוני - נושאים הנוגעים לבעיות כגון עבודה ודיור.

מחיקת קליטת עולים

מבנה ארגוני

ירושלים

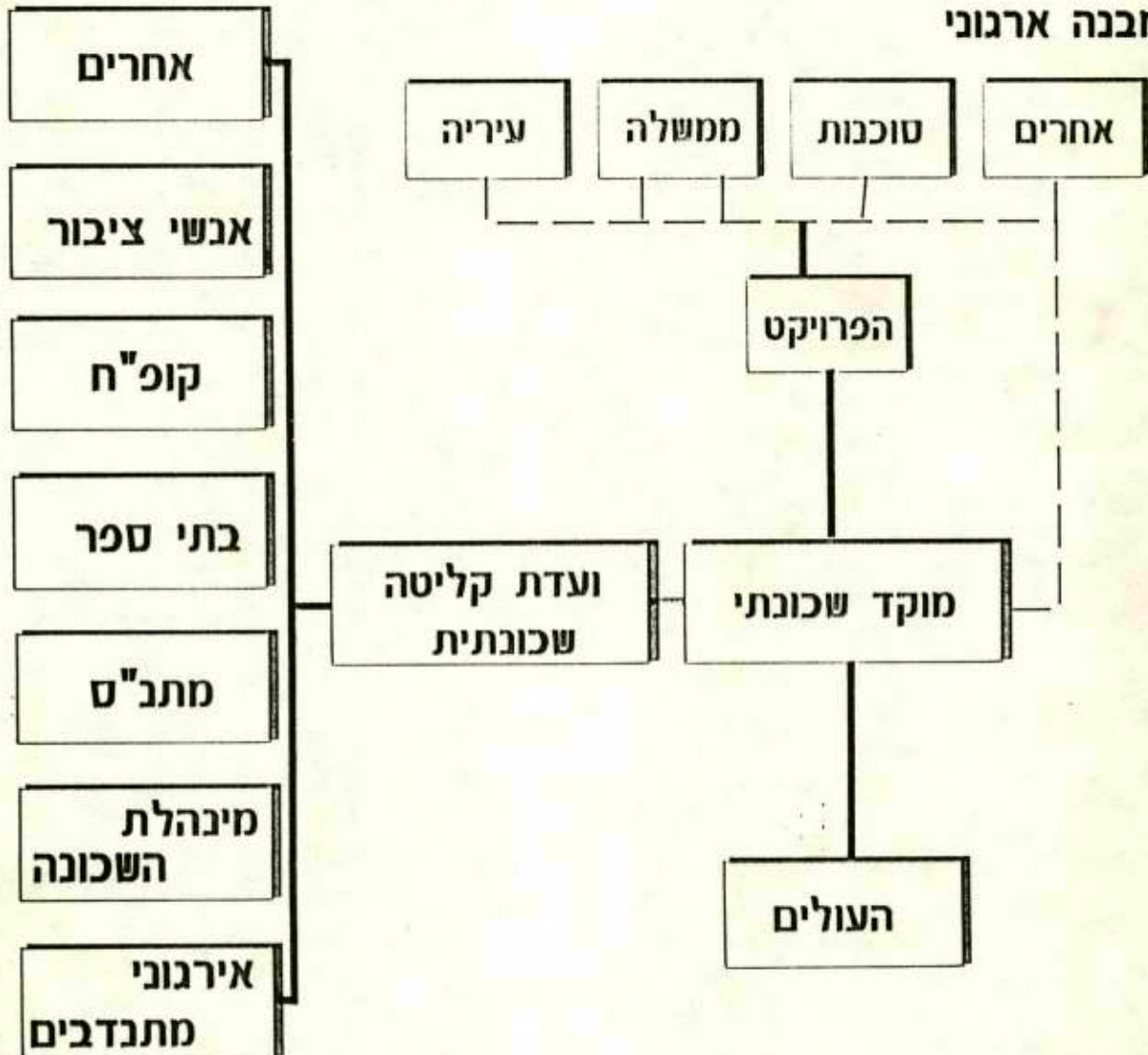
מדינת ישראל

המוקד השכונתי

תחומי עיסוק

הסברה ומידע	קליטה חברתית	רווחה	חינוך
גיוס משאבים	תעסוקה	דיור	בריאות

מבנה ארגוני

פעולות הפרוייקט - סיכום ביניים ערה"ש תשנ"א

בסיס העשייה של קליטת עולי ברה"מ בירושלים נעשה במסגרת השכונתית מתוך ההנחה כי התושבים קולטים. האזרח קולט, העם קולט ולא המנגנונים.

הפעילות מתבצעת סביב למוקדים השכונתיים המופעלים באמצעות המינהלות השכונתיות, המרכזים השכונתיים בהם נמצאים כל גופי השרות, ההתנדבות, החינוך, התרבות, הרפואה ואחרים.

תחומי הביצוע:

1. חינוך

- קליטת כל ילדי העולים בבתי"ס, גני ילדים ומועדונים המופעלים בעיר. טיפול בתלמיד לפי רמתו.
- אולפני מבוגרים בשיתוף משרד החינוך/משרד הקליטה (ראה נספח פריסת אולפנים).
- אתור מקומות נוספים לקיום אולפנים.
- תוספת שעות למקצועות בשפה העברית ל-250 תלמידים מבתי"ס יסודיים וחטיבות הביניים בשתוף קרן ירושלים.
- מסגרות יום לגיל הרך / בשתוף קרן ירושלים.
- שרות פסיכולוגי וסיוע חומרי לתלמידים (עבור רכישת ספרים, פעולות תרבות במסגרת ביה"ס וכד') בשתוף קרן ירושלים.
- קיטנות קיץ לילדים מגיל 3 ואילך בשתוף קרנות - נס"ח.
- אולפני קיץ - משרד הקליטה

2. כוונה

קליטה וטיפול בעולים המוגדרים כאוכלוסיות מצוקה, על מנת להקל היקלטותם בעיר, פיזית, כלכלית וחברתית:

ה פ ע י ל ו ת	ב ש י ת ו פ
- קליטת קשישים ב"יד לקשיש"	שקו"מ
- הפעלת משפחתונים חדשים	"
- קליטת עולות חדשות במסגרת מערך המשפחתונים	"
- הקמת מרכז לאיבחון עירוני למפגרים ותיקים ועולים	"
- קליטת עולים עוורים וחרשים במסגרת המועדונים החברתיים הקיימים	"
- יחידה לאבחון	אקו"מ/שקו"מ
- הפעלת קבוצות לעזרה עצמית כגון: הורים לילדים מוגבלים, משפחות חד-הוריות	שקו"מ/קרן ירושלים
- פעילויות חברתיות במועדוני קשישים	בתכנון + ג'וינט + נס"ח

3. דיוור

סיוע בדיוור לעולים המגיעים לעיר:

ה פ ע י ל ו ת	ב ש י ת ו פ	ה ע ר ו ת
- איתור דירות ב"תפוסה נמוכה" עבור קשישים ובודדים	אגף לתכנון וניתוח מערכות	בתחילת התהליך
- איתור דירות ריקות לשכנעם להשכיר הדירות	אגף לתכנון וניתוח מערכות	" "
- איתור אתרי בניה	מהנדס העיר/משרד השיכון	

4. תעסוקה

שתוף עם שרות התעסוקה ומשרד הקליטה להשמת העולים במקומות עבודה לפי כישוריהם המקצועיים או בכל תעסוקה קיימת.

עידוד מעסיקים לקלוט עולים וביצוע פעולות הדרכה והסבה מקצועית.

ה פ ע י ל ו ת

ב ש י ת ו ף

- התחלת פעילות באיתור יזמים בקרב העולים להקמת עסקים קטנים
- יריד תעסוקה

- הרשות לפיתוח י-ם
- שרות התעסוקה - משרד הקליטה - משרד העו"ר

- מפגש תעסוקה בנושא מקצועות הבניה

- שרות התעסוקה - משרד הקליטה - משרד העו"ר
- שרות התעסוקה - משרד הקליטה - משרד העו"ר

- מפגש תעסוקה בנושא חקלאות

- האגף להכשרה מקצועית - מ. העבודה

- קורס ראשון במקצועות הבניה

- מגבשים מסגרת להפעלת קורס נוסף במקצועות הבניה

" " "

- עוסקים בהכנת קטלוג קורסים להכשרה, הסבה ועדכון מקצועי וייזום קורסים ותכניות הסבה מקצועית.

" " "

- הקמת מערך עזר לשרות התעסוקה באיתור מקומות עבודה

- שרות התעסוקה + הג'וינט + משרד העו"ר + משרד הקליטה
- רשם האגודות השיתופיות מרכז הקואופרציה - משרד העבודה
- הרשות לפיתוח י-ם

- בדיקת אפשרויות וישימות הקמת קאופרטיבים של עולים

" " "

- הקמת מרכז לעידוד יזמים להקמת עסקים קטנים בי-ם
- הקמת חממות תעשיות בי-ם
- 1/2 משרה במח' לבריאות

הציבור לבדיקת בציעות תכנית - 100 רופאים לירושלים (פרופ' דורון)

5. התנדבות וליווי

הפעלת ארגוני המתנדבים וגורמי ההתנדבות בעיר כדי להקל על העולה את היקלטותו הפיזית והחברתית. הקלת ההתמודדות עם מערכות ממשלתיות, עירוניות ואחרות להן אינו רגיל.

קליטת העולה בשכונה - ליווי משפחתי, אמוץ משפחות ויחידים. עזרה באספקת ריהוט בסיסי וראשוני מתרומות מוסדות ובודדים.

ב ש י ת ו פ

ה פ ע י ל ו ת

ועדת הארגונים המתנדבים לקליטת עליה
ע"י עיריית י-ם וארגוני המתנדבים

- מסיבות לילדי כתר א'

" " " "

- שי תרמיל בי"ס לתלמידי
כתר א'

" " " "

- חלוקת שי לעולי בריה"מ
(מגש לחלות ומפית) ראש
השנה הראשון בארץ

" " " "

- חלוקת שי לכל העולים -
ראש השנה ראשון בארץ

תנובה/קיבוץ רמת רחל/
ועדת הארגונים המתנדבים
לקליטת עליה ע"י עיריית י-ם

- חלוקת דבש + תפוחי עץ לכל
העולים המאושפזים
בבתי-החולים

"יד הנדיב" / ועדת הארגונים/
ארגוני מתנדבים.

- חלוקת מילונים למבוגרים
וילדים (רוסית)

ועדת הארגונים/הסוכה"י
לפי המלצות של העו"ס של הסוכה"י.

- עזרה כספית לנצרכים

ועדת הארגונים/ארגוני מתנדבים

- רכישת ספרי לימוד לילדי
עולים (איראן וסוריה)

ועדת הארגונים/ארגוני מתנדבים

- מפגשים חברתיים של עולות
לקראת החגים

ארגוני מתנדבים / מ. הקליטה

- חלוקת מחזורים

ועדת הארגונים

- מפגשים של הורים ותיקים
ועולים במסגרת כיתות בבתי"ס

מתנדבים + מחלקת התברואה

- מחסנים לציווד ורהוט ביתי
ופריטי - לבוש אסוף, מיון
וחלוקה

6. תרבות

אספקת צרכי התרבות של העולים ותמיכה במעברים התרבותיים.
פיתוח פעולות תרבות לעולה בשפתו, קרוב העולים למסורת
ישראל, להווי החיים בארץ ולציונות.

מתן במות לאומנים עולים להמשיך ביצירתם.

הפעלת מרכז תרבות לעולים, המשמש גם למפגש עם ישראלים.

פעולות להכרת ארץ ישראל וירושלים, "סל תרבות - עולה חצי".

<u>ה פע י ל ו ת</u>	<u>ב ש י ת ו ף</u>
- שיווק פעילות מרכז תרבות לעולי בריה"מ בקרב העולים	מח' התרבות/קרן ירושלים/ הפורום הציוני
- הקמת מועדון אקדמאים	מרכז התרבות
- הכרת חגי ישראל/מורשת עם	משרד הקליטה/ המחלקה לתרבות
- אירועים סביב חגי ישראל	משרד הקליטה/ מוקדים/ארגוני מתנדבים.
- רכישת ספרים לספריות העירוניות בשכונות קולטות עליה.	קרן ירושלים
- סבסוד כרטיסים למופעי אומנויות הבמה (עולה חצי)	קרן ירושלים
- סיוע למתנ"סים סבסוד חוגים לכ-500 בני נוער, יום לימודים ארוך לילדי גני ילדים, משחקיות וקבוצות הנחיה להורים	קרן ירושלים - מתנדבים

7. קליטה חברתית

ה פ ע י ל ו ת

ב ש י ת ו ף

משרד הקליטה - הסוכנות היהודית	- הפעלת רכזי/רכזות קליטה
מח' שקו"מ
משרד הקליטה	- קליטת בנות שרות לאומי
לסיוע לרכזות הקליטה
מחלקת נס"ח	- הפעלת מד"נים (מדריכי
נוער במסגרת השרות הצבאי
בגדנ"ע) במוקדי הקליטה,
להכנת נוער לפני שירות צבאי
צה"ל	- קליטה של חיילות המדרשה
הצבאית להדרכה באולפני
מבוגרים.
משרד הקליטה - הסוכנות היהודית	- הפעלה שוטפת של תכניות
קליטה חברתית:
	- פעולות חברה, תרבות
ומורשת עם.
	- סיורים להכרת הארץ
במסגרת כיתות אולפן.
	- אירוח משפחות עולים
משרד הקליטה	- חלוקת מחזורי לימים
הנוראים
" "	- הרצאות לעולים במסגרת
האולפן ומחוצה לו בנושאים:
יהדות, מורשת עם ישראל,
ידיעת הארץ, החברה הישראלית
צה"ל, המערכת הפוליטית ועוד.
צה"ל/מ. הקליטה	- מפגשים משותפים של עולים
וחיילים בבסיסי צה"ל
מ. הקליטה/מנח"י	- קייטנות קיץ לילדי עולים
משרד הקליטה	- טיולים בשכונות ירושלים
משרד הקליטה	- טיולים משותפים עם צה"ל
משרד הקליטה	- ביקורים במחנות צה"ל
משרד הקליטה/הסוכנות היהודית	- פעילות שוטפת במוקדי קליטה
הסוכנות היהודית	- פעולות קרוב לבבות עם שכבות
מצוקה בחברה הישראלית

8. הסברה

מתן מידע לעולה בכל תחום הקשור לקליטתו כתושב העיר. ביצוע פעולות הסברה בקרב העולים ובקרב תושבי העיר הותיקים כדי לקרב הבנה בין שתי הקבוצות ולהקל על הקליטה החברתית.

הפעלת מוקד 106 - בשפה הרוסית 10 שעות ביום.

בהכנה להקמת מרכז מידע בשרות עירוני בשתוף עם הסוכנות, שרות התעסוקה ואחרים.

פ ע י ל ו ת ש ו ת פ י ם ה ע ר ו ת

- חוברת מידע על י-ם ברוסית מח' ההסברה

- לוח שנה - ברוסית " "

- אגרת ברכה של ראש העיר לשנה החדשה. " "

- דפי מידע לעולים בעתון נוער

מח' לנוער ספורט יבוצע החל משנת וחברה/קרן ירושלים תשנ"א

- מידע בירחון לשווק מופעי תרבות

קרן ירושלים - אגף התרבות

יבוצע החל משנת תשנ"א

9. הכנת הצעות לתרומות לפרוייקטים, בהשתתפות הסוכה"י.

10. ארגון

ה פ ע י ל ו ת ב ש י ת ו ף

- פרסום קובץ סטטיסטי חודשי נתוני קליטה בעיר משרד הקליטה האגף לתכנון וניתוח מערכות

- חלוקת העיר לשכונות/מוקדי קליטה (16 שכונות) במטרה לתת מענה לטיפול בכל העולים בשכונות מגוריהם בעיר. האגף לתכנון וניתוח מערכות משרד הקליטה / מחל' שקו"ם

- התחלת הקמת מאגר מידע - PILOT - מוקד רמות האגף לתכנון וניתוח מערכות החברה למתנ"סים.

ה"ח
א. דניצ
ה"ח (נ)

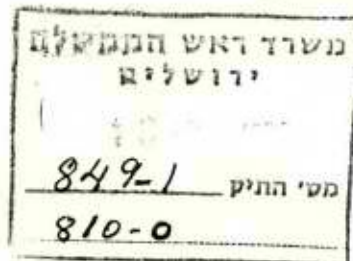

הסוכנות היהודית לארץ ישראל
The Jewish Agency for Israel

שמחה דיניץ, יו"ר ההנהלה

Simcha Dinitz, Chairman of the Executive

כ"ג בתשרי תשנ"א
12 באוקטובר 1990

לכבוד
מר אריאל שרון
יו"ר ועדת השרים לעליה
ירושלים

א. דניץ

כזכור הוחלט בישיבת הוועדה שבראשות שבער ביום 30.9.90 על המרצת הבניה לעולים באמצעות קבלנים. באותה ישיבה הבעתי את עמדתי על ההחלטה ואני מקווה שהיא תתן פרי כלשהו. אולם עלי לחזור שוב על הדאגה המקננת בלבי על המצב הקיים כפי שהבעתי במכתבי לראש הממשלה מיום 12.8.90 (רצ"ב העתק).

אין כל ספק שהצלחתנו בשטח הבניה, כמו בשטח התעסוקה תקבע את ממדי העליה ואת עצם הנכונות לעלות.

הענקת דיור ותעסוקה לאוכלוסיה נוספת בהיקף כה אדיר אינה יכולה להתבצע רק באמצעות קבלנים פרטיים בין אם יקבלו ערבויות מלאות או חלקיות. אין זו גם שאלה של מעשיו או מחדליו של עובד מדינה זה או אחר ויהיה בכיר ככל שיהיה.

הספקת קורת גג למאות אלפי עולים הנה שאלה לאומית ממדרגה ראשונה המחייבת התגייסות כוללת של המדינה על כל משאביה ויכולתה.

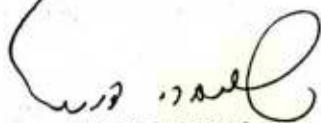
לפיכך נראה לי שעלינו לנקוט עתה בשיטה שהמשלות פעלו על פיה בימי העליות הגדולות של שנות החמישים, הששים והשבעים תוך כדי התאמתה למצב הקיים ולמוד מהנסיון שנצטבר.

לפי דעתי עלינו להתנתק מהגישה שאת הבניה לעולים יכולים לבצע רק קבלנים פרטיים. עלינו לחזור גם לבניה הצבורית התקציבית המקפת באמצעות משרד השכון ואשר יפעיל מערכת ענפה של מתכננים, אדריכלים ובונים ברחבי הארץ.

הנני מציע להחליט, ללא כל דחוי נוסף, על גודל הדירות ורמתן שיש ביכולתנו לספק לעולים, לשתף בתכנון ובבצוע גם את הרשויות המקומיות ובשום פנים לא לחזור לשיטת המעברות כפי שיש כאלה המציעים.

לדעתי ככל שנקדים לאמץ את הדרך שהנני מציע נוכל לקדם את תנופת הבניה לעולים שגם קבלנים פרטיים יקחו בה חלק ולא נהיה עדים לתופעה שבמשך קרוב לשנה פרט לדיבורים נעשה מעט מאד.

בברכה,

שמחה דיניץ

העתק: מר יצחק שמיר, ראש הממשלה
חברי ועדת השרים
מר אליקים רובינשטיין, מזכיר הממשלה

4/10/92

הצעה להחלטה

מחליטים:

1. עמידר תשכור דירות בשוק החופשי.
2. ינתנו הלוואות עומדות למשכירי דירות ולקיבוצים.
3. עמידר תשכור בתי מלון, או חלקם, בהתקשרויות ארוכות טווח.
4. עמידר תנהל ותאכלס דיור במתקני צה"ל ובמתקנים אחרים שיעמיד צה"ל לצורך מתן פתרונות דיור זמניים.
5. עמידר תקדם התקשרויות ארוכות טווח עם מוסדות ומתקנים, כולל הסבתם או הסבת חלק מהם לדיור.
6. משרד הבינוי והשיכון ירכוש, באמצעות עמידר, דירות או נכסים להגדלת מלאי הדיור הזמני.
7. א. דיירי הדיור הציבורי הגרים בדירות גדולות, מעבר לזכאותם הנוכחית, יועברו לדירות קטנות יותר.
ב. דיירים בדיור הציבורי יורשו להשכיר דירותיהם, או חלק מדירותיהם, לדיירי משנה, הדייר המשכיר יהיה זכאי למלוא התמורה משכר הדירה שייגבה מדיירי המשנה.
ג. יועלה שכר הדירה לדיירי הדיור הציבורי הגרים בדירות גדולות מעבר לזכאותם הנוכחית אשר לא יבחרו בחלופה א' או בחלופה ב' לעיל.
8. פתרונות הדיור הזמני שינתנו יהיו ברמות שונות לפי גודל המשפחה, כולל אכלוס יותר מזכאי אחד בדירה.
9. משרד הבינוי והשיכון ומשרד ווקליטה יקבעו הקריטריונים לזכאות לדיור הזמני.
10. מערכת הדיור הזמנית על כל שלוחותיה, כולל איתור דירות, שיפוצן, שכירתן, השכרתן, אכלוסן, גביית שכ"ד והפעלת לשכות המידע תהיה באחריות עמידר.

11. עמידר תקבל את הבתים המיובאים והקראוונים לניהולה.
12. יופעל מנגנון גבייה מרוכז בין עמידר למשרד הקליטה בכל הקשור בשכר הדירה לעולים.

13. עמידר תמכור יחידות דיור פנויות של רשות הפיתוח.
14. שכר הדירה שיגבה מדיירי הדיור הזמני יהיה שכר דירה ראלי. רמת שכר הדירה תקבע ע"י משרד הבינוי והשיכון, בהתייעצות עם משרד הקליטה ועמידר.
15. ההכנסות וההוצאות הנובעות מהתוכנית המוגשת על כל מרכיביה כמפורט לעיל ינוהלו ע"י עמידר כמשק סגור.

דברי הסבר

* הצעה זו מבוססת על תוכנית מפורטת אשר הוגשה לקבינט לעליה ביום ראשון 2.9.90.

1. יתרונות כללים להצעה:

א. ריכוז הטיפול במכלול פתרונות הדיור הזמני בידי עמידר יתרונות רבים:

- הגדלת מספר פתרונות הדיור הזמני במהירות ובעלות נמוכה יחסית.
- ניצול אופטימלי של מלאי הדיור והתאמה מירבית לצרכי העולים.
- ויסות ומיצוי מלאי הפתרונות בצורה יעילה.
- מתן מידע מקיף וזמין על כל פתרונות הדיור האפשריים.
- שליטה בשכר הדירה ע"י הפעלת מדיניות אחידה.

2. דברי הסבר מפורטים:

תחום א':

החלטות 1 ו-2 יאפשרו למצות את מלאי הדירות הריקות במשק אשר לא הושכרו עד כה בגלל מגוון סיבות כגון: פחד מאי פינוי, מצב דירה גרוע, חוסר ידע או יכולת לבצע מהלך השכירות וכו'.

תחום ב':

החלטות 3, 4, ו-5 יאפשרו למצות את כל מלאי הפתרונות הבתי שגרתיים אותם יהיה צורך להתאים, לטייב או לשנות ייעוד על מנת הפכם לפתרון דיור זמני לטווח הקצר והבינוני כגון: מחנות צה"ל, מוסדות, מבנים ומתקנים שונים.

תחום ג':

החלטות 6 ו-7 (א', ב', ג') יאפשרו מיצוי נכון של מלאי הדירות הנמצאים כיום ברשות עמידר (כ- 100,000 דירות) ובעזרת שינוי כללי האכלוס ניתן יהיה לקבל פתרונות זמינים נוספים ממאגר דירות זה.

תחום ד':

החלטות 8 ו- 9 יאפשרו הכנסת יותר ממשפחה זכאית אחת לדירה וע"י הפעלת עקרון ציפוף הזכאים נוכל לנצל באופן יעיל יותר את חללי הפתרונות הקיימים.

תחום ה':

החלטות 10, 11 ו- 12 הן החלטות תפעוליות אשר יקלו במידה ניכרת בניהול הנכסים, הפניית הזכאים אליהם, תחזוקת הנכסים וארגון כל מערך הפתרונות הזמניים.

תחום ו':

החלטות 13, 14 ו- 15 יתנו פתרון לניהול תקציב הפרוייקט במשק סגור וכמעט ללא צורך בקבלת תקציבים נוספים מהאוצר מעבר למה שכבר אושר.

מוגש ע"י שר הבינוי והשיכון

כ"ב באלול התש"ן
12 בספטמבר 1990

7/10/90

הצעה להחלטה

"מ ח ל י ט י ס :

1. שעור התחייבות הרכישה בבניה במסגרת הפרוגרמה המאושרת של משרד הבינוי והשיכון בפריפריה, יעמוד על 100% כדלקמן:
 - א. באזורי הפיתוח המרוחקים מהמרכז, תינתן התחייבות רכישה כאמור 100%. *מסלול, פתח*
 - ב. לגבי התחום הגיאוגרפי שבין נתניה לאשדוד, לא תשונה מערכת התחייבות הרכישה הקיימת היום. *50%*
 - ג. קבלנים שיבנו באזורי פיתוח, יהנו מעדיפות בשיתופם במכרזים לבניה באזור המרכז והפריפריה.
 2. בפרוייקטים הזכאים להשתתף במסגרת התחייבות רכישה של 100%, לא יעלה מחיר הדירה כולל מלוא עלות הבניה, הפיתוח והקרקע על 110,000 ש"ח (ובמקרים מיוחדים בהם תנאי הקרקע והפיתוח קשים במיוחד - על 130,000 ש"ח). *האזור*
 3. בפרוייקטים בהם ניתן מימון ביניים לבניה (30,000 ש"ח ליח"ד), יקוזז סכום זה מסכום התחייבות הרכישה.
 4. בעת מימוש התחייבות הרכישה, תקוזז מסכום ההתחייבות יתרת הוצאות הפיתוח לתשלום מהיזם.
 5. א. בכל חוזה, המזכה את היזם ב-100% התחייבות רכישה, יקבע לו"ז של 16 חודשים לסיום הבניה.
 - ב. ייזמים שחתמו על הסכמי בניה החל מ-1.1.90, יהיו זכאים לעבור לתוכנית זו בתנאים שפורטו.
 6. ייזם שלא יעמוד בלו"ז שנקבע לו בהסכם עם משרד הבינוי והשיכון (כאמור בסעיף 5 א' לעיל), תוקטן התחייבות הרכישה בשעור של 5% על כל חודש איחור.
 7. דירות שתרכשנה במסגרת התחייבות הרכישה, תועמדנה למכירה או תושכרנה בשכ"ד כלכלי, במחירי שוק חופשי.
 8. הייזמים שישתתפו במסגרת תוכנית זו יקבעו במכרז.
- התחרות במכרז תהיה על המחיר שישולם ע"י משרד הבינוי והשיכון, במסגרת התחייבות הרכישה, אם וכאשר הדירות לא תמכרנה ע"י היזמים ויהיה צורך ברכישתן ע"י המשרד.

דברי הסבר:

הצעה זו באה לשחרר את היזמים והקבלנים מהסיכון הכרוך בבניה באזורים שאינם מבוקשים ולאוכלוסית העולים המוגבלת, לפחות בשנותיה הראשונות בארץ, ביכולתה לרכוש - דירות.

כתוצאה מהחלטה זו, יוסר המכשול האחרון העוצר בעד הקבלנים להתחיל ולבנות בהיקף מלא לאלתר.

אין פרושה של החלטה זו רכישת דירות ע"י הממשלה בשעור גבוה יותר, מדובר רק בנטרול סיכונים מצד הקבלנים והעמדת הערבות הממשלתית לטובת הנושא.

ערבות זו תשמש גם כבטחונות של הקבלנים מול הבנקים בנסיונם לגייס אשראי.

שיטת המכרז, לפיה יבחר הקבלן הזוכה על סמך הצעתו למחיר מימוש התחייבות הרכישה, מבטיחה כי הקבלנים מיד לאחר זכיתם יעשו כל שביכולם לשווק את דירותיהם לשוק החפשי, שם מובטח להם רווח גדול יותר וכתוצאה מכך יפחת מספר הדירות שירכשו בעתיד ע"י הממשלה.

בהזדמנות זו, תנצל הממשלה את סמכותה להכתיב לקבלנים את גודל הדירות כך שתהינה זולות ככל הניתן ומתאימות לצרכי העולים.

כמו כן קושרת ההחלטה את התחייבות הרכישה עם קיצור לוחות הזמנים והטלת קנסות נוספים על פיגורים.

מוגש על ידי

שר הבינוי והשיכון

מחנה
הירוקה

כפר - שחריר

כפר - סבא

רעמה

פ"ה

צ"ח

אולון

בת - יוס

ר"פ

שדרה

שם פיו

דאמא

דבה

שלדא

ה' 3 ה' 12

7 אוקטובר, 1990

לכבוד
מר מנאל דקל

, א.נ.

הנדון : הצעה לפתרון בעיית הבניה במסגרת העליה המתחדשת

1. הצעה זו הינה כללית ומתבססת על מספר הנחות יסוד.

- א. מדינת ישראל והממשלה אינה צריכה לרכוש יחידות דיור באזורים מבוקשים (מרכז הארץ וירושלים). אין זה תפקידה.
- ב. טבעי שתחילת דרכה של משפחה בישראל יתבסס על שכירת דירה ולא על קנייתה.
- ג. דאגתו המרכזית של יזם/קבלן הינה לסיים את בנייתו של פרוייקט ללא הפסדים כספיים.

2. עיקרי ההצעה :

- א. יזם/קבלן יבנה בניה למגורים עפ"י התנאים והסטנדרטים הקבועים במשרד הבינוי והשיכון, או עפ"י דרישתו הטבעית של השוק ביחס ליכולת הקניה שלו, כאשר המטרה הסופית הינה שהדירה תרכש ע"י השוכר.
- ב. הבניה תהיה מיועדת בעיקרה לחשכרה במחירי שוק רגילים, אך מפוקחים.
- ג. תקופת השכירות המירבית תהיה למשך 5 שנים.
- ד. לשוכר הזכות לרכוש את הדירה במחיר קבוע ומוסכם מראש כתנאי החוזה תוך אותן 5 שנים. היה וקנה השוכר את הדירה בתוך 3 השנים הראשונות כל שכר הדירה ששילם יזקף לזכותו כתשלום עבור הדירה ואת החליט לררוש את הדירה לאחר 4 שנים רק 50% משכר הדירה ששילם יזקפו לטובת תשלום הדירה. לאחר 5 שנים יוכל לקנות את הדירה כאשר רק 25% מערך שכר הדירה ששילם יחשב כתשלום עבור הדירה. בסוף השנה החמישית יהא עליו לבחור בין עזיבת הדירה, קנייתה, או כאם מסכים ~~היזם~~ להמשיך בשכירות כתנאים חדשים ובלתי תלויים עם היזם/הקבלן.
- ה. שולם התשלומים המוזכר לעיל מיועד כמובן כתמריץ לרכישה מהירה של הדירה. ההנחה הבסיסית של הצעה זו הינה כי בתוך 3 - 5 שנים רבים הסיכויים כי משפחה תתארגן לעבודה יציבה וקבועה.
- ו. עזרת הממשלה לתוכנית זו הינה בכך שתהיה ערבה למימון בנקאי של הפרוייקט, כלומר הלוואת כספים מבנק מסחרי, בערבות המדינה למשך 8 שנים כאשר עלות המימון לא תעלה על ריבית של 1% + הצמדה למדד כלשהוא.

- 2 -

1. החזר כספים:

במידה ונרכשה הדירה על ידי השוכר בתוך 3 או 5 שנים תוחזר ההלוואה בגין הדירה המסויימת לבנק עם כספי הדייר במזומן, או בעזרת משכנתא שזה יקבל מבנק למשכנתאות בתנאים רגילים. התשלום יהיה זה המוקדם ביותר.

במידה ולא נרכשה הדירה ע"י השוכר בתום 5 השנים יהיה הקבלן/יזם רשאי לסלקו מן הדירה מיידית או להמשיך ולהשכיר לו בתנאים מחודשים.

בכל מקרה חייב הקבלן/יזם להחזיר הכספים לבנק ולהשלים ההחזר לא יאוחר מתום 8 שנים. 3 שנים לאחר תום השכירות הראשונה (5 שנים).

3. בכדי שניתן יהיה להגשים תוכנית זו חייבת הממשלה לשנות מספר חוקים הנוגעים לנושא שכירויות.

א. חוק מס הכנסה בנוגע לכניה ולחשכרה חייב להשתנות, שכן כיום מחייב הוא את הקבלן/יזם לשלם מס הכנסה בגין הדירה המושכרת כאילו נמכרה במחיר מלא מיד עם חתימת הסכם השכירות.

ב. יש לדאוג ליכולת פיננסי במקרה של הפרת חוזה שכירות. יכולת פיננסי מיידית ללא הגנה על הדייר כנהוג במקרים אלה בארצות הכרית כדוגמא.

4. הצעה זו מתייחסת לאזור המרכז וירושלים בלבד. בכל הנוגע לאזורים אחרים; אין מנוס מהתחייבות רכישה ע"י הממשלה. במקרה זה חייבת הממשלה לרכוש בין 50% - 100% עפ"י האזור ומידת חוסר המשיכה האוביקטיבי של המקום.

בכבוד רב

אריה ויאיר

8 אוקטובר 1990

מר מיכאל דקל

הנדון: אישור חברת "דלתא" לבניה ב"אורנית"

מר דקל הנכבד,

בהמשך לשיחתנו הטלפונית,

משפחתי ואני (משפחות שחר ומורגנשטרן) רכשנו מחברת "דלתא" בשנת 1982 3 מגרשים ב"אורנית".
בניית הבתים על המגרשים התעכבה מסיבות שונות ובהם הזמן שעבר עד קבלת החזקה בקרקע, שינוי מיקום המגרשים בתכניות המתאר, העניין שגילתה המועצה האזורית במגרשים במטרה לשנות יעודם לשטח ציבורי, המו"מ עם חברת "דלתא" למכירה חוזרת של המגרשים ועוד.

בתחילת יולי 1990 הגשנו לאישור החברה תכניות בניה. עד כה לא ניתן היה לקבל את האישור המבוקש, כשהתהליך כלל דחיות והצגת תנאים חדשים למתן האישור:

א. בתחילה היתנה מר קליין ממנהלי החברה כי נתחייב שלא להעביר/למכור הבתים לאחרים - להוציא בני משפחה מידיים - אלא לאחר שנסתיימה הבניה.

ב. משהיינו נכונים לדון בתנאי זה, הוחלף התנאי בהתחייבות להתחלה מידית של הבניה וסיומה בתוך 18 חודש. אנחנו נכונים להתחיל הבניה מיד, אך מבחינה כלכלית לא נוכל לקבוע זמן סיום.

כאביו מולידו של הישוב אנו מבקשים את עזרתך אצל החברה שיתירו בניה בתינו ללא הגבלות וללא תנאים, הרי הרעיון שעמד ביסוד התניות הבניה החוזיות של חברת "דלתא" היה לזרז הקמת ישוב בישראל. מדוע, בשלב זה, לאחר ש"דלתא" ממילא לא התכוונה לפעול בעניין המגרשים וכאשר לא נשקף לה יתרון כלכלי, תערים עתה קושי על רצוננו לקידום הבניה בישוב.

אני מודה לך על נכונותך לסייע בעניין שמלבד הקשרו האישי יש לו גם זווית לאומית של בנין הארץ לעת כזאת.

בברכה,

יגאל שחר

חבר הכנסת

הכנסת

האגודה הישראלית

היכל התרבות - תל אביב - הקדשה
היכל התרבות

חבר הכנסת

הכנסת

ייחודי הדול - אסמ' ו
 3000 יחידות - בשלם ש"ק
 אחריות - אכ"ס בסוף
 החלטה - הממשלה
 אכ"ס - בנה - קה"ס יול
 אצ"מ
 1.9.
 2/8/90

חבר הכנסת

הכנסת

(42)

מרכב 3 חברים + 40
 (18+) 4 חברים + 20

50% מחייגות

אסנ. המלחם הקדש

הפצת הדפוס

מחיר המשרד - (עלילה)

הדפוס מוצגת - בדואר
 ל המעקב חור המעקב
 במכש

מחירי

במחירי הקדש

חבר הכנסת

הכנסת

1) ספק ביות הסתמיות

א) מתיבות לרבות חלק מהפירות -
 אספק השבוע נסוף מההתחלות
 הקוצאות שנת כהה המעק

אונסם - 85% / ~~מה זה הסתמיות~~
 חלומות חזק - בעמות המדויק ה
 חובות 1% בתוספת העלאת

מתי השכירות - הסקו.
 גם הסכום לא תהיה סוף התפילה
 פאברה.

אנפצית קצוה אחת וצוה בתוספת
 רובות על 1% ?

על שנים השכירות ללא קצוה חזית

אחוז חזכות ל 5% - חזק העל 50%
 תפילה שנת על

חבר הכנסת

הכנסת

מחברת והקדמה לספר נח כוזב ~~למחברת~~ חתום
המחברת ד"ר ש. ש. ש.

חזק - לי העלות שבה ביניה סוף א
מחברת ד"ר ש. ש. ש.
(בתו ד"ר ש. ש. ש. - לשכילות)

— מחברת —

ח. ב. י.

ל"פ (פ"י)

משרד הבינוי והשיכון

אגף איכלוס

2.10.90

אל: לשכת השר - לידי מר איתן כהן

הנדון: סקירה - מחנות אוהלים

בהמשך לנתונים שניתנו ביום 1.10.90 רצ"ב עידכון נתונים כפי שנמסרו לאגף איכלוס מנציגי המחוזות. זאת עפ"י דוחי הועדים ברחבי הארץ ובדיקות אימות נכון ל-2.10.90.

סה"כ משפחות המטופלות עפ"י דוחי הועדים ובדיקות האימות המדגמיות כ-672, המרוכזות בכ-22 ישובים.

בשבוע האחרון נערכו ביוזמת אגף איכלוס בדיקות אימות מדגמיות במספר ישובים באזור המרכז ובעיר ירושלים, באמצעות חברות חקירה הפועלות עם משרדנו, על מנת לקבל תמונה מדוייקת על מספר האוהלים והמשפחות השוהות באתרי האוהלים עדכני להיום.

הנתונים מבדיקות האימות מצביעים על כך שבאתרי האוהלים קיימים נכון ל-1.10.90 כ-716 אוהלים בכל הארץ. מספר המשפחות המדווחות כשוהות באוהלים עפ"י דיווחי נציגי הועדים ובדיקות האימות שיש משרדנו, ירד כ-672.

כמו כן נמסר על מאהלים שהתפנו וכן על מאהלים ללא נוכחות משפחות:

סה"כ הפתרונות שניתנו עד כה כ-943 על פי הפירוט הר"מ:

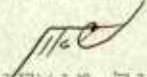
דירות בשכירות	סיוע בשכר דירה	הגדלת הלוואות	סה"כ
סוציאלית			
267	648	28	943

ל"פ
דח"ר

יצויין כי הנתונים מתייחסים גם למשפחות שקיבלו פתרונות באמצעות משרדנו, שכן אין בידנו עדיין נתונים המצביעים בוודאות כי המשפחות שקיבלו פתרונות נטשו את האוהלים.

המספרים אינם מוחלטים ומדוייקים ונתונים לשינוי בשל הדינמיות של התופעה.

בכבוד רב,

שאו"ל מוצפי
ע"ר לטיפול בפרט

העתק: מר ישראל שוורץ - מנהל אגף איכלוס
גב' טובה לוי - ממונה על הטיפול בפרט
גב' מיכאלה גרזון - ס/ מנהל אגף איכלוס

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

משרד הבינוי והשיכון

אגף איכלוס

דו"ח מצבת אוהלים נכון ל-2.10.90

שם הישוב			מס' האהלים	מס' משפחות	פתרונות שאושרו		
					דירות בשכירות	סיוע בשכ"ד	הלוואות
ירושלים + מחוז י-ם			סה"כ 74	סה"כ 43	15	13	
גן הורדים			30	14	10	13	
עמק המצלבה			35	25			
גן סנהדרין			8	3			
מבשרת ציון (המאהל פונה)					4		
אשקלון (המאהל פונה)			1	1			
מעלה אדומים					1		
קרית גת-המאהל פונה							
ת"א			סה"כ 263	סה"כ 272	19	68	6
תל כביר			11	11	2	1	5
שכ' שפירא			21	21	4	8	
שכ' התקווה			100	100	7	24	
כפר שלם			15	24	1	6	1
דרך השלום			29	29		8	
יפו ג'			51	51	4	20	
עג'מי			15	15			
נוה שרת			9	9	1		
כפר מלכי ישראל			12	12		1	
מחוז הנגב			סה"כ	סה"כ	11	16	4
באר שבע-המאהל פונה					7	6	
אילת-המאהל פונה					4	10	4

משרד הבינוי והשיכון

אגף איכלוס

שם הישוב			מס' האהלים	מס' משפחות	פתרונות שאושרו		
					דירות בשכירות	סיוע בשכ"ד	הלוואות
מחוז מרכז גוש דן			סה"כ 171	סה"כ 180	45	188	3
חולון			38	14	20	40	1
יהוד			20	20	1	10	
קרית אונו			1	1	1	7	
אור יהודה-המאהל פונה			-	-	3	41	
בת-ים			67	67	7	30	1
גבעת שמואל			7	27	2	2	
רמת-גן (בשלב פיננסי)			42	42	7	37	
אזור			3	6	2	7	
גבעתיים			3	3			
בני-ברק-המאהל פונה			-	-	2	14	1
אזור השרון			סה"כ 58	סה"כ 41	59	109	2
פתח-תקוה			40	30	17	16	1
ראש העין-במאהל משפחה אחת			8	1	4	5	
רעננה			3	3	6	5	1
נתניה -המאהל פונה			-	-	7	29	
כפר יונה-המאהל פונה			-	-	1	2	
הרצליה - המאהל פונה			-	-	9	10	
כפר-סבא - המאהל פונה			-	-	5	25	
רמת השרון			1	1	6	5	
גני תקוה-המאהל פונה			6	7	3	5	
קדימה							
יהוד השרון-המאהל פונה			-	-	1	6	
אבן יהודה-המאהל פונה			-	-		1	

משרד הבינוי והשיכון

אגף איכלוס

שם הישוב			מס' האהלים	מס' משפחות	פתרונות שאושרו		
					דירות בשכירות	סיוע בשכ"ד	הלוואות
אזור הדרום			סה"כ 150	סה"כ 136	107	213	12
נס ציונה			10	10	10	26	1
לוד (המאהל פונה)					23	6	2
קרית עקרון-המאהל פונה					1	7	
בית דגן-המאהל פונה					3	1	
יבנה			8	8		3	
רחובות			28	21	12	40	1
אשדוד			27	53	2	33	2
ראש"צ			24	22	28	47	6
רמלה			35	20	26	37	
באר-יעקב- המאהל פונה			2	2	2	7	
גדרה						6	
מחוז הגליל			סה"כ	סה"כ		4	1
כרמיאל (המאהל פונה)						4	1
מחוז חיפה			סה"כ	סה"כ	11	37	
דכסים (המאהל פונה)			-	-	10	1	
חיפה (המאהל פונה)			-	-	1	20	
קרית חיים (המאהל מתפנה היום)			-	-		7	
קרית טבעון (המאהל פונה)							
קרית אתא-המאהל פונה							
קרית ביאליק (המאהל פונה)							
טירת הכרמל (המאהל פונה)							
יקנעם (המאהל פונה)							
קרית-ים (המאהל פונה)							
חדרה - המאהל פונה						9	
סה"כ כללי			716	672	267	648	28

חברי הועדה: פרופ' ח. דורון (יו"ר), פרופ' ש. גליק, פרופ' א. הראל,
פרופ' פ. ורדי (משרד הבריאות), מר ג. בן נון (משרד הבריאות)
הגב' י. שטראוס (משרד הקליטה), הגב' מ. בינץ (משרד הקליטה),
מר ד. מילגרום (משרד האוצר).

הועדה לתכנון קליטתם בתעסוקה של הרופאים העולים

דו"ח מס' 1

1. בהתאם למפורט בכתב המינוי שלה וההנחיות המשלימות שקיבלה, הועדה סיכמה תוכנית לקליטתם במערכת הבריאות של 2500 רופאים עולים.
2. על פי ממדי העליה הנוכחיים הפרופורציה של רופאים בקירבה, מתוכם המועמדים הפוטנציאליים לעבודה כרופאים במערכת הבריאות בארץ הועדה מתייחסת לרופאים שעליהם ארצה החלה בתאריך 1.10.90. יש לקחת בחשבון שעל פי צורכי לימודי השפה העברית באולפן, הקורסים להכנה לבחינות הרישוי והתהליך הקשור לבחינות אלה, אצל רוב הרופאים העולים תחלוף כשנה מיום בואם ארצה עד ליום שילובם הלכה למעשה בעבודה במסגרת מערכת הבריאות. ברור שתהליך זה יחייב מעקב.
3. המבנה הגילי של הרופאים העולים ארצה בחודשים שבמסגרת החקופה שצוינה לעיל הינו יחסית צעיר ביותר. קרוב ל-80% מהם נמצא בקבוצות הגילים שער 45, כשמספר הרופאים בגיל +65 מצומצם למדי. ברור שלעובדה זו השלכה חשובה מאוד על תכנון התעסוקה ובמיוחד על נושא ההתמחויות. יש להוסיף כאן להשלמת התמונה שחלקן של הרופאות גדול במקצת מאחוז הרופאים.
4. יש לקחת בחשבון את התמורות שחלו במבנה עבודת הרופאים במערכת הבריאות בארץ מבחינת מיקומן של ההתמחויות בעבודת בתי החולים ובשנים האחרונות גם בעבודת הרפואה הקהילתית. שני עקרונות יסוד הנחו אותנו בהכנתה של תוכנית זו:
א. שמירה מירבית על מקומות עבודה של בוגרי ישראל.
ב. התחשבות מירבית וככל הניתן בכלכלת הבריאות של המדינה
5. כמובן שהיוחה ישראל מדינה חופשית וכשמדובר במקצוע חופשי, קיימת תמיד האפשרות שרופא יתפרנס באופן מלא או חלקי - בעבודה רפואית פרטית ועלינו לקחת בחשבון אפשרויות אלה. אולם ביודענו את ריבוי הרופאים בארץ ואת התרחבותה של הפרקטיקה הפרטית במיוחד בשנים האחרונות, לא נוכל להתעלם מהמגבלות שבאפשרויות אלה. כמו כן, עלינו לקחת בחשבון את הצימצום שחל לאחרונה בעשיית הסכמים עם רופאים עצמאים ע"י קופות החולים עקב הקשיים הכספיים לפניהם הן עומדות.

6. לימודי הכנה לבחינת רישוי.

על פי כתב המינוי שלה החייחטה הועדה בראשית עבודתה לנושא לימודי הכנה לבחינות רישוי לרופאים עולים והציעה את החכנון המפורט בטבלה המצ"ב.

מחוך חכנון זה הופעלו בינחיים 5 המרכזים הראשונים שהוצעו, כשהשישי בחכנון. על פי נתונים של משרד הקליטה, לומדים כעת 352 רופאים, לפי החלוקה כדלקמן: באר שבע 96, צפת 74, אשקלון 41, עפולה 60, ירושלים 81. כמפורט, הלימודים הינם באחריותם של בחי הספר לרפואה ומתואמים על פי דרישות בחינת הרישוי (ועדת הבחינות).

יש לקחת בחשבון שרופא שעבד 20 שנה במקצוע בחו"ל, אננו חייב בבחינה זו אך חייב בשישה חודשי עבודה במחלקה מוכרת וחוות דעת חיובית של מנהל המחלקה.

בעתיד הועדה תחצטרך לחת את דעתה על הדרכים להמשך קיומם של לימודים אלה, והקפס.

7. העסקת רופאים על פי צורכי מבנה מערכת הבריאות.

התחזית השנתית של תנועת הרופאים במערכת הבריאות שקדמה לעליה זו מצביעה על תוספת של כ-300 רופאים בשנה ממקור עלית הרופאים וזאת בנוסף למקורות החינוך הרפואי בארץ והישראלים החוזרים לאחר לימודי רפואה בחו"ל.

בבואנו לתכנן את קליטתם בתעסוקה במערכת של הרופאים העולים, לקחנו בחשבון מספר של 150 רופאים עולים בשנה בלבד, זאת אומרת הכונה היא ש 300 רופאים ימצאו את מקום עבודתם במסגרת תנועות הכניסה והיציאה השוטפת של רופאים במערכת.

תהליך זה חייב להיות מלווה באופן פעיל, מחוך שיתוף פעולה הדוק של משרדי הבריאות והקליטה, קופות החולים ומוסדות הרפואה. הדבר יחייב גם מעקב מיוחד מצידנו ופעילות לשם הקפדה על פרישה בגיל הפנסיה במערכת הבריאות ויתכן אף עידוד הפרישה המוקדמת.

8. צ.ה.ל.

על פי דיון שקיימנו עם קרפ"ר וסיכומו: בהתאם לחוק שירות הבטחון (נוסח משולב) התשמן 1986, משרתי רופאים ורופאות שירות סדיר עד גיל 38 ועד בכלל, בפועל ישרתו הרופאים עד גיל 34, 18 חודשים ופרק זמן זה. הרופאות עד גיל 26, רופאות רווקות בגילים שבין 27 עד 34 משרתות 14 חודשי שירות סדיר. כל הרופאים האלה ישרתו את שירותם זה בתנאי שירות קבע מיום גיוסם (בתנאי משכורות של 1990, שכרם כ-2000 ש"ח לחודש).

רופאים אלה שחלקם יתכן ויוכלו להמשיך במירות קבע -
 חייבים לעמוד בתנאים הבאים טרם גיוסם:
 1. ידיעה עברית במבחני צ.ה.ל עם ציון 7 לפחות.
 2. אזרחות ישראלית או רשות ישיבת קבע בארץ.
 3. רישיון קבוע לעסוק ברפואה במדינת ישראל.
 אנו כוללים בתכנון שלנו את העסקתם של 350 רופאים מבין העולים
 בשנים הנדונות בדרך זו של גיוס לצ.ה.ל.
 קרוב לוודאי שהדבר יחייב המשך והגברת לימודי השפה העברית גם לאחר
 סיום תקופת האולפן.
 יתכן ויש מקום לשלב לימודים אלה עם השתלמות מקצועית לפרק זמן קצר
 טרם גיוסם. הנושא מחייב טיפול נוסף.

9. שרותי חרום.

9.

על פי המידע שקיבלנו, יש מקום להעסקתם של 80 רופאים במערך מד"א.
 אנו מוסיפים לתכנון זה את העסקתם של 120 רופאים נוספים להפעלת
 מטגרת תורנויות. נושא זה מחייב קיומם של דיונים מפורטים עם הגורמים
 הנוגעים בדבר. בסך הכל מוצע לתכנון העסקתם בשרותי חרום של 200
 רופאים.
 יהיה צורך לבוא בדברים עם ההסתדרות הרפואית וגורמים נוספים
 על מנת להבטיח שתינתן עדיפות בתורנויות לרופאים שאינם מועסקים
 במשכורת מלאה במערכת הבריאות.
 חדרש פעולת בקרת איכות. יש להדגיש שהמיון בסעיף זה הינו בעיקרו
 ממקורות תשלומי הציבור.

10. התמחויות

10.

בהתחשב בהרכב הגילי של הרופאים העולים ובמבנה הרפואה בארץ, מוצע
 להבטיח את התמחויותם של 700 מבין ה-2500 הרופאים שבהם אנו עוסקים
 במסמך זה.
 מוצע שלהתמחויות אלה ילקחו בחשבון רופאים עד גיל 40 ועד בכלל.
 מצ"ב רשימת ההתמחויות ומספר המתמחים המתוכננים בכל מקצוע. רשימת
 זו הוכנה על ידנו על פי מידע שקיבלנו ממקורות המועצה המדעית
 ומוסדות הרפואה אשר להתמחויות שבמסגרתם יש מקום וצורך למתמחים
 נוספים ושבחלקם הגדול כלל לא אוישו במידה מספקת בשנים האחרונות.
 המועמדים להתמחויות אלה מתחלקים ל-3 קבוצות עיקריות:
 א. רופאים החייבים בתוכנית התמחות מלאה.
 ב. רופאים שהמועצה המדעית מכירה להם את שלב א' וחייבים להשלים
 את שלב ב' שבהתמחותם.
 ג. רופאים הזקוקים לשנת השתלמות בלבד, בהיות התמחותם מחו"ל מוכרת
 (מיעוט קטן).
 יש להבהיר שבו בזמן שהתקציבים להתמחויות אלה יהיו ברובם בנוסף
 לתקינה הקיימת במוסדות אין פרוש הדבר תוספת תקינה קבועה לאורך זמן
 למחלקות ולמכונים בבתי החולים בארץ.
 מוצע שהשכר הבסיסי ישולם מתקציב קליטה ממלכתיים. כמו כן יובטח
 לכל מתמחה המינימום הנדרש על ידי המועצה המדעית של 4 תורנויות
 חודשיות.
 תשלום זה של התורנויות יבוצע על ידי בתי החולים שיוכלו לקבל פיצוי
 מתקציב קליטה ממלכתיים במידה ויוכח שמתמחים עולים אלה גרמו להגדלת
 ההוצאה הכללית לתורנויות רופאים.

11. הסבה מקצועית.

יש לחלק סעיף זה לשניים:

- א. הסבה לתעסוקה שהינה מחוץ גבולותיה של מערכת הבריאות.
- ב. הסבה למקצועות שבמסגרת מערכת הבריאות.

א. אשר לקבוצה הראשונה אין באפשרותנו ואף אין צורך לתכנן אותה. בדרך הטבע, עליה של בעלי מקצוע במימדים כאלה תגרום לפליטתם של מספר מהם לתעסוקה אחרת. קרוב לוודאי שמספר זה ילך ויגבר במידה ועלית הרופאים תתמיד במימדיה.

ב. אשר להסבה למקצועות שבמסגרת מערכת הבריאות אחריו כבר בשלב זה 4 נושאים שאפשר וכדאי יהיה לארגן לימודי הסבה לרופאים בשטחים אלה: היגיינה, מעבדה, פיזיותרפיה, חזונה. מוצע לכלול בתכנון זה הסבת המקצועית של 200 רופאים לתפקידים אחרים במערכת הבריאות. כמובן שיהיה צורך להבטיח את קבלתם לעבודה לאחר ההסבה של רופאים אלה בשטח המקצוע החדש שלהם. מומלצים גם חמריצים חומריים במסלול זה. מוצע גם למנות צוות שיבחון האפשרויות להעמיק ולהרחיב בסעיף זה.

12. חקינה נוספת עקב גידול האוכלוסייה.

עליה בממדים הנדונים תגרום להגדלת הביקוש לשרותים רפואיים, כך שתחייב חוספת חקירה של רופאים לשרותים קהילתיים ובבתי חולים שחישבונו כחוספת מקומות עבודה ל-400 רופאים. יש להעיר שבמערכת האישפוז צפויה, בשנתיים הקרובות, הגדלת מספר התקנים לרופאים עקב הסכמים קיימים בכ-150, מזה 100-120 במערכת האישפוז הממשלתית.

13. שונות.

קיימת שורה שלמה של מקומות עבודה ציבוריים ופרטיים (מוסדות, משרדים וכדומה), הרחבת הפעילות הרפואית הישראלית בחו"ל, חירות מרפא והחלמה; כל אלה מגיעים לידי בטוי בתכנוננו בשנתיים הנדונות ב-150 משרות.

14. רופאים מחליפים.

הוגשה לנו הצעת חוכנית המתייחסת לארגון נושא הרופאים המחליפים במיוחד בשרותים הקהילתיים. מבלי להתייחס כאן לפרטי הנושא ולבעיות הקשורות בארגונו, אנו מעריכים שניתן לספק עבודה לכ-200 רופאים בדרך זו.

15. להלן סיכום התכנון הכללי:

קליטת 2500 הרופאים שעליהם ארצה החלה ב- 1.10.89

300	1. קליטה במבנה הנוכחי של המערכת
350	2. צ.ה.ל.
200	3. מד"א
700	4. התמחויות (עד גיל 40)
	5. הסבה למקצועות בריאות (פזיותרפיה, היגיינה מעבדה)
200	6. גידול האוכלוסייה
400	7. שונות (מקומות עבודה ציבוריים ופרטיים נוספים הרחבת הפעילות בחו"ל, תיירות מרפא והחלמה)
150	8. מחליפים
200	

2500	סה"כ

16. דרכי ביצוע

א. עריכת סקר מפורט של הרופאים העולים בתקופות האולפן - לימודי ההכנה לרישוי. ראיון הכונה והספקת מידע מתאים לרופא העולה, במסלול המומלץ עבורו.

ב. המשך המעקב הפעיל של הועדה אחרי הגשמת התכנית והשינויים והתוספות הנחוצים בתקופת הביצוע.

ג. דיון מפורט במשרד הבריאות על דרכי הביצוע של כל סעיף וסעיף בתוכנית וקביעת המתחייב מכך במישור הארגוני.

17. לבקשתו של נציג האוצר בועדה, מר דוד מילגרוס, מצ"ב מכתבו ליו"ר ועדה זו, מיום 27.5.90, הבא להכחיר את עמדתו.

פרופ' ח. דורון
יו"ר הועדה

תכנון התמחויות של רופאים עולים חדשים שעליהם ארצה בין 30.9.91 -
1.10.89

המקצוע	מספר מתמחים	הערות
פחולוגיה	15	
אונקולוגיה	20	
בריאות הציבור ומינהל רפואי	45	
ביוכימיה קלינית	15	כולל מקרוביולוגיה קלינית
גריאטריה	50	
הרדמה וטיפול כמרץ	75	מס' זה נובע מחישוב החוספת למסגרת התקנית החיונית עקב התפוחויות במקצוע.
רפואת ילדים	10	רק להשלמת שלב ב'.
כירורגיה	50	כולל אורטופדיה, אורולוגיה, אופטלמולוגיה, א.א.ג., פלסטיקה, נוירוכירורגיה, כירורגית ילדים.
רפואת המשפחה	55	על פי האפשרויות ביחידות מוכרות ובנוסף למתמחים הממוכננים כיום במערכת.
עור ומין	5	
פנימיה	150	גסטרואנטרולוגיה, מחלות ריאה, אנדוקרינולוגיה, נוירולוגיה, נפרולוגיה, המטולוגיה, אימונולוגיה וכו'.
פסיכיאטריה	50	כולל פסיכיאטריה של הילד ונושאים מיוחדים.
רפואה פיזיקלית ושיקום	15	
מחלות זיהומיות	20	עם אישור התוכנית.
בריאות העסוקתית	75	בהחשב בפער שבין המקובל בעולם לבין המציאות בארץ.
הדמיה	50	כולל רדיולוגיה אבחנתית, רדיותרפיה, ענפי הדמיה חדשים.
סה"כ	700	

1. לימודי הכנה לרישוי לרופאים עולים

הו"כבון שבוצע ע"י הוועדה היכו כדלקמן (על יד מטפר הרופאים הממוכנים לכל קורס, צוין בסוגריים והמספר בפועל במחזור הכוכבי - מאי-אוקטובר 1990):

הרשמה	שט המוסר להשכלה גבוהה	מקום הקורס	מס' מקטימלי של רופאים ממוכנים
הרשמה	הפקולטה למועי הכריאות אוניברסיטת בן גוריון, באר שבע	באר שבע	90 (96)
קיימת	בית"ס לרפואה בטכניון, חיפה	חיפה	60 (74)
הרשמה	1. הפקולטה למועי הכריאות, אוניברסיטת בן גוריון, באר שבע	אשקלון	60 (41)
שופטות	2. הפקולטה למועי הכריאות, אוניברסיטת בן גוריון, באר שבע (המכון לרפואה ואשכנזית)	עפולה	60 (60)
ירישות	3. הפקולטה לרפואה, אוניברסיטת העברית, (המכון האוניברסיטאי להשכלה רפואית)	ירושלים	60 (81)
ובסדר	4. הפקולטה לרפואה ע"ש סקלר, אוניברסיטת תל אביב	תל אביב	60 (בתכנון)

מדינת ישראל
משרד האוצר - אגף התקציבים

ירושלים,
ג' בסיון הוש"נ
27 במאי 1990

חברתי 721

לכבוד

פרופ' חיים דורון

יו"ר הועדה לזכרון קליטתם בנעסוקה של הרופאים העולים
מוסדות להשתלמות ומחקר - ע"י מרכז רפואי בלינסון
פתח-תקוה, מיקוד 49100.

הנדון: נעסוקה לרופאים

אחת הבעיות היותר קשות בתחום נעסוקת העולים היא נעסוקת עולים שהינם רופאים
במיקצועם.

שיעור הרופאים בישראל ביחס לאוכלוסייה (עוד בטרם גל העלייה האחרון) הינו 2.9 רופאים
ל-1000 נפש. שיעור זה הינו הגבוה ביותר בעולם המערבי.

עוד בטרם העלייה האחרונה נוספו מידי שנה כ-700 רופאים חדשים בעוד שצרכי המערכת
אינם עולים על כ-350 רופאים.

העסקת רופאים נוספים במערכת הבריאות כרוכה בהוצאה העולה לאין ערוך על הוצאות השכר
עבור רופאים אלו, מבלי שברורה כלל תרומתם לבריאות האוכלוסייה.

עליות 2500 רופאים, אם ונחיה, תחמיר באופן דרסטי את בעיית עודף הרופאים הקיים
ממילא, (שיעור הרופאים יכול להגיע ל-3.4 רופאים ל-1000 נפש).

לאור הצורך לקלוט את העולים החדשים מחד והזשלכות של עודף רופאים על מערכת הבריאות
מאידך, אנו סבורים כי יש לאתר מקומות עבודה בהיקף מירבי לרופאים, אך בדרך שלא
תגדיל את היקף התקינה במערכת הציבורית.

א. התמחויות

יש לאתר את כל התקנים הפנויים כיום של מומחים בבתי חולים.

תקנים שאינם מאוישים כיום, בין בשל מקומו של בית החולים ובין משום העדפת
מקצועות אחרים, יכולים להיות מאוישים על ידי העולים והזושים.

תקנים אלו מתוקצבים בתקציב בוני החולים ואינם מחייבים נוספת.

ניתן לשקול הגדלת מספר המומחים במימון משרד הקליטה רק במקצועות שיש בהם
תקנים פנויים של מומחים (כגון: רפואת המשפחה), באופן שתובטח קליטת המומחים
בעבודה בתום ההתמחות.

ב. תקינה

הממשלה כבולה בנושא התקינה בהסכם שכר עם הרופאים. להערכתנו צפויה הגדלת מספר הרופאים בשנתיים הקרובות במערכות הממשלתיות בשל הסכמי תקינה בכ- 120 - 100 רופאים.

בנוסף לכך יש לבדוק ונוכחיות בתחום קליטת רופאים נוספים בשל גידול האוכלוסייה עם קופות החולים.

ג. קליטת רופאים במערכת שאינה ציבורית

תוספת רופאים יכולה להיות בסיס להתפתחות רפואה פרטית משלימה, לרבות יזמות חדשניות בתחום זה.

בדרך זאת אנו סבורים שמאות רופאים יוכלו למצוא תעסוקה (כ- 300 רופאים ויותר).

ד. הסבה מקצועית

בשל עודף הרופאים הצפוי, יש להציע לכמה שיותר רופאים מסלולים שונים של הסבה מקצועית.

וההסבה יכולה להעשות למקצועות בתחום הבריאות ומחוץ לתחום זה.

יש לדעתנו לבצע הסבות מקצועיות לרופאים גם למקצועות בתחום הרפואה שלא מסתמן בהם מחסור בכוח-אדם, וזאת תוך כדי הבטחת מקום עבודה לכל רופא שיסכים לעבור הסבה מקצועית.

(בנושא זה אוכל אולי לתרום יותר לאחר הפגישה שאערוך בימים הקרובים עם עולים רופאים בבית"ח "הדסה").

ב ב ר כ ה

דוד מילגרום

העתיק: מר א. מראני - ס/הממונה על התקציבים

סיכום דברים משיבת הועדה לתכנון קליטתם בחעסוקה של הרופאים העולים, שהחקיקה ביום 10.7.90

דו"ח מס' 2

השתתפו: פרופ' ח. דורון (יו"ר), פרופ' א. הראל, פרופ' ש. גליק, פרופ' פ. ורדי (משרד הבריאות) הגב' מ. בינס (משרד הקליטה).

התנצלו: מר ג. בן נון (בחו"ל), הגב' י. שטראוס (משרד הקליטה) מר ד. מילגרום (משרד האוצר).

סוכס כדלקמן:

1. לימודי הכנה לרישוי לרופאים עולים.

א. היו"ר דווח בנושא הפעלתו של הקורס בבי"ח הלל יפה, בחדרה ע"י הפקולטה לרפואה ע"ש סקלר, אוניברסיטת תל אביב. קורס זה שבתכנון הינו השישי ברשימת שסוכמה לקראת המחזור הקודם ומוצע להפעילו במחזור הבא (אוקטובר - נובמבר 90). משרד הקליטה נתן את הסכמתו לכך.

ב. על פי נתוני העליה שהועדה קיבלה ולקראת המחזור הבא - אוקטובר-נובמבר 90 - מוצע להוסיף ל-6 הקורסים הראשונים, עוד 4 וזאת על פי הטבלה כדלקמן:

שם המוסד להשכלה גבוהה	מקום הקורס
1. ביה"ס לרפואה הטכניון, חיפה	בי"ח הממשלתי, נהריה.
2. ביה"ס לרפואה הטכניון, חיפה	בי"ח רמב"מ, חיפה.
3. הפקולטה לרפואה ע"ש סקלר, אוניברסיטת תל אביב.	בי"ח וולפסון, חולון.
4. הפקולטה לרפואה, האוניברסיטה העברית (המכון האוניברסיטאי להשתלמות רפואית).	בי"ח קפלן, רחובות

במידה ויהיה צורך להפעיל מקום נוסף לקורסים הקיימים ולא להמפורטים בטבלה המוצעת הנ"ל, הוצע לעשות זאת בבי"ח איכילוב, חל אביב, הפקולטה לרפואה ע"ש סקלר, אוניברסיטת חל אביב.

2. תיאום ארצי של לימודי הכנה לבחינת רישוי לרופאים העולים.

לפנות ליו"ר ועדת הבחינות הארצית, פרופ' שנקר ולדקאנים של ארבעת בתי הספר לרפואה ולהציע הקמתה של ועדת תיאום ארצית לנושא לימודי הכנה לקראת בחינת הרישוי לרופאים עולים, בהשתתפות נציג ועדה זו.

3. סקר הרופאים העולים וראיון אישי.

הוחלט להציע ביצוע סקר מפורט על הרופאים העולים ולראיון אותם אישית על מנת לכוון את תוכנית הקליטה שלהם על בסיס התכנון הכללי שהועדה הכינה (די"ח מס' 1).
הוצע שבו בזמן שהסקר והראיון יתוכננו במישור מרכזי, הם יבוצעו תוך ביזור בקרב מרכזי הלמידה להכנה לבחינות רישוי השונים.

פרופ' ח. זורין

מוגש על ידי שר הבריאות

ז' בתשרי התשנ"א
26 בספטמבר 1990

הצעה להחלטת

מחליטים:

1. עמידר תשכור דירות בשוק החופשי.
2. ינתנו הלוואות עומדות למשכירי דירות ולקיבוצים.
3. עמידר תשכור בתי מלון, או חלקם, בהתקשרויות ארוכות טווח.
4. עמידר תנהל ותאכלס דיור במוקני צה"ל ובמתקנים אחרים שיעמיד צה"ל לצורך מתן פתרונות דיור זמניים.
5. עמידר תקדם התקשרויות ארוכות טווח עם מוסדות ומתקנים, כולל הסבתם או הסבת חלק מהם לדיור.
6. משרד הבינוי והשיכון ירכוש, באמצעות עמידר, דירות או נכסים להגדלת מלאי הדיור הזמני.
7. א. דיירי הדיור הציבורי הגרים בדירות גדולות, מעבר לזכאותם הנוכחית, יועברו לדירות קטנות יותר.
ב. דיירים בדיור הציבורי יורשו להשכיר דירותיהם, או חלק מדירותיהם, לדיירי משנה, הדייר המשכיר יהיה זכאי למלוא התמורה משכר הדירה שייגבה מדיירי המשנה.
ג. יועלה שכר הדירה לדיירי הדיור הציבורי הגרים בדירות גדולות מעבר לזכאותם הנוכחית אשר לא יבחרו בחלופה א' או בחלופה ב' לעיל.
8. פתרונות הדיור הזמני שינתנו יהיו ברמות שונות לפי גודל המשפחה, כולל אכלוס יותר מזכאי אחד בדירה.
9. משרד הבינוי והשיכון ומשרד הקליטה יקבעו הקריטריונים לזכאות לדיור הזמני.
10. מערכת הדיור הזמנית על כל שלוחותיה, כולל איתור דירות, שיפוצן, שכירתן, השכרתן, אכלוסן, גביית שכ"ד והפעלת לשכות המידע תהיה באחריות עמידר.

11. עמידר תקבל את הבתים המיובאים והקראוונים לניהולה.
12. יופעל מנגנון גבייה מרוכז בין עמידר למשרד הקליטה בכל הקשור בשכר הדירה לעולים.
13. עמידר תמכור יחידות דיור פנויות של רשות הפיתוח.
14. שכר הדירה שיגבה מדיירי הדיור הזמני יהיה שכר דירה רגיל. רמת שכר הדירה תקבע ע"י משרד הבינוי והשיכון, בהתייעצות עם משרד הקליטה ועמידר.
15. ההכנסות וההוצאות הנובעות מהתוכנית המוגשת על כל מרכיביה כמפורט לעיל ינוהלו ע"י עמידר כמשקן סגור.

דברי הסבר

* הצעה זו מבוססת על תוכנית מפורטת אשר הוגשה לקבינט לעליה ביום ראשון 2.9.90.

1. יתרונות כללים להצעה:

א. ריכוז הטיפול במכלול פתרונות הדיור הזמני בידי עמידר יתרונות רבים:

- הגדלת מספר פתרונות הדיור הזמני במהירות ובעלות נמוכה יחסית.
- ניצול אופטימלי של מלאי הדיור והתאמה מירבית לצרכי העולים.
- ויסות ומיצוי מלאי הפתרונות בצורה יעילה.
- מתן מידע מקיף וזמין על כל פתרונות הדיור האפשריים.
- שליטה בשכר הדירה ע"י הפעלת מדיניות אחידה.

2. דברי הסבר מפורטים:

תחום א':

החלטות 1 ו-2 יאפשרו למצות את מלאי הדירות הריקות במשק אשר לא הושכרו עד כה בגלל מגוון סיבות כגון: פחד מאי פינוי, מצב דירה גרוע, חוסר ידע או יכולת לביצוע מהלך השכירות וכו'.

תחום ב':

החלטות 3, 4, ו-5 יאפשרו למצות את כל מלאי הפתרונות הבתי שגרתיים אותם יהיה צורך להתאים, לטייב או לשנות ייעוד על מנת הפכם לפתרון דיור זמני לטווח הקצר והבינוני כגון: מחנות צה"ל, מוסדות, מבנים ומתקנים שונים.

תחום ג':

החלטות 6 ו-7 (א', ב', ג') יאפשרו מיצוי נכון של מלאי הדירות הנמצאים כיום ברשות עמידר (כ- 100,000 דירות) ובעזרת שינוי כללי האכלוס ניתן יהיה לקבל פתרונות זמינים נוספים ממאגר דירות זה.

תחום ד':

החלטות 8 ו- 9 יאפשרו הכנסת יותר ממשפחה זכאית אחת לדירה וע"י הפעלת עקרון ציפוף הזכאים נוכל לנצל באופן יעיל יותר את חללי הפתירות הקיימים.

תחום ה':

החלטות 10, 11 ו- 12 הן החלטות תפעוליות אשר יקלו במידה ניכרת בניהול הנכסים, הפניית הזכאים אליהם, תחזוקת הנכסים וארגון כל מערך הפתרונות הזמניים.

תחום ו':

החלטות 13, 14 ו- 15 יתנו פתרון לניהול תקציב הפרוייקט במשק סגור וכמעט ללא צורך בקבלת תקציבים נוספים מהאוצר מעבר למה שכבר אושר.

מוגש ע"י שר הבינוי והשיכון

כ"ב באלול התש"ן
12 בספטמבר 1990

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

משרד הבריאות
Minister of Health
ירושלים Jerusalem

לשכת השר
Minister of Health

ג' באלול התש"ן
24 באוגוסט 1990

לכבוד
השר מר א. שרון
שר הבינוי והשיכון

ארוך חקר

הנדון: קליטת רופאים עולים

רצ"ב תכנית קליטת העליה, כפי שהובאה ע"י מנכ"ל משרדי למר א. רובינשטיין - מזכיר הממשלה, למר ש. סלבין - מנכ"ל משרד העבודה, למר י. ליפשיץ - מנכ"ל משרד האוצר, ולמר א. לפידות - מנכ"ל משרד הקליטה, ולא זכתה לכל תגובה עניינית עד היום.

בהתחשב בהיקף המיוחד של מספר הרופאים העולים לישראל, אבקש לקיים דיון בדחיפות בהצעה שגובשה בוועדה בראשות פרופ' דורון, כדי לקבל החלטות מתאימות לקליטת גל עליה זה.

בכבוד רב

אהוד אולמרט
שר הבריאות

העתקים:
שר הקליטה
מנכ"ל משרד הבריאות
דובר משרד הבריאות
אילן כהן, עוזר בכיר לשר
אג/9654 (ד)
24/8

חברי הועדה: פרופ' ח. דורון (יו"ר), פרופ' ש. גליק, פרופ' א. הראל, פרופ' פ. ורדי (משרד הבריאות), מר ג. בן נון (משרד הבריאות) הגב' י. שטראוס (משרד הקליטה), הגב' מ. בינס (משרד הקליטה), מר ד. מילגרום (משרד האוצר).

הועדה לתכנון קליטתם בתעסוקה של הרופאים העולים

דו"ח מס' 1

1. בהתאם למפורט בכתב המינוי שלה וההנחיות המשלימות שקיבלה, הועדה סיכמה חוכנית לקליטתם במערכת הבריאות של 2500 רופאים עולים.
2. על פי ממדי העליה הנוכחיים הפרופורציה של רופאים בקירבה, מתוכם המועמדים הפוטנציאליים לעבודה כרופאים במערכת הבריאות בארץ הועדה מתייחסת לרופאים שעליהם ארצה החלה בתאריך 1.10.90. יש לקחת בחשבון שעל פי צורכי לימודי השפה העברית באולפן, הקורסים להכנה לבחינות הרישוי והתהליך הקשור לבחינות אלה, אצל רוב הרופאים העולים תחלוף כשנה מיום בואם ארצה עד ליום שילובם הלכה למעשה בעבודה במסגרת מערכת הבריאות. ברור שתהליך זה יחייב מעקב.
3. המבנה הגילי של הרופאים העולים ארצה בחודשים שבמסגרת החקופה שצוינה לעיל הינו יחסית צעיר ביותר. קרוב ל-80% מהם נמצא בקבוצות הגילים שעד 45, כשמספר הרופאים בגיל +65 מצומצם למדי. ברור שלעובדה זו השלכה חשובה מאוד על תכנון התעסוקה ובמיוחד על נושא ההתמחויות. יש להוסיף כאן להשלמת התמונה שחלקן של הרופאות גדול במקצת מאחוז הרופאים.
4. יש לקחת בחשבון את התמורות שחלו במבנה עבודת הרופאים במערכת הבריאות בארץ מבחינת מיקומן של ההתמחויות בעבודת בתי החולים ובשנים האחרונות גם בעבודת הרפואה הקהילתית. שני עקרונות יסוד הנחו אותנו בהכנתה של חוכנית זו: א. שמירה מירבית על מקומות עבודה של בוגרי ישראל. ב. התחשבות מירבית וככל הניתן בכלכלת הבריאות של המדינה.
5. כמובן שהיותה ישראל מדינה חופשית וכשמדובר במקצוע חופשי, קיימת תמיד האפשרות שרופא יתפרנס באופן מלא או חלקי - בעבודה רפואית פרטית ועלינו לקחת בחשבון אפשרויות אלה. אולם ביודענו את ריבוי הרופאים בארץ ואת התרחבותה של הפרקטיקה הפרטית במיוחד בשנים האחרונות, לא נוכל להתעלם מהמגבלות שבאפשרויות אלה. כמו כן, עלינו לקחת בחשבון את הצימצום שחל לאחרונה בעשיית הסכמים עם רופאים עצמאים ע"י קופות החולים עקב הקשיים הכספיים לפניהם הן עומדות.

6. לימודי הכנה לבחינת רישוי.

על פי כתב המינוי שלה התייחסה הועדה בראשית עבודתה לנושא לימודי הכנה לבחינות רישוי לרופאים עולים והציעה את התכנון המפורט בטבלה המצ"ב.

מתוך תכנון זה הופעלו בינתיים 5 המרכזים הראשונים שהוצעו, כשהשישי בתכנון. על פי נתונים של משרד הקליטה, לומדים כעת 352 רופאים, לפי החלוקה כדלקמן: באר שבע 96, צפת 74, אשקלון 41, עפולה 60, ירושלים 81. כמפורט, הלימודים הינם באחריותם של בתי הספר לרפואה ומתואמים על פי דרישות בחינת הרישוי (ועדת הבחינות).

יש לקחת בחשבון שרופא שעבד 20 שנה במקצוע בחו"ל, אננו חייב בבחינה זו אך חייב בשישה חודשי עבודה במחלקה מוכרת וחוזת דעת חיובית של מנהל המחלקה.

בעתיד הועדה תתצטרך לתת את דעתה על הדרכים להמשך קיומם של לימודים אלה, והקפס.

7. העסקת רופאים על פי צורכי מבנה מערכת הבריאות.

התחזית השנתית של תנועת הרופאים במערכת הבריאות שקדמה לעליה זו מצביעה על תוספת של כ-300 רופאים בשנה ממקור עליית הרופאים וזאת בנוסף למקורות התינוך הרפואי בארץ והישראלים החוזרים לאחר לימודי רפואה בחו"ל.

בבואנו לתכנן את קליטתם בתעסוקה במערכת של הרופאים העולים, לקחנו בחשבון מספר של 150 רופאים עולים בשנה בלבד, זאת אומרת הכונה היא ש 300 רופאים ימצאו את מקום עבודתם במסגרת תנועות הכניסה והיציאה השוטפת של רופאים במערכת.

תהליך זה חייב להיות מלווה באופן פעיל, מתוך שיחוף פעולה הדוק של משרדי הבריאות והקליטה, קופות החולים ומוסדות הרפואה. הדבר חייב גם מעקב מיוחד מצידנו ופעילות לשם הקפדה על פרישה בגיל הפנסיה במערכת הבריאות ויחכן אף עידוד הפרישה המוקדמת.

8. צ.ה.ל.

על פי דיון שקיימנו עם קרפ"ר וסיכומו: בהתאם לחוק שירות הבטחון (נוסח משולב) החשמן 1986, משרתי רופאים ורופאות שירות סדיר עד גיל 38 ועד בכלל, בפועל ישרתו הרופאים עד גיל 34, 18 חודשים ופרק זמן זה. הרופאות עד גיל 26, רופאות רווקות בגילים שבין 27 עד 34 משרות 14 חודשי שירות סדיר. כל הרופאים האלה ישרתו את שירותם זה בתנאי שירות קבע מיום גיוסם (בתנאי משכורות של 1990, שכרם כ-2000 ש"ח לחודש).

רופאים אלה שחלקם יתכן ויוכלו להמשיך במירות קבע -
חייבים לעמוד בתנאים הבאים טרם גיוסם:
1. ידיעת עברית במבחני צ.ה.ל עם ציון 7 לפחות.
2. אזרחות ישראלית או רשות ישיבת קבע בארץ.
3. רישיון קבוע לעסוק ברפואה במדינת ישראל.
אנו כוללים בתכנון שלנו את העסקתם של 350 רופאים מבין העולים
בשנים הנדונות בדרך זו של גיוס לצ.ה.ל.
קרוב לוודאי שהדבר יחייב המשך והגברת לימודי השפה העברית גם לאחר
סיום תקופת האולפן.
יתכן ויש מקום לשלב לימודים אלה עם השתלמות מקצועית לפרק זמן קצר
טרם גיוסם. הנושא מחייב טיפול נוסף.

9. שרותי חרום.

על פי המידע שקיבלנו, יש מקום להעסקתם של 80 רופאים במערך מד"א.
אנו מוסיפים לתכנון זה את העסקתם של 120 רופאים נוספים להפעלה
מסגרת תורנויות. נושא זה מחייב קיומם של דיונים מפורטים עם הגורמים
הנוגעים בדבר. בסך הכל מוצע לתכנון העסקתם בשרותי חרום של 200
רופאים.
יהיה צורך לבוא בדברים עם ההסתדרות הרפואית וגורמים נוספים
על מנת להבטיח שתינתן עדיפות בתורנויות לרופאים שאינם מועסקים
במשכורת מלאה במערכת הבריאות.
תדרש פעולת בקרת איכות. יש להדגיש שהמימון בסעיף זה הינו בעיקרו
ממקורות תשלומי הציבור.

10. התמחויות

בהתחשב בהרכב הגילי של הרופאים העולים ובמבנה הרפואה בארץ, מוצע
להבטיח את התמחותם של 700 מבין ה-2500 הרופאים שבהם אנו עוסקים
במסך זה.
מוצע שלהתמחויות אלה ילקחו בחשבון רופאים עד גיל 40 ועד בכלל.
מצ"ב רשימת ההתמחויות ומספר המתמחים המיועדים בכל מקצוע. רשימה
זו הוכנה על ידנו על פי מידע שקיבלנו ממקורות המועצה המדעית
ומוסדות הרפואה אשר להתמחויות שבמסגרתם יש מקום וצורך למתמחים
נוספים ושבחלקם הגדול כלל לא אוישו במידה מספקת בשנים האחרונות.
המועמדים להתמחויות אלה מתחלקים ל-3 קבוצות עיקריות:
א. רופאים החייבים בתוכנית התמחות מלאה.
ב. רופאים שהמועצה המדעית מכירה להם את שלב א' וחייבים להשלים
את שלב ב' שבהתמחותם.
ג. רופאים הזקוקים לשנת השתלמות בלבד, בהיות התמחותם מחו"ל מוכרת
(מיעוט קטן).
יש להבהיר שבו בזמן שהתקציבים להתמחויות אלה יהיו ברובם בנוסף
לתקינה הקיימת במוסדות אין פרוש הדבר חוספת תקינה קבועה לאורך זמן
למחלקות ולמכונים בבתי החולים בארץ.
מוצע שהשכר הבסיסי ישולם מתקציבי קליטה ממלכתיים. כמו כן יובטח
לכל מתמחה המינימום הנדרש על ידי המועצה המדעית של 4 תורנויות
חודשיות.
תשלום זה של התורנויות יבוצע על ידי בתי החולים שיוכלו לקבל פיצוי
מתקציבי קליטה ממלכתיים במידה ויוכח שמתמחים עולים אלה גרמו להגדלת
ההוצאה הכללית לתורנויות רופאים.

11. הסבה מקצועית.

יש לחלק סעיף זה לשניים:

- א. הסבה לתעסוקה שהינה מחוץ גבולותיה של מערכת הבריאות.
- ב. הסבה למקצועות שבמסגרת מערכת הבריאות.

א. אשר לקבוצה הראשונה אין באפשרותנו ואף אין צורך לתכנן אותה. בדרך הטבע, עליה של בעלי מקצוע במימדים כאלה תגרום לפליטתם של מספר מהם לתעסוקה אחרת. קרוב לוודאי שמספר זה ילך ויגבר במידה ועלית הרופאים תתמיד במימדיה.

ב. אשר להסבה למקצועות שבמסגרת מערכת הבריאות אחריו כבר בשלב זה 4 נושאים שאפשר וכדאי יהיה לארגן לימודי הסבה לרופאים בשטחים אלה: היגיינה, מעבדה, פיזיותרפיה, תזונה. מוצע לכלול בתכנון זה הסבת המקצועית של 200 רופאים לתפקידים אחרים במערכת הבריאות. כמובן שיהיה צורך להבטיח את קבלתם לעבודה לאחר ההסבה של רופאים אלה בשטח המקצוע החדש שלהם. מומלצים גם תמריצים חומריים במסלול זה. מוצע גם למנות צוות שיבחון האפשרויות להעמיק ולהרחיב בסעיף זה.

12. חקינה נוספת עקב גידול האוכלוסיה.

עליה בממדים הנדונים תגרום להגדלת הביקוש לשרותים רפואיים, כך שתחייב חוספת חקינה של רופאים לשרותים קהילתיים ובבתי חולים שחישבנו כחוספת מקומות עבודה ל-400 רופאים. יש להעיר שבמערכת האישפוז צפויה, בשנתיים הקרובות, הגדלת מספר החקנים לרופאים עקב הסכמים קיימים בכ-150, מזה 100-120 במערכת האישפוז הממשלתית.

13. שונות.

קיימת שורה שלמה של מקומות עבודה ציבוריים ופרטיים (מוסדות, משרדים וכדומה), הרחבת הפעילות הרפואית הישראלית בחו"ל, תיירות מרפא והחלמה; כל אלה מגיעים לידי בטוי בתכנוננו בשנתיים הנדונות ב-150 משרות.

14. רופאים מחליפים.

הוגשה לנו הצעת חוכנית המתייחסת לארגון נושא הרופאים המחליפים במיוחד בשרותים הקהילתיים. מבלי להתייחס כאן לפרטי הנושא ולבעיות הקשורות בארגונו, אנו מעריכים שניתן לספק עבודה לכ-200 רופאים בדרך זו.

15. להלן סיכום התכנון הכללי:

קליטת 2500 הרופאים שעליהם ארצה החלה ב- 1.10.89

300	1. קליטה במבנה הנוכחי של המערכת
350	2. צ.ה.ל.
200	3. מד"א
700	4. התמחויות (עד גיל 40)
	5. הסבה למקצועות בריאות (פיזיותרפיה, היגיינה מעבדה)
200	6. גידול האוכלוסיה
400	7. שונות (מקומות עבודה ציבוריים ופרטיים נוספים)
150	8. הרחבת הפעילות בחו"ל, תיירות מרפא והחלמה
200	8. מחליפים

2500	סה"כ

16. דרכי ביצוע

א. עריכת סקר מפורט של הרופאים העולים בתקופות האולפן - לימודי ההכנה לרישוי. ראיון הכונה והספקת מידע מתאים לרופא העולה, במסלול המומלץ עבורו.

ב. המשך המעקב הפעיל של הועדה אחרי הגשמת התכנית והשינויים והתוספות הנחוצים בתקופת הביצוע.

ג. דיון מפורט במשרד הבריאות על דרכי הביצוע של כל סעיף וסעיף בתוכנית וקביעת המתחייב מכך במישור הארגוני.

17. לבקשתו של נציג האוצר בועדה, מר דוד מילגרום, מצ"ב מכתבו ליו"ר ועדה זו, מיום 27.5.90, הכא להבהיר את עמדתו.

פרופ' ח. דורון
יו"ר הועדה

תכנון התמחויות של רופאים עולים חדשים שעליהם ארצה בין 30.9.91 - 1.10.89

המקצוע	מספר מתמחים	הערות
פחולוגיה	15	
אונקולוגיה	20	
בריאות הציבור ומינהל רפואי	45	
ביוכימיה קלינית	15	כולל מקרוביולוגיה קלינית
גריאטריה	50	
הרדמה וטיפול נמרץ	75	מס' זה נובע מחישוב החוספת למסגרת התקנית החיונית עקב התפתחויות במקצוע.
רפואת ילדים	10	רק להשלמת שלב ב'.
כירורגיה	50	כולל אורטופדיה, אורולוגיה, אופטלמולוגיה, א.א.ג., פלסטיקה, נוירוכירורגיה, כירורגית ילדים.
רפואת המשפחה	55	על פי האפשרויות ביחידות מוכרות ובנוסף למתמחים המתוכננים כיום במערכת.
עור ומין	5	
פנימית	150	גסטרואנטרולוגיה, מחלות ריאה, אנדוקרינולוגיה, נוירולוגיה, נפרולוגיה, המטולוגיה, אימונולוגיה וכו'.
פסיכיאטריה	50	כולל פסיכיאטריה של הילד ונושאים מיוחדים.
רפואה פיזיקלית ושיקום	15	
מחלות זיהומיות	20	עם אישור התוכנית.
בריאות העסוקתית	75	בהתחשב בפער שבין המקובל בעולם לבין המציאות בארץ.
הדמיה	50	כולל רדיולוגיה אבחנתית, רדיותרפיה, ענפי הדמיה חדישים.
סה"כ	700	

1. לימודי הכנה לרישוי לרופאים עולים

התיכון שבוצע ע"י הועדה היבו כדלקמן (על יד מספר הרופאים המיועדים לכל קורס, צוין בסוגריים המספר בפועל במחזור הנוכחי - מאי-אוקטובר 1990):

הרשמה	שם המוסד להשכלה גבוהה	מקום הקורס	מס' מקסימלי של רופאים משתתפים
הרשמה	הפקולטה למדעי הבריאות אוניברסיטת בן גוריון, באר שבע	באר שבע	90 (96)
קיימת	בית"ס לרפואה בטכניון, חיפה	צפת	60 (74)
הרשמה	1. הפקולטה למדעי הבריאות, אוניברסיטת בן גוריון, באר שבע	אשקלון	60 (41)
שזפוח	2. הפקולטה למדעי הבריאות, אוניברסיטת בן גוריון, באר שבע (המכון לרפואה ראשונים)	עפולה	60 (60)
על פי	3. הפקולטה לרפואה, האוניברסיטה העברית, (המכון האוניברסיטאי להשכלמות רפואיות)	ירושלים	60 (81)
ורישות	4. הפקולטה לרפואה ע"ש סקלר, אוניברסיטת חל אביב	חדרה	60 (במחזור)

מדינת ישראל
משרד האוצר - אגף התקציבים

ירושלים,
ג' בסיון ה'תש"נ
27 במאי 1990

חברתי 721

לכבוד

פרופ' חיים דורון

יו"ר הוועדה לתכנון קליטתם בתעסוקה של הרופאים העולים
מוסדות להשתלמות ומחקר - ע"י מרכז רפואי בלינסון
פתח-תקוה, מיקוד 49100.

הנדון: תעסוקה לרופאים

אחת הבעיות היותר קשות בתחום תעסוקת העולים היא תעסוקת עולים שהינם רופאים במיקצועם.

שיעור הרופאים בישראל ביחס לאוכלוסייה (עוד בטרם גל העלייה האחרון) הינו 2.9 רופאים ל-1000 נפש. שיעור זה הינו הגבוה ביותר בעולם המערבי.

עוד בטרם העלייה האחרונה נוספו מידי שנה כ-700 רופאים חדשים בעוד שצרכי המערכת אינם עולים על כ-350 רופאים.

העסקת רופאים נוספים במערכת הבריאות כרוכה בהוצאה העולה לאין ערוך על הוצאות השכר עבור רופאים אלו, מבלי שברורה כלל תרומתם לבריאות האוכלוסייה.

עליית 2500 רופאים, אם תהיה, תחמיר באופן דרסטי את בעיית עודף הרופאים הקיים ממילא, (שיעור הרופאים יכול להגיע ל-3.4 רופאים ל-1000 נפש).

לאור הצורך לקלוט את העולים החדשים מחד והחשלויות של עודף רופאים על מערכת הבריאות מאידך, אנו סבורים כי יש לאתר מקומות עבודה בהיקף מירבי לרופאים, אך בדרך שלא תגדיל את היקף התקינה במערכת הציבורית.

א. התמחויות

יש לאתר את כל התקנים הפנויים כיום של מתמחים בבתי חולים.

תקנים שאינם מאוישים כיום, בין בשל מקומו של בית החולים ובין משום העדפת מקצועות אחרים, יכולים להיות מאוישים על ידי העולים החדשים.

תקנים אלו מתוקצבים בתקציב בתי החולים ואינם מחייבים תוספת.

ניתן לשקול הגדלת מספר המתמחים במימון משרד הקליטה רק במקצועות שיש בהם תקנים פנויים של מומחים (כגון: רפואת המשפחה), באופן שתובטח קליטת המתמחים בעבודה בתום הוועדות.

ב. תקינה

הממשלה כבולה בנושא התקינה בהסכם שכר עם הרופאים. להערכתנו צפוייה הגדלת מספר הרופאים בשנתיים הקרובות במערכת הממשלתית בשל הסכמי תקינה בכ- 120 - 100 רופאים.

בנוסף לכך יש לבדוק תוכניות בתחום קליטת רופאים נוספים בשל גידול האוכלוסייה עם קופות החולים.

ג. קליטת רופאים במערכת שאינה ציבורית

תוספת רופאים יכולה להיות בסיס להתפתחות רפואה פרטית משלימה, לרבות יזמות חדשניות בתחום זה.

בדרך זאת אנו סבורים שמאות רופאים יוכלו למצוא תעסוקה (כ- 300 רופאים ויותר).

ד. הסבה מקצועית

בשל עודף הרופאים הצפוי, יש להציע לכמה שיותר רופאים מסלולים שונים של הסבה מקצועית.

ההסבה יכולה להעשות למקצועות בתחום הבריאות ומחוץ לתחום זה.

יש לדעתנו לבצע הסבות מקצועיות לרופאים גם למקצועות בתחום הרפואה שלא מסתמן בהם מחסור בכוח-אדם, וזאת תוך כדי הבטחת מקום עבודה לכל רופא שיסכים לעבור הסבה מקצועית.

(בנושא זה אוכל אולי לתרום יותר לאחר הפגישה שאערוך בימים הקרובים עם עולים רופאים בביה"ח "הדסה").

ב ב ר כ ה

דוד מילגרם

העתק: מר א. מראני - ס/הממונה על התקציבים

סיכום דברים משיבת הועדה לחכנון קליטתם בחטוקה
של הרופאים העולים, שהחקיימה ביום 10.7.90

דו"ח מס' 2

השתתפו: פרופ' ח. דורון (יו"ר), פרופ' א. הראל,
פרופ' ש. גליק, פרופ' פ. ורדי (משרד הבריאות)
הגב' מ. בינס (משרד הקליטה).

התנצלו: מר ג. בן נון (בחו"ל), הגב' י. שטראוס (משרד הקליטה)
מר ד. מילגרום (משרד האוצר).

סוכם כדלקמן:

1. לימודי הכנה לרישוי לרופאים עולים.

א. היו"ר דווח בנושא הפעלתו של הקורס בבי"ח הלל יפה, בחדרה
ע"י הפקולטה לרפואה ע"ש סקלר, אוניברסיטת תל אביב.
קורס זה שבתכנון הינו השישי ברשימת שסוכמה לקראת המחזור
הקודם ומוצע להפעילו במחזור הבא (אוקטובר - נובמבר 90).
משרד הקליטה נתן את הסכמתו לכך.

ב. על פי נתוני העליה שהועדה קיבלה ולקראת המחזור הבא -
אוקטובר-נובמבר 90 - מוצע להוסיף ל-6 הקורסים הראשונים, עוד
4 וזאת על פי הטבלה כדלקמן:

שם המוסד להשכלה גבוהה	מקום הקורס
1. ביה"ס לרפואה הטכניון, חיפה	בי"ח הממשלתי, נהריה.
2. ביה"ס לרפואה הטכניון, חיפה	בי"ח רמב"מ, חיפה.
3. הפקולטה לרפואה ע"ש סקלר, אוניברסיטת תל אביב.	בי"ח וולפסון, חולון.
4. הפקולטה לרפואה, האוניברסיטה העברית (המכון האוניברסיטאי להשתלמות רפואית).	בי"ח קפלן, רחובות

במידה ויהיה צורך להפעיל מקום נוסף לקורסים הקיימים ולא להמפורטים בטבלה המוצעת הנ"ל, הוצע לעשות זאת בבי"ח איכילוב, תל אביב, הפקולטה לרפואה ע"ש סקלר, אוניברסיטת תל אביב.

2. תיאום ארצי של לימודי הכנה לבחינת רישוי לרופאים העולים.

לפנות ליו"ר ועדת הבחינות הארצית, פרופ' שנקר ולדקאנים של ארבעת בתי הספר לרפואה ולהציע הקמתה של ועדת תיאום ארצית לנושא לימודי הכנה לקראת בחינת הרישוי לרופאים עולים, בהשתתפות נציג ועדה זו.

3. סקר הרופאים העולים וראיון אישי.

הוחלט להציע ביצוע סקר מפורט על הרופאים העולים ולראיון אותם אישית על מנת לכוון את חוכנית הקליטה שלהם על בסיס התכנון הכללי שהועדה הכינה (די"ח מס' 1).
הוצע שבו בזמן שהסקר והראיון יתוכננו במישור מרכזי, הם יבוצעו תוך ביזור בקרב מרכזי הלמידה להכנה לבחינות רישוי השונים.

פרופ' ח. דורון

מדינת ישראל

תאריך

אל:

מאת: לשכת ראש-הממשלה.

עמ' קס ארין

סע ג

אין צום ראש ואלו זאל
מחשבוני זאל פאר זאל פאר

פארה ארין

מאנע זאלן סוף ארין
דאס רשט אלס היינטיק

א האל

זיך פאר זאלן ארין ארין
אזאלן דאס זאלן ארין.

צ"ק קרע אלה

מחליטים:

1. דיור

א. כללי

1. יינקטו הצעדים הנדרשים להאצת הבניה, להגדלת היצע הקרקעות הזמינות לבניה למגורים, ולצמצום תקופת הביניים שבה יוכנו פתרונות דיור זמניים נדרשים.

2. התחלות בניה וקרקעות לזמינים יוקצו בשיטה של מכרזים פתוחים. שיטת המכרזים תהיה הדרך היחידה בה תפעיל הממשלה את פרוגרמת הבניה הציבורית.

ב. מדיניות קרקעית

1. ייערך מבצע רחב היקף של שינוי ייעוד קרקע חקלאית שבבעלות מינהל מקרקעי ישראל בהיקף של 90,000 דונם והקצאתה למטרת בניה למגורים.

מינהל מקרקעי ישראל יגיש לוועדות הבניה למגורים תכניות בניה ל-100,000 יחידות דיור עד 1.9.91, וזאת בחלוקה חודשית שווה.

2. משרד הבינוי והשיכון יסיים עד 1.10.90 את שיווק הפרוגרמה המסתכמת ב-45 אלף יחידות דיור לשנת התקציב 1990.

3. מינהל מקרקעי ישראל ישווק באופן נרחב מגרשים לבניה צמודת קרקע. המינהל ישווק 10,000 מגרשים עד 1.12.90 ו-40,000 מגרשים נוספים עד 1.5.91.

ג. דיור להשכרה

שרי האוצר והשכון יסכמו עד 15.8.90 מסלול לעידוד בניה להשכרה, בתנאים ובהיקפים הנדרשים.

ד. מיצוי מלאי הדיור הקיים לפתרון מצוקת הדיור

1. חברת עמידר תטפל במיצוי מלאי הדיור הקיים, כדי לפתור ככל האפשר את מחסור הדיור. לשם כך תגיש עמידר עד 1.9.90 לוועדת השרים לענייני עליה תכנית פעולה מפורטת למציאת פתרון זמני למירב האפשרי של יחידות דיור בבתי הארחה, בתי מלון, בהשכרת משנה בדירות קיימות, בשיפוץ דירות ציבוריות, באיתור דירות ריקות ובאמצעים נוספים.

2. משרד הבינוי והשיכון ישלים שיפוצן של 8,500 דירות שבבעלות הממשלה וחברות שבאחריות משרד השיכון, לצורך השכרתן לזכאים. לשם כך יינתן תקציב נוסף בסך 80 מיליון ש"ח מתוך התקציב הקיים, לרבות אלה שכבר שופצו.

3. יוטל על צה"ל להכין מבצע מקביל של איתור בהיקף מירבי לפתרונות דיור זמניים במגזר הצבאי, במחנות נופש, בתי חייל, בתי ספר צבאיים ומחנות קבע. ההצעה תוגש עד 1.9.90 לועדת השרים לענייני עליה.

4. גישור בתקופת הביניים

(א) משרד הבינוי והשיכון ירכוש ויציב 5,000 קרואנים. לצורך זה יוקצבו עד 150 מיליון ש"ח.

(ב) משרד הבינוי והשיכון יוציא עד 1.9.90 מכרזים בדבר רכישה של 9,000 בתים מיובאים בגודל עד 60 מ"ר, כולל 3,000 יחידות שכר אושרו; לצורך זה יוקצבו 360 מיליון ש"ח. הבתים לא יוצבו באיזור המרכז; והם יימכרו על-ידי משרד הבינוי והשיכון.

(ג) משרד הבינוי והשיכון יוציא עד 1.9.90 מכרזי בניה, בהם יוזמנו להשתתף יזמים שיפעילו בניית-קבע מיובאת בהיקף כולל של 6,000 יחידות דיור, שיוצאו על-ידי היזמים למכירה לציבור הרחב.

ה. מכרזים לבניה

החל מ-1.9.90 יקצה משרד הבינוי והשיכון קרקעות לבניה אך ורק באמצעות מכרזים. המכרזים יהיו פתוחים ליזמים מהארץ ומחו"ל, שיתחרו ביניהם על מחיר הדירה לשיווק בשוק החופשי.

ו. חוק התכנון והבניה

שר הפנים בתיאום עם שרי הבטחון והאנרגיה ישלימו עד 15.8.90 את ההנחיות התכנוניות בכל הקשור לדרישות המוקדמות להוצאת היתרי בניה ולקביעת תקנים בתחומי כבאות, הג"א וחדרי טרנספורמציה.

ז. תוספת בניה לבתים קיימים

שר הפנים יטיל על ועדות התכנון המחוזיות להכין תכניות מקיפות לתוספת קומה על מבנים קיימים. אם בניה זו תסתיים לא יאוחר מ-31.12.91, תהיה פטורה מהיטל השבחה.

ח. הנחיות תכנוניות

משרד הבינוי והשיכון יאפשר לבנות, במסגרת פרוגרמת המשרד, בשיטות ובחומרים שיוזילו את עלות הדירות ויקצרו את משך הבניה, ומכל מקום יאפשרו לבנות בלי צורך בריצוף ובטיח.

ט. עדכון שכר דירה לזכאים

שכר הדירה לזכאי משרד הבינוי והשיכון יעודכן. משרדי הבינוי והשיכון, האוצר והפנים יגיעו להסכמה בדבר שיעור העדכון.

200
240
780

י. תנאי התקשרות של חברות משכנות

תנאי התקשרות חדשים לגבי חברות משכנות אשר ייקבעו עד סוף שנת התקציב הנוכחית, יחולו רטרואקטיבית על חברות משכנות שחתמו חוזים עם המשרד החל מ-1.4.90.

יא. התחייבות רכישה על-ידי המדינה

לאשר עקרונית בישובים מסוימים, בשינוי להחלטות קודמות, מתן התחייבות רכישה בשיעור שייקבע על-ידי ועדת השרים לענייני עליה, ללא חריגה מנפח ההתחייבות הכוללת לרכישה.

נושאים שטרם נדונו מתוך הצעות ההחלטה שהוגשו על-ידי שרי האוצר והבינוי והשיכון יידונו בוועדת השרים לענייני עליה.

2. תעסוקה

א. להקצות לפעילות של הכשרה והסבה מקצועית בעבור כ-30 אלף משתתפים סכום של 92 מיליוני ש"ח, בשנות התקציב 1990 ו-1991.

ב. להקצות לתכניות שונות של תמיכה ישירה בתעסוקה בעבור כ-25 אלף עובדים סכום של 165 מיליוני ש"ח, בשנות התקציב 1990 ו-1991.

ג. הצעת שר הכלכלה והתכנון שהוגשה היום תועבר לדיון בוועדת השרים לענייני עליה.

מוגש על-ידי ראש הממשלה

י"א באב התש"ן
(2.8.90)